ANUL XXVI. Ianuarie—Mai 1950 Nr. 1, 2, 3, 4, 5.

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR
apare cu binecuvântarea și îndrumarea
I. P. S. MITROPOLIT SEBASTIAN
Autorizația Nr. 1062 din 6 Martie 1950, Dir. Gen. a Presei și Tipăriturilor

Inv. 23
P I-1

ÎNCHINARE
ÎNALT PREA SFINȚITULUI SEBASTIAN
cu prilejul instalării ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei

„Pacea și condițiile pe care le oferă ea „vieții omenești înalță această viață, o desă- „vârșește, pe când războiul o coboară, îi „oprește desvoltarea și cursul ei rânduit de „Dumnezeu.

„Deaceia toate noroadele din lumea în- „tregă, fără deosebire de nație, religie sau „rasă, își strâng rândurile și se înfrățesc în „lupta pentru apărarea păcii și luptă cu dâr- „zenie împotriva nebuniei războinice de care „sunt cuprinși aţâțătorii la un nou război...

„Vrăjmașilor noștri le răspundem cu cuvin- „tele proorocului Isaia: „De frica voastră nu „ne vom teme, nici înfricoșa. Că de vă veți „întări, iarăși veți fi biruiți (VIII, 12), căci „cu noi este Dumnezeul păcii...“

(Din cuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian, rostită în ședința Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din Republica Populară Română la 15 Aprilie 1950.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CONSILIUL EPARHIAL AL MITROPOLIEI MOLDOVEI ȘI SUCEVEI, IAȘI
Strada Ștefan cel Mare, Nr. 46.

CUPRINSUL

1. – Inalt Prea Sfinţitul Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei . . . . . *Red.*
2. – *Lucrările Adunării Naţionale Bisericeşti*
   - Aniversarea a 25 ani dela înfiinţarea Patriarhatului Bisericii Ortodoxe Române.
   - Cuvântarea aniversală ţinută de I. P. S. Patriarh Justinian.
   - Cuvântarea aniversală ţinută de d-l prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.
3. – *Alegerea Mitropolitului Moldovei şi Sucevei.*
   - Cuvântarea I. P. S. Sebastian, ţinută cu prilejul alegerei ca Mitropolit al Moldovei şi Sucevei în faţa Adunării Naţionale Bisericeşti.
   - Cuvântarea d-lui prof. Coriolan Tataru.
   - Cuvântarea de răspuns a d-lui profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.
   - Cuvântul de închidere al Inalt Prea Sfinţitului Justinian.
4. – *Solemnitatea instalării I. P. S. Sebastian pe scaunul de Mitropolit al Moldovei şi Sucevei*
   - Primirea făcută la gară de autorităţile ieşene. Cuvântul d-lui Anton Paluga, preşedintele Comitetului Provizoriu Iaşi. Răspunsul I. P. S. Sebastian. Primirea la Catedrală. Actul întronizării.
   - Cuvântarea I. P. S. Sebastian.
   - Cuvântarea d-lui prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.
   - Cuvântarea I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.
   - Recepţia şi cuvântările rostite cu acest prilej.
5. – *Instalarea P. S. Chesarie, ca episcop al Dunării de Jos.*
   - Cuvântarea I. P. S. Mitropolit Sebastian cu prilejul instalării sufraganului dela Galaţi.
6. – Conferinţa administrativă ţinută de I. P. S. Sebastian cu aparatul administrativ: vicar, consilieri, protopopi şi stareţi în care s'a stabilit programul de activitate.
7. – Pastorala de Sf. Paşti 1950, adresată de I. P. S. Sebastian.
8. – Chemarea adresată de I. P. S. Sebastian la lupta pentru apărarea păcii.
9. – Decizia Patriarhală Nr. 121 din 1 Aprilie 1950.

Anul XXVI. Ianuarie—Mai 1950 Nr. 1, 2, 3, 4, 5.

MITROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI IAȘILOR

apare cu binecuvântarea și îndrumarea
I. P. S. MITROPOLIT SEBASTIAN

Autorizația Nr. 1062 din 6 Martie 1950, Dir. Gen. a Presei și Tipăriturilor

INALT PREA SFINȚITUL SEBASTIAN MITROPOLITUL MOLDOVEI ȘI SUCEVEI

„Dragostea nu piere niciodată“.
(1 Cor. XIII, 8).

În prima zi de Paști a anului în curs, credincioșii din cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Sucevei au ascultat, cu evlavie, cum preoții lor le citeau, din fața ușilor împărătești, următoarele rânduri epistolare :

„Era în noaptea Invierii, cu mulți ani în urmă...
„Departe, undeva, într'un mic sat din sbuciumatul
„Ardeal, bunii creștini suiau pâlcuri, pâlcuri, cu fă-
„clii în mâini, spre bătrâna biserică așezată pe-un
„vârf de deal.

„Dintr'o modestă casă țărănească, acoperită
„cu paie, ieșeau o mumă bătrână și evlavioasă,
„un tată harnic și cinstit, ducând cu dânșii la sfânta
„slujbă a Invierii, tot ce aveau ei mai scump,
„odraslele lor, patru băieți și trei fete, îmbrăcați
„toți în portul curat strămoșesc.

„Din numărul celor patru băieți făcea parte și
„Arhiepiscopul și Mitropolitul vostru de astăzi,
„care vă scrie această carte pastorală“.

Prin glasul preoților se înfățișa istorisirea originei sociale, modestă baștină, a noului Mitropolit al Moldovei și Sucevei, a Inalt Prea Sfințitului Sebastian Rusan.

Cuvintele Chiriarhului, fără meșteșugiri de stil, spuse în claritatea cristalină a graiului popular au pătruns și răscolit adânc inimile credincioșilor. Chipul Mitropolitului și Păstorului lor sufletesc îl simțeau în mijlocul lor, ca pe un membru de familie. Bătrânii se priveau unii pe alții căutând să identifice dacă nu cumva, la această slujbă a Invierii din satul lor se găsesc și părinții, țărani, ai Mitropolitului, tinerii roteau ochii în jur să surprindă pe frații Chiriarhului, care erau mulți la număr iar găgălicile cele mici din jurul străniі, care cântaseră imnul păcii „Hristos a Inviat“ vedeau pe istețul Sebastian Rusan cum se remarca, cu vocea lui aleasă, să susție melodia corului parohial. Iar mamele, aceleași mame duioase de pretutindeni, care-și strâng la piept odoarele și le făuresc în gândul lor neprihănit viitor fericit, au lăcrămat la auzul cuvintelor prin care Ierarhul bisericii moldovene descria acest moment solemn și hotărâtor când mama lui pecetluia, definitiv, drumul unuia din fii ei, al lui Sebastian cel cu viers de priveghetoare. Pasagiul e un crâmpeiu de antologie și se impune prin duioșia lui să fie remarcat.

„Tot atunci am cântat, pentru prima dată în „biserică, la strană, troparul Invierii: „Hrisos a „înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând „și celor din mormânturi viață dăruindu-le“.

„Nu știu cum am cântat, simțeam doar cum „ochii tuturora erau ațintiți spre mine și cuprins „de emoție, îmi bătea inima cu putere.

„Mi-aduc însă bine aminte cum, întorcându-ne „acasă, mama mi-a cuprins capul în mâinile ei as„pre de muncă — dar așa de scumpe mie — și „sărutându-mi îmbujorații obraji, mi-a zis: „dragul „meu, popă am să te fac“! Lacrimile ei de caldă „bucurie, curgând din plin și unindu-se cu ale mele, „au format izvor de apă curată pe care a vâslit „corabia vieții mele“.

Oare aceste rânduri, atât de mișcătoare, nu amintesc de stăruința și devotamentul mamei creștine, care și-a crescut copiii într'o atmosferă de curăție morală și i-au afierosit Altarului din fragedă vrâstă? Nu surprin-

dem, fără nici o influență premeditată, în descoperirea acestei înclinații firești, puterea de pătrundere a mamei, care a dirijat pașii către biserică a fericitului Augustin și a marilor ierarhi, sfinții Vasilie cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gurădeaur? Cu ce ar fi mai de puțin preț mărturisirea Mitropolitului Moldovei, a I. P. S. Sebastian, decât cele făcute despre mama lui de fericitul Augustin în celebrele sale „Confesiuni"?

Și, pe această mamă I. P. S. Sebastian, ca altădată Mitropolitul Moldovei, Iacob Stamate, — ardelean și el de origină — a elogiat-o ca pe cel mai iscusit îndrumător și povățuitor pe cărările pline de greutate ale misiunii pastorale și vieții sale familiare.

Plecat din acest cămin neprihănit, în care se alterna numai munca tenace și rugăciunea simțită în rosturile ei întăritoare, copilul Sebastian Rusan a luat în piept urcușul greu al școlilor, drum rezervat cu o jumătate de veac în urmă nu țăranilor opincari, ci fiilor protipendadei grofilor și ai altor privelegiați. Căci, pe acea vreme, școlile românești erau privite ca focare de unde ieșeau răzvrătitorii împotriva iobăgiei și a exploatării. Deaceia erau școli puține și câte existau erau lăsate fără susținere din partea unei conduceri de stat maștere pentru românii cei săraci, căci prinse în tentaculele papistășești erau îngemănate, în interese, cu cele ale habsburgilor.

Dragostea tânărului Rusan pentru carte și neostoitul efort al părinților au fost cele două puncte de sprijin ce-au dus începutul promițător la un sfârșit rodnic și îmbucurător.

Diplomat al Academiei Teologice „Andrei Șaguna", fără alte relații prielnice pentru creare de situații înalte, teologul Sebastian Rusan s'a prezentat la concurs pentru ocuparea parohiei Vulcan, o parohie cu viață specifică de minieri, a acelor enoriași cărora lumina soarelui, prin munca și îndeletnicirea lor, le era refuzată. Dar Vulcănenii erau oameni dârzi, și căutau ca și păstorul lor sufletesc să fie din aceiași plămadă cu ei. Și la desfășurarea concursului public, cântarul aprecierii s'a exprimat unanim pentru teologul preot Rusan, căci el singur răspunsese celor două pretenții speciale ale

enoriașilor: să cânte frumos și să le vorbească, cuvânt de zidire sufletească, la fiecare sărbătoare cel puțin un ceas de vreme. Știință de carte aveau toți candidații, dar condițiile speciale nu le-au putut împlini. Unii aveau voce dar nu aveau darul omiletic, alții aveau darul oratoriei dar erau mai puțin înzestrați cu talentul cântării sfintelor slujbe. Succesul prim din lupta vieții l-a întărit în puterea proprie pe tânărul preot concurent reușit, dar bucuria cea mai mare a fost trăită tot de mama.

Ea își vedea consacrate speranțele printr'o concludentă verificare a realității.

In Vulcan, nu erau numai enoriași de confesiune ortodoxă. Alte confesiuni aveau frumoase locașuri de rugăciuni. Biserica ortodoxă era mai prizărită, căci pentru ea și oamenii și vremile îi stătuseră împotrivă. Starea aceasta nu putea fi acceptată de către tânărul paroh decât cu totul provizorie. Nădejdile enoriașilor s'ar fi împuținat, dacă ar fi constatat că preotul lor, cu toate calitățile ce le vrăjeau sufletele, nu era înzestrat și cu spiritul de creație și de organizare a patrimoniului parohial. N'a trecut mult și acest spirit și-a arătat puterea, antrenând o acțiune susținută cu mare zel, de paroh, pentru ridicarea unei noi și falnice biserici.

Astăzi, când cineva trece prin Vulcan, și admiră măreața biserică ortodoxă, poate nu zăbovește cu gândul să reflecteze la acea strădanie, de grijă și zbucium, dusă de preotul Sebastian Rusan, ctitorul acelui sfânt locaș. Dar enoriașii din Vulcan cunosc cu deamănuntul munca fostului lor păstor, și știu că această lucrare a constituit piatra de încercare, care l-a validat pe Părintele Sebastian, în fața credincioșilor lui și a autorităților eparhiale dela Sibiu, pentru urcarea treptelor administrației bisericești din Mitropolia Ardealului, ca adăugându-se încă alte lucrări de folos obștesc, ca școli, biserici și cămine culturale, numele aceluiași vrednic preot să fie chemat în ierarhia superioară, întâi ca episcop al Maramureșului apoi Arhiepiscop al Sucevei și acum să ocupe unul din cele mai strălucite scaune mitropolitane din țară, pe acela din capitala Moldovei.

Dar, oare numai imboldul dat de mama lui și

I. P. S. SEBASTIAN RUSAN

Arhiepiscop al Iaşilor şi Mitropolit
al Moldovei şi Sucevei.

exemplul de muncă cinstită din căminul părintesc, pe care l-a văzut zi cu zi și l-a simțit pătrunzând în vine, i-au fost sprijinitori în creația religioasă pentru binele obștesc? Chemarea firească pentru misiunea pastorației s'a îmbogățit cu dragostea evanghelică pentru aproapele de care pururea este încălzită inima Chiriarhului Moldovei.

Intr'o conferință ținută cu sfetnicii săi apropiați din administrația mitropolitană, când le-a dat tuturor sfaturi cum să lucreze și să conlucreze pentru binele și propășirea eparhiei contopite în vechea așezare istorică, I. P. S. Mitropolit Sebastian a poposit, mai cu stăruință, asupra unui sfat dat episcopului Timotei de către sfântul apostol Pavel, care suna astfel: „Fii cu luare aminte asupra ta însuți și asupra învățăturii pe care o dai altora; stărueşte în aceste lucruri, căci dacă vei face așa, te vei mântui pe tine însuți și pe cei ce te ascultă". (I Tim. IV, 16).

Tălmăcirea este plină de înțeles. Controlul acțiunilor personale trebue să fie permanent, încât să nu apară buruiana otrăvitoare a exemplului rău, iar faptele unui cleric trebue să consune totdeauna cu învățătura pe care o propovăduește credincioșilor. Aceste condiții îndeplinite duc sigur la mântuirea proprie dar și a enoriașilor pe care-i păstorește. Și aceste condiții I. P. S. Sebastian le-a păzit și îndeplinit cu stricteță în cei peste 40 ani de pastorație, și le imprima, cu sfat părintesc, și colaboratorilor săi din administrația mitropolitană.

Figura actualului ierarh al Moldovei a răsărit de pe câmpul larg al pastorației preoților de mir, depe acel câmp al muncii anonime ce se desfășoară în satele cele mai îndepărtate și cu rezonanță de nume între două dealuri. A răsărit din marea massă a poporului pururea creatoare de oameni cinstiți, capabili și vrednici.

Deaceia I. P. S. Sebastian este legat de popor, nu numai prin misiunea arhierească, ci prin însăși structura ființei sale. Aici stă marea deosebire față de unii chiriarhi din trecut, care proveneau din rândul claselor privilegiate și care clase, căutau să ocupe scaunele chiriarhale nu pentru a fi de folos luminării poporului ci

pentru a-şi consolida poziţiile lor politice şi economice. Istoria ne oferă cazuri concrete de acest gen de evlavie sub care se ascundeau scopuri nemărturisite dar lesne de înţeles.

O fericită coincidenţă face ca venirea I. P. S. Sebastian la scaunul mitropolitan să aibă loc după un predecesor provenit tot din pătura preoţilor de mir, a I. P. S. Patriarh Justinian. Iar dacă în epoca de arhipăstorie a I. P. S. Patriarh Justinian s'a înfăptuit redresarea arhiepiscopiei Iaşilor după urmările grozave ale celui de al doilea război mondial, asta a fost cu putinţă numai prin antrenarea preoţimii de mir într'un vast şi bine organizat program de apostolat social în concordanţă cu străduania autorităţii de Stat. I. P. S. Patriarh Justinian a înţeles rolul preotului de mir, în toată amploarea lui şi în condiţiile de deznădejde ce apăsau eparhia, I. P. S. Sa a dinamizat preoţimea dându-i avânt prin exemplul personal. Acum alte lucruri sunt de îndeplinit în jurul scaunului chiriarhal dela Iaşi. In primul rând este problema unei mai strânse colaborări între autorităţile de Stat, preoţime şi credincioşi ca munca comună şi frăţească să ducă la apărarea păcii, condiţie primordială pentru desvoltarea vieţii, a demnităţii umane şi a prosperării tuturor celor ce muncesc în Patria noastră, Republica Populară Română. Pe acest drum s'a angajat lucrarea de pastoraţie a I. P. S. Mitropolit Sebastian şi cu concursul preoţimei va reuşi să ducă la izbândire acest program de înfăptuiri. Căci puterea Evangheliei este mare şi minunată în realizări.

In Moldova este o viaţă monahală ce se desfăşoară liniştită şi roditoare în cele 50 schituri şi mânăstiri moldovene. I. P. S. Patriarh Justinian le-a accentuat munca spre îndeletniciri practice, de centre ale industriei casnice, cu ateliere organizate pentru produse artistice. Viaţa de obşte, aşa cum a fost statornicită de întemetorii monahismului, este pe cale de a intra în făgaşul ei iniţial. I. P. S. Sebastian, în conferinţa ţinută cu stareţii mânăstirilor, a afirmat continuarea directivelor date de predecesorul său, ca astfel acţiunea să fie dusă la desăvârşire. Căci şi cinul monahal, reprezintă, în sectorul lui de activitate, aceiaşi însemnătate ca şi cinul preo-

ților de mir. Sunt două brațe misionare ale Bisericii, pe care ierarhia superioară, prin Chiriarhi, le folosește pentru a răspunde nevoilor religioase ale credincioșilor. Senzul real al misionarismului l-a pus în practică însuși I. P. S. Sebastian. Conceptia I. P. S. Sale de pastoraţie stă strâns legată de verificarea pe teren a lucrurilor și nu numai de împrăștierea de dispoziții birocratice, care se sting înainte de a produce lumină. Deaceia I. P. S. Sa va petrece o parte a timpului în vizite canonice anunțate sau inopinate, ca astfel preoțimea să simtă, faptic, îndrumarea, sprijinul, mângâerea ca și mustrarea chiriarhală, după cuvintele Sf. Apostol Pavel: „propovăduește Cuvântul, stăruește cu timp și fără timp, mustră, ceartă, îndeamnă cu toată blândețea și învățătura“ (II. Tim. IV, 2), fă lucrul unui evanghelist și împlinește-ți bine slujba“ (Ibid. vers. 5).

In lumina acestor precise și lămurite consideraţii își începe arhipăstoria I. P. S. Sebastian, noul mitropolit al Moldovei și Sucevei. La chemarea adresată preoțimei ieșene, ca ea să fie unită în dragostea lui Hristos, răspunzând cu abnegație și jertfelnicie nevoilor religioase ale credincioșilor, preoțimea și-a exprimat toată înțelegerea pentru împlinirea programului chiriarhal, asigurând pe I. P. S. Mitropolit Sebastian de un cald devotament ca o răsplată a dragostei I. P. S. Sale pentru poporul bun și cinstit din care își trage obârșia și pentru prețuirea deosebită ce o arată slujitorilor altarelor de enorii, între care și-a petrecut anii frumoși și creatori ai tinereții. La acest apel au răspuns cu aceiași însuflețire și călugării al căror stareț suprem este însuși Chiriarhul.

Revista „Mitropolia Moldovei“, care a împlinit un sfert de veac dela întemeierea și apariția ei regulată, începe un alt sfert de veac cu un Chiriarh nou, care va tălmăci misiunea lui arhierească în condițiile vremurilor actuale. Ea își propune de a fi purtătoarea, prin scris, a gândurilor curate ale I. P. S. Sebastian pentru luminarea credincioșilor, prin îndrumarea preoțimei, ca prin aceste înfăptuiri să sporească prestigiul Bisericii moldovene în sânul scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română!

Red.

Vederea Mânăstirei Neamțu

LUCRĂRILE ADUNĂRII NAȚIONALE BISERICEȘTI

SESIUNEA ORDINARĂ DIN 26 FEVRUARIE 1950.

Adunarea Națională Bisericească — organ reprezentativ central al Bisericii Ortodoxe Române, pentru toate chestiunile economice-administrative, precum și pentru cele care nu intră în competența Sfântului Sinod, — și-a ținut lucrările anuale în ședința dela 26 Fevruarie a. c.

Lucrările din anul acesta, ale acestui for reprezentativ central bisericesc, au o importanță deosebită pentru Mitropolia Moldovei și Sucevei deoarece au hotărnicit arondarea granițelor eparhiei noastre în vechea așezare istorică, contopind cele două arhiepiscopii a Iașilor și cea a Sucevei în una singură, dând titulaturii Mitropoliei Moldovei și Sucevei conținutul ei real. Odată cu această reparație istorică a unei nedreptăți cauzate pe vremuri de politica de fărămițare dusă de habsburgi, s'a dat posibilitate și scaunului chiriarhal dela Iași să fie ocupat prin alegerea și ridicarea la rangul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei a Inalt Prea Sfințitului Sebastian Rusan, fost arhiepiscop al Sucevei.

Din acest motiv special, vom căuta să înserăm în revista noastră „Mitropolia Moldovei“ desfășurarea lucrărilor Adunării Naționale Bisericești, ca astfel preoțimea să aibă la îndemână, în

mod fidel, felul în care s'au desfăşurat lucrările ce au dus la reîntregirea eparhiei şi alegerea noului titular.

Duminică 26 Fevruarie a. c., înainte de a se trece la şedinţa de lucru a Adunării, la orele 11, după terminarea Sfintei Liturghii, s'a oficiat în Catedrala Patriarhală un Te-Deum la care au luat parte membrii Sfântului Sinod, dl. prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor şi toţi deputaţii Adunării Naţionale Bisericeşti.

După Te-Deum membrii Adunării au trecut în sala de şedinţe din reşedinţa patriarhală. O delegaţie din sânul Adunării s'a prezentat Inalt Prea Sfinţitului Patriarh, rugându-l să deschidă şi să prezideze lucrările forului reprezentativ central al Bisericii Ortodoxe Române.

Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian a venit înconjurat de cei trei Mitropoliţi şi a ocupat scaunul prezidenţial.

Potrivit ordinei de zi, Inalt Prea Sfinţia Sa, a dat cuvântul d-lui prof. univ. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, care a citit Decretul Prezidiului pentru deschiderea sesiunii ordinare a Adunării Naţionale Bisericeşti.

După cetirea Decretului Prezidiului, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh, arată scopul convocării Adunării Naţionale Bisericeşti privind două chestiuni: aniversarea a 25 ani dela înfiinţarea Patriarhatului Bisericii Ortodoxe Române şi lucrările obişnuite prevăzute în Statut.

Se alcătueşte biuroul Adunării prin desemnarea celor doi secretari de şedinţă. Se face apelul nominal şi se constată că Adunarea este în număr.

SOLEMNITATEA ANIVERSĂRII

Formalităţile de procedură fiind îndeplinite, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian a deschis solemnitatea aniversării a unui sfert de veac dela înfiinţarea Patriarhatului Bisericii Ortodoxe Române prin următoarea cuvântare:

Domnule Președinte al Consiliului de Miniștri,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Domnule Ministru,
Domnilor Deputați ai Adunării Naționale Bisericești,
Iubiții mei fii duhovnicești,

Pentru a doua oară, în răstimpul unui an de zile, Adunarea Națională Bisericească — supremul for de conducere gospodărească al Bisericii Ortodoxe Române — este chemată la rodnică lucrare, pentru a cerceta împlinirea celor rânduite în sesiunea anului trecut și a statornici drumul pe care îl vor avea de urmat de-a-lungul noului an, organele centrale ce se străduiesc zi de zi la cârmuirea treburilor bisericești. Lucrările acestei sesiuni se desfășoară în atmosfera caldă a unei îndoite sărbători la care se cade a fi părtași și Domniile Voastre, ca unii care nu cruțați nici osteneala și nici munca fără preget, pentru ca sfânta noastră Biserică să-și desfășoare cu bun spor misiunea ei mântuitoare, pentru credincioșii poporului nostru.

Cel dintâi motiv sărbătoresc este prilejuit de prăznuirea unui sfert de veac dela înființarea Patriarhiei Române. După datina creștinească, Sfântul Sinod a cinstit eri această aniversare și, prin actul solemn pe care l-a întocmit, și-a mărturisit convingerea că trecând în al doilea pătrar de veac, Biserica noastră începe o pagină nouă în istoria ei, mergând mai departe pe noi cărări, spre un viitor plin de lumină și pace pentru credincioșii ei.

Indreptățită și înțeleaptă este această însemnare a Sfântului Sinod și grăitoare peste veacuri vor fi slovele cu care a fost înscrisă în Condica Sfântă. — O scurtă aducere aminte a celor petrecute acum 25 ani și de atunci până astăzi, va arăta tuturora cât de întemeiate sunt nădejdile mărturisite de Sfântul Sinod.

Inființarea Patriarhiei Române, — hotărîtă de Sinodul Bisericii noastre Ortodoxe la 4 Fevruarie 1925, și recunoașterea ei de către cârmuirea politică de atunci a Statului — prin legea Nr. 669, promulgată la 25 Fevruarie în acelaș an, — nu au fost rezultatul unei în-

tâmplări și nici n'a izvorât din vreo ambiție deșartă a cuiva. Biserica Ortodoxă Română și-a statornicit, atunci, organizarea la care era îndreptățită, prin tot trecutul ei istoric și care, — potrivit canoanelor — corespundea desvoltării Statului Român. Păstrând unitatea de credință cu celelalte Biserici ale răsăritului, rămânând statornică în marea comunitate a Ortodoxiei, Biserica noastră străbună nutrea nădejdea că va găsi în încununarea ei cu cea mai înaltă vrednicie ierarhică ortodoxă, puteri sporite pentru împlinirea menirii ei apostolice.

Dar speranțele pe care slujitorii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române le legau, acum 25 de ani, de această înălțare a scaunului mitropolitan al Ungro-Vlahiei la rangul de scaun patriarhal nu și-a găsit complecta împlinire până în zilele noastre. — Neputând să se împotrivească vrerilor dârze ale ierarhilor, clericilor și credincioșilor ortodoxi din țară, cârmuitorii Statului de atunci au aprobat înființarea Patriarhiei Române. Au avut grijă însă, prin legiuirile cari au urmat, ca această Patriarhie să rămână numai simbolică, iar Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române să nu intre niciodată în deplinătatea prerogativelor sale canonice.

Peste fațarnicile mărturii de respect și dragoste făcute Bisericii, cârmuitorii din trecut puneau trista realitate a unui concordat, prin care Vaticanul dobândea în țara noastră mai multe drepturi decât Biserica străbună. Pentrucă, ceea ce răspundea și intereselor păturilor conducătoare de atunci, dar și unor pretinse sensibilități ale monarhiei — manevrată din umbră de agenții papalității — era o Patriarhie formală, o Patriarhie fără autoritate ținută veșnic într'o umilitoare situație. Abea în aceste zile Biserica Ortodoxă Română a putut să-și vadă împlinite toate vrerile mărturisite acum un sfert de veac.

In noul Statut pe care Sfântul Sinod a avut putința să-l întocmească în toamna anului 1948 — și căruia Prezidiul Marei Adunări Naționale i-a dat acum un an aprobarea legală — s'au putut înscrie pentru întâia oară adevăratele prerogative patriarhale, așa cum au fost ele rînduite prin canoane.

Ingăduiți-mi, deci, în numele Sfântului Sinod al

Bisericii Ortodoxe Române, să aduc și de această dată Onoratului Guvern al Republicii noastre scumpe omagiul și recunoștința slujitorilor ei și închinătorilor sfintei noastre Biserici, pentru libertatea pe care ne-a acordat-o și pentru înțelegerea și sprijinul cu care răspunde la trebuințele Bisericii.

Onorata Adunare Națională Bisericească a putut constata ea însăși — și mulți dintre ei au dat expresie acestei constatări, în sesiunea din vara trecută — că din ziua în care Biserica noastră a putut să-și statornicească în fapt organizarea firească a treptei sale celei mai înalte, învestind-o cu autoritate și dându-i posibilități de rodnică activitate, — din ziua aceea, Biserica s'a străduit a sprijini toate străduințele poporului în drumul lui spre o viață mai bună, spre un viitor mai fericit, spre prosperitate și înălțarea scumpei noastre Patrii.

Consecventă pe această cale Biserica Ortodoxă Română n'a pregetat să aducă necontenit îndemnurile și sfaturile sale, povățuindu-și credincioșii să fie în fruntea muncii pentru împlinirea planurilor economice de Stat, chezășie a independenței noastre naționale și armă puternică întru apărarea păcii. Tot așișderea n'a pregetat Biserica să-și facă auzit cuvântul ei, izvorât din învățătura lui Hristos — și în lupta ce se dă astăzi între slujitorii păcii și ai înfrățirii oamenilor pe de o parte și între învrăjbitorii de noroade, asupritorii neamurilor și înrobitorii popoarelor, pe de altă parte. Hotărîrea majorității Bisericilor Ortodoxe de a lupta pentru pacea lumii — hotărîre luată în Consfătuirea panortodoxă ținută la Moscova, în vara anului 1948, a fost respectată de Biserica noastră. Noi înșine și membrii Sfântului Sinod — fiecare în parte, — am rostit cuvinte de lămurire a preoțimei și turmei credincioșilor noștri. Prin pastoralele lor, înalții ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, n'au încetat să înfățișeze în adevărata lor lumină pe dușmanii păcii, pe dușmanii popoarelor, pe dușmanii lui Hristos, chiar dacă acești slujitori ai vrajbei vorbesc uneori în numele credinței creștine, pe care o necinstesc prin faptele lor și cer binecuvântările legiuite episcopului dela Roma.

Binecuvântând cu binecuvântarea Domnului pe fă-

II. PP. SS. Lor Patriarhul Justinian şi Mitropolitul Sebastian, intrând în curtea Catedralei mitropolitane din Iaşi, unde preoţimea le-a făcut primirea oficială, cu prilejul instalării I. P. S. Sebastian, noul Mitropolit al Moldovei şi Sucevei.

I. P. S. SEBASTIAN
rostind cuvântarea la instalarea sa
pe scaunul mitropolitan din Iași.

cătorii de pace, care fii lui Dumnezeu se vor chema (Matei V, 9), și ajutându-i în strădaniile lor, Biserica noastră a osândit și osândește pe aţâţătorii la noi războaie. Pentru aceea, deci, Biserica Ortodoxă Română alături de întregul nostru popor muncitor s'a alăturat cu sinceritate și hotărâre marelui lagăr al păcii și libertății, în fruntea căruia stă Uniunea Sovietică, marea noastră vecină și prietenă.

Această înrolare a Bisericii Ortodoxe, în frontul păcii, a fost primită cu bucurie de toate popoarele iubitoare de pace din lumea întreagă. Organul Biroului Informativ al Partidelor Comuniste și Muncitorești a publicat, de curând, un articol în care aduce cuvinte de prețuire pentru contribuția multora dintre preoții ortodoxi, în acțiunea de apărare a păcii. Iar când forța politică conducătoare din țara noastră a hotărât trecerea la luptă activă și organizată pentru pacea întregului popor, n'a uitat să arate că alături de cei mai aleși fii ai poporului — preoțimea noastră își poate găsi un larg câmp de activitate, în cadrul comitetelor de luptă pentru pace, care iau ființă acum în toate satele și orașele Republicei noastre Populare.

Mulțumind poporului nostru muncitor și forței sale politice, Partidul Muncitoresc Român, pentru prețuirea arătată puținului pe care Biserica l-a realizat până acum și pentru încrederea dovedită în aceea ce va putea împlini în viitor, Sf. Sinod, în unanimitatea sa, a întocmit eri o pastorală către credincioșii ortodoxi și către creștinii din țara noastră, chemându-i pe toți în frontul păcii. Alte îndrumări nu vor întârzia să pornească din partea ierarhilor noștri, pentru ca — în scurtă vreme — fiecare slujitor al altarelor lui Hristos să devie un luptător activ și dârz, pentru apărarea păcii și pentru zdrobirea celor ce o amenință, prin aţâţările lor războinice.

Acesta este al doilea motiv sărbătoresc al ședinței de față. Onorata Adunare Națională Bisericească, chemată să voteze regulamentele pentru aplicarea noului Statut, să dea descărcare pentru gestiunea anului trecut, să întocmească bugetul noului an, și să aprobe ultimele arondări și contopiri de Eparhii, menite să asi-

gure o mai bună propășire a obștei credincioșilor noștri, și să înlesnească ocuparea scaunelor vlădicești vacante dela Iași și Galați — va avea prilejul să ia cunoștință de această pastorală, care, avem încredințarea că va aduce un spor de râvnă în activitatea preoțimei noastre pe tărâmul luptei pentru pace.

Nădăjduim, însă, că și Dvs. ne veți ajuta pe acest drum. Dvs. sunteți reprezentanții credincioșilor noștri. Pentru ei, vă rugăm să coborâți și să le lămuriți cuvântul Bisericii Ortodoxe Române. Printre ei să vă desfășurați munca Domniilor Voastre, ajutându-ne să facem din fiecare slujitor al altarului și din fiecare credincios al nostru, un luptător neînfricat pentru pacea poruncită nouă de Hristos.

In felul acesta, ne veți ajuta să împlinim misiunea apostolică a sfintei noastre Biserici și să aducem contribuția ei la consolidarea Republicii Populare Române a cărei fericire o dorim din tot sufletul nostru.

In această substanțială cuvântare Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a analizat condițiile vitrige în care s'a desvoltat Patriarhatul, fiind o instituție mai mult nominală decât reală, deoarece era subminată de intrigile politice ale agenților Vaticanului cari lucrau în culisele partidelor politice și ale monarhiei.

Deabea în anul 1948, prin Statutul de organizare și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, — Statut căruia Prezidiul Marii Adunări Naționale i-a dat aprobare legală — Patriarhatul ortodox român a putut căpăta adevăratele prerogative așa cum prevăd canoanele bisericești.

In condițiile de libertate religioasă, garantate de Constituția Republicei Populare Române, Biserica Ortodoxă Română prin patriarhatul ei, a putut să dea concurs la realizarea atâtor transformări sociale, izbânzi ale regimului de democrație populară.

Patriarhatul nostru, nemaifiind stingherit în lucrarea lui de lămurire a credincioșilor, a pus preoțimea să lupte pentru apărarea păcii, climatul cel mai prielnic pentru desvoltarea vieții și progresului omenirii.

In lumina acestor condiții de lucru, Adunarea Națională Bisericească este chemată să delibereze asupra tuturor chestiunilor administrative, să hotărască asupra nouilor arondări de eparhii,

ca astfel Patriarhatul ortodox român să se desvolte ca o realitate vie, în sensul prevăzut de sfintele canoane.

Cuvântarea I. P. S. Patriarh Justinian a stârnit admirația întregii Adunări, fiind răsplătită cu furtunoase aplauze.

In numele Adunării a luat cuvântul d-l. prof. univ. Coriolan Tataru. Domnia Sa a arătat mulțumirea pe care o are Adunarea, ca reprezentantă a credincioșilor și clerului, de a participa la aniversarea unui sfert de veac dela înființarea Patriarhatului. Patriarhatul ortodox român capătă acum o însemnătate deosebită prin faptul că a strâns în jurul lui pe toți credincioșii români, care altădată au fost rupți dela sânul Bisericii prin acțiunea Vaticanului dela 1700. — Se cuvine ca Adunarea Națională Bisericească să aducă un călduros omagiu Inalt Prea Sfințitului Justinian, care ilustrează conducerea patriarhală cu atâta demnitate și înțelepciune. Adunarea va lucra cu toată râvna, pentru a vedea cât mai înălțat prestigiul Patriarhatului ortodox român.

După cuvântarea ținută de reprezentantul Adunării, a luat cuvântul d-l prof. univ. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor. Domnia Sa a rostit cele ce urmează:

Inalt Prea Sfințite Președinte,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

BISERICA Ortodoxă Română își sărbătorește astăzi 25 de ani dela înființarea patriarhatului său. Socotim nimerit prilej din partea noastră să luăm act de acest lucru și de semnificația pe care Biserica o dă acestui eveniment.

In expunerea de motive a legii pentru înființarea Patriarhatului, în 1925, se arată că organizarea Bisericii Ortodoxe Române stă în așa de strânsă legătură cu aceia a Statului, încât fazele de desvoltare ale Statului sunt și ale Bisericii.

In adevăr, depănând firul istoriei, vedem că Biserica Ortodoxă Română a evoluat ca organizare, potrivit cu învățătura sa și cu evoluția vieții statelor românești. Știm doară că o organizație precisă bisericească avem la noi pentru prima dată numai după descălecare, în secolol XIV și XV, atunci când se înființează și Principatele.

De atunci avem Mitropolia Ungro-Vlahiei și acea a Moldovei.

In Ardeal, istoria bisericii este mai complicată, pentrucă și istoria așezărilor statelor este la fel.

Mai târziu, în secolul XIX după unirea Principatelor, sub Cuza-Vodă, mai ales, după întemeierea Statului, România, în 1862, s'a simțit nevoia unei organizări noi bisericești pentrucă alta era structura politică a Statului Român. Așa s'a ajuns la creiarea titlului de „Mitropolit Primat", pentru Mitropolitul Ungro-Vlahiei. In sfârșit, după 1918, când s'a făcut alipirea Ardealului la vechiul regat, s'a simțit iarăși nevoia unei organizări și rezultatul a fost înființarea Patriarhatului.

Ce a însemnat evenimentul acesta, petrecut în 1925, ne-a spus-o Inalt Prea Sfințitul Patriarh, ieri, în ședința Sfântului Sinod. „Nu mai este o taină pentru nimeni, a spus I. P. S. Sa, faptul că înălțând scaunul mitropolitan al Ungro-Vlahiei la rangul de scaun patriarhal, cârmuirile politice de atunci nu au urmărit consolidarea Bisericii Ortodoxe Române.... Scaunul patriarhal a fost socotit de ei drept un simbol menit numai să fie invocat în diferite împrejurări solemne, pentru rezonanța titulaturii! O Patriarhie formală, fără autoritate, era tocmai ceea ce răspundea intereselor păturilor conducătoare, dar și unor pretinse sensibilități ale monarhiei, abil manevrată din umbră de agenții papalității. Dacă nu ar fi decât trista istorie a faimosului concordat, prin care Vaticanul, dușman secular al poporului nostru, de altfel al tuturor năzuințelor populare, dobândea în țara noastră mai multe drepturi și privilegii decât Biserica străbună și tot ar putea fi pe deplin nelămurită umilitoarea situație în care monarhia și regimurile din trecut țineau să pună Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române". Și tot I. P. S. Patriarh arată că abea după un sfert de veac, Biserica Ortodoxă Română s'a putut organiza „singură" fără niciun amestec din afară, potrivit dogmelor, canoanelor și credințelor ei, „și că abea acum" s'au înscris în acest Statut pentru întâia oară, adevăratele prerogative patriarhale orânduite după îndelungată și atentă cercetare a canoanelor.

Aceasta duce la concluzia că Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române nu s'a înfiinţat decât formal în 1925.

In fond, ea a existat ca funcţie încă înainte de această dată, iar explicit în texte scrise, această funcţiune nu i s'a acordat decât acum.

In adevăr, funcţiune patriarhicească a avut scaunul mitropolitan al Ungro-Vlahiei în trecut, atunci când el se intitula în numele patriarhului dela Constantinopol, „Exarh al plaiurilor" având prin aceasta jurisdicţiune şi dincolo de Carpaţi.

După unirea Principatelor era momentul de a se pune problema autocefaliei şi cu ea şi a înfiinţării patriarhatului. Faptul însă nu s'a petrecut şi aceasta se datorează desigur împrejurărilor istorice şi anume spiritul feudal care persista încă în ţara noastră. El, acest spirit, a împiedecat pentru o vreme sudura politică a poporului român, el a fost acela care s'a reflectat şi în modul cum s'a rezolvat formal unificarea Bisericii din cele două Principate; lui se datorează faptul că atunci s'a dat Mitropolitului Ungro-Vlahiei titlul de Mitropolit Primat, un titlu neobişnuit în Biserica Ortodoxă Română, un titlu împrumutat dela Biserica Romano-catolică, — poate chiar sugerat de ea.

Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian are dreptate când acuză regimurile trecute de a fi utilizat Biserica Ortodoxă Română în spirit de castă, pentru scopurile lor politice de înfeudare a poporului şi de a o fi pus în situaţie umilitoare faţă de unele culte, care s'au dovedit a nu fi întotdeauna pe linia intereselor poporului nostru.

Regimurile trecute au făcut acest lucru nu numai cu Biserica ci şi cu ţara şi poporul însuşi. Până la războiul pentru independenţa din 1877, când armatele noastre, alături de armatele marelui popor rus, ne-au desrobit de jugul otoman, ţara şi Biserica erau înfeudate Fanarului şi Porţii otomane, înfeudate intereselor de clasă ale acestora.

După 1878 n'am scăpat decât formal de sub jugul străin. Ţara este zălogită capitalului străin — austriac, prusac şi apoi anglo-saxon. Biserica Orto-

doxă e silită să primească ingerințele Vaticanului sau așa zisei Mișcări Ecumenice, instrumente ale celor dintâi.

Putem spune, cu drept cuvânt, că Biserica Ortodoxă Română își capătă cu adevărat independența ei abea astăzi și tot astăzi ea capătă putința de a se integra complect în Ortodoxie, alături de celelalte Biserici Ortodoxe și în special alături de marea Biserică Ortodoxă Rusă.

Să ne uităm în trecutul nostru istoric. Vom vedea că lupta pentru independență, pe care a dus-o poporul român s'a împletit cu lupta pe care a dus-o Biserica Ortodoxă Română, mai ales împotriva influențelor romano-catolice, unelte ale Habsburgilor și a altor interese străine din Apus. Am putea spune că în trecutul nostru istoric, tendința cu adevărat națională a Bisericii noastre a fost aceia de-a lupta alături de popor, împotriva unor cotropitori fie dela Sud, fie dela Apus — semiluna sau pajura cu două capete a Habsburgilor, — și de a ține, din contra, legătură prietenească, legătură de interese comune cu lumea slavă din jurul nostru. Nu degeaba Biserica Ortodoxă Română a fost așa de strâns legată la început de Patriarhia din Ohrida, după aceea când aceasta s'a grecizat, de Mitropolia Kievului sau de episcopatele bulgărești din dreapta Dunării, în sfârșit, mai târziu, de pravoslavnica Biserică Rusă dela Moscova.

Lucrul acesta nu este întâmplător și el are o adâncă semnificație, care trebue subliniată. In adevăr, nu este tot una pentru Biserica Ortodoxă Română de a avea legături cu Răsăritul sau cu Apusul.

Aci în Răsărit, Biserica a avut o anumită structură, organizatorică și canonică, și s'a bazat pe învățături dogmatice asemănătoare. Aci, Biserica a fost mult mai mult Biserică și dacă a luat parte la viața Statului, aceasta a făcut-o integrându-se în interesele generale ale acestuia, iar prin ierarhii săi aleși, ea s'a pus nu odată în slujba luptei pe care poporul a dus-o pentru independența sa.

Biserica Apusului a fost altceva ; papalitatea a avut și a fost în mare măsură ea însăși un stat, substituin-

du-se celorlalte state. In această calitate ea a fost motorul expansiunei spre Răsărit a multor interese și nu toate curate. Așa au fost în parte chiar și așa numitele cruciade medievale, când în numele Crucii și al „Sfântului Părinte“ dela Roma, cruciații veneau din Apus ca adevărați năvălitori, izgonind de pe scaunul lor pe Patriarhii Bisericii Ortodoxe. Așa s'a întâmplat de pildă și cu Patriarhul Ecumenic dela Constantinopol, în timpul cruciadei a IV-a. Nu trebue să uităm apoi că tot scaunul papal și „Sfântul său oficiu“, au fost aceia care au dat binecuvântarea lor așa zisei cruciade a cotropitorului hitlerist.

Biserica Ortodoxă Română a crescut pe linia învățăturii Răsăritene și s'a format în acest spirit. Este spiritul patriarhicesc în opoziție cu spiritul papal. Este Biserica rămasă în rosturile ei, în opoziție cu Biserica Stat a Romei. Astăzi vedem din declarațiile factorilor de răspundere ai Bisericii Ortodoxe Române, că ea înțelege să rămână pe această linie. Socotim că este justă această poziție a Bisericii Ortodoxe, pentrucă ea trebue să rămână în adevăr alături de credincioșii ei, cu privirile înlăuntru, nu înafară; să meargă în unison și în pas cu vrerile poporului, să meargă alături de prietenii ei adevărați, adică, alături de celelalte Biserici Ortodoxe și în primul rând alături de Biserica Ortodoxă Rusă, așa cum poporul însuși merge frățește alături de popoarele care și-au durat acum state de democrație populară și alături mai ales de popoarele marei Uniuni Sovietice.

Care este misiunea pe care poate să o aibă în viitor Biserica Ortodoxă Română?

Este aceea pe care ea însăși și-a fixat-o, de a lupta și în viitor, precum și în trecut au făcut-o ierarhii săi cei buni, în vremuri de cumpănă pentru popor, de a lupta alături de popor, de a-l ajuta în năzuințele sale spre o viață independentă și prosperă, de a-l seconda astăzi mai ales, în aspirațiile lui pentru o viață pașnică în lupta lui pentru pace.

Rolul acesta, rolul de luptătoare pentru pace, alături de popor, îl are Biserica Ortodoxă Română în mod firesc. El este înscris în dogmele sale și în cărțile sale

sfinte, el este recunoscut din plin de către conducerea politică a țării, nu numai la noi, ci și în întreg lagărul păcii.

Rezoluția Biroului Informativ al Partidelor Comuniste și Muncitorești asupra păcii și a luptei împotriva atâțătorilor la război din Noemvrie 1949, spune în această privință răspicat: „Cu deosebită putere se impune azi sarcina unirii cât mai strânse a tuturor partizanilor cinstiți ai păcii, fără deosebire de credință religioasă, de vederi politice, sau de partidul căruia aparțin, pe baza celei mai largi platforme de luptă pentru pace, împotriva primejdiei unui nou război care amenință omenirea".

Biserica Ortodoxă se mândrește, — și este un lucru cu care se poate mândri, — că esența însăși a doctrinei sale este lupta pentru pace.

Cu aceiași mândrie, pot să spun că statele de democrație populară și Uniunea Sovietică, statele care construesc socialismul și comunismul, că este în esența regimurilor respective ca să fie luptătoare pentru pace. Societatea capitalistă și statele capitaliste, ca orice societate sau state întemeiate pe exploatarea și pe stăpânirea unei clase asupra alteia, în vederea exploatării, sunt regimuri generatoare nu de pace, ci de război. Contradicțiile de clasă, conflictele determinate de aceste contradicții, sunt aci firești și ele duc în mod firesc la lupta între exploatați și exploatatori, iar în afară, interesele contradictorii ale stăpânirii lor capitaliste duc la conflicte armate între state, duc la războaie. Lupta de clasă înăuntru și războaiele înafară, sunt legi ale statelor întemeiate pe clase antagoniste. Pacea, înțelegerea între cetățeni, este legea societății socialiste și comuniste înlăuntru, legea bunelor raporturi între popoare în afară.

Regimurile socialiste și cele de democrație populară care construesc socialismul, aduc pacea nu numai în statele care au o astfel de structură: ele în mod firesc solidarizează toate popoarele chiar și pe cele din țările capitaliste, la lupta pentru pace.

Intr'o convorbire avută cu un fruntaș politic american, Generalisimul Stalin a spus în 1947: „Pentru co-

laborare nu trebue ca popoarele să aibă aibă aceleași sisteme. Trebue să respectăm sistemele aprobate de popor. Numai în aceste condițiuni este posibilă colaborarea". Iar în 1948, Mai 18, referindu-se la scrisoarea deschisă adresată poporului american de către H. Wallace, Generalisimul Stalin spune deasemenea: „Scrisoarea deschisă a lui Wallace nu poate fi considerată numai ca o simplă dorință de a reglementa pașnic divergențile dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite, precum și a dorinței de a găsi căile pentru astfel de reglementare... Guvernul Uniunei Sovietice crede că, în ciuda deosebirilor între sistemele ideologice și ideologii, coexistența acestor sisteme și reglementarea pașnică a divergențelor între Uniunea Sovietică și Statele Unite, nu sunt numai posibile, dar și absolut necesare, în interesul păcii generale".

Biserica Ortodoxă Română, ca și celelalte Biserici Ortodoxe, din Uniunea Sovietică și din țările de democrație populară, propoveduesc pacea și este în tradiția lor cea bună să facă acest lucru. Ele trebue să se lupte pentru pace. Regimurile de democrație reală propoveduesc pacea și luptă pentru pace. Ne găsim pe acelaș drum. Trebue să mergem cu hotărâre pe el; el este drumul dreptății și al independenței popoarelor. Pe acest drum nu se poate să nu învingem. Nu degeaba cuvântul Bisericii spune: „fericiți făcătorii de pace".

Cu prilejul acestei aniversări este bine să ne amintim mai ales acest lucru. Patriarhia cea nouă și Patriarhul ei nu-și pot lua o obligație de onoare mai frumoasă, ca aceia pe care și-a luat-o de a se pune în slujba luptei pentru pace. Așa au făcut totdeauna conducătorii cei vrednici ai Bisericii. Așa au făcut-o Vlădicii ce au stat alături de voevozii luptători, pentru independență, așa au făcut preoții care au stat alături de revoluționarii din 1848. Ei, de sigur, sunt aceia care au înscris în proclamația dela Islaz din 9 Iunie 1848, îndemnul la luptă alături de popor pentru slujitorii Bisericii. Spune proclamația dela Islaz, în această privință: „Cuvioși egumeni, protopopi și preoți, voi împliniți locul apostolilor azi... Este sarcina voastră, datoria voas-

tră a ieși cu crucea în mână și a pecetlui cu dânsa tunurile și țevile purtătoare de moarte, asupra fratelui său, tot ce mai voește robia, tot omul n'are milă de sărac, de văduvă și de orfan. Luați vesmintele voastre, armați-vă cu crucea și cântați psalmul 108 împotriva oricărui vânzător de patrie... căci patria este a noastră și a voastră".

Exemplele mărețe ale vrednicilor vlădici și ale revoluționarului „Popa Șapcă" dela 1848 trebue să ne stea drept pildă nouă astăzi. Acesta este drumul tradiției noastre populare. Trebue ca toți, toate credințele religioase, iar între credințe Biserica Ortodoxă în frunte, să meargă alături de popor păstrând tradițiile populare de luptă pentru independență, de luptă pentru pace.

Suntem convinși că acum când patriarhatul Bisericii Ortodoxe Române, capătă consacrarea în fapt, cu funcțiile sale precise, când el are în frunte cu patriarh și o normă de conducere a ei, expresie a unor condițiuni de liberă exprimare a voinței populare, suntem siguri că Biserica Ortodoxă Română, în frunte cu Patriarhul ei, Inalt Prea Sfințitul Justinian, vor continua să meargă pe drumul acestor tradiții, pe drumul voinței de azi a poporului nostru și a tuturor popoarelor iubitoare de libertate, independență și pace.

In acest spirit, aducem salutul nostru cu ocazia acestei aniversări și urăm Patriarhiei Ortodoxe Române și Patriarhului său, să aibă parte de roadă îmbelșugată în munca pe care o depune alături de popor și de Republica Populară Română, pentru binele poporului și a Republicii noastre scumpe".

Adunarea Națională Bisericească a ascultat, cu deosebit interes, cuvântarea d-lui prof. univ. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor subliinind importanța ei prin aplauze prelungite.

Cu aceste cuvântări aniversarea a luat sfârșit.

Inainte de a se trece la lucrările repartizate pe comisii, Inalt Prea Sfințitul Patriarh a propus a se trimite telegrame Prezidiului Marii Adunări Naționale și Președintelui Consiliului de Miniștri, prin care se asigură că Biserica Ortodoxă colaborează leal și sus-

ţine cu devotament propăşirea Patriei Noastre, Republica Populară Română. Textul acestor telegrame a fost aprobat cu aplauze, de către membrii Adunării Naţionale Bisericeşti.

ALEGEREA MITROPOLITULUI MOLDOVEI ŞI SUCEVEI

Permanenţa Consiliului Naţional Bisericesc, studiind situaţia nedreaptă creată întrecut unor hotărniciri a arhiepiscopiei Iaşilor şi cea a Dunării de Jos, a cerut ca acestor două eparhii să li facă o nouă arondare, care să corespundă cu necesităţile topografice din care au izvorât, dela obârşie, aceste unităţi administrative bisericeşti. In acest scop studiile elaborate au făcut obiectul unei urgenţe în desfăşurarea lucrărilor obişnuite, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh propunând ca această problemă să fie luată în desbatere imediat.

Adunarea a aprobat propunerea Inalt Prea Sfinţitului Patriarh. Şedinţa s'a suspendat pentruca membrii Adunării să se informeze asupra referatului Permanenţii Consiliului Naţional Bisericesc.

La redeschiderea şedinţii s'a dat Comisiei organizatorice bisericeşti, să prezinte un referat, în care Adunarea Naţională Bisericească aprobă arondarea celor două eparhii după cum urmează:

1. Arhiepiscopia Sucevei se contopeşte cu Arhiepiscopia vacantă a Iaşilor, cu reşedinţa la Iaşi. I. P. S. Sebastian Rusan arhiepiscop al Sucevei este chemat şi ales de Adunarea Naţională Bisericească să devină titularul nouiei eparhii întregite, ca Mitropolit al Mitropoliei Moldovei şi Sucevei şi Arhiepiscop al Iaşilor.

2. Episcopia Constanţei se contopeşte cu Episcopia vacantă a Dunării de Jos, sub denumirea de Episcopia Dunării de Jos, cu reşedinţa la Galaţi, iar P. S. Episcopul Chezarie Păunescu devine titularul, ales de Adunarea Naţională Bisericească, al Episcopiei întregite a Dunării de Jos.

Adunarea Naţională Bisericească votează, prin aclamaţie unanimă, propunerile Comisiei Organizatorice aleasă din sânul ei, statornicindu-se astfel atât arondarea nouilor eparhii cât şi ocuparea scaunelor chiriarhale foste vacante.

CUVÂNTAREA NOULUI MITROPOLIT AL MOLDOVEI ȘI SUCEVEI

In aplauzele furtunoase ale Adunării, Inalt Prea Sfințitul Sebastian Rusan, cu figura sa plină de bunătate și cuprinsă de emoție, pășește în fața marelui for reprezentativ al Bisericii Ortodoxe Române și rostește următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Patriarh,
Domnule Președinte al Consiliului de Miniștri,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Domnule Ministru al Cultelor,
Domnilor Miniștri,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

Prin alegerea smereniei mele ca Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei, s'a revenit la situația tradițională, când Mitropolia Moldovei și Sucevei alcătuia un tot, cuprinzând și teritorul Bucovinei.

Puțin timp după al doilea descălecat al Țării și după încetarea luptelor, pe care Biserica Ortodoxă a a avut a le purta cu Biserica Catolică, se întemeiază Mitropolia Moldovei și Sucevei.

Lupta ortodoxismului din timpul lui Juga Koriatovici contra catolicismului, introdus și protejat de Lațcu Vodă, a atras după sine organizarea Bisericii în Moldova. Această organizare s'a definitivat în timpul lui Alexandru cel Bun. Teritorul de jurisdicțiune al acestei mitropolii a fost desigur la început întreaga Țară a Moldovei, cu timpul însă, înființându-se Episcopiile Romanului, Rădăuților și Hușilor, acest teritoriu s'a restrâns, rămânând aproape în marginile sale de astăzi.

Scaunul mitropolitan la început a fost în Suceava, din timpul lui Juga Vodă, (1400-1560) când s'a strămutat, odată cu scaunul domnesc la Iași, în timpul lui Alexandru Lăpușneanu. Era un obiceiu al pământului ca scaunul Mitropoliei să fie acolo unde se află și scaunul domnesc.

Pentrucă scaunul mitropolitan a fost la început la Suceava de aici se explică și titulatura de: Mitropolia Moldovei și Sucevei. Deși mitropoliții stăteau la Iași, și-au menținut titlul de „Mitropolit al Sucevei“. In 1462 Teoctist se intitula: „Mitropolit Moldovenesc“. Cel care a schimbat titlul Mitropoliei în acela de „Mitro-

I. P. S. Arhiepiscop Sebastian Rusan rostind cuvântarea după alegerea sa în scaunul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

polit al Sucevei și al Țării Moldovei“ se pare a fi fost mitropolitul Gheorghe (1477-1510).

Titlul de „Mitropolit al Moldovei și Sucevei“ a fost menținut până în ziua de astăzi.

Prin actul solemn de astăzi se repară o nedreptate săvârșită de împrejurările vitrege care au rupt ținutul Sucevei de trupul Moldovei, în timpul stăpânirii Habsburgilor atât de nefastă din punct de vedere religios, cât și național.

Politica Habsburgilor, care se conducea după principiul „divide et impera“ s'a amestecat și în treburile pur bisericești.

Astfel, teritoriul acesta, care se afla până atunci sub jurisdicțiunea canonică a Mitropoliei Moldovei, a fost pus sub autoritatea bisericească a episcopului din Rădăuți.

Lanțurile apăsătoare ale domniei străine, căutând să șteargă orice urmă a vechilor așezări românești de aici, au subordonat pe episcopul ortodox din Rădăuți, atât din punct de vedere dogmatic cât și spiritual, Mitropolitului sârbesc din Karlovitz.

Interesele stăpânilor, care dictau aceste desbinări, s'au vădit și pe alt plan prin luarea în administrație a averii episcopiei Rădăuților și a averilor mănăstirești, constituind în 1875 așa zisul Fond Religionar, care era administrat de străini în spirit străin și pentru străini.

După primul războiu mondial, regimurile noastre din trecut au avut interesul să mențină această situație creiată de străini, întrucât au avut aceleași interese comune tuturor exploatatorilor de pretutindeni, indiferent de naționalitate sau de religie. Nu am putea nega că regimurile trecute dela noi nu s'au sfiit să se folosească de Biserică ca și Habsburgii, tot pentru scopurile lor politice bine cunoscute și astfel Biserica din țara noastră, înainte de 23 August 1944, era oglinda fidelă a stărilor politice sociale de atunci.

După data de 23 August 1944, cultele în general și-au găsit o nouă orientare, mai ales după reformele mari de ordin economic, politic și social, care au îngăduit schimbarea stărilor din trecut.

Iată, dece ziua de astăzi este o zi scumpă și sfântă pentru Mitropolia Moldovei, când s'a putut realiza, în regimul nostru de democrație populară, năzuințele credincioșilor moldoveni, să fie uniți sub cârja aceluiași Arhipăstor, Mitropolit al Moldovei și Sucevei, de care au fost despărțiți de vremurile vitrege din trecut, care apăsau atât de greu asupra clerului și poporului moldovenesc. Mitropolia Moldovei și Sucevei a fost în trecut leagănul de cultură ortodoxă și de curată prietenie cu poporul credincios rus.

Varlaam, fecior de țăran, a desfășurat o vastă activitate culturală, inspirându-se în activitatea sa de exemplul marelui mitropolit al Chievului, Petru Movilă.

Varlaam, prin lucrările sale, căuta să fie cât mai aproape de popor și de aspirațiile sale, susținând în scrierile sale necesitățile unității culturale românești sub forma scrisului bisericesc. Varlaam a știut să țină departe de credincioșii săi învățăturile străine prin care catolicismul căuta, sub mască religioasă, să-și realizeze scopurile de dominare, pentru a putea exploata în voie poporul muncitor, mai ales dela sate.

In activitatea noastră arhipăstorească, ne vom ghida de exemplul marilor mitropoliți Dosoftei și Veniamin Costache, care au desfășurat o activitate rodnică în interesul poporului, luptând cel dintâi, pentru naționalizarea slujbelor bisericești, iar cel de al doilea scriind cărți pe înțelesul poporului și colaborând la organizarea învățământului de atunci. Iosif Naniescu, a apărat învățătura evanghelică, fiind credincioșilor săi exemplu în muncă și vrednicie, meritând pe drept titlul de „Apărătorul vajnic al autocefaliei Moldovei".

Acest exemplu constitue un imbold în lupta ce trebue să o ducă biserica noastră împotriva diferitelor curente, care sub masca religiozității, caută să împiedice consolidarea regimului nostru de democrație populară și a cuceririlor oamenilor muncii dela noi.

Defunctul patriarh Nicodim, crescut la Academia Teologică din Chiev, a desfășurat o vastă activitate culturală, făcând cunoscut clerului și credincioșilor literatura bisericii rusești prin traducerile ce le-a efectuat într'o aleasă limbă populară.

Patriarhul Nicodim, înțelegător al vremurilor noi, a îndrumat clerul și pe credincioși să se alăture de forțele democrate dela noi. Exemplul lui, îl vom urma, cotribuind prin activitatea noastră, să ducem la bun sfârșit opera începută.

Vom îndruma clerul și pe iubiții noștri credincioși din Moldova și Suceava să se alăture uriașului front al păcii, al progresului și socialismului în frunte cu U. R. S. S. Vom lupta alături de poporul muncitor pentru o viață mai bună și pentru prosperitatea și consolidarea scumpei noastre Republici Populare Române.

Avem tot respectul și întreaga recunoștință față de umbrele marilor noștri înaintași pe scaunul Moldo-

vei şezători, dar nu putem trece cu vederea faptul, că acest scaun mitropolitan a fost cinstit şi de aleasa personalitate a Inalt Prea Sfinţitului Justinian, actualul Patriarh al Bisericii Ortodoxe din Republica Populară Română, pe care-l vom avea ca exemplu de muncă şi perseverenţă în marile realizări ce a făcut, ca demn slujitor al lui Dumnezeu şi al poporului.

Vă vom urma credinţa, Inalt Prea Sfinţite, şi ne vom orienta după îndreptarul dat de Inalt Prea Sfinţia Voastră şi de Sf. Sinod, ca şi de conducerea democrată a Republicii Populare Române.

Cu acest legământ, mulţumesc onoratei Adunări Naţionale Bisericeşti pentru cinstea şi încrederea acordată, fiind convins că servind cauza lui Dumnezeu în lume, vom servi şi interesele vitale ale credincioşilor din cuprinsul Eparhiei noastre a Moldovei şi Sucevei.

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

După cuvântarea Chiriarhului Moldovei a urmat cea a P. S. Chezarie, episcopul Dunării de Jos.

In numele Adunării Naţionale Bisericeşti, a adus cuvântul de omagiere celor doi chiriarhi dl. dr. Petru Groza, deputat în acest for bisericesc.

Sala întreagă a ovaţionat pe cel mai vechiu deputat al forurilor bisericeşti ortodoxe, al cărui cuvânt totdeauna a adus lumină în problemele bisericeşti. In adevăr, dl. Dr. Petru Groza este un cunoscător profund al vieţii bisericeşti şi a indicat modul de sinceră colaborare între reprezentanţii cultelor religioase şi, în cazul de faţă, al Bisericii Ortodoxe, cu conducerea legiuită a Statului. Pentru circumstanţele actuale în care se desvoltă Patria noastră, Republica Populară Română, rolul chiriarhilor ortodoxi, în lupta pentru apărarea păcii ameninţată de urzitorii unui nou măcel mondial este de importanţă capitală. Biserica, ca susţinătoare a desvoltării vieţii şi a omului, se găseşte în plină acţiune de apărarea păcii alături de apărătorii masselor populare din ţările socialiste şi cele cu democraţie populară printre care se găseşte şi Patria noastră.

După cuvântarea d-lui Dr. Petru Groza, care a încheiat capitolul cu alegerea celor doi chiriarhi, Adunarea Naţională Biseri-

cească a trecut la analiza şi deliberarea tuturor chestiunilor administrative înscrise pe ordinea de zi.

S'au aprobat lucrările secţiunilor organizatorice bisericeşti, economice, culturale şi ale administraţiei patriarhale.

La sfârşitul lucrărilor, înainte de a se închide şedinţa, dl. profesor universitar Coriolan Tataru a ţinut o frumoasă alocuţie, al cărui conţinut îl înserăm în rândurile ce urmează:

D-l Prim Ministru Dr. Petru Groza felicită pe I. P. S. Arhiepiscop Sebastian pentru alegerea în scaunul de Mitropolit al Moldovei şi Sucevei.

Inalt Prea Sfinţite,
Domnule Ministru,
Onorată Adunare Naţională Bisericească,

Cred că suntem în asentimentul tuturor deputaţilor ca în această şedinţă, înainte de a părăsi această Adunare Naţională Bisericească, să depunem mărturia sentimentelor noastre de mulţumire, în primul rând pentru bunătatea cu care Inalt Prea Sfinţia Sa a înţeles să ne primească pe noi cei care am venit din provincie, cum şi pentru căldura sufletească

cu care a căutat să ne facă cât mai plăcută şederea aceasta scurtă în reşedinţa patriarhală.

In al doilea rând, trebue să depunem mărturie sentimentelor noastre de mulţumire pentru modul academic în care Inalt Prea Sfinţia Sa Patriarhul a ştiut să conducă această Adunare Naţională, unde s'au depus o serie de rapoarte pe care le-am auzit şi din care cauză am tras oarecari concluzii, care, în momentele când ne despărţim, ne-au produs o reală linişte sufletească.

Să credeţi, Inalt Prea Sfinţite Patriarh şi Domnule Ministru, că atunci când ne vom reîntoarce în oraşele din care am venit şi mulţi credincioşi au să ne întrebe:

— „Dar care a fost atmosfera acolo?... Care sunt svonurile care circulă în legătură cu cultul credinţei noastre?“ atunci noi le vom arăta concluziile pe care le-am tras aici la această Adunare Naţională, că în fine credinţa este o chestiune pur personală, că, nimeni nu este obligat să fie credincios, însă nici nu poate fi pedepsit cineva dacă este credincios şi că, în definitiv, ceeace ne interesează pe noi este libertatea cultelor şi libertatea religiei noastre strămoşeşti, ajungând noi la concluzia că pe lângă realizările multiple care au fost anunţate de Inalt Prea Sfinţia Sa Patriarhul şi care s'au făcut prin concursul şi prin înţelepciunea sa, s'a dovedit la Bucureşti şi grija deosebită pe care Guvernul Republicii Populare Române o acordă Bisericii Ortodoxe Române şi în special libertăţii cultului, acea grijă necondiţionată care izvorăşte şi din aceste rapoarte, în care se evidenţiază concursul material şi moral pe care Guvernul îl acordă exercitării cultului nostru, credinţei noastre strămoşeşti.

Prin urmare eu voi putea, cu conştiinţa liniştită, să combat diferitele svonuri, arătând că Guvernul a dat întotdeauna ocazia să constatăm că înţelege să dea tot concursul bisericii noastre ortodoxe, şi că în bună parte, dacă acest concurs este dat, pentrucă Inalt Prea Sfinţia Sa Patriarhul a înţeles ca în momentele acestea de adâncă transformare socială, Biserica noastră, care este Biserica poporului, într'adevăr să caute să servească poporului, pentrucă înţelepciunea Inalt Prea Sfinţiei Sale a făcut ca această pornire a poporului de adâncă

credincioșie să fie înțeleasă de Guvern și Guvernul să vină astfel cu mâna largă și să acorde tot sprijinul său, pentru ca, cu adevărat cultul nostru, credința noastră strămoșească, să poată fi exercitată liber de toți cetățenii.

Și pentru această înțelepciune cu care Inalt Prea Sfinția Sa a știut să conducă Biserica noastră și a știut să stabilească acele raporturi sănătoase, care vor îngădui Bisericii noastre să se desvolte și mai tare, eu țin din nou, în numele deputaților Adunării Naționale Bisericești, să aduc mulțumiri atât Inalt Prea Sfinției Sale Patriarhului cât și Onoratului Guvern, dorindu-i Inalt Prea Sfinției Sale ca să-i hărăzească Dumnezeu sănătate și energie ca să poată duce această operă de înflorire a Bisericii noastre ortodoxe înainte.

Să trăiți întru mulți ani.

Simțămintele și considerațiunile exprimate, în succinta alocuțiune de d-l prof. Tataru, au găsit un ecou puternic în sânul Adunării. Elogiul pe care l-a adresat I. P. S. Patriarh Justinian de felul înțelept cu care conduce treburile bisericești, în perfectă armonie cu Onoratul Guvern, care sprijină toate confesiunile, a atras un răspuns călduros din partea d-lui prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Publicăm acest răspuns, prin care d-l Ministru Stanciu Stoian fixează, istoricește, anumite poziții demne de răbojul vremurilor actuale. Iată ce a spus d-l Ministru Stanciu Stoian:

Inalt Prea Sfințite Președinte,
Onorată Adunare Națională Bisericească,

Acum, la sfârșitul desbaterilor, după o zi de muncă, plină de roade, îndemnat și de cuvântarea d-lui Prof. Coriolan Tataru, mă simt obligat ca înainte de cetirea Decretului de închiderea desbaterilor, să dau expresie câtorva din gândurile și sentimentele pe care aceste desbateri mi le aduc în minte și în suflet.

Bogată, în adevăr, așa cum a spus d-l prof. Co-

riolan Tataru, a fost activitatea Bisericii Ortodoxe Române în acest an de activitate, pe care a avut să-l examineze și să-l discute Adunarea Națională Bisericească. Niciodată o Adunare Națională Bisericească, în trecut, nu a avut să înregistreze atâtea fapte și de o așa covârșitoare importanță pentru Biserică. Ceeace este însă poate mai important decât mulțimea acestor fapte și decât efectele lor pentru viața Bisericii Ortodoxe Române,este semnificația lor. Nu avem să luăm, în această privință, decât trei din faptele care s'au discutat aci. Mă refer în special la acele ce s'au spus în legătură cu întregirea Bisericii Ortodoxe Române, la modul cum s'a discutat și cum s'a rezolvat problema vacanțelor episcopale și, în sfârșit, la marele act pe care Biserica îl săvârșește prin adresarea către credincioși a Epistolei pentru pace, pe care a alcătuit-o Sinodul Bisericii Ortodoxe Române.

In adevăr, întregirea Bisericii Ortodoxe Române este o operă mare, atât din punct de vedere bisericesc, cât și din punct de vedere național. Ea, această întregire, a avut pentru Biserică, drept efect, strângerea laolaltă a tuturor credincioșilor români, cari secole dearândul au aparținut Bisericii Ortodoxe Române și cari numai prin vitregia vremurilor au ajuns la un moment dat să se găsească nu numai în două biserici deosebite, dar chiar să se războiască adesea între ei pentru credință.

Faptul era cu atât mai grav, cu cât această împărțire a românilor din Ardeal, avea drept scop abila lor manevrare pentru a fi stăpâniți în interesul claselor exploatatoare și în interesul unor stăpâni de peste granită, îmbrăcați sau nu în haină religioasă.

După cum am arătat și altă dată, întregirea Bisericii Ortodoxe Române s'a putut înfăptui — și ea nu se putea înfăptui decât acum — sub regimul nostru de democrație populară, s'a putut înfăptui acum pentrucă acum au fost condițiuni prielnice de libertate pentru poporul și clerul greco-catolic, care a stat alături de credincioșii lor de a-și exprima și de a-și impune voința lor. Și în trecut s'a discutat adesea despre strângerea laolaltă a credincioșilor greco-catolici și a credincioșilor

ortodoxi români, dar atunci se făcea numai de paradă și pentru a înșela buna credință a celor două tabere de credincioși. Acum nu au mai vorbit vârfurile unor interese streine, ci poporul însuși de credincioși și conducătorii lor firești, înfrângând și demascând pe acei cari numai de formă se arătau a fi alături de ei.

Este deasemenea meritul Bisericii Ortodoxe Române și a conducerii sale de a fi știut ca în aceste împrejurări să procedeze cu tact și înțelepciune în această dorință de totdeauna a credincioșilor fostei Biserici Greco-catolice.

Iată semnificația adâncă a modului cum s'a făcut revenirea credincioșilor greco-catolici în sânul Bisericii Ortodoxe Române. Voința maselor de credincioși și înțelepciunea conducătorilor Bisericii Ortodoxe Române, acestea au prezidat la săvârșirea acestui măreț act. Credem că și desăvârșirea acestui act nu se poate înfăptui decât respectând mai departe și mergând mai departe pe liniile trasate de fapte însăși.

Al doilea fapt la care m'am referit este modul cum s'au rezolvat vacanțele eparhiale dela Iași și Galați.

Desigur, că chestiunea se poate rezolva în mod mai felurit dar Biserica însăși și conducătorii ei, în condițiunile acestui regim de democrație populară, a găsit, credem, rezolvarea cea mai justă. Este firesc, ca într'un regim în care poporul are a-și spune cuvântul său, să se lucreze în spirit popular, cu respectarea tradițiilor celor bune ale poporului. Regimurile reacționare, este firesc să se depărteze de popor și de tradițiile lui și așa au făcut de fapt în trecut, când mărunte socoteli de castă au îndreptat organizația bisericească a Bisericii Ortodoxe Române spre formule nefirești și antinaționale. Așa s'a întâmplat în trecut și cu diferitele formule care s'au găsit pentru organizarea bisericească în Nordul și în Sudul Moldovei.

Regimul nostru de democrație populară dă Bisericii posibilitatea să rezolve problemele în spiritul celor mai bune tradiții populare. Așa se face, credem, că în rezolvarea vacanțelor eparhiale despre care s'a vorbit și care s'a înfăptuit deplin în ședința de astăzi, s'a re-

venit la formule care existau de mult în tradiţia noastră istorică şi populară şi anume la reînfiinţarea vechilor aşezări vlădiceşti, Mitropolia Moldovei şi a Sucevei şi Episcopia Dunării de Jos, având aproape aceeaşi întindere teritorială pe care le-au avut ele pe vremuri.

Indrăsnesc să cred ceva mai mult, că însăşi alegerea celor doi Ierarhi, în persoana I. P. S. Sebastian şi aceea a P. S. Chesarie, s'a făcut tot în spiritul aspiraţiilor populare.

In sfârşit, cel de al treilea fapt la care mă refeream, este Epistola pentru pace pe care Sf. Sinod a alcătuit-o şi pe care în curând o va trimite credincioşilor Bisericii Ortodoxe Române, îndemnându-i să strângă rândurile şi să se organizeze alături de toţi luptătorii pentru pace, din ţările de democraţie populară, de lumea iubitoare de pace de pretutindeni, de tot lagărul democraţiei şi al păcii, care luptă astăzi cu atâta succes, conduşi de marea Uniune Sovietică şi de către Conducătorul popoarelor muncitoare, marele Stalin.

Nu se poate un act cu mai mare semnificaţie populară decât acesta. Poporul muncitor vrea să aibă liniştea necesară pentru a construi o viaţă prosperă şi luminoasă. Lansând acest apel către poporul credincios, Biserica Ortodoxă Română face încă un act de mare importanţă, nu numai bisericească dar şi naţională, socială şi adânc umană. Şi este în acelaş timp un act care se înscrie cu adevărat pe linia marilor aspiraţii populare.

La sfârşitul desbaterilor acestei Adunări Naţionale Bisericeşti, trebue să subliniem toate aceste lucruri şi noi o facem din toată inima. Luăm act cu cea mai mare şi vie satisfacţie de această rodnică şi frumoasă activitate a Bisericii Ortodoxe Române şi felicităm din toată inima atât pe membrii Sinodului Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu I. P. S. Patriarh, cât şi Adunarea Naţională Bisericească pentrucă au ştiut să găsească linia justă a unor astfel de măreţe înfăptuiri.

Urăm Bisericii Ortodoxe Române, Adunării sale Naţionale Bisericeşti, Sinodului său şi I. P. S. Patriarh Justinian, să aibă parte şi în viitor de roadă tot aşa de îmbelşugată, pe linia aspiraţiilor comune ale Bisericii

Ortodoxe Române și ale poporului muncitor din Republica Populară Română, păstrând mereu linia aceasta justă de integrare în aspirațiile populare și în bunele tradiții ale poporului muncitor.

Mulțumesc din toată inima Adunării Naționale Bisericești pentru modul academic cum a știut să-și susțină problemele pe care le-a desbătut, iar I. P. S. Patriarh Justinian pentru modul distins cum a știut să conducă aceste desbateri.

* * *

După cuvântarea d-lui Ministru Stanciu Stoian, I. P. S. Patriarh Justinian, a încheiat ședința de lucrări, prin următoarele cuvinte de mulțumire:

„Și acum, Onorată Adunare Națională Bisericească terminând lucrările noastre, pentru care am fost adunați astăzi, lucrări de o importanță așa de mare, rezolvate în cel mai înalt spirit de disciplină și de bunăvoință, cu discuțiuni desfășurate în cadrul acesta academic, și cum d-v. ne-ați acordat toată dragostea d-vs. lăsându-vă acasă atâtea interese pentru a sta aici o zi întreagă, vă rog să primiți din partea mea, toate mulțumirile și binecuvântarea mea, rugând pe Celatotputernic să vă dăruiască sănătate în împlinirea tuturor cererilor bune și ca Dumnezeu, întorcându-vă acasă, să vă aducă toate ajutoarele pentruca să puteți și mai departe să sprijiniți munca Bisericii noastre ortodoxe, care se confundă cu munca de ridicarea poporului nostru, de luminarea lui și de îndrumare, pe drumul unei vieți noi, unde cu toții trebue să dăm toată contribuția noastră, pentru propășirea Patriei noastre, pentru propășirea scumpei Republici Populare Române. (vii aplauze).

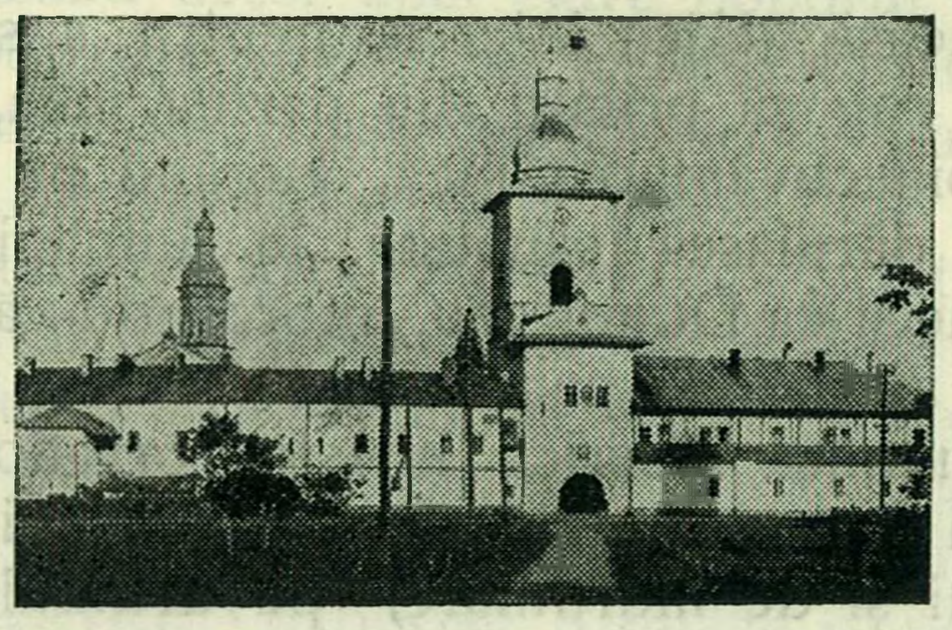
Mulțumesc domnului profesor Stanciu Stoian, Ministru al Cultelor (aplauze puternice), care nu s'a mărginit numai la un rol oficial de a ceti Decretul de deschidere și Decretul de închidere al Adunării Naționale Bisericești, ci din contra a luat parte activă la toate lucrările noastre și, acolo unde a trebuit, a intervenit cu

sfatul Domniei Sale, îi mulţumesc deci din toată inima şi mă fac ecoul d-vs. aducându-i mulţumirile întregii Adunării Naţionale (aplauze).

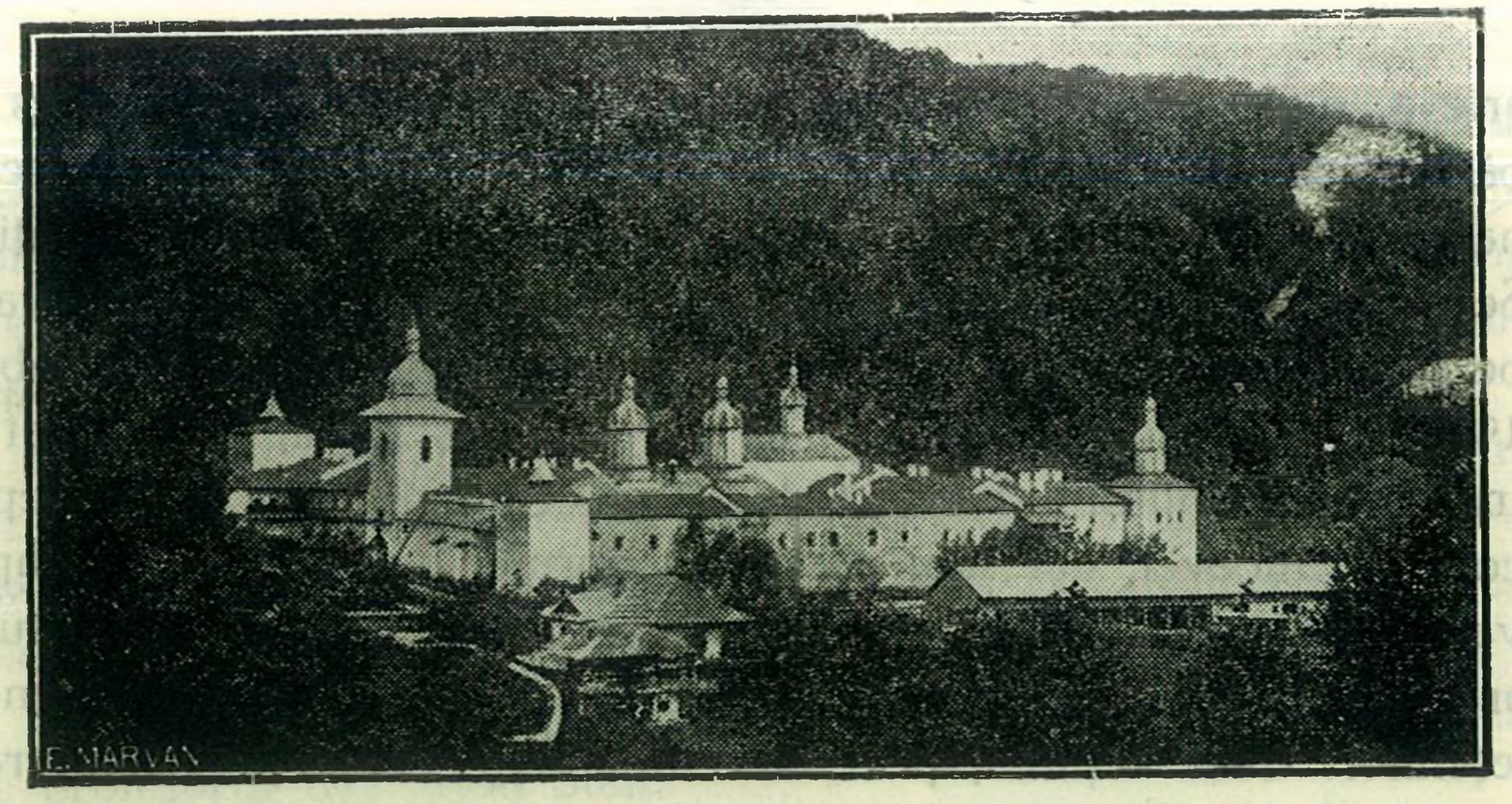
După aceasta s'a cetit Decretul de închidere al Adunării Naţionale Bisericeşti.

Cu citirea Decretului Prezidiului de către d-l Ministru al Cultelor, de închiderea sesiunii ordinare, lucrările fructuase ale Adunării Naţionale Bisericeşti au luat sfârşit. Prin hotărârile acelui for reprezentativ, Administraţia Patriarhală îşi are fixate liniile de orientare şi lucru pentru viitor şi descărcarea pentru cele împlinite. Preoţimea din Moldova va urmări cu interes cele înserate în revistă pentru a vedea zelul I. P. S. Patriarh Justinian pus în slujba Bisericii şi luminoasele orizonturi ce se desprind din cuvântările ţinute de înalţii chiriarhi şi de oamenii de răspundere în treburile obşteşti.

Asistent

Faţada Mânăstirei Neamţu

Vederea Mânăstirei Secu

SOLEMNITATEA INSTALĂRII INALT PREA SFINȚITULUI SEBASTIAN pe scaunul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei

Credincioșii din Moldova totdeauna acordă o însemnătate deosebită solemnităților cu caracter religios. S'ar putea spune că desfășurarea unei solemnități religioase la Catedrala Mitropolitană din Iași are un caracter specific prin ordinea și ceremonialul ce nu se întâlnesc în alte părți. Participarea la o solemnitate religioasă în Capitala Moldovei constitue nu numai un act de prezență din partea credincioșilor, ci această participare se transformă într'o atmosferă de comuniune sufletească între slujitori și fii duhovnicești. E o trăire specific moldovenească vieții lor religioase. Deaceea, când se oferă prilejuri, în care sensibilitatea religioasă poate să vibreze în adâncuri, credincioșii ieșeni nu precupețesc niciun efort ca să găsească posibilitatea de a gusta farmecul unui ceremonial ce nu se repetă decât la intervale mari de timp.

Din acest motiv credincioșii ieșeni se interesau când va fi sorocită instalarea noului Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

După lucrările Adunării Naționale Bisericești din 26 Fevru-

arie a. c. lumea credincioasă luase cunoştinţă că noul ales să păstorească vechea Mitropolie a Moldovei şi Sucevei, era desemnat în persoana arhiepiscopului de Suceava, Inalt Prea Sfinţitul Sebastian Rusan. Mulţi dintre ieşeni avuseseră prilejul să-l vadă pe noul ales slujind în Catedrala Mitropolitană la 14 Octombrie 1949, cu prilejul hramului Cuvioasei Parascheva, ca delegat al Inalt Prea Sfinţitului Patriarh Justinian. Chipul falnic al Arhiepiscopului Sucevei, dar mai cu seamă farmecul vorbirei lui captivaseră sufletele credincioşilor. Nuanţa cronicărească a dialectului ardelean folosită în desfăşurarea predicii a pătruns adânc în inimele ieşenilor. Căci ieşanul, prin structura fiinţei lui, apreciază vraja cuvântului vorbit, a acelui cuvânt care exprimă prospeţimea şi claritatea. Cuvântul bisericesc se adresează întregii comunităţi religioase şi deaceea cel care-l foloseşte trebuie să aibă încrederea în puterea de convingere şi îndrumare. Ori Vlădica Sebastian nu se lasă furat de mirajul întortocherii meşteşugite a stilului, care poate dăuna conţinutului de idei. Inalt Prea Sfinţia Sa are permanent în minte îndreptarul vorbirii lăsat de apostolul Pavel, care spune: „Dar în Biserică voiesc mai bine să spun cinci cuvinte înţelese, ca să învăţ şi pe alţii, decât să spun zece mii de cuvinte fără înţeles“ (Cor. XIV, 19).

Calităţile personale ale noului Mitropolit al Moldovei şi Sucevei, cum şi importanţa specială a actului intronizării, au provocat interesul lumii credincioase să participe în număr mare la solemnitate.

In preajma zilei de 25 Martie, aparatul administrativ clerical din cele două eparhii contopite se adunase la centrul mitropolitan. Consiliul Eparhial luase din vreme măsuri de găzduire, cum şi de alcătuirea întregului program al festivităţilor. Programul a fost împărţit în două: prima parte avea să se desfăşoare la gară unde autorităţile municipale şi judeţene aveau să facă primirea oaspeţilor după ritualul tradiţional. A doua parte avea să se desfăşoarare la Mitropolie privind partea pur bisericească.

FESTIVITATEA PRIMIRII LA GARĂ

Cu acceleratul de Bucureşti dela orele 6.10 au sosit în gara Iaşi, I. P. S. Patriarh Justinian şi d-l prof. univ. Stanciu Stoian Ministru Cultelor care însoţeau pe I. P. S. Sebastian, noul Mitropolit al Moldovei şi Sucevei, în vederea îndeplinirii protocolului canonic

şi legal al înscăunării. Odată cu aceşti înalţi demnitari au mai venit şi I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei şi P. S. Chesarie, episcopul Dunării de Jos, care aveau să oficieze Sf. Liturghie dimpreună cu P. S. Dr. Antim Angelescu, episcopul Buzăului care sosise în Iaşi, cu maşina, din ajun.

I. P. S. Patriarh Justinian era înconjurat de consilierii patriarhali prea cucernicii preoţi: Gh. Maior, Gh. Vintilescu, T. Săvulescu, Preda, inspector bisericesc pr. Ghiţă şi Consilierul de presă Alex. Cerna Rădulescu.

Institutul Teologic Universitar din Bucureşti era reprezentat de profesorul Dr. Liviu Stan.

Pe peronul gării o delegaţie de protopopi din eparhie în frunte cu pr. N. Todicescu, protopopul jud. Iaşi, a întâmpinat pe înalţii demnitari.

La orele 9 1/2 Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian şi d-l Ministru Stanciu Stoian, s'au scoborât din vagoane dimpreună cu I. P. S. Sebastian Rusan, noul mitropolit.

Domnii Emilian Mazilu, preşed. Comitetului Provizoriu al jud. Iaşi şi Anton Paluga preşedintele Comit. Provizoriu al oraşului Iaşi, ambii şi deputaţi eparhiali, au primit pe înalţii oaspeţi. I. P. S. Patriarh Justinian, ca fost Mitropolit al Moldovei, a prezentat pe I. P. S. Sebastian, noul titular, autorităţilor ieşene.

D-l Anton Paluga, preşedintele Comitetului Prov. Orăşenesc, a prezentat tradiţionala pâine şi sare noului Chiriarh.

Intr'o alocuţie succintă d-l Anton Paluga a prezentat urări de bun venit noului Chiriarh în numele populaţiei ieşene, dorindu-i păstorire plină de roade pe scaunul mitropolitan din Iaşi. D-sa a spus:

Inalţi Oaspeţi,

In numele populaţiei ieşene, vă urez bine aţi venit în Iaşi, oraş în plină propăşire, oraş şantier de construcţie a unei lumi noui, a unei păci trainice.

Poporul nostru, asupra căruia s'au abătut multe greutăţi, a fost întotdeauna ospitalier, cu acei ce au stat cot la cot cu dânsul, cu acei ce au luptat pentru binele şi propăşirea sa.

Iaşul nostru, ce adăposteşte această înaltă instituţie bisericească, primeşte în persoana D-vs. încă un luptător pentru pace, pentru bună stare, pentru progres. Comandamentul vremii cere un slujitor al bisericii care

să știe, să fie în înțelesul cel mai înalt și mai uman, un îndrumător al celor ce au nevoie de această îndrumare.

Noi avem încredere, că schimbările survenite în structura scumpei noastre Patrii, a reușit într'o mare măsură, să schimbe mentalitatea și să creeze un du-

I. P. S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, însoțit de înalții demnitari, primește cuvântul de bun venit, pe peronul gării din Iași, din partea d-lui Anton Paluga, reprezentantul autorităților civile locale.

hovnic, care să fie un devotat cetățean al Republicei, un om conștient de misiunea sa.

Noi vedem în D-vs. un sprijin, în lupta noastră pentru pace. Amvonul și predicile trebuesc îndreptate spre apărarea acestui mare bun al omenirii: pacea.

Să ținem treaz în mintea milioanelor de oameni, durerile și ororile crâncenului război pe care l-am trăit.

Să sădim în sufletul tuturor, mic și mare, tânăr și bătrân, ura înverșunată împotriva acelora care vor să ne lovească, pentru că am avut puterea, datorită ajutorului frățesc, dat de marea noastră prietenă Uni-

nea Sovietică, să ne eliberăm de sub opresiunea lor sângeroasă.

Fiecare preot, fiecare diacon de sub conducerea D-vs. trebue să devie un luptător activ pentru pace. Libertatea credinței este la noi consemnată în Constituție și nici nu ar putea fi altfel, într'un Stat cu adevărat democratic, această libertate, trebue însă să fie folosită, pentru interesele celor mulți și nu împotriva lor.

In credința că veți fi la înălțimea sarcinilor Dvs. vă urăm din nou fiți bine venit.

I. P. S. Sebastian a răspuns, printr'un cald cuvânt, urărilor prezentate de d-l Anton Paluga, în numele populației din orașul și județul Iași. I. P. S. Sa a dat toate asigurările, că dată fiind activitatea sa pastorală pe care a desfășurat-o în Maramureș și Suceava, pe scaunele chiriarhale de acolo, munca de îndrumare duhovnicească va fi ușurată la Iași, având concursul atâtor oameni luminați, dornici de a vedea Patria noastră, Republica Populară Română, tare, frumoasă și fericită. Biserica Ortodoxă Română este o instituție legată de popor și caută să susțină interesele acestui popor descătușat de jugul robiei și al exploatării. Cum o societate se poate desvolta și prospera numai într'o atmosferă de pace, Biserica, prin reprezentanții ei, va lupta cu toată puterea pentru apărarea păcii, împotriva tuturor ațâțătorilor la un nou măcel mondial. Dușmanii păcii sunt dușmanii omului și ai vieții, deci implicit și ai Bisericii care propodueşte pacea.

I. P. S. Sa a mulțumit d-lui A. Paluga pentru alesele urări de bun venit și l-a rugat să transmită întregii populații a orașului Iași toate dorințele bune de prosperitate și binecuvântări mitropolitane.

După aceste cuvântări de bun venit s'au făcut prezentările de rigoare între oaspeți și cei localnici. I. P. S. Patriarh Justinian și-a văzut colaboratorii depe vremea de cruntă încercare a secetei și molimelor, imediat după cel de al doilea război mondial și cu emoție îi prezintă noului Mitropolit, stăruind la fiecare cu câte o duioasă amintire.

Sfârșindu-se protocolul primirii la gară, înalții oaspeți s'au urcat în automobile și au plecat la orele 9,45 spre Catedrală în ordinea înscrisă pe program.

PRIMIREA IN CURTEA CATEDRALEI MITROPOLITANE

La poarta Catedralei un covor, în stil moldovenesc, se întindea ca un petec de otavă. In fața lui așteptau marele eclesiarh cu cei opt diaconi, cu mantiile arhierești.

Dela poartă și până la ușa Catedralei pe două linii în uniforme de ceromonie, se înșirueau protopopii din eparhie, starețiide mănăstiri și preoțimea ieșană.

In spatele acestor șiruri de clerici stătea masată mulțimea de credincioși, spectatori liniștiți ai acestui impunător cortegiu.

După ce înalții demnitari s'au pogorât din mașină și au păsit pe covor, care închipuea eparhia Moldovei, marele eclesiarh al patriarhiei a pus mantia pe umerii I. P. S. Patriarh Justinian iar cel al Mitropoliei Moldovei a înveșmântat pe I. P. S. Sebastian cu mantia în râuri a lui Veniamin Costache.

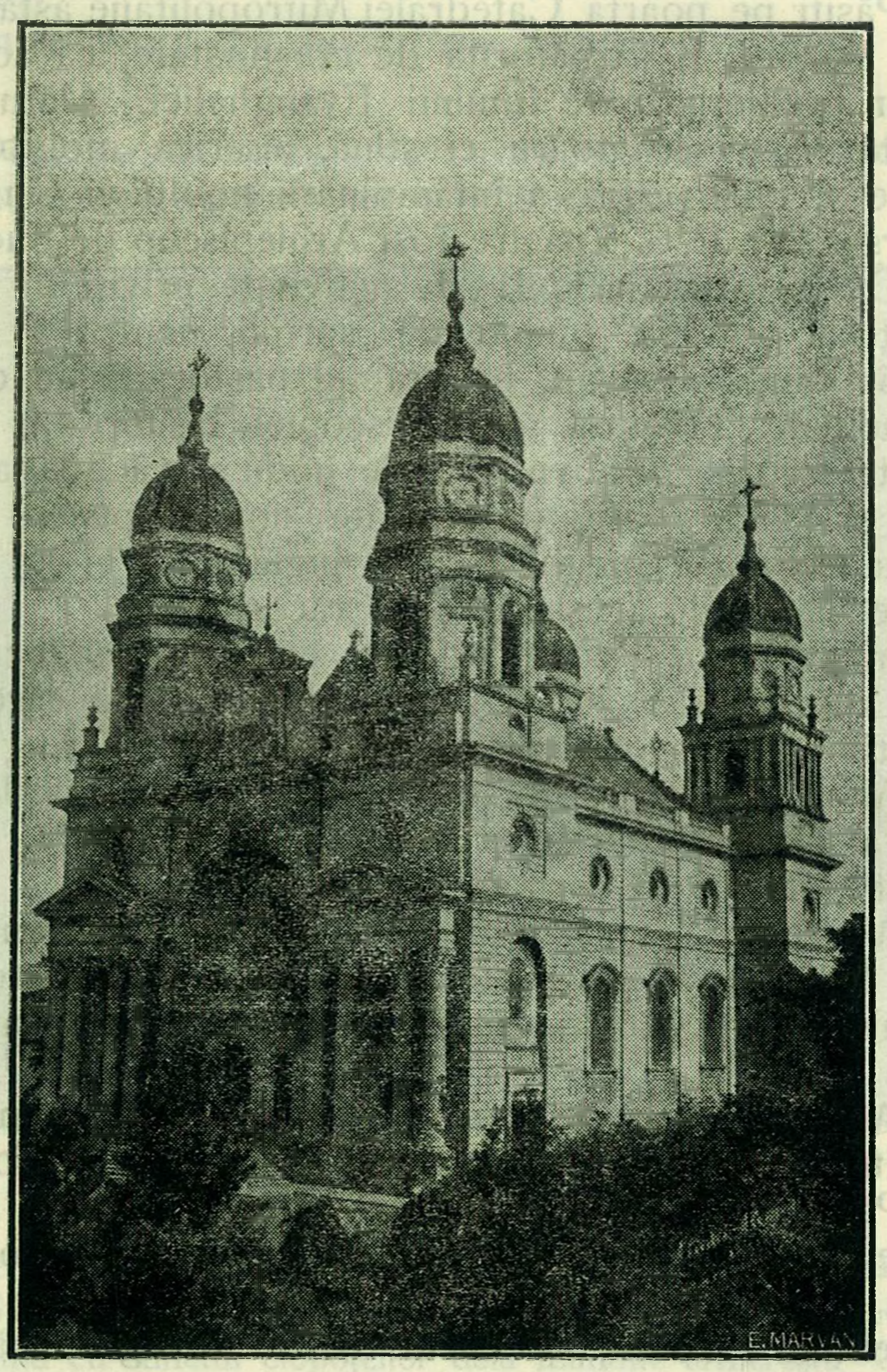
In numele preoțimei din cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Sucevei, preotul Constantin Nonea, consilier cultural mitropolitan a primit pe înalții demnitari, cu următoarele cuvinte:

Sanctitate,
Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Domnule Ministru,

Biserica moldoveană are plăcuta cinste de a vă primi în chip sărbătoresc pe Sanctitatea Voastră ca Patriarh al țării și pe d-l Ministru al Cultelor ca reprezentant al onoratului Guvern, aducând la scaunul chiriarhal pe noul ales ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei, pe I. P. S. Sebastian.

Hotărîrea Adunării Naționale Bisericești, întărită de Prezidiul Marii Adunări Naționale, va căpăta confirmarea faptică prin actul înscăunării de astăzi. Mitropolia Moldovei și Sucevei, contopită din două eparhii, își recapătă fruntariile vechii ei așezări și cu un nou titular în persoana I. P. S. Sebastian. Reparația nedreptății istorice s'a făcut subt regimul de democrație populară, când în Patria noastră, Republica Populară Română, se veghează nu numai la păstrarea suveranității

naționale, dar și la păstrarea canonicității așezămintelor bisericești. Imi îngăduiți să Vă urez, în numele preoțimii din cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor, urări călduroase

Catedrala Mitropolitană din Iași.

de bun venit, cu asigurări că Vă înconjurăm cu cel mai sincer și neprecupețit devotament în lucrarea noastră de pastorație.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne, noule ales Mitropolit al Moldovei și Sucevei,

Păşiţi pe poarta Catedralei Mitropolitane astăzi, de Buna Vestire, zi sărbătorită de creştinătate, ca aceia a zorilor premergătoare luminii Evangheliei. Alături de această mare sărbătoare creştină, biserica moldoveană trăeşte şi bunavestire a întâmpinării noului ei Chiriarh, în persoana I. P. S. Voastre fost Arhiepiscop de Suceava.

Ca la orice început de activitate priviţi în jur şi căutaţi să prindeţi puncte de sprijin, pentru a putea fixa, în timp şi spaţiu, programul pastoraţiei în condiţiile actuale. Trecutul Arhiepiscopiei Iaşilor vă oferă felurite izvoare duhovniceşti de unde să vă adăpaţi cugetul şi să vă sporiţi puterile de muncă pentru a vă realiza misiunea apostolică. Imi îngădui să vi le înfăţişez pe unele din aceste izvoare răcoritoare.

Intâiul izvor vă stă în faţă: curata şi adânca credinţă religioasă a moldovenilor blajini, din care toţi chiriarhii şi-au sporit munca pusă în slujba Evangheliei.

Al doilea izvor este tutelat de figurile marilor ierarhi al cărora duh de creaţie s'a cristalizat în opere de artă, cultură şi caritate creştină.

Al treilea izvor îl reprezintă bogata experienţă a I. P. S. Voastre, în cei peste patru decenii de pastoraţie, ani înbelşugaţi pentru bisericile din Ardeal, Maramureş şi Suceava.

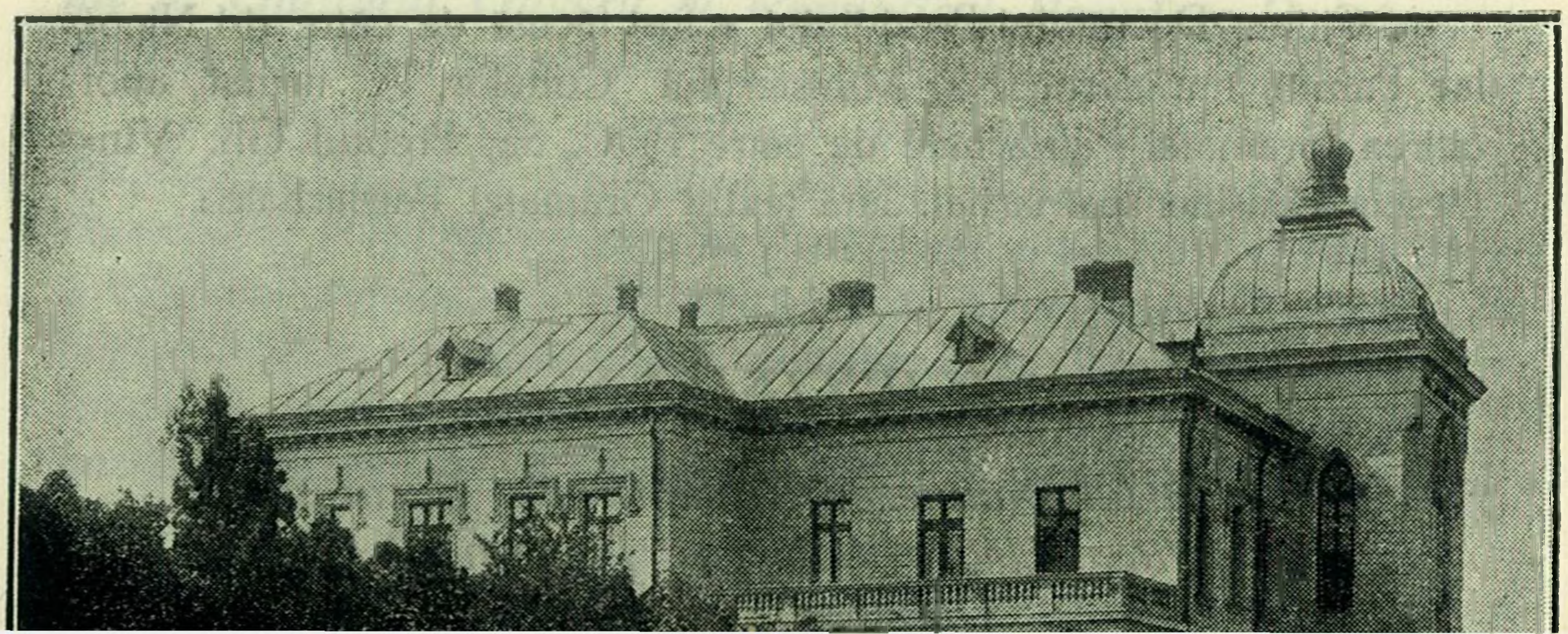
Al patrulea izvor, care curge liniştit şi acum, este pilduitoarea activitate a predecesorului I. P. S. Voastre, a I. P. S. Patriarh Justinian, cel care a redresat moraliceşte şi material aşezământul Mitropoliei Moldovei în epoca cea mai desnădăjduită a existenţei sale, în epoca crâncenului război, ale cărui triste vestigii încă stau mărturie pe trupul bătrânului Iaşi.

Sorbind din aceste izvoare, având sprijinul I. P. S. Patriarh Justinian şi al Onoratului Guvern, cu ataşamentul preoţimei moldovene, care vă primeşte cu inimă deschisă şi dornică să-şi sporească munca, vă urăm Inalt Prea Sfinţite Stăpâne, bun venit şi rugăm pe Dumnezeu să vă dea mulţi ani cu sănătate ca să

puteți ridica prestigiul eparhiei noastre în fruntea tuturor celorlalte eparhii din țară, așa cum s'au străduit toți chiriarhii ce au păstorit de pe scaunul mitropolitan din Iași.

Intru mulți ani, Inalt Prea Sfințite Stăpâne !

După sfârşitul acestui scurt cuvânt de bun venit, ca omagiu al preoțimei, cortegiul s'a pus în mişcare spre Catedrală. Corul

Reşedinţa mitropolitană din Iaşi.

cântăreţiior din Iaşi, condus de d-l Teodor Dascălu intona imnul „Pre Stăpânul...“ iar clinchetul argintiu al cădelniţelor diaconeşti se îngâna cu sunetul clopoţeilor dela mantiile arhiereşti. Credincioşii aruncau flori de primăvară - toporaşi, viorele, brebenei şi ghiocei, înaintea înalţilor ierarhi. Vaerul clopoteler din cele două turnuri vesteau în văzduh intrarea Păstorului în Catedrală.

In uşa bisericii monumentale aştepta soborul arhieresc condus de I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, care a prezentat Sfânta Evanghelie. Din cafas corul mitropolitan, dirijat de d-l prof. Alex. Verdeş primea pe înalţii oaspeţi cu imnul „Cuvine-se cu adevărat“.

Spaţiul de jos al Catedralei ca şi galeriile de sus erau înţesate până la refuz de mulţimea credincioşilor.

In stranele arhiereşti din dreapta au luat loc II. PP. SS. Lor Patriarhul Justinian şi Sebastian, Mitropolitul Moldovei, Vlădica Theoctist Arapaş, Vicar Patriarhal şi d-l prof. univ. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor. In strana din stânga P. S. Sa Teofil Herineanu, episcopul Huşilor şi Romanului.

Soborul arhieresc a continuat slujba Sf. Liturghii până la sfârşit, după care a început solemnitatea înscăunării.

Citirea Decretului Prezidiului a fost făcută de către d-l Nicolae Pamfil, împuternicit al Ministerului Cultelor. A urmat apoi citirea Gramatei Patriarhale de către P. C. Sa, Preotul Gh. Vintilescu, consilier patriarhal. Iată textul Gramatei Patriarhale:

JUSTINIAN,

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscopul Bucureştilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei şi Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române:

Iubitului cler şi popor din Dumnezeu păzita Arhiepiscopie a Iaşilor, Mitropolie a Moldovei şi Sucevei şi tuturor ascultătorilor şi cititorilor acestei gramate patriarhiceşti; har şi pace dela Dumnezeu, Părintele din ceruri, iar dela Noi salutare şi binecuvântare patriarhicească.

Se cuvine să facem arătare tuturor că Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos a aşezat în sfânta Sa Biserică scaune şi vrednicii mici şi mari, iar prin trimiterea din ceruri, în chipul limbelor de foc a prea sfântului şi de viaţă făcătorului Duh peste sfinţii Săi ucenici şi apostoli, i-a întărit întru propoveduirea cuvântului Evangheliei Sale.

Ca un smerit urmaş al lor, văzând Noi că Adunarea Naţională Bisericească, în şedinţa sa dela 26 Fevruarie 1950, a hotărît contopirea Arhiepiscopiei Sucevei cu Arhiepiscopia Iaşilor, Mitropolia Moldovei şi Sucevei, cu sediul la Iaşi, aducând astfel scaunului chiriarhal dela Iaşi, restaurarea istorică a jurisdicţiei sale, iar Inalt Prea

Sfințitul Arhiepiscop Sebastian Rusan al fostei Arhiepiscopii a Sucevei a fost proclamat ales în aceiași ședință de Adunarea Națională Bisericească în scaunul vacant al Arhiepiscopiei Iașilor, Mitropoliei a Moldovei și Sucevei.

Văzând Noi că Sfântul Sinod, în ședința sa dela 27 Fevruarie 1950, a aprobat această contopire precum și alegerea ca Arhiepiscop al Iașilor a Inalt Prea Sfințitului Arhiepiscop Sebastian Rusan, căruia i-a conferit rangul de Mitropolit al Moldovei și Sucevei, am intervenit la Onoratul Guvern al Republicei Populare Române, pentru cuvenita aprobare.

La propunerea Domnului profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, Prezidiul Marei Adunări Naționale a Republicii Populare Române, prin decretul Nr. 124/950 a aprobat contopirea Arhiepiscopiei Sucevei cu Arhiepiscopia Iașilor, — Mitropolia Moldovei și Sucevei cu reședința în Iași și a recunoscut pe Inalt Prea Sfințitul Sebastian Rusan de Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

Iar, Noi, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, pe temeiul celor mai sus arătate, al sfintelor canoane și al articolului 30, litera K. din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, emitem și dăm Inalt Prea Sfințitului Sebastian Rusan această Gramată patriarhicească, pentru înscăunarea canonică de Arhiepiscop al Iașilor, Mitropolit al Moldovei și Sucevei, drept mărturie că Inalt Prea Sfinția Sa fiind întărit cu dregătorie arhierească și cu jurisdicție de Arhiepiscop — Mitropolit are darul și puterea de a îndeplini, în cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor și Mitropoliei Moldovei și Sucevei, toate cele rânduite de Sfânta noastră Biserică Ortodoxă Răsăriteană, de Statutul ei de organizare și funcționare și de legile Republicii Populare Române.

Vă îndemnăm, deci, cu căldură pe voi toți cei din cinul preoțesc și călugăresc precum și pe voi toți dreptcredincioșilor creștini din cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor — Mitropolie a Moldovei și Sucevei, să respectați și să dați toată ascultarea ca fii sufletești, Inalt Pra Sfințitului Arhiepiscop și Mitropolit Sebastian Rusan, primindu-l și cinstindu-l ca pe arhipăstorul, învățătorul și ocârmuitorul vostru duhovnicesc, care este următor sfinților Apostoli

ai Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cărui se cuvine slavă, cinstea și închinăciunea acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Dată astăzi, 21 Martie, anul mântuirii una mie nouă sute cincizeci, în Reședința Noastră patriarhicească din București.

† JUSTINIAN
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Nr. 5181.

După citirea Gramatei Patriarhale, depe jilțul chiriarhilor Moldovei, Inalt Prea Sfințitul Sebastian Rusan, noul Mitropolit al Moldovei și Sucevei, a rostit următoarea cuvântare prilejuită de actul întronizării :

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru al Cultelor,
Inalt Prea Sfințite și Prea Sfințiți Părinți,
Onorate autorități,
Prea Cucernici și Prea Cuvioși Părinți,
Prea Cuvioase Maice Starețe,
Iubiții mei fii sufletești,

Cuprins de o emoție sfântă, păşesc cu sfială pe scaunul de veche și glorioasă tradiție ortodoxă a Mitropoliei Moldovei și Sucevei, scaun care în decursul veacurilor, a fost atât de frumos ilustrat de măreţele figuri de luminați Ierarhi, care au păstorit Moldova lui Ștefan cel Mare.

In fața ochilor sufletelor noastre astăzi defilează umbrele înțelepților Vlădici ai Moldovei, ca :

Teoctist, sfetnic lui Ștefan cel Mare, care l-a și uns Domn al Moldovei, vestit pentru cuviosia sa.

Varlaam, fiu de țăran, cel care s'a instruit la Kiev și Moscova și s'a inspirat în activitatea sa de exemplul marelui Mitropolit Petru Movilă „cel din neamul nostru“, a îmbogățit tezaurul literar al neamului său

și la anul 1642 a prezidat Sinodul dela Iași, lepădând Catehismul calvinesc.

Dosoftei „făuritor de vers moldovenesc“, care a tipărit cărți românești în Polonia, apoi în țară, în tipografia sa, primită la 1679 dela Ioachim, Patriarhul Rusiei.

Iacob Stamati, fiu de țăran din Ardeal, iscusit îndrumător al clerului și poporului.

Veniamin Costache, întemeetor de școli pentru luminarea poporului său, care, între altele multe a deschis la 1804 la mănăstirea Socola, lângă Iași, un Seminar, pentru formarea duhovnicească a preoților. S'a trudit mult pentru formarea limbii românești, pentru ce s'a și numit „ctitor al limbii române“. A fost model de blândețe, de binefacere, de împlinirea datoriei, de iubire, și a zidit și măreața biserică a Mitropoliei.

Iosif Naniescu, apărător al credinței, exemplu de muncă și vrednicie credincioșilor săi, meritând pe bună dreptate frumosul titlu de „apărător vajnic al autocefaliei Moldovei“. A terminat și zidirea bisericii Mitropoliei, începută de Veniamin Costachi.

Nicodim Munteanu, elev și magistru al Academiei Teologice din Kiev, distins cărturar, care cu traducerile sale, din cei mai mari teologi ruși, a îmbogățit literatura noastră teologică, a îndemnat clerul și poporul să se înșirue în rândurile luptătorilor pentru democrație. Le vom urma pilda și ne vom năzui a duce la bun sfârșit opera începută de ei.

Inalt Prea Sfințitul Justinian, actualul Patriarh al Republicei Populare Române, demn reprezentant din seria glorioșilor Mitropoliți ai Moldovei, a pășit cu demnitate pe urmele înaintașilor săi, fiind model de hărnicie și de muncă neprecupețită, în cele mai grele momente din viața iubitului nostru popor din Moldova. Inalt Prea Sfinția Sa a sosit în Moldova tocmai când aici se simțea mai mult nevoia unui om dinamic, muncitor, cu dragoste față de orfani, văduve, invalizi, ca și față de cei oropsiți de pe urma groaznicului război pustiitor, a tifosului exantematic, apoi a secetei din cei doi ani, care au secerat atâtea vieți scumpe din fii

neamului nostru din Moldova. A organizat și dirijat o activitate socială fără precedent, cutreerând toată țara Moldovei, cu colabaratori distinși din cler și dela Universitatea istoricului și bătrânului Iași, ca și cu muncitorii harnici slujitori de progres, lumină și bună stare pentru cei anonimi și lipsiți. Vă vom urma fapta Inalt Prea Sfințite și ne vom strădui să păsim pe urmele marilor noștri înaintași.

Am fost onorat de Adunarea Națională Bisericească, de Sf. Sinod și de Onoratul Guvern, cu înalta demnitate de Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei, când ați așezat pe umerii mei o povară grea, dar cu nădejdea la Dumnezeu, cu ochii țintă la epocalele realizări ale înaintașilor, la înțelepciunea, hărnicia și blândețea lor precum și cu concursul clerului și al poporului, avem întemeiate speranțe, că vom face tot ce ne stă în putere, pentru a ne achita în mod onorabil de obligațiunile ce ne revin.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru,

Ni se pare că pronia divină dă răsplătire contribuției culturale a Mitropoliei Moldovei făcută Ardealului în epoca de lupte grele duse împotriva papistașilor din secolul al 18-lea. Sfintele mănăstiri și Chiriarhii moldoveni cu sprijinul Bisericii Ortodoxe Ruse au întărit pe ortodoxii din Ardeal, împotriva Habsburgilor și Vaticanului.

Iată că astăzi Ardealul, în smerita mea persoană, vă trimite un ierarh, ca altă dată pe Iacob Stamate, ilustrul Mitropolit al Moldovei. Venirea mea pe scaunul mitropolitan coincide cu reîntregirea granițelor Eparhiei în fruntariile vechi, lucru statornicit de Guvernul Republicei Populare Române.

Până la treptele scaunului mitropolitan dela Iași, pașii noștri au cutreerat diferite ținuturi ale Ardealului. Popas de 20 ani am făcut în fruntașa parohie Vulcan din Valea Jiului, unde am păstorit cu devotament și dragoste pe muncitorii minieri de acolo. Aici am învă-

ţat să preţuiesc munca şi pe muncitori. Nu odată am dat expresie indignării de care eram cuprins, la vederea neomenosului tratament de care erau învrednicіţi muncitorii, de către stăpânii lor fără suflet. Exploatarea omului de către om, acolo era la culme. De aici, trecând prin trei protopopiate, am ajuns episcop al voevodalului ţinut al Maramureşului, de unde am trecut, ca Arhiepiscop, pe încântătoarele meleaguri ale Bucovinei „cu pomi roditori şi mândri feciori", stabilindumă în cetatea Suceava, glorios scaun de domnie a lui Ştefan cel Mare.

Rugăciunile mele şi genunchii mei s'au prosternat în faţa moaştelor Sfântului Ioan cel Nou dela Suceava, patronul Bucovinei ca şi Cuvioasa Parascheva, patroana Moldovei, iar acum sfios mă urc pe tronul marilor Chiriarhi, cari au păstorit cu glorie această Mitropolie.

Pretutindeni pe unde am propoveduit cuvântul Evangheliei am căutat să-l fac roditor în sufletul credincioşilor.

Acum, când venim la laşi, să luăm conducerea Mitropoliei suntem conştienţi de răspunderea ce avem şi vom căuta să sprijinim legăturile culturale printr'o frăţie de muncă, între toţi factorii de răspundere, clerici şi mireni din Republica Populară Română. Cu aceasta nădăjduim să înscriem şi Noi o pagină în istoria bisericii moldovene, demnă de înaintaşii noştri.

Mă instalez pe scaunul Moldovei, chiar în ziua de „Buna Vestire" când îngerul Gavriil a fost trimis de Dumnezeu la Prea Curata Fecioara Maria în Nazaretul Galileii, către care a zis: „Bucură-te ceeace eşti plină de dar... iată vei zămisli în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus, acesta va fi mare şi Fiul Celui de sus se va chema ; Şi-I va da Lui Domnul Dumnezeu scaunul lui David, tatăl Lui" (Luca 1, 26, 32) în ziua când Biserica cântă „astăzi este începătura mântuirii noastre, când Fiul lui Dumnezeu, fiu Fecioarei se face". A vrut Dumnezeu să mă stabilesc în cea mai istorică şi cu cele mai frumoase tradiţii Mitropolie a Ţării, în Eparhia cu cele mai multe mănăstiri şi

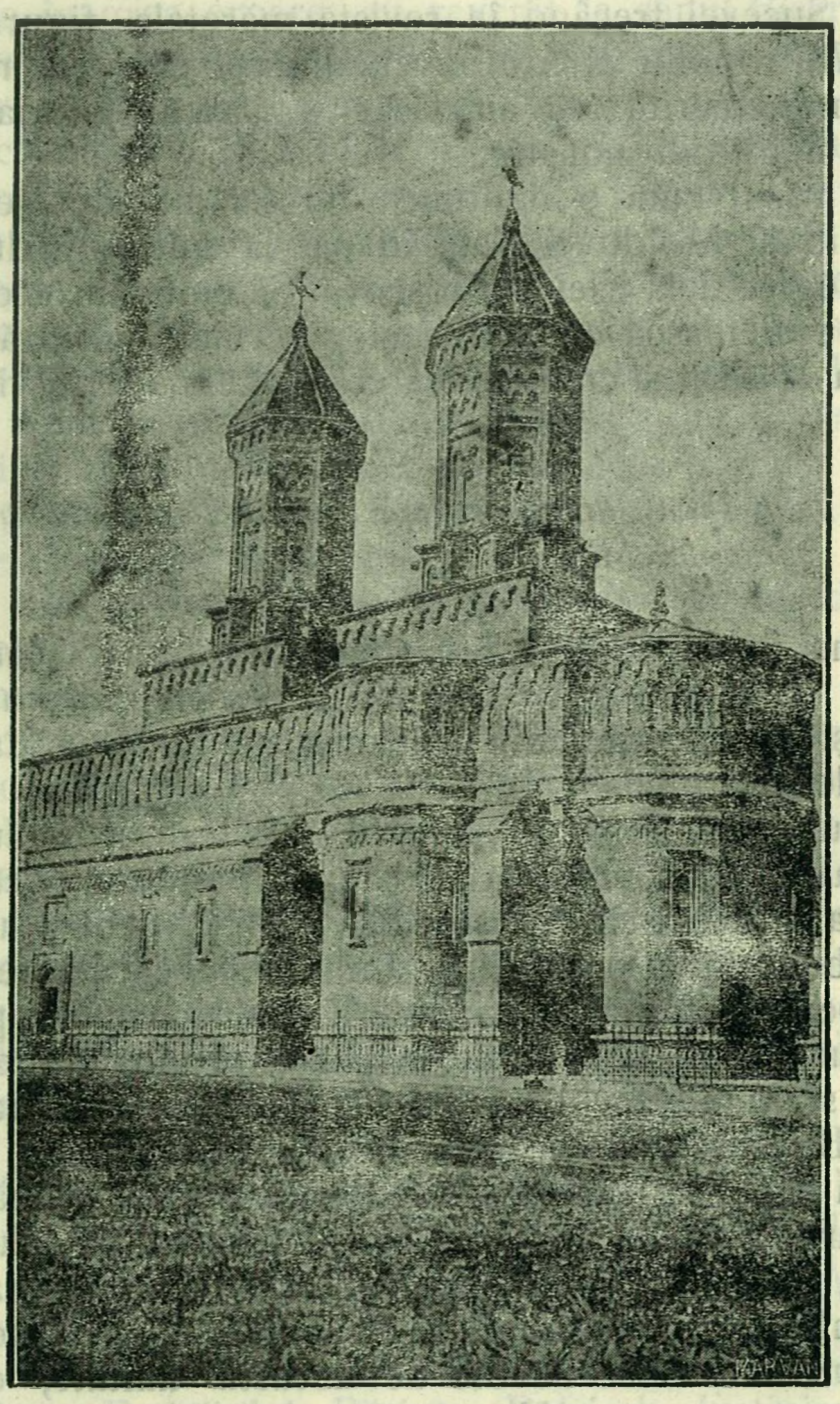
schituri, tot atâtea vetre de lumină și de curată credință, cari sunt o mândrie a Moldovei.

Dea Domnul ca venirea smereniei mele în Moldova, să fie și ea o veste bună pentru clerul și poporul de aici, pentru a cărora mântuire sufletească voi lucra, „cu vreme și fără vreme“, străduindu-mă a fi model de hărnicie și de omenie, ca și înaintașii mei în scaun. Cu încredere nețărmurită în bunul Dumnezeu, care „toate spre folosul zidirii le orânduește“ în Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, prezidat de I. P. Sfințitul și Prea Fericitul Patriarh Justinian, în Guvernul democratic al Țării, în fruntea căruia cu cinste și demnitate stă deja de 5 ani încheiați, distinsul fiu al Bisericii și Neamului nostru, d-l. Dr. Petru Groza, cu încredere în clerul și poporul meu moldovean și sucevean, plec la acest drum greu al izbânzilor pe tărâm bisericesc și social, cu nădejdea că nu voi rămânea umilit în fața umbrelor înaintașilor mei. Avem dela cine ne inspira în activitatea Noastră arhierească, deci și povara ne va fi mai ușoară.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru,
Iubiții mei fii duhovnicești,

Mitropolia contopită a Moldovei și Sucevei și acum ca și de altă dată, deși cu reședința Mitropolitului la Iași, își păstrează vechea titulatură. Este adevărat că la început scaunul mitropolitan a fost la Suceava, pe timpul domniei lui Alexandru Lăpușneanu însă, la 1564 s'a mutat la Iași, având aceiași titulatură ca și astăzi, de „Mitropolie a Moldovei și Sucevei“. Această contopire deci nu constitue o invenție recentă, ci o corectare și o justificare a istoriei. Ne bucurăm că această corectare a istoriei s'a putut realiza în era democrației populare. Acum când poporul muncitor, plugarii și intelectualii doritori de progres și lumină pentru toți cei ce trudesc cu brațele și cu mintea, trăesc liberi și când asistăm la clădirea unei lumi noui cu oameni noui, în care va dispărea pentru vecie exploatarea, acum când

toate popoarele democrate luptă cu înverșunare pentru pace și împotriva războiului pustiitor de tinere vieți omenești și distrugător de opere de artă, cu migală

Biserica Trei Ierarhi din Iași.

realizate, ca și de imense bunuri materiale ale poporului, Biserica Ortodoxă Română cu clerul ei de mir și cel monahal, ca și cu poporul ei, se alătură cu tot ela-

nul la tabăra celor ce luptă pentru pace și binecuvintează această strădanie, ca singura mântuitoare.

Pe cât ne-a îngăduit timpul și împrejurările, am căutat să lămurim trecutul istoric al Mitropoliei Moldovei și Sucevei trecând în revistă măreţele figuri ale câtorva Mitropoliți ai Moldovei, din cei care cu realizările lor nepieritoare, au lăsat o dâră în istoria Bisericii și a Patriei noastre.

Am văzut cum o mulțime din cei mai de seamă Mitropoliți ai Moldovei s'au adăpat la cultura înaltelor școli teologice dela Kiev și Moscova. Să cultivăm această legătură sufletească cu marea și puternica noastră vecină dela Răsărit și cu Biserica ei autocefală și în viitor.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru,

Să ne fie îngăduit a prezenta și un sumar plan de activitate misionară și socială, chiar pentru îndrumarea clerului și a poporului din Mitropolia Moldovei, dar și pentru clerul monahal.

Alături de voi, iubiții mei fii sufletești, vom lucra fără răgaz, pentru preamărirea lui Dumnezeu, pentru mântuirea sufletească a păstoriților noștri, pentru luminarea și bunăstarea poporului, din mijlocul căruia ne-am ridicat, pentru stârpirea exploatării dintre oameni, pentru instaurarea păcii în lume, a păcii propoveduite de Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos și practicată de Biserica noastră, iată de 2000 de ani.

Vom căuta să aducem la Biserica strămoșească pe toți sectarii, cari, în mod inconștient, stau în slujba străinilor, plătiți cu dolari, pentru ca să strice unitatea de credință și cea națională a Neamului nostru, acum când avem mai mare nevoie de această unitate, care să ne garanteze pacea. Vom utiliza față de sectari mijlocul pastoral recomandat de vajnicul apostol al neamurilor, Pavel: „propovedueşte cuvântul, stăruește asupra cu vreme și fără de vreme ; mustră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătură... pătimește răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin“.

(II Tim. 4; 2, 5.). Ii vom îndemna să ia pildă dela fraţii noştri greco-catolici din Ardeal, cari în Octombrie 1948 după o sterilă pribegie de 250 ani şi după ce s'au convins că Vaticanul şi Habsburgii la 1700, i-au indus în grea eroare, au revenit la sânul Bisericii strămoşeşti a Neamului nostru, tot sub zodia democraţiei. Ne vom ruga ca Domnul să-i lumineze şi să le încălzească inimile, să facă şi ei, sectarii, la fel cu uniţii din Ardeal, „ca să fim toţi una adică o turmă şi un păstor".

Vom îndemna clerul şi poporul să asculte de conducerea ţării, despre care slăvitul Apostol Pavel zice că „este dela Dumnezeu şi că cine nu se supune stăpânirii, poruncii lui Dumnezeu se împotriveşte". (Rom. 13. 1—2).

Vom insista ca nu numai să asculte de conducere ci să şi colaboreze sincer cu ea, pentru binele poporului şi pentru fericirea tinerei şi scumpei Patrii, a Republicei Populare Române.

Fac poftire clerului şi credincioşilor moldoveni şi bucovineni, să îmbrăţişeze cu căldură acest sumar plan de activitate şi să-l pună în practică, aceasta, pentrucă poporul nostru e deja serios angajat, în această luptă şi noi ştim din bătrâni, că „unde e turma, trebue să fie şi păstorul". Preotul şi credincioşii una au fost în trecutul neamului şi aşa trebue să fie şi în viitor.

Sunt sigur că şi călugării şi călugăriţele din Moldova, cu cele mai multe şi bine înzestrate mânăstiri, în frunte cu Neamţu, Agapia, Varatec şi Sucevita şi toate celelalte, încă vor răspunde cu dragostea acestei chemări părinteşti a noastră.

Rog pe „Mai marele Păstorilor" pe Domnul nostru Iisus Hristos, să binecuvinteze cu darul său cel sfânt şi cu rezultate mulţămitoare, acest gând al nostru, care de sigur, e şi gândul Domniilor Voastre a tuturor.

Acestea constatate, mulţumesc Inalt Prea Sfinţitului şi Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, pentru cinstea şi bucuria ce ne-a făcut, onorând cu prezenţa Inalt Prea Sfinţiei Sale solemnitatea aceasta. Il rugăm să ne aibă sub ocrotirea Inalt Prea Sfinţiei Sale şi în viitor.

Mulţumesc cu recunoştinţă Domnului Doctor Petru Groza, Preşedintele Consiliului de Miniştri, repre-

zentat la acestă solemnitate a Bisericii și poporului moldovean prin Domnul profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, pentru interesul ce-l poartă față de Biserica Ortodoxă și clerul ei, asigurându-l pe Domnia Sa și întregul Guvern democratic al Țării, de loialitatea și colaborarea noastră sinceră.

Mulțumesc cu toată căldura sufletului meu Domnului Ministru al Cultelor, profesor Stanciu Stoian, pe care îl asigur de prețuirea ce-i port.

Mulțumesc Inalt Prea Sfinților și Prea Sfinților mei frați Mitropoliți și Episcopi, care dela mari depărtări au alergat cu dragoste la bucuria noastră. Ii asigur de aceiași considerațiune, căci dragostea naște dragoste.

Mulțumesc autorităților civile și militare din Iași, reprezentanților partidelor democratice și tuturor oaspeților prezenți, pentru distinsa atențiune cu care ne-au învrednicit, la acest act solemn din viața noastră.

Mulțumesc cucernicului cler mirean și cuviosului cler monahal, de toate gradele, precum și iubiților noștri credincioși care au ținut de cuviință a ne onora și înbărbăta cu starea lor de față la acest praznic al Bisericii moldovene și sucevene.

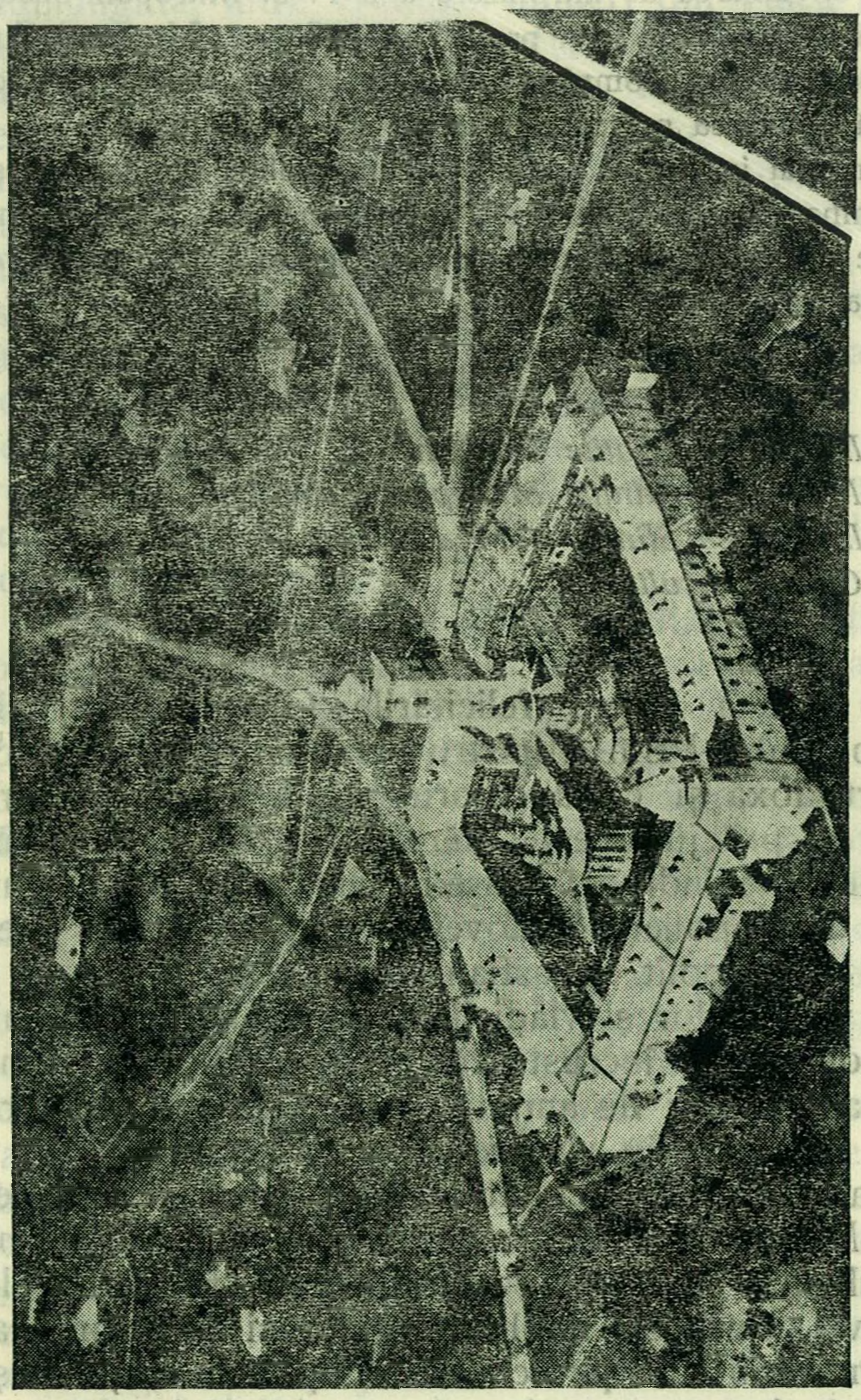
Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți. Amin.

Glasul sonor al Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian desfășura oglinda luminoasă a istoriei bisericii moldovene, caracterizând în nuanțări precise, dar fidele, epocile de seamă cu chiriarhii lor. Dela mitropolitul Teoctist Suceveanu până la Inalt Prea Sfințitul Justinian, figurile dispărute erau readuse la viață prin amintirea vredniciilor lor puse în slujba apostolatului evanghelic și al obștei creștinești.

O nouă verigă se adăuga la munca spornică a înaintașilor prin această pregnantă mărturisire a Inalt Prea Sfințitului Sebastian prin care își anunța programul de pastorație:

„Alături de voi, iubiții mei fii sufletești, vom lucra fără răgaz pentru preamărirea lui Dumnezeu, pentru mântuirea sufletească a păstoriților noștri, pentru luminarea și

bunăstarea poporului, din mijlocul căruia m'am ridicat, pentru stârpirea exploatării dintre oameni, pentru sporirea dragostei şi iubirii faţă de aproapele, fără deosebire

Mânăstirea Neamţu, vedere generală.

de credinţă şi limbă, pentru instaurarea păcii în lume, a păcii propoveduită de Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos şi practicată de Biserica noastră, iată de 2000 ani.“

Misiunea arhierească şi sufletească se reflecta în aceste orientări de pastoraţie pe care I. P. S. Mitropolit Sebastian le tălmăcea pe relieful circumstanţelor actuale.

După cuvântarea de intronizare a I. P. S. Mitropolit Sebastian, a rostit discursul său d-l prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor. In acest discurs Domnia Sa a făcut analiza stărilor politice ce frământă omenirea pentru o viaţă liberă, pentru pace.

Redăm mai jos textul acestui discurs analitic din care reiese drumul luminat pe care trebue să-l urmeze oamenii Bisericii pentru a aduce o contribuţie la opera de prosperare şi pacea popoarelor. Domnia Sa a spus :

Inalt Prea Sfinţite Patriarh,
Inalt Prea Sfinţite Mitropolit Sebastian,
Inalt Prea Sfinţiţi şi Prea Sfinţiţi Părinţi,
Cinstiţi ascultători,

Jncep prin a aduce felicitările Guvernului şi ale Domnului Prim Ministru personal către Biserica Ortodoxă şi conducătorul ei, I. P. S. Patriarh Justinian, cu prilejul acestei măreţe festivităţi. Felicitări şi urări de bine îndrept, deasemenea, către noul arhipăstor al Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Sebastian Rusan.

Iaşul voevozilor şi vlădicilor, Iaşul amintirilor culturale şi de luptă, încrustează azi pe răbojul vremii încă un fapt demn de amintit mai târziu: Iaşul primeşte pe scaunul său vlădicesc un vlădic nou.

Se cade, cinstiţi ascultători, ca noi toţi şi mai ales Eparhia Moldovei şi a Sucevei să ştim mai întâi cine este cel chemat să ocupe scaunul acesta de Mitropolit al Moldovei, cine este noul arhipăstor şi ce semnificaţie să dăm venirii lui pe scaunul ocupat de atâţia iluştri înaintaşi, despre care însuşi a vorbit şi la alegerea sa. Ne-am întrebat şi noi şi răspunsul ne-a bucurat.

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Sebastian Rusan, noul Mitropolit ce descinde în acest istoric oraş al Iaşilor, este fiu de ţăran de pe mândrele plaiuri ale Târnavelor. Are, aşa dar, obârşie ţărănească sănă-

toasă, comună cu a imensei majorități din cetățenii acestei țări. I. P. S. Sebastian Rusan s'a pregătit apoi și și-a început păstoritul, pentru o vreme destul de îndelungată, între vrednicii minieri din Valea Jiului, cunoscându-le acestora viața, necazurile, nevoile. Obârșia sa și viața pe care a dus-o, i-au dat așa dar potrivite resorturi sufletești pentru a înțelege cum se cuvine vremea noastră și regimul nostru, o vreme și un regim care se sprijină pe frățească alianță între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Cu inima și mintea astfel formate va putea pătrunde, Inalt Prea Sfinția Sa, lupta dusă de acest regim pentru o viață nouă, pentru o viață liberă, pentru pace. Va putea înțelege, deasemenea, dece noi cu toții în această țară, astăzi, trebue să luptăm cu hotărâre pentru această viață nouă de muncă, pentru libertatea și independența țării noastre pentru pace.

Ați citit, desigur, sau ați ascultat, cinstiți ascultători, așa cum am citit și noi frumoasa pastorală pentru pace dată de curând de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Nouă ne-a plăcut și ne place în deosebi să subliniem aceste cuvinte pline de adâncă înțelepciune: „Dragostea zidește pacea; pacea zidește mântuirea".

Tălmăcindu-le în graiul nostru laic și potrivindu-le cu crugul vremii, am putea să spunem și noi, munca și lupta de azi a celor ce muncesc descătușează, liberează, iar libertatea zidește dragoste și dragostea zidește pace. Căci nu există, în adevăr pace fără iubire de oameni și nici iubire de oameni fără libertatea reală. Pacea adevărată o aduce numai libertatea reală, acea libertate care nu este numai formală, care nu se proclamă numai pe sine, așa, ci există întreagă, fără opreliști de niciun fel și mai ales fără robie economică. Noi pentru o astfel de pace luptăm, pentru ea muncim și suntem gata să ne jertfim.

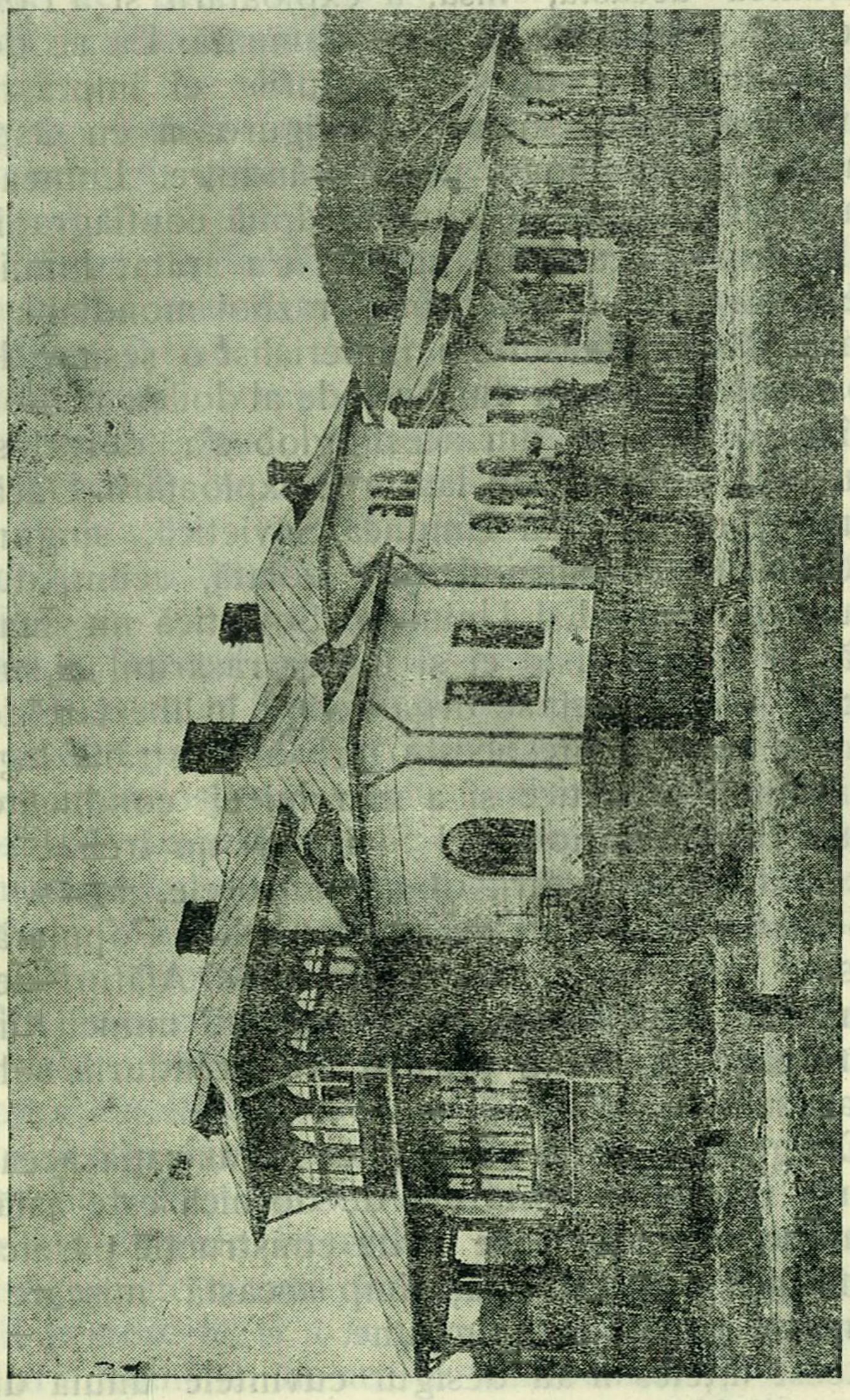
Să ne aducem, în această privință, aminte de cuvintele poetului care spune:

„Pace lumii, dar nu pacea
Jug al nedreptății;
Pace, însă doar din mâna
Sfântă a libertății".

Apusul imperialist burghez, Apusul care apune în adevăr, copleșit de putreziciune și înecat în oceanul păcatelor pe care nu le mai poate vindeca, vorbește și el de o pace. Este însă cu drept cuvânt, această pace, pacea apusului, pacea nopții veșnice, pace fără lumină a vieții și fără o rază de speranță. Pacea adevărată n'are nimic comun cu această pace de mormânt, cum n'are nimic comun moartea cu viața. Pacea adevărată înseamnă viață, muncă, — viața închinată muncii și munca pusă în slujba vieții, înțelegere între toți cei ce trăesc și muncesc. Dar această pace nu dă pace imperialiștilor apuseni. Și lucrul acesta este de înțeles. Ei nici nu pot pricepe ce este pacea, pentrucă lumea lor n'a cunoscut și nu poate cunoaște unde și cum se poate ivi cu adevărat visatul cort al abundenței și ramura de măslin a păcii. Poate fi oare pace acolo unde oamenii nu sunt împăcați în sufletele lor cu viața ce o duc? Poate fi pace acolo unde o minoritate confiscă pentru ea bunurile vieții și libertatea și lasă pentru alții mizeria și robia?

Istoria a cunoscut în regimurile de clasă, care s'au perindat atâtea mii de ani, atâtea visuri pentru pace. S'a vorbit astfel, în prima orânduire socială de clasă, despre „pacea romană"; când însă milioane de sclavi mocneau ura cumplită în sufletul lor împotriva stăpânilor care erau stăpâni pe viața și pe munca lor. Era oare pace aceasta? Istoria a auzit apoi glasul Bisericii cerând pe pământ pacea lui Dumnezeu. Dar putea fi oare pace cu adevărat în sufletele milioanelor de oameni truditori, când marii feudali țineau în jugul lor țărănimea iobagă și când alături de aceștia așa zisa „pax catholica", cu suveranul pontif dela Roma în frunte, binecuvânta acest jug? Istoria a mai înregistrat apoi și utopiile filosofilor din sec. XVII și XVIII care visau o pace perpetuă, dar visurile lor s'au întrupat în mod meschin în așa zisa „pax britanica", așa cum încearcă acum să se întrupeze în „pax americana". Pot fi însă împăcați cei 18 milioane de șomeri parțiali sau totali din Statele Unite și atâtea alte milioane de alți șomeri din celelalte țări exploatate și de popoarele coloniale subjugate cu o astel de pace?

Desigur că nu. In lumea construită pe clase, în lumea care se împarte în ghiftuiți și flămânzi, în stăpâni și sclavi, în domni și iobagi, în exploatatori și exploatați, într'o astfel de lume nu poate fi pace, pentrucă marea

Reședința chiriarhală dela Mânăstirea Neamțu.

majoritate a popoarelor este incontinuu neîmpăcată cu stările de lucruri creiate de aceste contradicții. Istoria aceasta s'a condus totdeauna de dictonul lui Iuliu Cezar „Si vis pacem para bellum“, — dacă vrei pace pre-

gătește-te de război. Intr'o astfel de lume războiul este regulă iar pacea este excepție, războiul este ceva firesc, iar pacea este numai un armistițiu, în care războiul de fapt se continuă cu alte arme, cu arme mai subtile, dar nu mai puțin condamnabile.

Lumea aceasta, însă, a exploatării și a războiului apune. Ea este putredă și condamnată. Ea se descompune și piere, dar de sub resturile ei împrăștiate și fără viaţă se ridică mândră și viguroasă cu aspiraţiile ei tinerești și luminoase noua orânduire. Lumea veche s'a încurcat deja până acum în două conflagraţii mondiale și după fiecare din acestea s'a arătat lumii ce va să fie viitorul ei. După primul război mondial a scăpat din lanțurile capitalismului imperialist o șesime din globul pământesc. Acum după cel de al doilea război mondial, încă o șesime din acest glob s'a desprins și se organizează, liberată de lanțurile exploatării. Dacă după primul război mondial Uniunea Sovietică, singura țară care construia socialismul, era izolată, acum, după al doilea război mondial Uniunea Sovietică nu mai este izolată. In spre apusul ei și înspre răsăritul ei sunt alte țări, care asemeni ei, se organizează în libertate deplină. Ceva mai mult, toate aceste țări stau strâns legate în jurul Uniunii Sovietice și a marelui ei conducător de popoare Iosif Visarionovici Stalin. Și nu trebue să uităm că între aceste țări, două dintre ele, însăși Uniunea Sovietică și alături de ea Republica Populară Chineză sunt cele mai mari țări din lume. Alături de acestea chiar în țările imperialiste, oamenii muncii din lumea întreagă își strâng tot mai mult rândurile sub steagul partizanilor păcii.

Congresele pe care le-a ținut organizația aceasta de proporții uriașe ne arată cât de dornică este astăzi lumea muncitoare, de pace și de construcție pașnică, cât de puternică este în acelaș timp această mișcare care nu cerșește pacea, ci o impune.

Acest înțeles îl au desigur cuvintele unuia din reprezentanții Uniunii Sovietice care de curând a spus la Congresul dela Stockholm. „Războiul pe care imperialiștii îl pregătesc astăzi, se va termina înainte de a începe". Mișcarea aceasta, care se sprijină pe forța oa-

menilor muncii și pe forța țărilor de democrație reală, care au în fruntea lor Uniunea Sovietică, mișcarea aceasta poate într'adevăr să de un avertisment serios aţâţătorilor la război. Și acest avertisment este dat.

Tot la Congresul dela Stockholm, în rezoluțiile sale, doritorii de pace au făcut acest avertisment și apel totodată: „Vom considera, spune rezoluția Congresului, drept criminal de război acel guvern care va folosi primul arma atomică împotriva oricărei țări. Chemăm pe toți oamenii de bună credință din întreaga lume să semneze acest apel".

Oamenii de bună credință, oamenii muncii din lumea întreagă semnează cu hotărîre acest apel, dar și cu credința fermă că dacă un al treilea război mondial ar izbucni, acesta nu poate să amenințe serios decât resturile lumii burgheze care vor fi înmormântate sub ruinile pe care ea însăși le-a provocat. Iată ce poate să însemne un al treilea război mondial, iată pe cine ar amenința în mod serios un astfel de război mondial.

Aci în lagărul păcii, al democrației și al progresului noi muncim luptând și luptăm muncind. Simbolul vieții noastre este aici ogorul liniștit pe care înaintează calm și victorios, sub razele unui soare de primăvară, tractorul și sămănătoarea. Semănăm sămânța lumii noi, semănăm pretutindeni, semănăm toți, semănăm cinstiți ascultători și aici în Iașul atâtor tradiții frumoase, o speranță, care desigur va da roade.

Speranța noastră este că, cu această instalare, Biserica face încă un pas înainte, de lucru hotărît alături de popor, în lupta pentru construcție și pentru pace.

In aceste sentimente, urăm Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Sebastian să păstorească ani mulți și fericiți în această eparhie istorică și să se bucure de roadele îmbelșugate ale muncii sale puse în slujba poporului pe care îl păstorește și a scumpei noastre patrii Republica Populară Română. In aceste sentimente, îți urăm Inalt Prea Sfinţite, întru mulți ani.

* * *

Impresionanta chemare adresată de titularul Ministerului Cultelor către ascultători de a sprijini rezoluţia Congresului dela Stockholm, prin care oamenii cinstiţi din lumea întreagă se înregimentează în lupta pentru apărarea păcii, înseamnă o trezire de conştiinţă.

„Aici, în lagărul păcii, al democraţiei şi al progresului noi muncim luptând şi luptăm muncind“ spune dl. prof. Stanciu Stoian. In această formulă se concretiza atitudinea fiecărui cetăţean conştient de îndatoririle sale civice.

După cuvântul d-lui Ministru al Cultelor a încheiat festivitatea întronizării I. P. S. Patriarh Justinian, prin cuvântul său de rămas bun dela scaunul şi credincioşii pe care i-a păstorit şi de predarea oficiului mitropolitan în seama noului titular.

Cuvântul Inalt Prea Sfinţitului Patriarh Justinan a răsunat de multe ori în Catedrala din Iaşi, dar parcă niciodată nu a fost mai duios, mai plin de poveţe şi îndrumări ca acum.

Fostul mitropolit al Moldovei şi Sucevei se despărţea de o eparhie atât de strâns legată de sufletul lui, deoarece el aici îşi arătase zelul şi avântul misionar într'o vreme când în jur lumea se zbătea în ghiarele desperării.

Acum, Inalt Prea Sfinţia Sa privea, cu calmul unui părinte, sfătos, peste foştii lui fii duhovniceşti şi parcă le amintea deviza enunţată de I. P. S. Sa: „în vocabularul acţiunilor mele cuvintele *„nu se poate“* nu-mi sunt cunoscute“ care avusese, la acea vreme, o nedesmînţită putere de concentrare a tuturor forţelor de rezistenţă şi de creaţie a unor condiţii de redresare a lumii credincioase.

Sufletul moldovenilor nu mai era ca în urmă cu cinci sau şase ani, răvăşit şi chinuit de umbra disperării, când seceta, foametea, molimile, ruinile şi moartea se întâlneau la orce pas. De data asta Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu mulţumirea omului care-şi îndeplinise datoria, semăna cuvântul duhovnicesc în ogorul unor inimi redresate, pline de căldură şi încredere.

Dar să redăm cuvântul I. P. S. Patriarh, în întregime, ţinut la instalarea I. P. S. Sebastian, ca Mitropolit al Moldovei şi Sucevei.

Domnule Ministru al Cultelor,
Onorate autorităţi publice,
Inalt Prea Sfinţiţi şi Prea Sfinţiţi,
Prea Cucernici Părinţi şi iubiţi credincioşi moldoveni,

După doi ani dela alegerea mea ca Patriarh al Bisericii Româneşti predau, însfârşit, Mitropolia Moldovei noului titular al ei, Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Sebastian Rusan.

Această prelungită chivernisire a treburilor bisericeşti ale Moldovei, ne voită de mine, căci uşor puteţi înţelege cât îmi sporea de mult sarcina, şi aşa covârşitoare a conducerii întregei noastre Bisericii — poate că trebuie interpretată, şi eu aşa o interpretez, ca ceva ce a aparţinut iconomiei dumnezeeşti. Cred că a fost voit de Dumnezeu ca această legătură directă, ce s'a stabilit între mine şi Scaunul Mitropolitan dela Iaşi, prin lucrarea desfăşurată aici, ca arhiereu vicar mai întâi şi ca mitropolit după aceea, să nu se întrerupă aşa de repede, ci să mai dureze un timp şi să se mai întărească.

Sunt împrejurări când sufletul nostru simte nevoia să se destăinuiască. Ei bine, sufletul meu vi se destăinueşte astăzi şi mă îndeamnă să vă mărturisesc cât am fost de fericit că Dumnezeu m'a învrednicit să fiu un timp întâistătătorul străvechei Mitropolii a Moldovei şi păstorul blândului şi evlaviosului popor moldovean. Am avut parte de timpuri excepţional de grele, după războiul atât de distrugător, ale cărui răni dureroase se văd încă în satele şi oraşele Moldovei, dar conştiinţa îmi este împăcată că am căutat — ajutat de toţi cei ce s'au găsit alături de mine, — să fac tot ce mi-a stat în putinţă ca să răspund tuturor nevoilor din acele clipe grele, şi astfel să mă arăt şi prin aceasta vrednic urmaş al strălucitilor mitropoliţi, cari, în decursul veacurilor au purtat pe umeri grija poporului dreptcredincios moldovean.

Amintirea acestor greutăţi, pe care dacă nu le vom

fi putut învinge cu totul, cel puţin le-am făcut mai uşor de suportat, mă va însoţi în toată viaţa mea, cu una din cele mai curate bucurii din servirea mea arhierească şi va face ea legătura sufletească între mine şi Moldova să nu înceteze şi să nu slăbească niciodată.

Sporirea prestigiului şi înflorirea duhovnicească şi materială a Mitropoliei Moldovei au fost şi vor fi preocuparea mea de totdeauna. Şi aceasta este preocuparea tuturor membrilor Sfântului Sinod ca şi a Guvernului Republicii noastre Populare, care prin d-l Ministru al Cultelor, aci de faţă, confirmă interesul deosebit ce poartă Bisericii noastre în toate împrejurările.

Iată consfinţim astăzi contopirea Arhiepiscopiei Sucevei cu Arhiepiscopia Iaşilor, act prin care s'au dat Mitropoliei Moldovei satele şi târgurile vechei Mitropolii a Moldovei şi Sucevei.

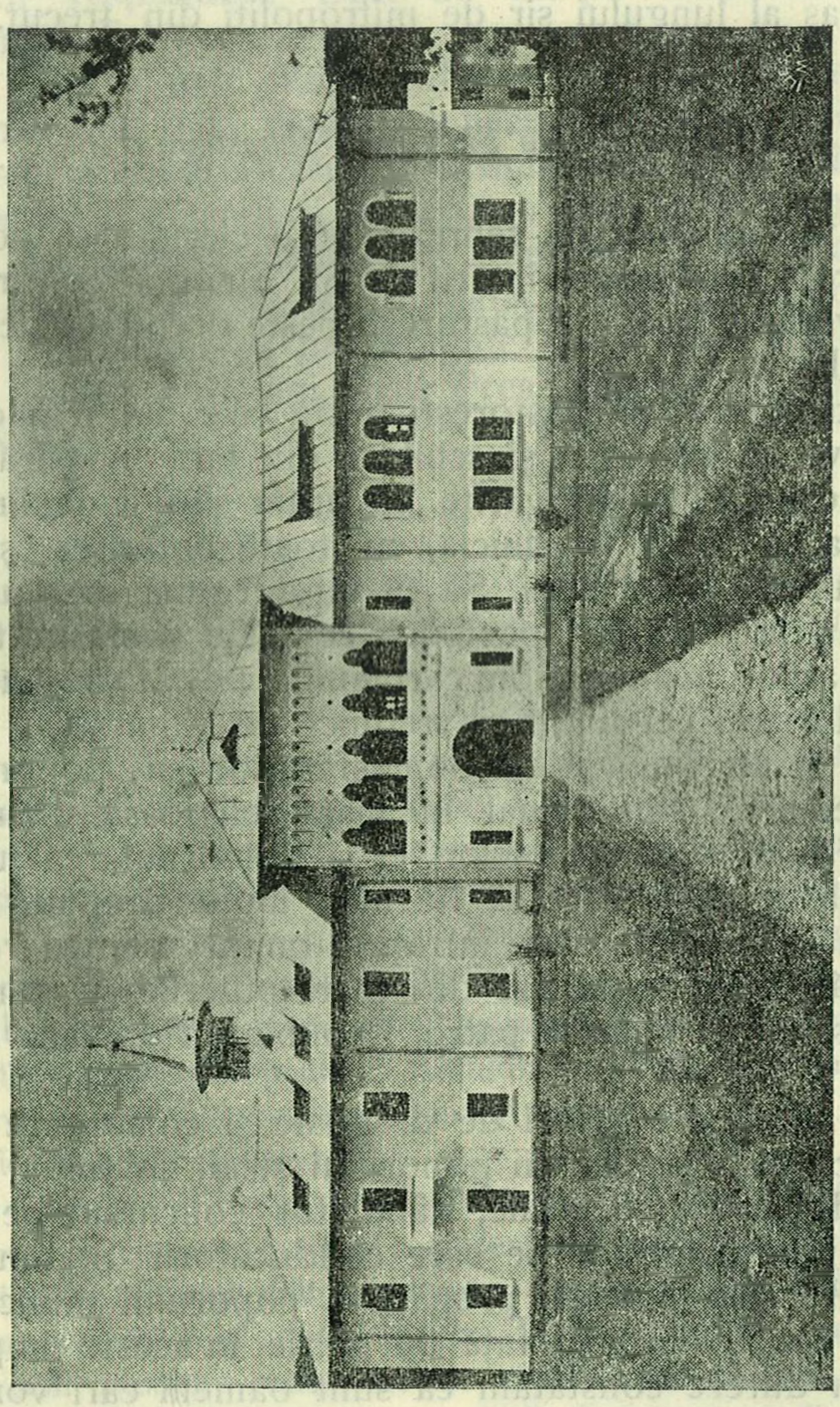
Ştefan cel Mare şi Sfânt, din mormântul lui dela Putna, se bucură astăzi împreună cu toţi moldovenii săi din Codrii Cosminului şi cu plăeşii dela Cetatea Neamţului, văzând restatornicită în hotarele şi drepturile ei Mitropolia marelui şi înţeleptului Mitropolit Teoctist, sfetnicul său, care în 1462 se intitula el însuşi „Mitropolit Moldovenesc“, şi care după o păstorie de 25 de ani (1452-1477) a fost îmormântat la mănăstirea Putna, atunci zidită.

Tot astfel se bucură de această restatornicire a istoriei Mitropoliei Moldovei şi Sucevei acel mare mitropolit Varlaam, dela 1632, fecior de ţăran şi ajuns sfetnic al lui Vasile Lupu, şi care dornic de lumină şi de învăţătură, a mers la învăţatul mitropolit Petru Movilă al Chievului, dela care a obţinut ajutor pentru a întemeia şcoala la Iaşi, după modelul celei dela Chiev, precum şi tipografie, care avea să-şi înceapă lucrările cu tipăriturile Sinodului dela Iaşi dela 1642, prin care se osândeau rătăcirile calviniste din catehismul lui Chiril Lucaris.

Şi tot aşa mitropolitul Dosoftei, talentatul versificator al psaltirei şi care a tipărit atâtea cărţi religioase.

Apoi mitropolitul Iacob Stamate, acel ardelean harnic, care, ales în timpurile tulburi de după răpirea

Bucovinei de către Austrieci (1792) a ştiut să păstorească cu multă înţelepciune, timp de 11 ani, încurajând răspândirea culturii prin tipărituri şi făcând şi

Seminarul Monahal de la Mânăstirea Neamţu.

operă de bun gospodar, zidind casa de reşedinţă a mitropoliţilor şi altele.

Fără să mai pomenim şi pe alţi mitropoliţi cari au păstorit cu vrednicie străvechea Mitropolie a Moldovei

și Sucevei, noi ne îndreptăm astăzi cu toată dragostea frățească și urarea noastră caldă către noul titular al acestei restatornicite și reîntregite Mitropolii, Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian, dorind să-l vedem vrednic urmaș al lungului șir de mitropoliți din trecut.

Inalt Prea Sfințite Mitropolit Sebastian,

Ai fost chemat de reprezentanții clerului și poporului drept credincios, întărit de Sf. Sinod și confirmat de Guvernul Țării, să păstorești peste dreptcredincioșii din Moldova.

Ești chemat să păstorești peste cele mai frumoase și mai vechi mănăstiri și schituri din țara noastră, cu mii de călugări și călugărițe. Îți urăm să-ți îndeplinești misiunea cu toată vrednicia, cu toată hotărîrea și cu toată puterea de muncă. Să fii întotdeauna susținut și încurajat, în lucrarea apostolică ce ai de desfășurat, de pilda marilor înaintași, din cari numai pe câțiva am pomenit din toți cei mulți și vrednici de imitat.

Să fii un înțelept și bun sfătuitor al poporului dreptcredincios nu numai în viața religioasă și în ce privește mântuirea sufletelor, ci și în îndrumarea lui în viața cea nouă, în care să fie mai multă dreptate socială, mai multă pace și înfrățire, bunuri pentru realizarea cărora se străduesc din toate puterile și conducătorii scumpei noastre patrii, Republica Populară Română.

Să păstrezi legături de dragoste și colaborare frățească cu toți exponenții poporului și ai Statului, din toate administrațiile locale, dând tot concursul pentru îndeplinirea planurilor pe care conducătorii Statului le întocmesc spre binele și propășirea poporului muncitor.

Să predici iubirea față de patrie în aceste timpuri, când cu durere constatăm că sunt oameni cari vor să pornească un nou război, un nou cataclism mondial.

Vei fi cel mai îndreptățit să duci lupta, împotriva ațâțătorilor la război și pentru apărarea păcii, fiindcă la tot pasul te vor îndemna la aceasta ruinile din orașele și satele din tot cuprinsul Eparhiei Mitropoliei Mol-

dovei și Sucevei, precum și rănile adâci din trupurile credincioșilor pe care-i păstorești, lăsate de ultimul război mondial.

Să fii drept cu toți subalternii din administrația mitropolitană, precum și cu clerul și credincioșii a căror răspundere trece de azi pe umerii Inalt Prea Sfinției Tale.

Eu ca fost păstor sufletesc direct al lor, luându-mi rămas bun dela dânșii și binecuvântându-i cu toată dragostea mea părintească, îi recomand cu deosebită căldură afecțiunii și purtării de grijă a Inalt Prea Sfinției Tale.

In numele membrilor Sfântului Sinod și al nostru, îți dorim păstorie îndelungată, pașnică și binecuvântată de Dumnezeu cu îmbelșugate roade duhovnicești.

Intru mulți ani, Inalt Prea Sfințite Mitropolit Sebastian.

* * *

După sfârșitul cuvântării cei doi chiriarhi și-au strâns călduros mâinile și s'au sărutat frățește, semnul salutului dragostei evanghelice.

Soborul arhieresc a început slujba Te-Deum-ului de mulțumire. I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei, un desăvârșit cunoscător și interpret al ierurgiilor, a citit rugăciunea de mulțumire către Dumnezeu pentru binefacerile dăruite asupra eparhiei Mitropoliei Moldovei și Patriei noastre, Republica Populară Română.

La Polihroniu, vocile renumiților diaconi Uncu, Dionisie Marin, Florin Cașcaval, Alexa, Ștefureac, Meleșcan și Roșca, învolburau imensul spațiu al Catedralei, alternându-se cu răspunsurile corului mitropolitan. Altitudinea vocilor diaconești indica sfârșitul unei înălțătoare solemnități trecută deacum pe răbojul istoriei bisericii moldovene.

Scoborînd de pe jilțul arhieresc, I. P. S. Patriarh Justinian ca cel ce cunoștea pe toți reprezentanții autorităților și conducătorilor de instituții culturale ieșene, a prezentat pe I. P. S. Sebastian noul arhipăstor al moldovenilor. Inalții Chiriarhi s'au întreținut cu șefii celorlalte culte, care au asistat la solemnitate.

După această prezentare I. P. S. Sebastian, dimpreună cu Consiliul Eparhial, au invitat pe oaspeți în reședința mitropolitană.

* * *

La orele $1^1/_2$ s'a dat o masă de către Consiliul Eparhial în cinstea celui întronizat pe scaunul mitropolitan din Iaşi. La această masă au luat parte distinşii demnitari din Capitală, membrii Sf. Sinod, reprezentanţii autorităţilor din Iaşi, deputaţi eparhiali, protopopii şi stareţii în funcţiune precum şi alte persoane care au deţinut oficii bisericeşti. Deasemenea Mitropolia Ardealului şi Institutul Teologic Universitar din Bucureşti erau reprezentaţi prin delegaţi speciali.

Cel dintâi care a toastat pentru Prezidiul Marii Adunări Naţionale a fost I. P. S. Patriarh Justinian. I. P. S. Sa a rostit un cuvânt călduros şi pentru sănătatea D-lui Ministru Stanciu Stoian.

Iată toastul ridicat de I. P. S. Patriarh Justinian :

Rog să vă uniţi cu mine într'o urare caldă pentru acei cari poartă pe umerii lor nu numai răspunderea treburilor statului nostru, dar în acelaş timp poartă un interes deosebit bisericii noastre, dându-ne prin aprobarea lor prilejul acesta fericit de a ne întruni astăzi în această mare sărbătoare, cu ocazia înscăunării I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan (aplauze).

Primul nostru gând deci se îndreaptă către membrii Prezidiului Marii Adunări Naţionale (aplauze) către preşedintele Marii Adunări Naţionale, savantul prof. Dr. C. I. Parhon, (aplauze) care a întărit hotărîrea Adunării Naţionale Bisericeşti, prin decretul citit astăzi. Din toată inima vă rog să vă uniţi în această urare caldă de mulţi ani, pentru preşedintele Prezidiului Marii Adunări Naţionale şi pentru membrii Guvernului prezidat de d-l Dr. Petru Groza (aplauze).

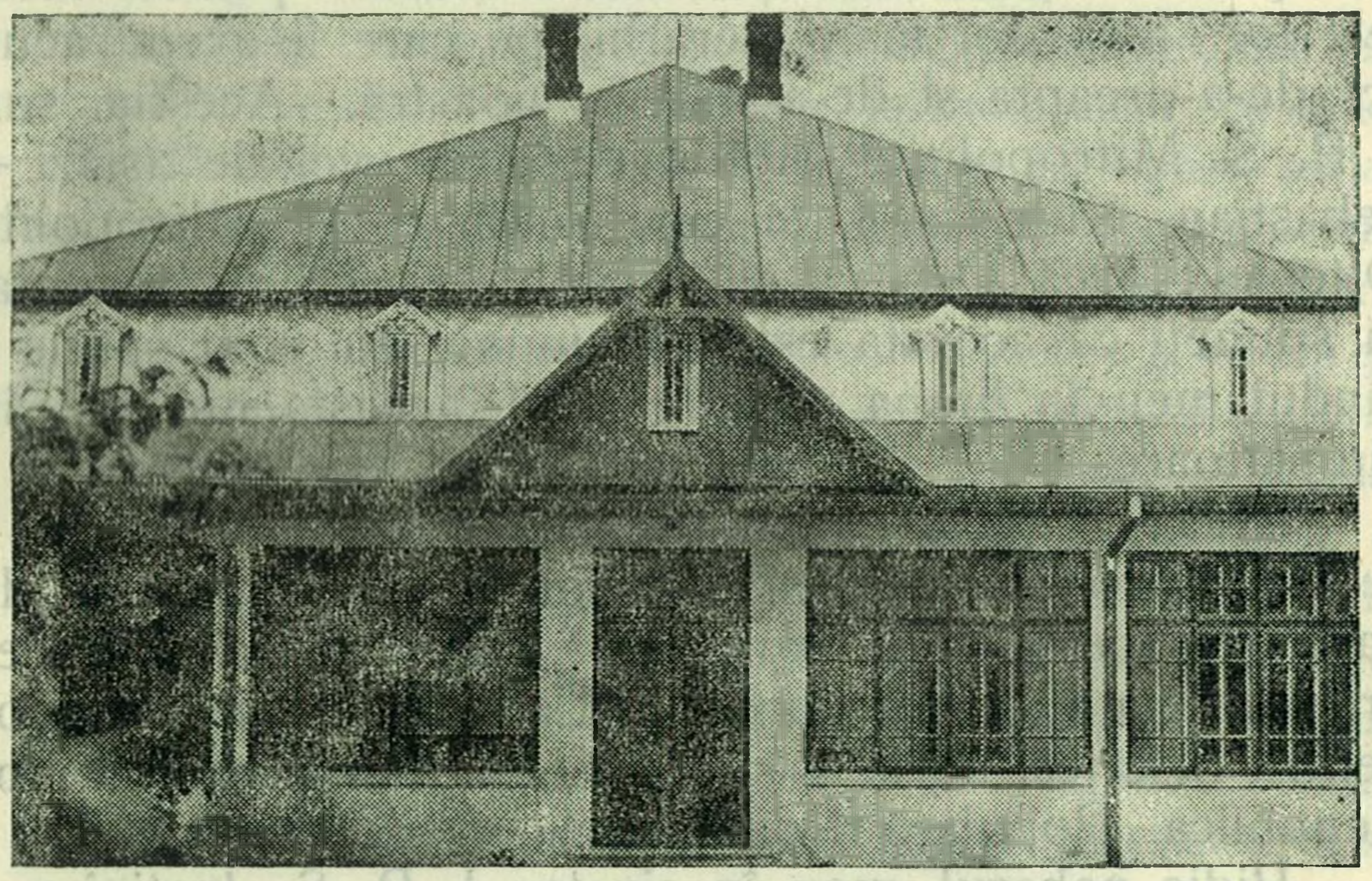
In al doilea rând, să-mi daţi voie să ridic paharul meu în sănătatea d-lui prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor (aplauze).

Ca răspuns la această urare a Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, d-l prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a toastat pentru conducătorul Bisericii Ortodoxe, I. P. S Patriarh Justinian prin următorul cuvânt.

Cinstiți meseni,

Îmi dați voie ca, la rândul meu, să ridic paharul pentru conducătorul Bisericii Ortodoxe Române I. P. S. Patriarh Justinian (aplauze).

I. P. S. Patriarh a vorbit de Prezidiul Marii Adunări Naționale al Republicii Populare Române, care are grija de toate treburile țării și care deopotrivă are grijă și de credincioșii tuturor cultelor și în special de acel cult care este cel mai numeros și cel mai important, cultul ortodox român. — Noi știm că putem

Casa dela Mânăstirea Neamțu unde a locuit Patriarhul Nicodim.

spune acelaș lucru despre I. P. S. Patriarh Justinian, că I. P. S. Sa are nu numai grijile Bisericii Ortodoxe Române, că deopotrivă are la inimă grijile noastre ale tuturor, că deopotrivă înțelege ca să împletească activitatea Bisericii cu activitatea noastră a tuturor pentru binele Republicii Populare Române (aplauze).

Pastorala despre care vorbeam astăzi în biserică putem spune că este în cea mai mare măsură opera Inalt Prea Sfinției Sale. Și când Inalt Prea Sfinția Sa alături de noi luptă pentru construcția acestei țări pe linia socialismului, când luptă alături de noi pentru pace, noi nu putem decât să spunem că între biserică

și între stat există această înțelegere fericită, care nu poate să ducă decât la binele uneia și la binele celeilalte.

Imi amintesc că acum doi ani am mai fost aici la o instalare. Cel instalat atunci, aci, nu a stat multă vreme în această urbe a Iașilor, ci a mers mai departe. Eu, cu acea ocaziune, mi-am îngăduit să spun un citat din Evanghelie „bine slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost credincios peste multe te voi pune". (aplauze) Lucrul acesta s'a împlinit în întregime.

Dar s'a mai împlinit încă ceva. — Tot atunci au fost promovați în locuri de mare cinstire pentru meritele lor încă doi înalți ierarhi, pe care îi avem acum aci de-a-dreapta și de-a-stânga noastră. Aceștia sunt I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei de astăzi — Sebastian Rusan și I. P. S. Firmilian — Mitropolitul Olteniei. Dacă Dvs. ca slujitori bisericești ați fi tentați să spuneți că aceasta este o minune, eu voiu spune la rândul meu în limba noastră laică, aceasta nu este întâmplătoare.

Ridicând paharul, eu urez celor trei sărbătoriți și celorlalți colaboratori ai dânșilor, să meargă mai departe pe acest drum, care după cum se vede cu acest prilej este un drum norocos. Este un drum norocos, pentru Biserică, norocos și pentru Patria noastră scumpă, Republica Populară Română.

Ridic paharul meu în cinstea I. P. S. Justinian și a colaboratorilor săi (aplauze).

După cuvântarea ținută de d-l Ministru al Cultelor a vorbit I. P. S. Firmilian, Mitropolitul Olteniei. I. P. S. Sa a arătat legăturile de sinceră prietenie ce există între el și chiriarhul Moldovei. Cum I. P. S. Sebastian a luat parte la solemnitatea instalării dela Craiova, acum I. P. S. Sa răspunde cu aceiași măsură dragostei arătate de ierarhul ieșan.

Din partea adunării Eparhiale a luat cuvântul d-l prof. Dr. Vasile Răşcanu, rectorul Institutului de Medicină. Domnia Sa a conturat dublul sens al acestei mese comune: întâi cel al despărțirii de fostul chiriarh al Moldovei I. P. S. Patriarh Justinian iar al doilea sărbătorirea de bun venit a noului Mitropolit I. P. S. Sebastian.

„Părerea de rău – a continuat D-sa – acum când I. P. „S. Justinian se desparte de Iași, ne afectează profund pe noi „prietenii și colaboratorii I. P. Sale. Nu este ușor să te des- „parți de un om cu care ne-am înțeles și ne-am strâns rân- „durile și forțele ca să putem alina suferințele, să ridicăm „moralul populației și să înboldim spiritul de reconstrucție „în toate domeniile. Privesc la figura I. P. S. Patriarh Jus- „tinian și la cea a fratelui de muncă Costache Bordeianu și „în fața minții mele se perindă ca într'un film fel de fel de „situații grele pe care noi le-am învins printr'o colaborare „frățească și în folosul obștei. Prietenia noastră s'a legat și „închegat numai prin muncă și colaborare.

„Am cunoscut în viața mea mulți chiriarhi, dar felul „meu de a gândi și acționa n'a fost totdeauna cu al lor. „Preocupările mele de om de știință și cu vederi sociale „avansate, m'au trecut, oarecum, departe de unele probleme „în legătură cu Biserica. Vlădica Justinian m'a atras însă „prin felul lui de a înțelege problemele sociale și ne-am gă- „sit alături-ea. I. P. S. Sa a schimbat titlul oficiului său arhi- „eresc în acel de *prinț al muncii* și nu cum se intitulau „unii prelați, pe vremea regimului burghezo-moșieresc de „*principi ai bisericii*. Prin această atitudine prelații se în- „depărtau de popor și desfigurau misiunea lor de apostoli „ai luminii și carității. Nu erau de vină preceptele evanghe- „lice din care au răsărit opere de caritate publică ca fostele „așezăminte spitalicești ci vina o purtau persoanele bise- „ricești.

„Iată dece noi astăzi, când Vlădica Justinian, Patriarhul „țării, își ia rămas bun dela colaboratori, suntem pătrunși „de un regret profund. Nu am fost și nu sunt regionalist, „dar am ținut și țin la oamenii care s'au sacrificat pentru „Moldova și pentru Iași.

„Emulația locală duce în mod precis la prosperarea ge- „nerală. Și dorim ca această emulație să nu fie stinsă mai cu „seamă că în jurul scaunului chiriarhal dela Iași. I. P. S. „Justinian lasă o mână de colaboratori destoinici și verificați „în munca cinstită.

„Vă urez I. P. S. Părinte Justinian să Vă bucurați de „aceiași prețuire și de aceleași roade în câmpul pastorației și „la București cum le-ați avut la Iași.

„Mă îndrept acum către I. P. S. Sebastian, noul nos-

„tru Mitropolit. I. P. S. Sa vine cu o bogată experienţă pas=
„torală şi la conducerea celei mai frumoase şi renumite
„eparhii din ţară. Ii urăm cel mai deplin succes şi va avea
„toată colaborarea noastră. Ţin însă să=i atrag luarea aminte
„asupra caracterului moldovenilor. Ei sunt reci la cuget şi
„calzi la inimă. Sunt oameni rezervaţi faţă de tot ce nu ar
„avea temelie statornică. Odată ce sunt convinşi că o acţi=
„une este fundamentată în adevăr, ei sunt capabili de jertfe
„pentru împlinirea ei. Aici a înţeles I. P. S. Justinian sufle=
„tul şi comportarea moldoveanului şi deaceea pastoraţia lui
„a dat aşa de minunate rezultate.

„Nădăjduim că I. P. S. Sebastian, cu bogata experienţă,
„va ţine seamă de această situaţie particulară a sufletului
„credincioşilor ieşeni, şi odată ce le pătrunde în inimi, cu ei
„va realiza lucruri mari, vrednice de renumele eparhiei pe
„care o păstoreşte.

„Cu aceste cuvinte exprim în numele Adunării Epar=
„hiale toate urările de bine, Inalt Prea Sfinţitului Sebastian, de
„azi încolo Mitropolitul Moldovei şi Sucevei. Să trăiţi întru
„mulţi ani!“

D=l Prof. Univ. Dr. V. Râşcanu a fost ascultat cu mare atenţie. D=sa făcea unele mărturisiri şi caracterizări demne de un adânc psiholog. Cu vorba lui domoală, profesorul reprezenta prin gând şi atitudine tipul reprezentativ al moldoveanului.

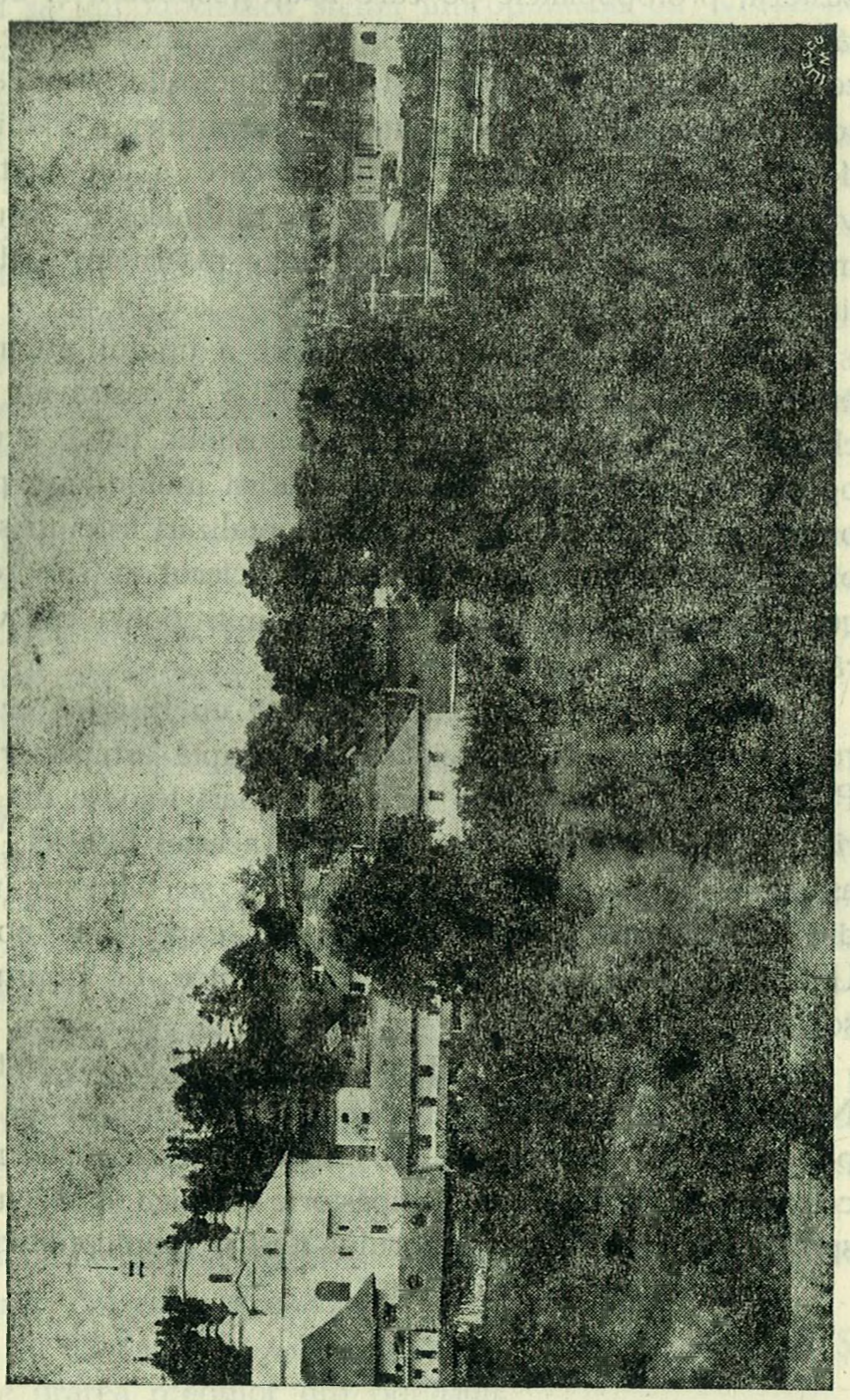
In acel timp, tipul ţăranului ardelean, cu isteţimea lui şi vorba cronicărească, întruchipat în persoana I. P. S. Sebastian Rusan lua cunoştinţă de gândul unui păstorit căruia avea să=i dea un frumos şi impresionant răspuns.

In numele Mitropoliei Ardelene şi a I. P. S. Mitropolit Ni=colae Balan a vorbit P. C. Preot Langa. P. C. Sa a rostit acest impresionant toast.

„Vechea şi glorioasa mitropolie a Moldovei a îmbăcat
„astăzi haina de sărbătoare, pentru a primi în persoana Inalt
„Prea Sfinţiei Voastre pe mirele ei aşteptat din clipa în care
„I. P. S. Justinian a fost chemat în scaunul de înainte stătă=
„tor al Patriarhiei Române.

„Dela acest praznic luminat al instalării I. P. S. Voastre
„în jeţul cinstit de mitropoliţi ca Varlaam şi Dosoftei, ca Ve=

„niamin Costache şi I. P. S. Justinian, mitropolia Ardealului „nu putea lipsi nicidecum. Aceasta, din pricina comuniunii „creştineşti şi ortodoxe care leagă întreolaltă, într'o frăţie pil-

Schitul Vovidenia din Mânăstirea Neamţu.

„duitoare poporul dreptcredincios român din toate eparhiile „Patriarhiei R. P. R. şi pe arhipăstorii acestor eparhii.

„Dar ortodoxia ardeleană mai are un motiv, special, „să fie prezentă la acest praznic. Dincolo de munţi, noi ne „amintim cu plăcere şi cu mândrie că I. P. S. Voastră aţi

„făcut parte din clerul ortodox ardelean. Satul modest, de „oameni cinstiți și harnici, din care ați pornit la școlile oră- „șenești, școlile la care ați învățat, parohiile pe care le-ați „păstorit, protopopiatele pe care le-ați gospodărit și cea din- „tâi eparhie ce v'a fost încredințată spre conducere de repre- „zentanții legiuiți ai clerului și ai credincioșilor, toată această „scară a urcușului la demnitatea și răspunderea vlădicească „de astăzi, s'a plămădit în Ardealul care a dat atâtea do- „vezi strălucite de statornicia sa în rânduiala de două ori „milenare ale dreptei credințe ortodoxe răsăritene și de fide- „litate față de popor.

„Mai ales această ultimă însușire a tipului autentic de „preot ortodox ardelean, pe care I. P. S. Voastră ați întru- „chipat-o fără știrbire oriunde ați ostenit până acum în „ogorul Domnului promite arhipăstoririi moldovene, pe care „o inaugurați astăzi, tot atâția ani de realizări fructuoase și de „binecuvântată împreună lucrare cu clerul în subordine și „cu dreptcredincioșii acestei glorioase mitropolii : câți vă sunt „rânduiți de Dumnezeu.

„Situată în nemijlocită vecinătate cu Biserica ortodoxă „rusă, Mitropolia Moldovei, sub înțeleapta arhipăstorie a I. „P. S. Voastre, va trage cele mai mari foloase din expe- „rințele și atitudinile exemplare ale acestei Biserici surori, „așa cum Republica noastră Populară și oamenii muncii „din țara noastră învață zi de zi din experiența bogată a „Uniunii Sovietice, în sforțările lor eroice de construire a „societății socialiste.

„Cu aceste gânduri și simțăminte, I. P. S. Mitropolit „Nicolae al Ardealului, cu clerul și credincioșii pe care-i „păstorește de trei decenii, vă împărtășește, prin rostul meu, „cele mai calde urări de arhipăstorie rodnică și îndelungată, „spre binele Bisericii și poporului nostru dreptcredincios".

„Intru mulți și fericiți ani".

P. C. Prof. Univ. Dr. Liviu Stan a toastat în numele Institutu- lui Teologic din București, unde I. P. S. Sebastian a fost preșe- dinte la comisiile de examinare a preoților care au frecventat cursurile de Indrumare Misionară. P. C. Sa aduce elogii bătrâ- nului Iași care este veșnic tânăr prin efervescența lui culturală. Cunoscând bunătatea sufletului I. P. S. Sebastian, P. C. Sa are

convingerea nestrămutată că moldovenii vor afla în arhipăstorul lor un adevărat părinte duhovnicesc, pe care-l vor iubi şi-l vor sprijini să împodobească stema mitropolitană cu vrednicii ca ale iluştrilor lui înaintaşi, răspunzând prin aceasta cerinţelor sociale ale Patriei, Republica Populară Română.

In numele clerului şi al păstoriţilor din fosta arhiepiscopie a Sucevei a vorbit P. C. Sa preotul T. Bodnar, inspector bisericesc mitropolitan. P. C. Sa a descris ataşamentul sincer al bucovinenilor faţă de Chiriarhul lor şi regretul lor mare pe care l-au arătat la despărţirea dela Suceava. Acum la instalare au venit, pe jos, credincioşi tocmai dela Vatra Dornei să vadă festivităţile dela Iaşi, arătându-şi dragostea pentru arhipăstorul lor. In numele clerului din partea de Nord a Mitropoliei Moldovei, asigură pe I. P. S. Sebastian de tot devotamentul şi supunerea fiiască.

D-l Prof. Petru Todicescu, deputat eparhial, vorbeşte în numele Consiliului Eparhial. Domnia Sa legând solemnitatea instalării cu anotimpul primăverii în care s'a produs, îşi exprimă convingerea că venirea la scaunul Mitropolitan din Iaşi a I. P. S. Sebastian este plină de speranţe.

I. P. S. Sebastian găseşte o eparhie cu vechi tradiţii de cultură şi generozitate; găseşte un centru eparhial în care oamenii de răspundere sunt călăuziţi de spiritul dragostei şi nu al intrigei, cum era pe vremurile politicianismului veros; găseşte, în sfârşit, acea ambianţă de linişte în care un ochiu ager şi o minte înţeleaptă, cu un efort mic, poate să realizeze lucruri nebănuit de mari pentru obştea credincioasă. Nădăjduim că I. P. S. Sebastian a surprins aceste condiţii specifice şi le va folosi din plin încă dela începutul arhipăstoriei, ca astfel speranţa moldovenilor şi încrederea I. P. S. Sale să fie deopotrivă satisfăcute. Cu aceste gânduri, asigur pe I. P. S. Sebastian, în numele Consiliului Eparhial de tot concursul şi sprijinul membrilor laici care colaborează la treburile obşteşti ale eparhiei.

P. C. Sa preot Gh. Gheorghiu, protopop al plăşii Ştefăneşti, aduce urarea preoţilor din Botoşani.

In aplauze nesfârşite, s'a ridicat să răspundă destinşilor vorbitori I. P. S. Sebastian Mitropolitul Moldovei şi Sucevei.

I. P. S. Sa a răspuns tuturor antevorbitorilor prin următorul cuvânt de mulţumire.

Vă voiu ruga să-mi îngăduiți ca în marginile posibilității să fiu scurt, pentrucă de astăzi de dimineață, Doamne, vorbe multe și frumoase am auzit, multe dorințe minunate am văzut că s'au trezit în sufletul oamenilor și rămâne de văzut dacă Domnul le va încununa cu darul Său și ele se vor putea realiza.

Mulțumesc mai întâi Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului nostru Patriarh, bunului nostru părinte Justinian, îi mulțumesc pentru dragostea și bunăvoința pe care a avut-o venind să mă instaleze, arătându-și prețuirea pentru această de Dumnezeu păzită eparhie a Moldovei și Sucevei și cu prilejul festivității de astăzi.

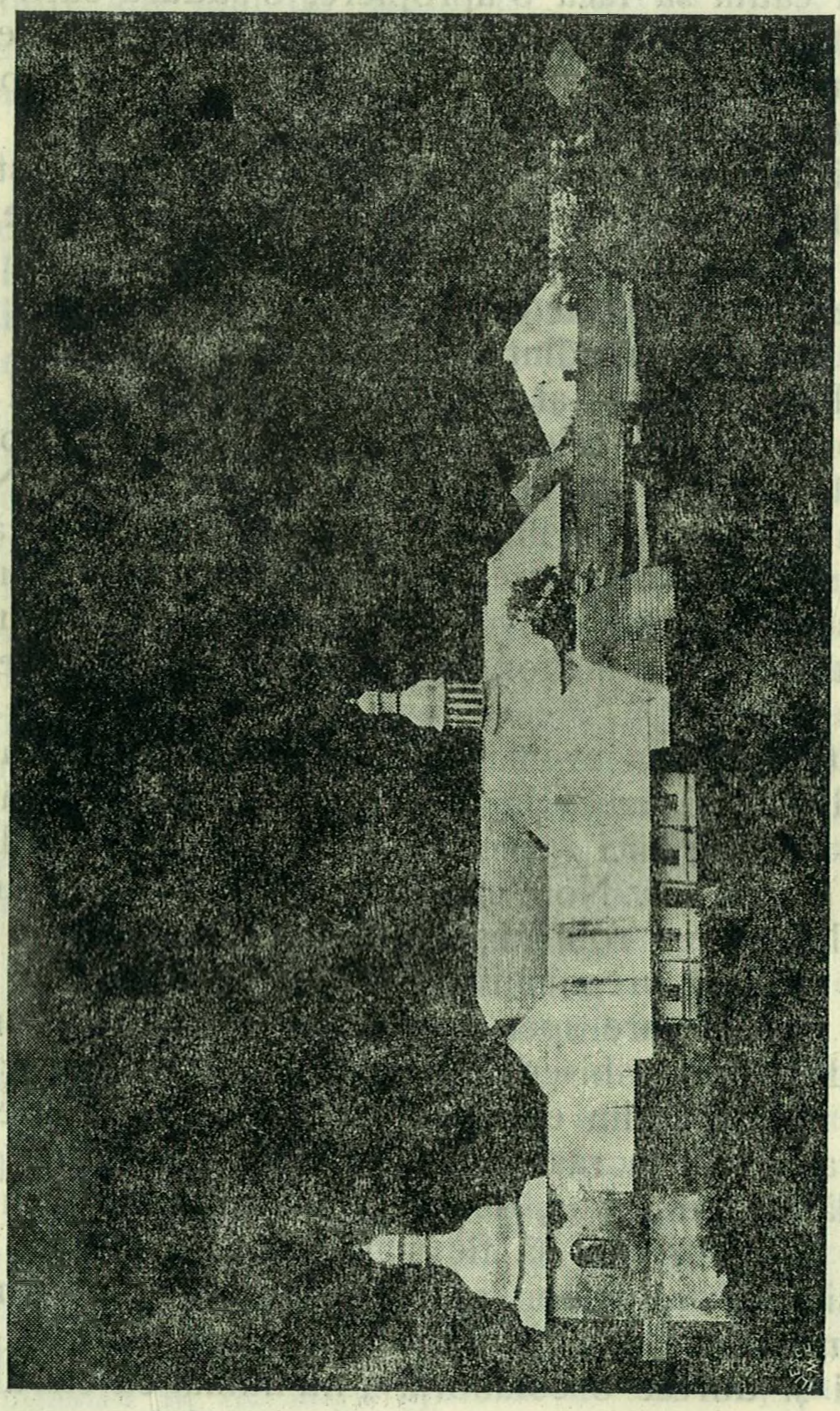
Inalt Prea Sfințite Patriarh, în vorbirea mea din sfânta biserică și din fața sfântului altar, am pomenit anumite fapte, anumite realizări din viața pe care ați petrecut-o aici în sbucium și în necaz, al anilor de secetă dar o viață plină de eroism, sub raport bisericesc și patriotic. Sunt convins apoi că aceea ce dl. Prof. Râșcanu a arătat din munca Dvs. aici, este purul adevăr și vă asigur că vom urma linia acestor realizări ostenindu-ne să călcăm pe urmele I. P. S. Voastre. Aș îndrăzni să vă asigur că vom călca pe aceste urme, pentrucă eu în calitatea mea de țăran, fiu al Ardealului nu am alt ideal decât să preamăresc pe Dumnezeu și să stau în slujba poporului (aplauze).

Inalt Prea Sfințite Patriarh, Domnule Ministru și Domnule General, mie îmi este scump poporul, ne jertfim pentru acest popor, căci suntem ridicați din sânul lui și-l iubim sincer.

Domnul Ministru al Cultelor, intim și drag prieten al nostru, (aplauze) a avut cuvinte frumoase, pline de îmbărbătare pentru mine, pentru colaboratorii mei și pentru clerul și poporul meu din eparhia Moldovei și Sucevei. Și în biserică v'am spus, fiți asigurați de prețuirea mea și dragostea ce vă port.

D-l Prof. Râșcanu arata și m'a făcut atent că moldovenii ar avea inimă caldă și cugetul rece. Da, Domnule Profesor, cunoaștem astăzi inima caldă a moldoveanului, pentrucă atunci când nouri grei s'au ridicat deasupra omenirii și când Ardealul nostru de atâtea

ori răstignit a trebuit să poarte iarăși jugul războaielor blestemate, mă gândesc la 1916, când o mulțime de fii și frați ai noștri din Ardeal au venit aici în Moldova

Mânăstirea Sihăstria din județul Neamț.

și Dvs. i-ați primit cu dragoste, i-ați tratat ca pe niște frați adevărați, cu toată bunavoință. Noi știm lucrul acesta și am căutat să vă răspundem după putere în anii de secetă, cu aceiași dragoste și poate că tot nu

ne-am plătit de binele făcut acelor fraţi de ai noştri, cari luaseră drumul pribegiei. Iată, domnule profesor, şi dragii mei moldoveni, că Ardealul vă trimite, acum, prin umilita mea persoană, un arhiereu, un mitropolit care va căuta să facă o apropiere, o sudură sufletească între Ardeal şi Moldova. Noi nu mai concepem desigur problema aceasta şi ideia regionalismului, care pentru noi o considerăm înmormântată, noi ne iubim ca fraţii cu toţii acei care sunt oameni ai datoriei, care stau la posturile lor în mod cinstit şi veghează la aceste posturi cu atenţie în împlinirea misiunii lor, aceştia sunt fraţi de ai noştri, cu care colaborăm, fraţi de orice neam, limbă şi credinţă. Noi stăm şi umblăm după punctul de vedere al Evangheliei Mântuitorului care, nu a propoveduit orice iubire când a spus: „Poruncă nouă dau vouă, să vă iubiţi unul pe altul“. Numai această poruncă o urmăm şi din această poruncă urmează şi lucrul cel mare în slujba căruia ne-am angajat noi biserica alături de voi oamenii politici, alături de întregul popor muncitor, în slujba păcii, dorită de toată lumea.

Fiţi siguri că avem toată dragostea faţă de armata noastră, vă asigur că în lupta pentru apărarea păcii nu veţi fi singuri, căci preoţii noştri au fost totdeauna alături de popor. Noi cunoaştem viaţa de sbucium a neamului nostru românesc. Eu care am venit de peste munţi, cu încă vreo câţiva fraţi ce sunt aici în apropierea mea şi care sper, spre bucuria mea, că sunt oameni de viitor în biserică şi în Republica Populară Română, noi ştim din experienţă proprie că ori de câte ori ţara a fost la răscruce de drumuri, preoţii ei au fost alături de popor, de aceia am spus eu că unde e turma, acolo trebue să fie şi păstorul. Şi atunci, domnilor şi fraţilor, vă rog să fiţi asiguraţi că eu am păşit pe pământul sfânt al Moldovei cu aceste bune şi curate intenţii şi doresc o colaborare, nu numai cu clerul meu, dar şi cu poporul, cu autorităţile statului, cu reprezentanţii stăpânirii, ai oştirii, doresc o colaborare cu toţi acei cari au gânduri bune pentru bunul nume al Republicei Populare Române şi pentru fericirea poporului nostru.

Fiți asigurați, onorați reprezentanți ai autorităților civile și militare din Iași și din toate celelalte județe — din cele 8 județe — care compun Mitropolia Moldovei, fiți asigurați toți că în mine veți avea un colaborator.

Intre alte atât de frumoase lucruri spuse de d-l Ministru al Cultelor, am ascultat că D-sa a fost, acum doi ani la o instalare de mitropolit aici și iată că a venit azi să facă o nouă instalare. Noi l-am ruga pe D-sa să vină mai des în mijlocul nostru și îl așteptăm ca pe un bun și mare prieten ce ne este.

D-l profesor Todicescu, spirit inventiv și poetic, gânditor adânc, s'a ocupat în cuvântarea sa de probleme serioase, care nu ne pot fi indiferente. Ii mulțumesc pentru atașamentul pe care-l dovedește față de sfânta noastră Biserică și-l asigurăm că această Biserică este o instituție care desigur lucrează cu efect în mijlocul poporului, pentru binele Republicei noastre Populare.

Noi nici nu concepem ca biserica sau oricine dintre noi să fie protivnic ideilor și treburilor statului nostru.

Iată dece putem spune că datorită modului cum biserica a privit formele de viață ale poporului, am trecut peste toate vitregiile și suntem tot aici de 1900 de ani dela zămislirea poporului, dela anul 101 când Traian trecând Dunărea a ocupat Dacia și a pus temeliile înființării acestei țări pe care noi astăzi o numim țara noastră, pe care o iubim și pentru care suntem gata să ne jertfim. Insă, în aceasta, noi nu ne considerăm ca unii ce lucrează pentrucă ni se cere să lucrăm, ci lucrăm din suflet, noi suntem contopiți cu interesele țării și nimic nu ne poate abate întru împlinirea obligațiilor noastre față de stat și popor.

Cam acestea sunt gândurile noastre acum când venim în aceste părți ale țării, în mijlocul cucernicilor preoți și a poporului. Cer concursul vostru al tuturor și rog pe Domnul cel Atotputernic, care veghează asupra noastră să fie întru ajutorarea voastră, ca să stați cu folos în slujba poporului și a Statului, nu numai a bisericii. Dacă voi, preoții mei, dacă voi călugării, dacă voi oamenii care v'ați închinat viața lui Hristos veți avea această concepție în legătură cu Statul, în legă-

tură cu patria noastră și cu poporul nostru iubit, atunci desigur Dumnezeu va binecuvânta acest cuvânt al nostru și-l va încununa cu rezultate dintre cele mai frumoase.

De încheere, să-mi permiteți Inalt Prea Sfințite Patriarh și Domnule Ministru, ca mulțumind-vă tuturor, pentru atenția de care ne-ați învrednicit și pentru dragostea care v'a determinat să veniți aici în acest praznic al moldovenilor și al bucovinenilor, strânși contopiți în Mitropolia Moldovei și a Sucevei, să ne permiteți ca și în numele Dvs. și în numele meu, în numele clerului și al poporului, să aduc mulțumirile mele sincere Consiliului Eparhial de aci din Iași, în frunte cu părintele consilier Nonea, consilierul Hadârcă și secretarul Zamfirescu și toți ceilalți funcționari eparhiali și oameni de bine ai bisericii și toți cei care ați contribuit la reușita acestei minunate serbări. Aţi avut o povară grea, recunoaștem, știm, despre care vorbeam chiar eri înainte de a pleca din București, cu ceilalți prieteni dela Patriarhie. V'ați achitat onorabil de ea și vă mulțumim.

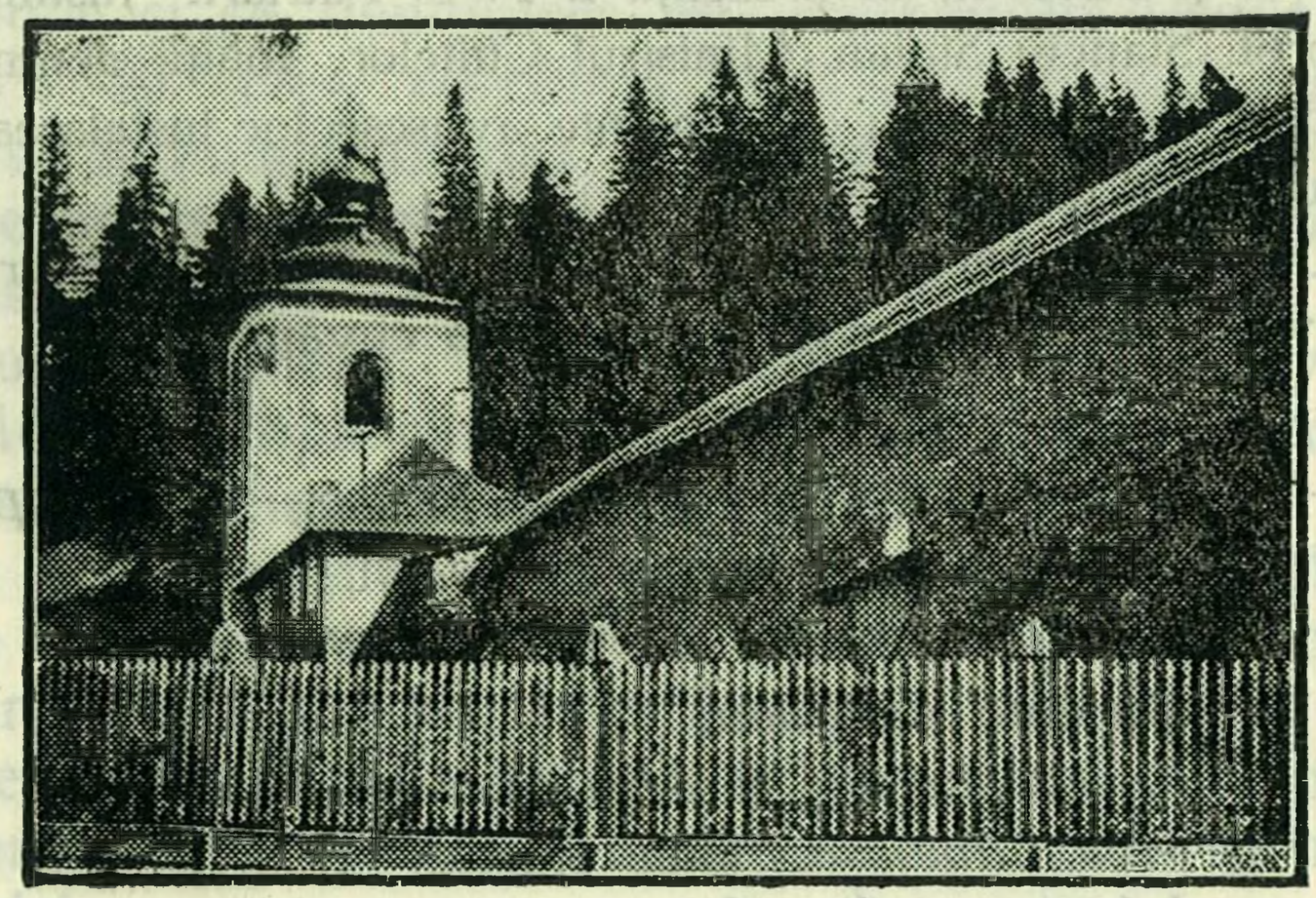
Și acum, Domnule Ministru, am lăsat la urmă, ca lucrul cel mai important, să răspund reprezentantului iubitului nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, care este reprezentat aci prin părintele Langa și prin d-l Consilier Găină. Prea Cucernice Părinte și domnule consilier, vă mulțumesc și vă rog să transmiteți Inalt Prea Sfințitului frate Mitropolit Nicolae al Ardealului, fostul meu profesor și 25 de ani Mitropolitul meu, dascălul meu de duhovnicie, dascălul meu în administrație și în toate celelalte lucruri care astăzi privesc în deaproape îndeplinirea misiunii mele. Vă rog să-i mulțumiți pentru mine și pentru Mitropolia Moldovei, pentrucă a găsit de cuviință că neputând să fie prezent personal, v'a trimis pe Dvs. să-l reprezentați aici. Vă mulțumesc și vouă dragii mei și-l rog pe Domnul să vă ajute iar Mitropolitului vostru să-i dea Dumnezeu putere, să-i dea bărbăție și viață îndelungată spre mântuirea sufletului și binele vostru.

Ridic paharul meu în sănătatea Patriarhului nostru iubit Justinian (aplauze), în sănătatea d-lui Ministru al

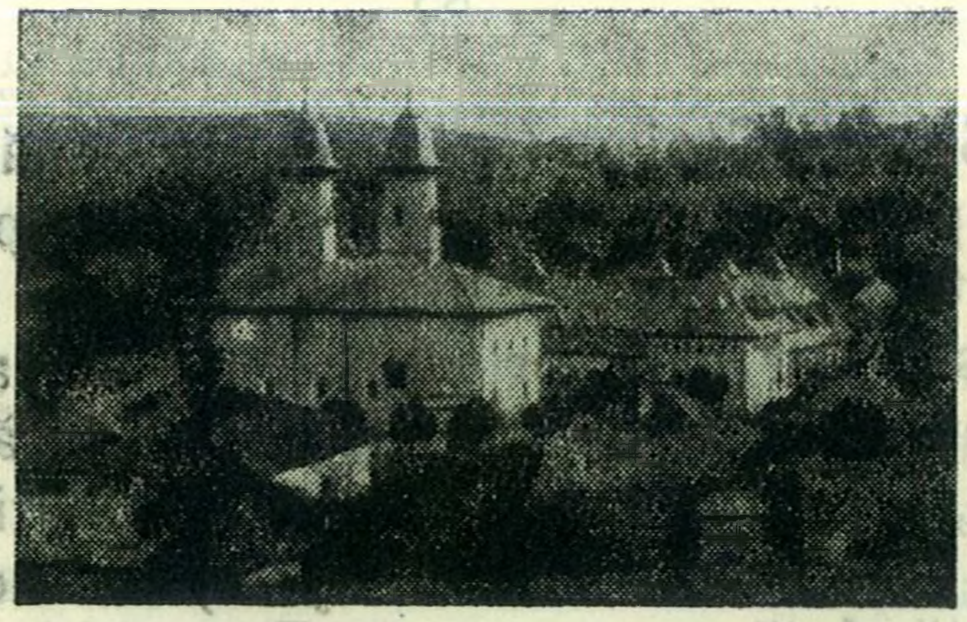
Cultelor, Stanciu Stoian (aplauze), în sănătatea fraţilor mei Mitropoliţi, Arhiepiscopi şi Episcopi. Mulţumesc Prea Sfinţiţilor Antim, Chesarie, Teofil şi Teoctist şi tuturor oaspeţilor care prin prezenţa lor au făcut mare bucurie pentru Mitropolia Moldovei. Vă mulţumesc, dragii mei, pentru cinstea de care m'aţi făcut părtaş şi rog pe Dumnezeu să ne ajute, să ne mai puteţi onora şi altă dată cu prezenţa Dvs. la Iaşi.

Cu răspunsul de mulţumire al I. P. S. Sebastian, festivitatea înscăunării mitropolitane a lua sfârşit. Pe feţele tuturor participanţilor se observa bucuria de a fi trăit aceste momente înălţătoare. — Fiecare ducea cu sine o amintire plăcută şi un gând de zidire cules din cuvântările rostite de înalţii demnitari, oaspeţi sau localnici, la această solemnitate bisericească.

Asistent

Mânăstirea Slatina din judeţul Baia.

Vedere din Mânăstirea Varatec.

INSTALAREA PREA SFINȚITULUI CHESARIE CA EPISCOP AL DUNĂRII DE JOS

Duminică 26 Martie a. c., a avut loc, la Galați, solemnitatea instalării P. S. Chezarie Păunescu, ca episcop al Eparhiei Dunării de Jos, acum contopită cu acea a Constanței.

Instalarea s'a făcut de către I. P. S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, în prezența I. P. S. Patriarh Justinian și a d-lui prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor. Inalții demnitari au venit dela Iași, unde cu o zi înainte avusese loc instalarea mitropolitului Moldovei și Sucevei.

Cu acest prilej Inalt Prea Sfințitul Sebastian Mitropolitul Moldovei și Sucevei a rostit următoarea cuvântare:

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru al Cultelor,
Inalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți,
Onorate autorități,
Prea Cucernici și Prea Cuviosii Părinți,
Prea Cuvioase Maice Starețe,
Iubiții mei fii sufletești,

Ne găsim încă sub puternica impresie de ieri, a măreților serbări din a doua capitală a țării, Iași, prilejuite de înscăunarea noastră ca Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

In adevăr, poporul muncitor și intelectualii din Iași au dat dovadă de maturitate, sub raport moral, cultural și social, la grandioasa manifestare ce a avut loc în ziua de Buna Vestire la Iași.

Iată-ne, astăzi, în continuarea aceleiași legitime însuflețiri adunați în orașul de reședință episcopală Galați, pentru înscăunarea Preasfinției Sale Chesarie Păunescu, ca episcop al eparhiilor contopite Galați și Constanța, sub denumirea de Eparhia Dunărea de Jos.

Fiind vorba de contopirea acestor două eparhii, în Eparhia Dunărea de Jos, ca nu cumva să se creadă că această contopire s'a făcut la întâmplare și fără să fi fost destul de serios studiată, veniți să facem o scurtă incursiune în trecutul istoric al Eparhiei Dunărea de Jos, pentru a găsi justificarea contopirii de acum. Și acum să dăm glas istoriei deja verificată:

La anul 1418 turcii au cucerit și ocupat cetățile depe Dunăre: Brăila, Giurgiu și Turnu Măgurele, iar la 1489 și Chilia.

Bisericilor din aceste părți, scoase de sub conducere și administrație moldovenească, li s'a dat o autonomie de neatârnare față de Moldova, înființându-se astfel pentru aceaste biserici o eparhie proprie, cu rangul de Mitropolie și cu denumirea de „Mitropolia Proilaviei", pentrucă își avea reședința în orașul Brăila, care pe atunci se numea Proilavia sau Proilabia. Această Mitropolie atârna direct de Patriarhia din Constantinopol, fiind astfel scoasă de sub autoritatea și infuența chiriarhiilor românești. Primul Mitropolit al Proilaviei a fost Meletie, după care s'au mai succedat încă vreo 9 Mitropoliți, ultimul fiind Antim.

In 1828 cetățile Brăila, Giurgiu și Turnu Măgurele se scap de sub dominația Turcilor și deci acuma, dela sine, se desființează și Mitropolia Proilaviei.

Teritoriile din Dobrogea, cele cuprinse în Eparhia Constanței (Tomisului) au depins tot de Mitropolia Proilaviei.

La anul 1864 Domnitorul Alexandru Ioan Cuza aprobă înființarea unei noui Eparhii Ortodoxe Române, sub denumirea Episcopiei Dunărea de Jos, ca sufragană a Mitropoliei Moldovei și Sucevei, fiind numit ca prim

episcop al ei Melhisedec, învățatul episcop de mai târziu al Romanului.

In anul 1878 județele Constanța și Tulcea trec sub jurisdicțiunea Episcopiei Dunărea de Jos, a cărei reședință se mută la Galați exact ceeace prăznuim noi astăzi, prin contopirea Eparhiilor Constanța și Galați, în Eparhia Dunărea de Jos, cu reședința în Galați. Am ajuns deci la adevărul istoric practicat de sfânta noastră Biserică, în trecutul ei, adevăr pus în valoare în zilele noastre de Guvernul R. P. R.

Inalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh,
Prea Sfințite Chesarie,

Ca și oarecând slăvitul Apostol al neamurilor Pavel și I. P. S. Voastră și Noi am pornit să așezăm Episcopi prin cetăți, să punem întâi stătători și îndrumători credinței, turmei cuvântătoare din Galați, în persoana P. S. Sale Chesarie. Suntem convinși că atunci când V'ați oprit asupra persoanei P. S. Chesarie pentru Eparhia Dunărea de Jos ați fost inspirat de Duhul Sfânt și ați servit în marea măsură interesul clerului și al iubitului nostru popor din această de Dumnezeu păzită Eparhie, căci P. S. Chesarie așa cum spunea și D-l Președinte al Consiliului de Miniștri Dr. Petru Groza în Adunarea Națională Bisericească din 26 Fevruarie, este un călugăr cuvios, blând, înțelept, iubitor de oameni și cu multă dragoste față de poporul muncitor. Un arhiereu înzestrat cu aceste frumoase calități, nu poate fi decât spre folosul celor în mijlocul cărora propoveduește și activează. Ni se umple sufletul de bucurie, când aici la Galați, unde Guvernul nostru a întreprins o lucrare care-l onorează și care îi duce buna faimă și peste fruntariile scumpei noastre Patrii a R. P. R., am avut prilej să așezăm ca îndreptătorul credinței de aici, pe bărbatul cel mai potrivit spre acest scop, pe Prea Sfințitul Chesarie Păunescu.

Prea Sfințite Chesarie, bizuiește-te a păși pe urmele celui dintâiu Episcop al Dunării de Jos, a lui Melchisedec, care dela 1864 până la 1879, deci timp 15 ani,

a păstorit cu aleasă demnitate această Eparhie și care întreaga sa viață a cheltuit-o pentru poporul său. Acest Episcop era convins că Biserica noastră Ortodoxă, e Biserica poporului și deaceia a trăit pentru popor. Ce noroc pe Chiriarhii care au asemenea modele de concepție superioară, ca Melchisedec aici și la Roman, ca Teoctist, Varlaam, Dosoftei, Iacob Stamate, Veniamin

P. S. Episcop Chesarie, rostindu-și cuvântarea cu prilejul alegerii sale în scaunul episcopiei Dunării de Jos.

Costache, Nicodim și actualul nostru Patriarh Justinian, la Moldova și alți din alte părți.

Și Prea Sfinția Ta socotesc să fii de aceiași părere cu toți, că Sfânta noastră Biserică Ortodoxă Română, e „născută din popor, să reazămă pe popor și trăește pentru popor", deci toată truda noastră se va îndrepta spre ridicarea morală și culturală, ca și spre buna stare a poporului muncitor.

Inalt Prea Sfinţite şi Prea Fericite Părinte Patriarh,
Domnule Ministru şi Prea Sfinţite Chesarie,

Biserica noastră Ortodoxă Română dela întemeierea ei, până în ziua de astăzi, prin atitudinea clerului ei de sus până jos, şi a poporului, e considerată drept „Biserica păcii şi dragostei dintre oameni". Nu şi-a apărat şi nu-şi apără privilegiile şi averile, pe care nu le are, ci inspirată de Sfântul Duh, activează pentru preamărirea lui Dumnezeu, pentru mântuirea sufletească a păstoriţilor ei şi pentru fericirea Patriei noastre a Republicii Populare Române. Şi astăzi, când din nou se atentează la „pacea a toată lumea", Biserica Ortodoxă Română cu clerul şi poporul ei, în frunte cu Biserica Ortodoxă a Rusiei, s'a angajat cu tot sufletul alături de luptătorii pentru pace şi împotriva aţâţătorilor la război.

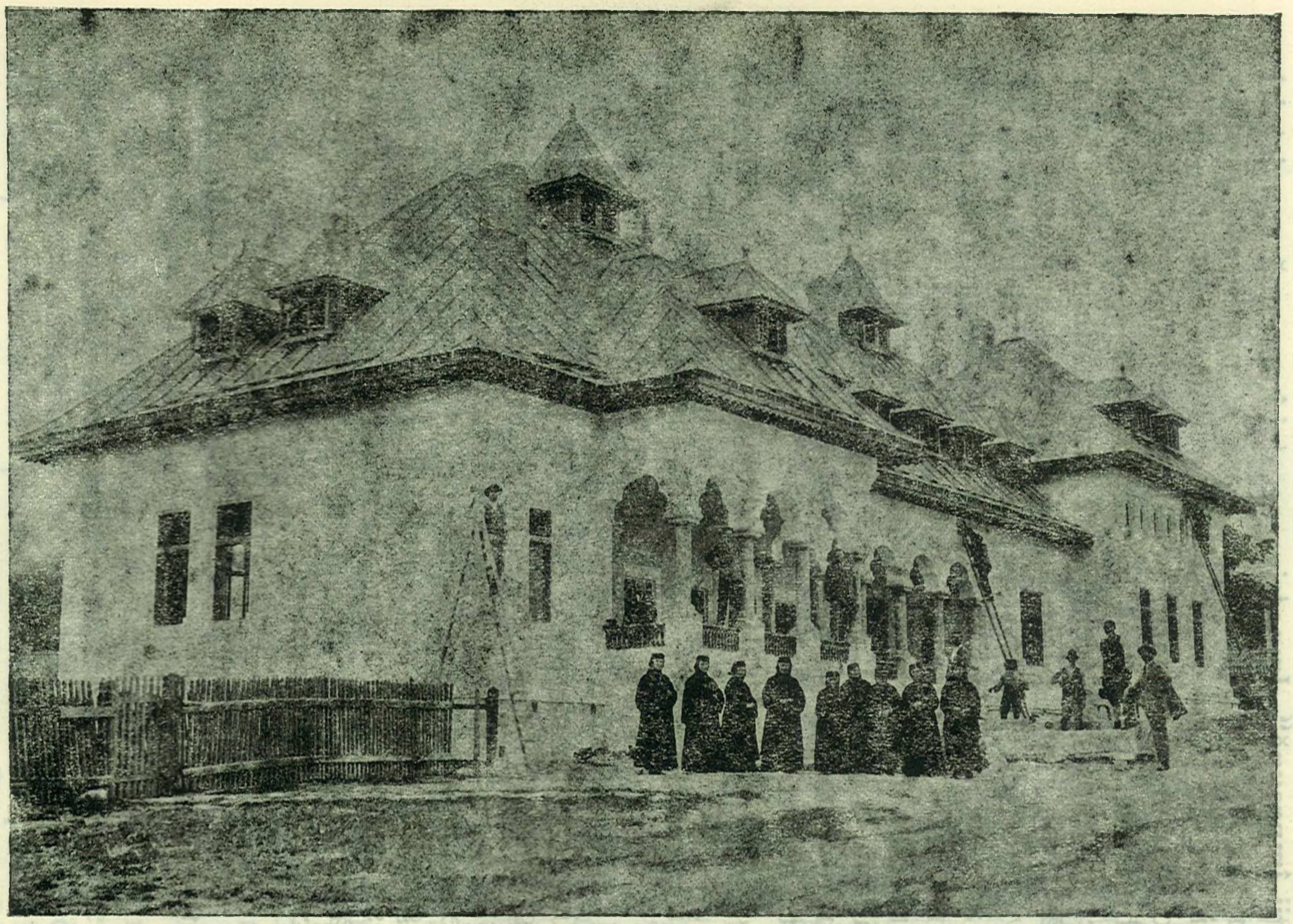
Vom îndemna pe iubiţii noştri credincioşi ca dela cel mai mare până la cel mai mic să se înşirue cu toţii în tabăra luptătorilor pentru pacea atât de necesară, pe care au cântat-o îngerii la naşterea Domnului şi a propoveduit-o însuşi Mântuitorul Iisus Hristos. Şi Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a lansat o Pastorală pentru pace, către toţi creştinii din Republica Populară Română, aşa cum şi Guvernul nostru şi guvernele tuturor ţărilor democratice în frunte cu Uniunea Sovietică lucrează pentru pace.

O altă obligaţiune a unui înainte stătător a credincioşilor din Eparhie, a unui Chiriarh conştient de marea sa misiune, este apărarea credinţei poporului, de „lupii îmbrăcaţi în piele de oaie", de sectari, cari sunt deopotrivă neprieteni Bisericii şi declaraţi duşmani ai Patriei noastre. Trebue curăţită radical credinţa sfântă a sufletului poporului credul, de neghina sectară, care otrăveşte oamenii, şi le strică împreună convеţuirea, adică unitatea sufletească, de care acum, mai mult ca altă dată, avem nevoie pentru ca să creem pacea în lume. Vom organiza, I. P. S. şi P. Fericite Părinte Patriarh echipe misionare compuse din cei mai destoinici şi bine pregătiţi preoţi, cu cari vom pleca la atac împotriva rătăciţilor dela dreapta credinţă, şi-i vom de-

masca în fața poporului, fără cruțare, ca pe unii care nu vor să asculte de glasul Psalmistului care zice: „Iată acum ce este bun sau ce este fumos fără numai a locui frații împreună“. Impotriva acestei împreună conviețuiri lucrează de zor sectarii, căci așa le poruncesc protectorii lor de peste mări și țări și dolarii cari îi însuflețesc. Nu pentru întărirea credinței, semănată cu dărnicie și bunătate de Hristos în lume, luptă sectarii, ci deadreptul împotriva Celui, care prin pătimirea Sa, ne-a izbăvit din robia păcatului și împotriva dragostei propoveduită de El. Ni se pare așa de naturală lupta aceasta de apărarea credinței contra celor rău intenționați, față de Biserica noastră, încât suntem siguri că Dumnezeu ne va binecuvânta și ne va întări în această strădanie a noastră. Rog pe Dumnezeu să-ți ajute Prea Sfințite Chesarie să-ți împlinești misiunea la care ai fost chemat.

Către voi, clerul și credincioșii eparhiei Dunărei de Jos, mă adresez cu cuvintele lui Pavel către Filipeni „primiți-l drept aceia pe Prea Sfințitul vostru Episcop Chesarie întru Domnul, cu toată bucuria și pre unii ca aceștia întru cinste să-i aveți“. (Filipeni 2, 29). In linia primă, clerul e dator a-l primi pe Chiriarh cu dragoste, a colabora cu dânsul în mod sincer și a-l cinsti ca pe „cel ce vine întru numele Domnului“ a îndemna poporul să-l asculte cu iubire, căci prin P. S. Sa grăește Hristos către poporul credincios. Nu mă îndoesc, că, cuvântul meu, asemenea grăuntelui de grâu, a căzut și găsit loc prielnic în sufletul clerului și credincioșilor acestei eparhii.

Vă declar deci Prea Sfințite Chesarie instalat Episcop titular și canonic al Eparhiei Dunărea de Jos. La mulți ani!

Atelierul de covoare dela Mânăstirea Varatec, jud. Neamț.

CONFERINȚA

ținută de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian cu vicarul, consilierii administrativi, protopopii, starețiі și starețele de mânăstiri din cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Sucevei

Cu prilejul instalării Inalt Prea Sfințitului *Sebastian* ca arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Sucevei, în ziua de 25 Martie — Buna Vestire — a luat parte la această solemnitate întreg aparatul administrativ al arhiepiscopiei. După sfârșitul programului acestei solemnități, I. P. S. Mitropolit Sebastian a convocat pe toți conducătorii de unități administrative: vicar, consilieri administrativi, secretar eparhial, protopopi, stareți și starețe într'o conferință specială. Conferința s'a ținut în sala cercului „Arlus" din imobilul cancelariei mitropolitane. I. P. S. Mitropolit a venit însoțit de PP. CC. Părinți Arhim. Ioan Dinu, vicar mitropolitan, Vladimir Pușcariu, Dimitrie Hadârcă, Constantin Nonea, consilieri administrativi, T. Bodnar inspector bisericesc și d-l Ioan Zamfirescu, secretar eparhial.

I. P. S. Mitropolit Sebastian a fost întâmpinat de protopopul jud. și orașului Iași pr. N. Todicescu. Intreaga asistență a intonat imnul „Pre stăpânul și arhiereul nostru".

I. P. S. Sa, după ce a binecuvântat adunarea, a deschis ședința cu rugăciunea „Impărate ceresc".

O atmosferă de bucurie și frăție se degaja depe fețele tuturor asistenților. Figura înaltă și blândă a Chiriarhului domina majestos scaunul prezidențial. Invitând asistența să ia loc pe bănci, I. P. S. Sa a început să-și desvolte cuvântarea program de activitate chiriarhală.

Prea Cuvioase Părinte Vicar,
Prea Cucernici Părinți Consilieri și Protopopi,
Prea Cuviosilor și Cuvioaselor Stareți și Starețe,

După înălțătoarea festivitate a înscăunării Noastre ca Mitropolit al Moldovei, am socotit potrivit prilejul să vă convoc într'o conferință specială, acum când întreg aparatul administrativ al eparhiei unificate se găsește la reședința mitropolitană din Iași. Pe colaboratorii mei din fosta arhiepiscopie a Sucevei noi îi cunoaștem bine și ei îmi cunosc programul și felul de a lucra. Pe colaboratorii din arhiepiscopia Iașilor urmează să-i cunosc de acum încolo, iar dânșii să se familiarizeze cu programul și modul nostru de a lucra pe câmpul administrativ și al pastorației. De azi înainte personalul clerical al celor două eparhii contopite într'o singură unitate, se găsește sub conducerea aceluiași chiriarh, în granițile aceleiași eparhii, ale vechii Mitropolii a Moldovei și Sucevei.

Dacă trecutul istoric, prin influența politică a habsburgilor, a făcut ca trupul Mitropoliei Moldovei și Sucevei să fie sfârticat, iar partea de Miazănoapte să fie izolată de scaunul chiriarhal dela Iași, a venit vremea în regimul de democrație populară, care guvernează scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română, ca nedreptatea să fie înlăturată, ca astfel trupul arhiepiscopiei Iașilor să fie întregit.

Am dori, și nădăjduim că vom realiza cât de curând, ca și unitatea sufletească a eparhiei să se cimenteze în jurul scaunului chiriarhal, după cuvintele Mântuitorului:

„Eu sunt vița, voi sunteți mlădițile. Cine rămâne în mine, și în cine rămân eu, aduce multă roadă, căci despărțiți de mine nu puteți face nimic“ (Ioan XV, 4).

Deaceia v'am adunat în această conferință specială, să luați legătură unii cu alții, să vă cunoașteți și să vă deschideți larg porțile inimilor voastre în care stă comoara neprețuită a dragostei evanghelice.

Puterea dragostei topește orice împietrire, înseninează frunțile încrețite de griji, luminează mintea apă-

sată de gânduri întunecate, înlătură rezervele ascunse ale egoismului și face pe om să se simtă frate cu aproapele său. De acest principiu al dragosei, eu am fost călăuzit în toată viața mea de pastorație și cu această lege a iubirii am reușit să realizez lucruri mari pentru obștea pe care am păstorit-o.

Câmpul pastorației cere pentru toată ierarhia bisericească o legătură sinceră, frățească, ca astfel să se constate că noi am înțeles și trăim după porunca dată de Mântuitorul Hristos: „aceasta este porunca mea: să vă iubiți unul pe altul, așa cum v'am iubit eu" (Ioan XV, 12).

Prea cucernici și prea cuvioși părinți, eu mă socotesc un frate al vostru mai încercat în greutățile dar și în succesele pastorale. Cei peste patru decenii petrecuți în slujba altarului și a administrației bisericești mi-au dat posibilitatea să verific mijloacele pastorale, să încerc diferite metode, să constat care sunt potrivite scopului urmărit și să le aleg pe acelea ce duc sigur la izbândire. Cel mai eficace mijloc de pastorație este acel al exemplului personal, care stă în fața credincioșilor ca o oglindă în care se reflectă toate acțiunile tale. Când în această oglindă apar mai multe pete și umbre, decât lumină, atunci te simți înstrăinat de credincioși și necorespunzător, față de misiunea ta. Credincioșii își pierd încrederea în păstorul lor, sufletele se răcesc și, în mod firesc, ele se îndreaptă în altă parte, de multe ori cad în mreaja rătăcirilor dela credință, a sectanților. Vina rătăcirilor nu poate fi găsită în altă parte decât din lipsa de înțelepciune a păstorului nechibzuit.

V'aș ilustra această situație cu o exemplificare dureroasă. Cum ar mai putea să aibă un preot autoritate între enoriași, când prin faptele lui își pângărește căminul familiar, nesocotind legile morale și ale căsniciei, căutând să întineze, prin patimi nepermise, și căminurile altora? Cazurile sunt extrem de rare, dar într'un corp preoțesc un singur exemplu rău aduce pagube ce nu se pot înlătura și șterge ani dearândul. Noi nu propovăduim o morală personală, care poate fi deosebită dela om la om, ci toți suntem propoveduitori ai unei morale dumnezeiești întemeiată pe

Evanghelia lui Hristos. Iar obârșia Evangheliei ni-o arată sf. Pavel care spune: „Fraților, vă mărturisesc că Evanghelia propoveduită de mine, nu este de obârșie omenească, pentrucă n'am primit-o, nici n'am învățat-o dela vreun om, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos“ (Gal. I, 11—12).

Deci acele porunci morale trebue să fie păzite dar și trăite atât de păstori cât și de păstoriți, dar mai cu seamă de păstori care sunt purtătorii torțelor de lumină pe calea mântuirii.

Vă mărturisesc, în frica lui Dumnezeu, că bunătatea sufletului meu este capabilă să ierte multe greșeli omenești, căci omul este supus greșelii. Păstoriții mei pot confirma această largă înțelegere față de cei ce au greșit și și-au revenit. Dar inima mea s'a întristat profund când a constatat patimi și vicii ascunse sub veșmântul evlaviei fățarnice. Nu am tolerat și nu voi tolera ca între preoți să fie învrăjbiri și certuri, căci, cum ar putea să propoveduească un preot, din fața ușilor împărătești, pacea între credincioși când el se vrăjmășește cu unul din confrații lui? Mai poate fi aci unire și frăție întru Hristos? Sau cum ar putea un monah să spună că este pătruns de duhul evlaviei când e în stare să turbure întreaga vieață de mănăstire pentru un lucru de nimic, pentru o bucată de lemn tăiată din pădurea mănăstirii, din care bucată de lemn economul tocmise o oiște la căruță? Sufletul pătimaș izbucnește când nu se așteaptă nimeni și urmările unei astfel de izbucniri neașteptate produc frământări și răsbunări. In viața de obște mănăstirească astfel de manifestări sunt cu totul nepotrivite și deadreptul condamnabile.

Nu mai amintesc de unele relații nepermise ce se țes în jurul mănăstirilor de maici, care aduc bănueli grave și jigniri asupra întregului cin monahal.

Pentru astfel de elemente, care s'au supus de bunăvoie ascultării voturilor monahale dar pe care nu le respectă, nu trebue să existe loc în mănăstiri. Dacă la toate încercările de îndreptare aceste elemente răzvrătite nu înțeleg să se supună pravilelor, atunci va fi nevoe de înființat o așezare mănăstirească specială, cu

regule severe — un fel de așezământ de reeducare — unde impulsurile nefirești să fie stârpite iar legile morale să fie respectate și trăite. Când clericul nu are conștiință că el reprezintă o stare morală deosebită în societate, atunci el trebue silit să-și formeze această conștiință de demnitate. Dacă nu răspunde la acest îndemn, atunci nu rămâne altceva de făcut decât să fie eliminat din corpul clerical și trecut în rândul mirenilor. — Nu a spus Mântuitorul: „dacă nu rămâne cineva în mine este aruncat afară, ca mlădiță neroditoare și se usucă; apoi mlădițele uscate sunt strânse, aruncate în foc și ard“ (Ioan XV, 6).

Biserica are la îndemână instanțe disciplinare pentru sancționarea abaterilor și delictelor săvârșite de cler. Noi, însă, nu dorim să folosim aceste instanțe câtă vreme porunca dragostei evanghelice ne îndeamnă ca prin simțământul iubirii să îndreptăm pe cei ce greșesc. Dacă se vor găsi persoane care să nu răspundă la dragostea noastră, tot cu dragoste și înțelepciune, vina este a lor că se supun, conștienți, sancțiunilor legale ce nu cunosc menajamente. Noi vom căuta să împlinim porunca Sf. Apostol Pavel către episcopul Timotei: „împotriva unui preot să nu primești învinuire decât din gura a doi sau trei martori. Pe cei ce păcătuesc, mustră-i înaintea tuturor, ca și ceilalți să aibă teamă. Te rog fierbinte, înaintea lui Hristos și înaintea îngerilor aleși, să păziți aceste lucruri, fără vreun gând mai dinainte și să nu faci nimic cu pătimire“. (I. Tim. V, 19—21).

Practica veche apostolică de a se folosi părerea comunității asupra cazurilor controversate are valabilitate și astăzi. In Ardeal, practica sinodală nu este decât realizarea acestui principiu. Statutul de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române se sprijină tot pe acest principiu din care rezultă acele foruri administrative ca Adunarea Eparhială și Consiliul Eparhial, alcătuite din clerici și mireni, spre a ajuta pe Chiriarh în buna gospodărire a eparhiei. De aici și necesitatea ca întreg aparatul administrativ să fie selecționat din oameni pătrunși de simțământul răspunderii, sinceri și cu teamă de Dumnezeu. In special con-

silierii și protopopii, ca reprezentanți ai forurilor elective bisericești și oameni de încredere ai Chiriarhului, trebue să se bucure de o reputație unanim recunoscută, de o corectitudine exemplară în serviciu și de o manieră pilduitoare de comportare în societate.

In concepția juridică a Bisericii Ortodoxe, consilierii sunt socotiți sfetnicii Chiriarhului, după cum se știe, ei s'au numit cu un termen potrivit de *„ochi ai episcopului“*.

Se înțelege dela sine că lucrările de administrație ale unei eparhii sunt multe la număr și variate ca probleme de fond. Aici intervine ochiul ager, atent și priceput al consilierului de a sesiza și studia în miez problema și a supune aprecierii Chiriarhului soluția cea mai potrivită spre rezolvare.

Deaceea consilierii administrativi sunt considerați ca tehnicieni în materie, fiind repartizați pe specialitățile consacrate: administrativă, culturală și economică. Responsabilitatea asupra mersului lucrărilor dela o specialitate cade asupra titularului delegat de Chiriarh cu resortul respectiv.

Când se ivesc chestiuni de ansamblu, care prin natura lor nu aparțin dinstinct unei secțiuni, atunci aceste probleme sunt deferite Consiliului de referenți administrativi care le discută în comun și fac propuneri concrete Chiriarhului. Și aici apare la iveală principiul de muncă colectiv, al consensului sinodal. Când vorbesc de principiul sinodal, cred că ați înțeles că aici nu e vorba de lucrările Sf. Sinod, ci de cooperarea în comun a unei adunări bisericești pentru a rezolva mai nimerit unele probleme curente. Acesta este sensul larg al principiului sinodal, al principiului de cooperare. Posibilitatea de a greși este cu mult mai mică decât când lucrează și hotărăște unul singur. Ori într'o administrație eparhială se impune, prin natura lucrărilor, să nu se facă greșeli. Chiriarhul este unul singur și, în mod firesc, datorită circumscrierii puterilor omenești, el nu poate să dețină în amănunt, sumedenia de lucrări și cerințe curente, care sunt foarte variate. Personalul auxiliar are rolul de trierea problemelor, de selecționarea lor în ordinea însemnătății și a urgenții și de evi-

denţierea cuprinsului esenţial, pe care îl prezintă Chiriarhului spre rezolvare, cu propuneri concrete.

Dacă ar fi să facem o comparaţie, atunci am găsi potrivită asemănarea cu munca albinelor într'un stup.

Matca este cea răspunzătoare de unitatea, de ordinea şi disciplina din stup, însă, albinele, auxiliarele ei sunt cele care adună materia primă, o selecţionează şi o transformă în cele două elemente prelucrate, mierea şi ceara.

Aşa este şi într'o organizaţie eparhială bine întocmită, cu atât mai mult cu cât omul lucrează călăuzit de raţiune şi nu din instinct, încălzit de dragoste pentru aproapele şi nu din impulsul egoismului propriu.

Pentru această armonioasă colaborare se cere în primul rând *sinceritate*. Şi eu, Chiriarhul vostru, sinceritate vă cer în toate gândurile şi acţiunile voastre.

In legătură cu felul de a lucra amintesc de acele calităţi care ridică prestigiul oricărui om însărcinat cu împlinirea unui oficiu public. Ele sunt: *corectitudinea, nepărtinirea şi promptitudinea*. Rezolvarea unei lucrări trebue să fie limpede în ţelurile ei, să nu fie umbrită de sentimente sau resentimente şi să nu rămână uitată în cartoane sau sertare. Orce solicitare să găsească răspuns, cât mai repede posibil, ca cel interesat să nu fie torturat de chinul aşteptării sau să fie cuprins de duhul suspiciunii.

Birocratismul costituie un balast pentru administraţie, când însă acest mecanism este însufleţit de spiritul înţelepciunii al funcţionarului, atunci prin el, se uşurează munca.

Căutaţi, deci, cei aflaţi în aparatul administrativ să aplicaţi în lucrările voastre de birou îndemnul dat de Sf. Apostol Pavel: „să fim slujitori ai unui nou aşezământ, nu al literii ci al duhului, căci litera omoară iar Duhul dă viaţă“ (2 Cor. III, 6). In toate cele ce vă cad în competenţă urmăriţi sensul dătător de viaţă şi nu vă împotmoliţi de formule sterpe care strivesc şi nu zidesc nimic.

In viaţa mea de pastoraţie şi cea dedicată administraţiei am căutat să nu obijduesc pe nimeni, arătând

că eu sunt cineva iar altul nu înseamnă nimic. Valoarea omului tocmai în omenia lui se vădește. Umilirea cuiva desvăluește inferioritatea sufletească a aceluia care o produce. N'am practicat și nici n'am suportat niciodată umilirea. In consecință, nici nu voi permite ca cineva din subalternii mei să se folosească de acest mod de jignire. Reședința mea mitropolitană va fi cu ușile deschise ca să poată intra la mine, nestingherit, oricine are vreun păs sau necaz de spus. Și dacă Chiriarhul stă la dispoziția tuturor, doar de aceasta sunt și părintele duhovnicesc al păstoriților mei, nu văd cum sfetnicii și funcționarii mei ar da un altfel de exemplu! Conduita tuturor celor bisericești, în serviciile pe care le împlinesc, își are calea indicată de Mântuitorul Hristos: „oricare va vrea să fie mai mare între voi, să fie slujitorul vostru; și oricare va vrea să fie cel dintâiu dintre voi să fie slujitorul tuturor“ (Marcu, X, 44).

Nobilitarea sufletului se reflectează în afară prin felul de comportare al fiecăruia pus în poziția de a avea relații cu societatea. Deci, căutați să vă nobilitați sufletele printr'o educație și supraveghere continuă.

O altă latură a felului de comportare al celor bisericești este legată și de ținuta exterioară. Cinul preoțesc și cel călugăresc, prin însăși constituția lui, este obligat a purta un costum distinctiv. Ați observat cât de frumoasă priveliște oferea, azi dimineață, în timpul procesiunii din curtea Catedralei, ținuta de ceremonie a clerului. Costumul preoțesc exprimă o distincție deosebită și adaugă celui ce-l poartă o demnitate specifică. Deaceia cer ca toți preoții să poarte, cu toată bunăcuviința, acest costum în toate ocaziile și în special la ceremonii. Regulamentul de disciplină bisericească prevede sancțiuni pentru acei ce nesocotesc portul preoțesc. Sfatul nostru, spus din vreme, vrea să preîntâmpine putința unor astfel de abateri. Podoaba bărbătească care este barba, să fie purtată cu cinste, căci preoții bărbieriți după moda papistășească au prestigiul scăzut în fața enoriașilor. Sunt și unii care socotesc că preoția nu-și are temeiul în semnele exterioare, căutând prin aceasta să justifice unele ușurătăți. Tocmai, costumul și barba îl împiedecă pe preot de a se amesteca în tre-

buri necompatibile cu misiunea lui. Şi aceste semne distinctive constitue o frână binefăcătoare şi deaceia tradiţia bisericească a consfinţit-o ca legală şi obligatorie. Şi noi respectăm cu strictețe această tradiţie legalizată prin regulamentele de disciplină preoţească.

Dar, dragii mei, preoţii şi călugării nu trăesc izolaţi de lume, ci dimpotrivă.

In afară că aparţin Bisericii, preoţii sunt cetăţeni ai Statului, ai Republicii Populare Române. Ca membri ai comunităţii Statului ei se bucură de drepturile şi îndatoririle tuturor cetăţenilor. Misiunea de preot nu absolvă pe nimeni de îndatoririle civice. Dimpotrivă, noi socotim că preoţii, prin misiunea lor,trebue să fie cei mai conştiincioşi şi devotaţi cetăţeni ai Statului. Căci, după cum spune Apostolul Pavel: „să fiţi supuşi nu numai de frica pedepsei, ci şi din îndemnul conştiinţei“ (Rom. XIII, 5).

Statul îşi are legiuirile ocrotitoare pentru toţi. Indeplinirea lor duce la prosperitatea întregului popor. Ori, oamenii Bisericii sunt cei mai dornici să vadă pe credincioşii lor prosperând în felul lor de trai, în năzuinţa lor de a se desvolta şi cultiva. Legea progresului este acea care guvernează în lume, şi în special în acele ţări unde exploatarea a fost desfiinţată, şi se cimentează o orânduire socială dreaptă, aşa cum este în Patria noastră, Republica Populară Română.

Pentru îmbogăţirea economiei noastre naţionale, izvor pentru uşurarea traiului al tuturor celor ce muncesc cu braţale şi cu mintea, conducera Statului a alcătuit un Plan de Stat. Implinirea şi depăşirea acestui Plan grăbesc crearea condiţiilor de uşurare a traiului. Preoţii, ca îndrumători ai credincioşilor în chestiuni religioase, nu trebue să uite că au îndatorirea să-i lămurească pe credincioşi de însămnătatea ce o prezintă împlinirea şi depăşirea acestui Plan. Exemplul personal al preoţilor va fi cea mai puternică pildă şi pentru enoriaşi. Preotul are în grijă şi gospodăria locaşului de rugăciune, biserica. Intr'un sat felul cum se prezintă înfăţişarea bisericii certifică vrednicia preotului şi starea religioasă a enoriaşilor. Este cartea de vizită a parohiei, în care se oglindeşte respectul pentru cele sfinte. Ţin să atrag

luare aminte, cucernicilor protopopi în special, ca în inspecţiile ce le fac să fie cu mare stricteţă în observarea tuturor neglijenţelor care ar dovedi puţină grijă a preoţilor pentru biserici şi cimitire. Eu, ca preot, am construit trei biserici şi pe multe altele le-am renovat şi pe toate le-am păstrat în cea mai perfectă stare de curăţenie cu inventarul lor întreg. Biserica este locaş public de închinare, şi ca orice bun ce aparţine obştei trebue păstrat cu multă grijă. Nu mai amintim că acolo unde tronează pururea Dumnezeu şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos se cuvine să-i arătăm acelui lăcaş toată veneraţia ca lăcaş al Domnului.

Vă îndemn, prea cucernici părinţi protopopi, să fiţi îngăduitori cu preoţii înglodaţi în greutăţi, să-i sprijiniţi şi să-i îndrumaţi frăţeşte ca să simtă în necazurile lor că au un sprijin moral din partea întâistătătorilor lor. Să-i povăţuiţi cum să-şi chivernisească familiile, ca să-şi poată ridica vlăstarele către lumina cărţii, să fie de folos scumpei noastre Patrii. Căci ştiţi doar cuvintele Sfintei Scripturi: cine nu poate să-şi chivernisească casa proprie, cum va putea s'o chivernisească pe a lui Dumnezeu!

Acum, mă adresez, prea cuviosilor stareţi şi stareţe, întâistătătorii vieţuitorilor din mănăstirile moldovene.

Aveţi în grijă chivernisirea celor mai multe şi mai frumoase aşezăminte monahale din întreaga Biserică Ortodoxă Română. In aceste aşezăminte se duce o vieţuire după pravilele rânduite de întemeietorii monahismului şi de Sfinţii Părinţi. Alături de viaţa de reculegere şi rugăciune, vieţuitorii din mănăstiri se ocupă cu diferite îndeletniciri care le asigură existenţa, cu acele îndeletniciri de industrie casnică compatibile şi chiar recomandabile pentru călugări şi călugăriţe. In special atelierele de covoare, ţesături şi broderii dela marile mănăstiri Varatec, Agapia şi Agafton prin calitatea producţiei şi prin felul execuţiei artistice sunt recunoscute ca centre model în întreaga ţară. Deaceia I. P. S. Patriarh Justinian a căutat să le dea o desvoltare şi mai mare prin cointeresarea unei societăţi de

Stat, care să le procure materiile prime pentru executarea lucrărilor de artă.

Mănăstirile din Bucovina le-am cunoscut și am căutat să sprijin munca vieţuitorilor, în special acolo unde există viaţa de obște. Sfântul Sinod urmărește ca acest fel de viaţă, chinovitică, să fie introdus în toate mănăstirile. E dela sine înţeles că și noi vom urmări acelaș ţel, deoarece viaţa de sine are caracter de laicitate și se pune în dezacord cu voturile monahale. Această introducere a vieţii de obște la toate mănăstirile se va întâmpla dupăce se vor crea condiţii prielnice de realizare.

Ţin să asigur pe întreg cinul călugăresc că-l preţuesc deopotrivă ca și pe cel preoţesc, și mă voi îngriji de prosperitatea așezămintelor lui. Cer, însă, ca aceice au depus voturile monahale, nesiliţi de nimeni, să le îndeplinească după pravilă. Nu vom tolera vagabondajul și lipsa de disciplină în mănăstiri. Cine nu se împacă cu viaţa severă din mănăstiri, liber este să se reîntoarcă în lume. Pentru călugărie se cere înclinaţie, o chemare interioară către jertfelnicia pentru aproapele și nu crearea unei situaţii personale.

Fiţi înţelegători, părinţi stareţi, faţă de nevoile călugărilor și vă consultaţi totdeauna cu consiliile duhovnicești în chestiunile de disciplină, iar cu cele economice în problemele de administraţie, căci consultarea lor este legală și cu urmări rodnice.

Acum, la încheerea acestui sumar program pe care vi l-am înfăţișat, în prima conferinţă administrativă pe Eparhie, pe care vă invit să-l luaţi în seamă, ţin să vă mulţumesc că aţi participat la solemnitatea înscăunării noastre ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei, cu care prilej aţi luat cunoștinţă și de vederile ce mă vor călăuzi în pastoraţie. Duceţi tuturor celor în subordine binecuvântarea mea arhierească, însoţită de dragostea pe care o port tuturor păstoriţilor mei.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl să fie cu voi cu toţi. Amin.

După expunerea programului de activitate, I. P. S. Sebastian a elogiat comportarea în serviciu a P. C. preot Const. Vuiescu, consilier administrativ, care atingând limita de vârstă este pensionat pe data de 1 Aprilie a. c. I. P. S. remarcă că numai calităţile cu care a fost înzestrat părintele C. Vuiescu a făcut ca el să fie indispensabil administraţiei bisericeşti, unde a fost consilier aproape un sfert de veac. Deaceia exemplul dat de părintele Vuiescu se cere a fi urmat şi de ceilalţi consilieri.

I. P. S. Sa face recomandarea P. C. Arhim. Ioan Dinu, noul vicar al Mitropoliei, un călugăr distins prin bunătatea şi felul lui de comportare. P. C. Sa are mari merite în biserica din Ardeal, merite ce l-au promovat la actualul post. Deasemenea a făcut prezentarea P. C. preot Vladimir Puşcaru, noul consilier administrativ şi P. C. preot T. Bodnar, inspector bisericesc mitropolitan. Aceste recomandări constitue şi o instalare în posturile în care sunt numiţi.

Sfârşindu-se conferinţa, asistenţa ovaţionează pe I. P. S. Mitropolit Sebastian, care, binecuvântând pe participanţi, se retrage din sală în timp ce se cântă imnul „Pre Stăpânul...".

Insufleţiţi de poveţele Chiriarhului lor şi înfrăţiţi în dorinţele de a le pune în practică, protopopii şi stareţii se îndreaptă spre sediile oficiilor lor. Indemnurile primite le-au unificat sufletele cum s'au contopit şi cele două eparhii într'o singură Mitropolie a Moldovei şi Sucevei.

Cronicar

SEBASTIAN

Din mila lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Iaşilor
şi Mitropolit al Moldovei şi Sucevei

Iubitului Nostru cler şi drept credincioşilor creştini:
har, milă şi pace dela Dumnezeu Tatăl, iar dela
Noi arhierească binecuvântare

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Abea instalat Mitropolit al Moldovei şi Sucevei, folosesc fericitul prilej al apropierii celei mai mari sărbători creştineşti, a Invierii Domnului Dumnezeul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, pentru a mă prezenta clerului şi iubitului nostru popor din Mitropolia Moldovei şi Sucevei, pe care, de întâlnire îi salut cu creştinescul salut:

Hristos a Inviat!

Veţi şti şi voi că, prin hotărârea unanimă a Adunării Naţionale Bisericeşti şi a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, apoi prin întărirea acestei hotărâri de către Prezidiul R. P. R. şi a Guvernului, Arhiepiscopia Sucevei a revenit în graniţele administrative ale Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, aşa cum a fost de la început. De acum încolo graniţele Mitropoliei Moldovei şi Sucevei cuprind înlăuntrul lor aşezăminte mănăstireşti, locuri şi oa-

---

Se va citi în sfintele Biserici în prima zi de Paşti, după liturghie.

meni cum era pe vremea marilor ierarhi ai Moldovei mitropoliții : Teoctist, Varlaam și Dosoftei. S'a surpat temelia șubredă, clădită de neomenoasa politică a habsburgilor, cari, cu păcătoase intenții rup partea de M. N. a Mitropoliei Moldovei și o leagă de o ierarhie străină. Politica habsburgilor de a slăbi popoarele prin fărămițare ca să le poată stăpâni, a fost folosită și în biserică, iar prada acestei politice imperialiste și de cotropire a căzut și vechea așezare a Mitropoliei Moldovei și Sucevei. Această nedreptate a fost reparată acum, în regimul democrației populare, când, în Patria noastră nu se mai pot valorifica interese politice străine de interesul poporului muncitor.

Se cuvine, iubiții mei fii sufletești, să dăm slavă lui Dumnezeu care „toate spre folosul zidirii le orânduește" și care a îndrumat gândurile cele mai bune ale conducătorilor vieții noastre bisericești și obștești, ca să facă această reparație istorică și să aducem mulțumiri Adunării Naționale Bisericești, Sfântului Sinod și Guvernului care au dat curs acestei voințe populare înăbușite de mai bine de 150 ani. Deacum încolo, vechile așezăminte de cultură bisericească și simțire creștinească, sfintele mănăstiri Dragomirna și Neamțu, înviorate de călugărul Paisie Velicicovschi, nu vor mai fi despărțite prin fruntarii meșteșugite. Acelaș duh bisericesc va însufleți pe toți dreptcredincioșii ortodoxi dela Rădăuții Bucovinei până la bătrânul Iași, dela Câmplung Moldovenesc până la Piatra Neamț.

Smerenia Noastră am fost ales și sortit să fiu cel dintâi arhipăstor al contopitei eparhii a Mitropoliei Moldovei și Sucevei fiind înălțat, din arhiepiscop al Sucevei pe scaunul glorios mitropolitan dela Iași. Aleasă cinstire dar și plină de răspundere și îndatorire pastorală! Voi lua însă pildă de hărnicie și omenie, și de dragoste față de popor, dela înaintași mei și mă voi nizui să le urmez credința și fapta. Văd umbra lui Teoctist, sfetnic a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, stăpânind bisericile din Suceava ; pe a lui Varlaam privind pe nestemata operă de artă a bisericei Trei Ierarhi ; pe a lui Veniamin ; pe a lui Nicodim, închinându-se în „Catedrala Munților" din satul Pipirig și pe a Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitul Patriarh Justinian, îndemnând la restaurarea atâtor biserici distruse de război, în liniștitele sate moldovene și nu fără îngrijorare mă întreb : oare, ce aș putea adăoga și eu la cununa faptelor mari ce împodobesc Mitropolia Moldovei și Sucevei ?

Și privind, la sbuciumatul meu trecut, la cei 42 de ani de păs-

torire, cu fruntea senină răspund: voi adăoga floarea dragostei nețărmurite față de poporul muncitor, din care rodesc toate faptele mari și bune pentru întreaga obștie, căci: „de aș grăi în limbi omenești și îngerești, iar dragoste nu am, făcutu-m'am aramă sunătoare și chimval răsunător. Și de aș avea darul proorocirei, de a ști toate tainele și de aș avea toată știința și credința, cât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimica nu sunt". (I. Cor. XIII, 1 - 2). Pe această dragoste creștinească se întemeiază roadele pastorației mele, ca smerit preot al muncitorilor minieri din Vulcan depe Valea Jiului și tot din aceiaș dragoste pentru poporul din care mă trag, mi-a ajutat bunul Dumnezeu să zidesc suflete și biserici unde lumina evangheliei să stea aprinsă pururea pentru cei încălziți de duhul omeniei și al dreptății.

Din acelaș avânt m'am ostenit să ridic școli sătești, socotind luminarea minții prin carte ca pe cel mai puternic mijloc de întărire a credinței religioase. Acest simțământ al dragostei nu m'a părăsit nici în funcțiunile administrative ce le-am împlinit an dearândul, ca protopop al Hațegului, al Odorheiului sau al Satmarului, ci dimpotrivă s'a înmulțit ca să fie prisositor pentru cei aflați sub îndrumarea mea. Iar din anul 1947, când am fost ales și instalat Episcop să conduc frânele Eparhiei Maramureșului, inima mea a simțit că vrednicia duhovniciei stă în curăția sufletului și în tăria de credință, virtuți păstrate de credincioșii din Maramureș cu sfințenie.

Șederea noastră pe scaunul dela Suceava n'a fost lipsită de roade duhovnicești și lacrimile vărsate de credincioși în ziua despărțirii mărturisesc puterea dragostei cu care l'am păstorit. Lacrimile păstoriților mei dela Suceava ne-au răscolit adânc inima și cugetul.

Drumul pastorației mele de până acum să fie chezășia aceluia pe care îl voi continua la scaunul mitropolitan dela Iași. Pătruns de spiritul de conlucrare între cler și credincioși, voi căuta să înțeleg și să pătrund sufletul credincioșilor moldoveni, să-i cultiv sensibilitatea lui pentru biserică, cultură și artă, să stau alăturea de preoțimea lui, ca un frate încărunțit în îndrumarea pastorală, să încurajez, să îndemn, să mângâi pe acei preoți jertfelnici pentru evanghelia Domnului Hristos.

Dimpreună cu credincioșii și clerul, legați prin credința dragostei creștine, noi nădăjduim să împodobim stema chiriarhală dela Iași, cu fapte vrednice să stea alăturea de ale înaintașilor noștri.

Cu aceste gânduri am păşit pe treptele scaunului mitropolitan dela Iaşi, de unde vă trimit binecuvântare arhierească şi rog pe bunul Dumnezeu să ne ajute tuturor, cler şi credincioşi „ca toţi să fie una, precum Tu Părinte, eşti în Mine şi Eu sunt în Tine, aşa şi Ei una să fie în Noi, ca să creadă lumea că Tu M'ai trimis şi slava pe care Mi-ai dat-o Mie, Eu le-am dat-o lor, ca una să fie, precum şi noi suntem una". (Ioan XVII, 21-22).

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Venit în mijlocul vostru în Postul Sfintelor Paresimi şi în preajma luminatului praznic al Invierii, când vă trimit aceste îndemnuri, mi se umplu ochii de lacrimi pentru că amintiri din copilărie, care niciodată nu se pot uita, îmi copleşesc sufletul. Era în noaptea Invierii, cu mulţi ani în urmă. Departe, undeva într'un mic sat din sbuciumatul Ardeal, bunii creştini suiau pâlcuri, pâlcuri, cu făclii în mâni, spre bătrâna biserică, aşezată pe un vârf de deal.

Dintr'o modestă casă ţărănească, acoperită cu paie, ieşeau o mumă blândă şi evlavioasă, un tată harnic şi cinstit, ducând cu dânşii la sfânta slujbă a Invierii, tot ce aveau ei mai scump, odraslele lor, patru băieţi şi trei fete, îmbrăcaţi toţi în portul curat strămoşesc.

Din numărul celor patru băieţi făcea parte şi Arhiepiscopul şi Mitropolitul vostru de astăzi, care vă scrie această carte pastorală.

Primul „Hristos a Inviat", cântat, legănat de bătrânul şi bunul nostru preot, când clopotele bisericii - după trei zile de tainică tăcere - au răsunat năvalnic în dangăt prelung, făcând cunoscut tuturor vestea bucuriei celei mari a Invierii din morţi a Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos..., au produs asupra sufletului meu de copil, o aşa de adâncă bucurie, încât fiorul ei îl simt de atunci mereu, mereu, în fiecare an, ori de câte ori rostesc pentru prima dată „Hristos a înviat".

Tot atunci am cântat, pentru prima dată în biserică, la strană, troparul Invierii: „Hristos a înviat din morţi, cu moartea pre moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le".

Nu ştiu cum am cântat, simţeam doar cum ochii tuturora erau aţintiţi spre mine şi cuprins de emoţie, inima îmi bătea cu putere.

Mi-aduc însă bine aminte cum, întorcându-ne acasă, mama mi-a cuprins capul în mâinile ei aspre de muncă - dar aşa de scumpe mie - şi sărutându-mi îmbujoraţii obraji, mi-a zis: „Dragul meu, popă am să te fac!“ Lacrimile ei de caldă bucurie, curgând din plin şi unindu-se cu ale mele, au format isvor de apă curată pe care a vâslit corabia vieţii mele.

Ştiu că şi voi, iubit cler şi credincioşi, sunteţi cu toţii în clipa de faţă, pătrunşi de acele sentimente pline de fiorii bucuriei pe care o simte fiecare creştin în ziua Invierii Domnului, cea mai mare şi mai sfântă sărbătoare din cursul anului bisericesc.

Pare că văd aievea pe toţi, dela copilaşul cu buclele aurii şi până la moşneagul bătrân alb ca neaua, pare că văd pe toţi, cum aţi plecat spre sfintele biserici, purtând în ştergare de pânză curate, pasca strămoşească, pentru a fi binecuvântată şi sfinţită. Pare că văd aievea, cu câtă seninătate şi fericire în suflet vă salutaţi unii pe alţii cu salutarea frăţească „Hristos a Inviat“ şi „Adevărat a Inviat“.

De aceia vă zic, bucuraţi-vă dragii mei şi iarăşi zic, bucuraţi-vă! Bucuraţi-vă cu toţii cei mici ca şi cei mari, cei tineri ca şi cei bătrâni, cei sănătoşi ca şi cei bolnavi, cei ce munciţi cu mintea în şcoli, instituţii şi birouri, ca şi cei ce munciţi cu braţele pe ogoare, în uzine, fabrici şi mine, căci - precum spune psalmistul: „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm şi să ne veselim într'însa (Psalm. XVIII, 24).

Şi cum ar putea oare să nu se bucure toată suflarea creştinească când Fiul lui Dumnezeu, după patimile sale îngrozitoare şi după izbăvitoarea Sa răstignire şi îngropare, astăzi prin înviere „a călcat cu moartea pre moarte“, a frânt puterea satanei, arătându-se desăvârşit: „Lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat“.

Ce minunat exclamă Sf. Ioan Gură de Aur, în cuvântul său de ziua Paştelui. „Unde-ţi este moarte boldul? Unde-ţi este iadule biruinţa? Inviat-a Hristos şi tu te-ai surpat. Inviat-a Hristos şi au căzut diavolii. Inviat-a Hristos şi se bucură îngerii. Inviat-a Hristos şi viaţa domneşte. Inviat-a Hristos şi nici un mort nu este în mormânt, căci Hristos sculându-se din morţi, începătură celor adormiţi s'a făcut“.

Da, cu adevărat se bucură cu bucurie mare, toţi creştinii chiar şi îngerii din cer saltă şi se veselesc de Invierea Domnului Iisus.

De sigur şi voi sunteţi din cei ce se bucură la această lu-

minată sărbătoare, pentrucă sunteţi împodobiţi cu suflet bun, inimă deschisă şi primitoare, care este virtute aleasă, proverbială, chiar a moldoveanului.

Invierea Domnului a schimbat faţa lumii, a înmuiat inimile împietrite ale oamenilor prin jertfa sa de pe Golgota. Roadele Invierii Domnului sunt pacea.

Primul cuvânt care a sburat de pe sfintele buze ale Mântuitorului, după învierea sa, la cea dintâi întâlnire cu apostolii săi a fost: „Pace vouă"! Biserica întemeiată de Iisus Hristos este Biserica păcii, a dragostei şi a bunei înţelegeri între oameni. Pacea aceasta mai necesară acum ca altădată, pare a fi turburată şi pentru apărarea ei, Biserica noastră ortodoxă alături de bisericile tuturor ţărilor de democraţie populară, în frunte cu Biserica ortodoxă rusă se pun în slujba apărării păcii.

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în Pastorala adresată către toţi creştinii din Republica Populară Română, „constată cu durere de frate, că pe câtă vreme creştinismul răsăritean ortodox şi-a înţeles chemarea lui, alăturându-se luptătorilor pentru apărarea păcii, o parte din creştinismul apusean catolic şi necatolic, prin căpeteniile lor, Vaticanul şi Consiliul mondial al bisericilor protestante, s'au înrolat în rândurile aţâţătorilor la un nou război.

De aceia Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu frăţească dragoste, se adresează de astă-dată, nu numai fiilor Bisericii ortodoxe, ci şi tuturor celorlalţi credincioşi creştini din cuprinsul R. P. R. chemându-i deopotrivă şi pe aceştia ca şi pe credincioşii ortodoxi, să strângă rândurile în jurul celor ce au ridicat şi apără cu hotărîre steagul păcii şi al fericirii neamului omenesc. Cu toţii într'un gând şi cu o inimă să luptăm şi să ridicăm rugăciuni spre Tatăl nostru cel Ceresc pentru pacea a toată lumea şi pentru mântuirea sufletelor noastre".

Pentru organizarea acestei lupte Sf. Sinod dă următoarele îndrumări:

1). „Povăţueşte pe toţi creştinii să ia parte la toate adunările care privesc apărarea păcii, să răspundă cu dragoste tuturor chemărilor ce li se fac în acest scop, de către comitetele de luptă pentru pace şi să sprijine toate iniţiativele acţiunii pentru pace.

2). Indeamnă întreaga preoţime creştină ortodoxă, să dea tot sprijinul în lupta pentru pace, prin săvârşirea de slujbe religioase anume pentru pace, prin rugăciuni de obşte, predici, cuvântări, ţinute la adunări, prin intrare în Comitetele de luptă pentru pace

şi participarea la munca acestora, prin conferinţe, prin scris, prin răspândirea scrierilor, a broşurilor şi a apelurilor, pentru pace, prin convorbiri cu credincioşii şi cu oricine, prin sfătuiri şi prin întreaga lor activitate ca păstori sufleteşti".

Sfătuim cu toată căldura ca iubitul nostru cler să dea ascultare îndemnurilor date de Sfântul Sinod, lămurind pe credincioşi cum să sprijine şi să apere pacea, mai ales că Arhiepiscopia Iaşilor a fost cea mai crunt lovită şi răvăşită de urgia războiului. Slujind acţiunea organizată pentru apărarea păcii dovedim cu toţii că, „prăznuim omorîrea morţii, sfărâmarea iadului şi începutul unei alte vieţi vecinice" (Catavasii).

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Praznicul Invierii Domnului este sorocit să cadă la început de primăvară, când deodată cu bucuria oamenilor pentru Inviere, începe să învieze şi natura cu toate minunăţiile ei ascunse. Dorul de muncă şi avântul de propăşire se întâlnesc la tot pasul. Oamenii muncii se întrec între ei, iar ocârmuirea ţării a întocmit un Plan de Stat, de realizarea căruia este legată sporirea economiei naţionale şi ridicarea nivelului de trai al poporului.

Muncitorul harnic şi cinstit este preţuit, iar leneşul osândit, tocmai ceiace porunceşte Apostolul Pavel: „Cine nu vrea să lucreze, nici să nu mănânce". (II Tes. III, 10).

Bunăstarea tuturor este dorită de Biserică şi pe cât ia stat în putere, ea a luptat pentruca nesaţul celor hrăpăreţi să fie potolit. Lăcomia şi îmbuibarea sunt păcate ce au desfigurat totdeauna felul de trăire al creştinului şi aceste păcate au provocat învrăjbiri şi certuri. Biserica nu numai că nu le-a aprobat dar le-a biciuit cu putere.

Pentrucă e primăvară, în suflete şi în natură, şi pentrucă plugărimea este în toiul muncilor de primăvară, cucernica preoţime va îndemna cu dragoste pe ţăranii noştri să facă însămânţările bine şi la timp. Să le spuneţi că muncitorii din fabrici şi dela oraşe, pentru înfrăţirea lor cu ţăranii, deja au şi reparat uneltele plugarilor din bună vreme, ca munca câmpului să nu sufere întârziere. Indemnul preotului către credincioşi ca şi mai cu seamă exemplul lui personal vor fi un reazim preţios în vederea împlinirii cu conştiinciozitate a Planului de Stat din partea plugarilor muncitori.

Copiii să fie îndrumaţi la şcoală, căci învăţătura de carte

aduce lumină, „iar roada luminii stă în orice bunătate şi neprihănire, în adevăr. Cercetaţi ce este plăcut înaintea Domnului şi nu luaţi parte deloc la lucrările neroditoare ale întunericului, ba încă mai degrabă osândiţi-le“ (Efes. V. 9, 11).

„Hristos a înviat din morţi cu moarte pre moarte călcând şi celor din mormânturi viaţă dăruindu-le“.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor şi fierbinte rugător către Domnul.

SEBASTIAN
Arhiepiscopul Iaşilor şi Mitropolit
al Moldovei şi Sucevei

Dată în reşedinţa Noastră Mitropolitană din Iaşi la Paştele anului una mie nouă sute cinci zeci.

CHEMARE

Către toţi oamenii cinstiţi şi doritori de pace din Republica Populară Română

Biserica autocefală Ortodoxă Română, care în toată vremea stă în slujba credincioşilor, prin smerenia mea, reprezentantul permanent al acestei Biserici în Comitetul Permanent pentru apărarea păcii din Republica Populară Română, face o caldă chemare către clerul şi poporul nostru, de a sprijini sincer, şi cu tot sufletul lupta pentru apărarea păcii, cerută nu numai de interesul celor ce muncesc cu braţele şi cu mintea, ci recomandată şi de însuşi Mântuitorul şi Domnul nostru Iisus Hristos, care zice: „Fericiţi făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“. (Matei V, 9).

Văzând încercarea criminală de a se urzi un nou război mondial, care din nou să secere milioane de vieţi tinere, să lase atâţea orfani, văduve şi părinţi nemângâiaţi, Bisericile ortodoxe din toată lumea, întrunite în Conferinţa panortodoxă dela Moscova, în Iulie 1948, au lansat un apel pentru pace către toţi creştinii din lume binecuvântând lupta pentru pace a tuturor popoarelor.

Sfântul Sinod al Bisericii autocefale Ortodoxe Române de asemeni a trimis către fiii săi credincioși o Pastorală pentru pace.

Inalt Prea Sfinţitul Nicolae Crutiţchi și Colomenschi Mitropolitul Moscovei, în fața Congresului mondial al partizanilor păcii a declarat că: „Poporul nostru nu vrea război, nu vrea să atace pe nimeni, urăște însuși gândul războiului".

Comitetul permanent al Congresului mondial al partizanilor păcii, în Martie a. c., încă lansează un apel pentru pace, pe care Comitetul permanent pentru apărarea păcii din Republica Populară Română și-l însușește în întregime și cheamă pe toți oamenii cinstiți și doritori de pace din patria noastră, să-l semneze și să-l popularizeze în masse cât mai largi.

Pastorala de Pace a Sfântului Sinod din București, ca și Pastoralele de Paști din anul 1950 ale Chiriarhilor noștri, sunt o dovadă vie despre atitudinea Bisericii oficiale în lupta pentru pace a tuturor popoarelor iubitoare de progres și cultură.

Sfânta noastră Biserică autocefală Ortodoxă Română, instituție divină, se angajează în lupta pentru pace, cu atât mai vârtos, că Dumnezeescul ei întemeietor prin gura Sfântului Apostol al Neamurilor Pavel, zice: „Dumnezeu nu este Dumnezeul neorînduelii, ci al păcii". (I Cor. 14, 33).

Insuși Testamentul Mântuitorului către apostoli, înainte de patima sa, spune ca să se audă în toată lumea: „Pace las vouă, pacea mea dau vouă". (Ioan 14, 28).

Biserica noastră e biserica păcii. Indemnăm deci clerul, să se înroleze în Comitetele de pace comunale, sătești și orășenești, așa cum v'am chemat prin Pastorala pentru pace a Sfântului Sinod și prin Pastorala noastră de Paști.

Toți cei ce iubiți Biserica și Republica Populară Română, trebue să fiți prezenți în lupta pentru apărarea păcii în lume. Binecuvintez lupta pentru pace și pe străduitorii pentru pace.

† *SEBASTIAN*
Mitropolitul Moldovei și Sucevei

Zilele fixate pentru ținerea conferințelor preoțești.

Nr. 2981 PROTOIERIEI PLĂȘII.....

JUDEȚUL.....

Vi se trimite mai jos în copie, Decizia I. P. S. Patriarh cu Nr. 121 din 1 Aprilie a. c. prin care datele conferințelor preoțești pentru lunile următoare, se modifică așa cum se arată la art. 1 spre a vă conforma, înștiințând preoții din plasă.

† *SEBASTIAN*
Mitropolitul Moldovei

Secretar Eparhial,
I. Zamfirescu

DECIZIUNE Nr. 121.

N O I

J U S T I N I A N

Din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Având în vedere dispozițiile Băncii de Stat, care reglementează achitarea salariilor clerului între 24-27 inclusiv ale fiecărei luni, și în scopul de a scuti preoțimea de încă un drum în plus la sediul protoeriei pentru ridicarea salariilor, în afară de cele pentru ținerea conferințelor protopopești,

D E C I D E M:

Art. 1. Datele pentru ținerea conferințelor preoțești la sediul protoeriei de plasă prevăzute la art. 6 și 7 din Decizia Noastră 167/950, publicată în „Biserica Ortodoxă Română“ buletinul oficial al Patriarhiei Române Nr. 11-12/949, se fixează, începând cu luna Aprilie 1950 până la finile anului, astfel:

Joi	27	Aprilie
Joi	25	Mai
Marți	27	Iunie
Joi	27	Iulie
Joi	24	August
Marți	26	Septemvrie
Vineri	27	Octomvrie
Luni	27	Noemvrie
Joi	28	Decemvrie

Art. 2. Celelalte dispoziţiuni prevăzute în Decizia Noastră No. 167/950 rămân neschimbate.

Art. 3. I. P. Sfinţiţii şi Prea Sfinţiţii Chiriarhi vor supravegea prin organele executive şi de inspecţie eparhiale, aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Dată în reşedinţa Noastră Patriarhală din Bucureşti, astăzi 1 Aprilie 1950.

(ss) JUSTINIAN
Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române

Tipografia Institutului Biblic şi de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române din Sfânta Monastire Neamţu, jud. Neamţu.

Bun de imprimat Nr. 12 şi 13. Tipărit dela 15. V la 10. VI, 1950.

Anul XXVI (Serie nouă)

Iunie – Decembrie 1950 Nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11 şi 12

MITROPOLIA MOLDOVEI ŞI SUCEVEI

Organ oficial al Arhiepiscopiei Iaşilor, Episcopiei Romanului şi Huşilor şi Episcopiei Dunării de Jos

Autorizaţia Nr. 1062 din 6 Martie 1950, Direcţia Generală a Presei şi Tipăriturilor.

PENTRU PREOŢI

„Ne-am adunat aici delegaţi din toate ţările „ca să impunem pacea, pe care o doresc şi „pentru care activează cu însufleţire toţi „oamenii cinstiţi din lume".

„Această pace, mai necesară acum ca ori-„când, pentru refacerea ţărilor şi popoarelor „distruse de blestematul război, nu se poate „realiza decât dacă ne vom iubi unii pe „alţii".

(Din cuvântarea rostită de I. P. S. Sa Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, la cel de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
CONSILIUL EPARHIAL AL MITROPOLIEI MOLDOVEI ŞI SUCEVEI, IAŞI
Strada Ştefan cel Mare, Nr. 46.

MITROPOLIA MOLDOVEI ŞI SUCEVEI

CUPRINSUL

1. – Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Sebastian în slujba păcii *Redacţia*
2. – Cuvântarea rostită de I. P. S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, la cel de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii
3. – Insemnări din activitatea Mitropolitană . . *Asistent*
4. – Sfinţirea „Catedralei Munţilor“ ctitoria Patriarhilor Nicodim şi Justinian din Comuna Pipirig, judeţul Neamţ
5. – Vizita I. P. S. Mitropolit Sebastian, la Botoşani şi Mănăstirea Agafton
6. Impresii dela Congresul Mondial al Partizanilor Păcii din Varşovia
7. Aniversare Chiriarhală . . . . *Cronicar*
8. Inchinare Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Sebastian, la vârsta de 60 ani . . . *Insp. bis. Pr. Th. Bodnar*
9. – Oaspeţi bisericeşti la Mitropolia Moldovei şi Sucevei *Asist.*
10. – Itinerar Pastoral şi Misionar, executat de I. P. S. Mitropolit Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, pe durata anului 1950
11. Pastorală la Naşterea Domnului 1950
12. – Mişcări de personal, în cuprinsul Mitropoliei Moldovei şi Sucevei în anul 1950
13. – Circulări către Protopopiatele de Raioane.

ANUL XXVI
(serie nouă)

Iunie — Decembrie 1950
Nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11 şi 12

MITROPOLIA MOLDOVEI ŞI SUCEVEI

Organ oficial al Arhiepiscopiei Iaşilor, Episcopiei Romanului şi Huşilor şi Episcopiei Dunării de Jos

Autorizaţia Nr. 1062 din 6 Martie 1950, Dir. Gen. a Presei şi Tipăriturilor

INALT PREA SFINŢITUL MITROPOLIT SEBASTIAN IN SLUJBA PĂCII

Cel de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii ţinut la Varşovia între 16-22 Noemvrie a. c., marchează un pas hotărâtor în desfăşurarea evenimentelor din istoria contemporană.

Popoarele ce vieţuesc pe întreg globul pământesc şi-au trimis reprezentanţii la acest Congres Mondial, spre a se uni frăţeşte în lupta de apărarea păcii împotriva aţâţătorilor la un nou război. Din delegaţia Republicii Populare Române, condusă de maestrul prozei româneşti, d. acad. Mihail Sadoveanu, a făcut parte şi I. P. S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei.

Prezenţa I. P. S. Sale în această delegaţie nu a fost întâmplătoare, devremece în tabăra celor ce luptă pentru apărarea şi menţinerea păcii în lume se numără şi Biserica Ortodoxă. Această distincţie se reliefează dela sine dată fiind poziţia Vaticanului şi a Mişcării Ecumenice protestante ce se găsesc în tabăra aţâţătorilor la un nou război mondial.

I. P. S. Sa ducea mesagiul Inalt Prea Sfinţitului Justinian şi al conducătorilor cultelor religioase din R. P. R. prin care se declară răspicat,

că toate cultele din R. P. R. se găsesc antrenate în lupta pentru apărarea păcii.

Pacea reprezintă condiţia inexorabilă a desvoltării vieţii umane. Cine luptă pentru distrugerea păcii, acela este un duşman declarat al vieţii, făcându-se culpabil de crimă împotriva genului uman. Dreptul la viaţă nu se limitează numai la popor sau numai la un individ, ci este un drept universal, de roadele căruia se bucură orice fiinţă omenească, indiferent de rasă, culoare, ideologie politică sau credinţă religioasă. Pacea condiţionează viaţa, iar celelalte atribute ale vieţii nu împiedică cu nimic dăinuirea existenţei umane. Viaţa este un conţinut esenţial pe când celelalte atribute secundare nu sunt decât forme ale acestui conţinut.

Biserica Ortodoxă, prin doctrina şi misiunea ei, apără viaţa indiferent dacă această viaţă este purtată de un elin, iudeu sau alt neam, după cum se exprimă atât de clar sfântul Apostol Pavel.

Pe aceiaşi linie de apărarea păcii Biserica Ortodoxă se găseşte înfrăţită cu toate popoarele din lume iubitoare de pace şi progres.

In discursul rostit de I. P. S. Mitropolit Sebastian în faţa membrilor celui de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii dela Varşovia, I. P. S. Sa a spus, printre altele:

„Justificaţi de prezenţa la acest Congres „Mondial a reprezentanţilor tuturor popoare„lor, facem apel la toţi creştinii din lume şi „dela tribuna acestui Congres, poftim pe toţi „cei cari „*se închină cu Duhul şi cu adevărul*“ să „fie fideli ucenici ai învăţăturilor Evan„gheliei Mântuitorului Iisus Hristos, care în „activitatea Sa mântuitoare din lume, însuşi

„a propoveduit pacea ca pe un lucru de mare „preţ, fără de care nu există iubire şi bună „înţelegere între oameni.

„Ce fericiţi am fi dacă acest apel ar pă- „trunde în sufletul tuturor creştinilor şi dacă „toţi, ca unul, s'ar pune în slujba apărării pă- „cii şi împotriva celor ce urzesc un nou răz- „boiu. Ar fi credincioşi învăţăturilor Mântui- „torului Iisus Hristos, care pe profitori şi pe „înşelători i-a alungat cu biciul din biserică, „tocmai ca să întemeieze pacea şi mulţumi- „rea în sufletele oamenilor.

„Deaceia, locul preotului adevărat este în „primele rânduri ale luptătorilor pentru pace. „Ceice ar binecuvânta agresiunea şi uneltirile „aţâţătorilor la război, nu mai sunt ucenici „ai Mântuitorului Iisus Hristos.

Cuvântul autorizat al I. P. S. Sebastian a stârnit un puternic ecou în rândurile congresiştilor dela Varşovia. Acest cuvânt era prefaţa declaraţiei principalelor culte din R. P. R. pe care declaraţie tot Inalt Prea Sfinţitul Sebastian o aducea la cunoştinţa lumii întregi, arătând poziţia definitivă şi categorică în problema păcii.

Cinstea de care s'a bucurat I. P. S. Mitropolit Sebastian ca sol al păcii, la Congresul dela Varşovia, s'a răsfrânt şi asupra clerului din ţară şi în special din Mitropolia Moldovei.

Ca răspuns la această cinstire, clerul din Iaşi şi reprezentanţii autorităţilor i-au făcut o frumoasă primire la Catedrala Mitropolitană din Iaşi.

In ziua de 30 Noemvrie a. c., s'a oficiat un Te-Deum de un sobor de preoţi în frunte cu P. C. Arhim. Ioan Dinu, vicar mitropolitan.

După Polihroniu, P. C. Sa a rostit un cuvânt

de mulţumire închinat I. P. S. Sebastian pentru felul cum a reprezentat delegaţia Bisericii Ortodoxe Române.

Din strana arhierească, I. P. S. Mitropolit Sebastian a mulţumit clerului şi reprezentanţilor autorităţilor pentru primirea ce i s'a făcut, considerând acest gest de atenţie ca o manifestare de solidaritate în lupta pentru apărarea păcii.

Inalt Prea Sfinţia Sa a istorisit cum s'au desfăşurat lucrările Congresului Partizanilor Păcii dela Varşovia, hotărîrile luate şi despre aleasa ospitalitate cu care au fost primiţi de către poporul polonez.

Cele istorisite de Inalt Prea Sfinţia Sa se găsesc înserate în corpul revistei subt titlul de „Impresii dela Congresul Mondial al păcii dela Varşovia".

Simţindu-ne mândri de cinstea de care s'a bucurat Chiriarhul nostru la acest istoric Congres, redacţia revistei „Mitropolia Moldovei şi Sucevei" i-aduce Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Sebastian mulţumiri respectuoase din partea clerului din eparhie pentru cele realizate la Congres de Inalt Prea Sfinţia Sa.

Redacţia

CUVÂNTAREA ROSTITĂ DE I. P. S. SEBASTIAN, MITROPOLITUL MOLDOVEI ŞI SUCEVEI, LA CEL DE AL DOILEA CONGRES MONDIAL AL PARTIZANILOR PĂCII

Onorat Congres,
Domnule Preşedinte,

În aceste momente istorice urc cu sfială, dar înălţat sufleteşte de istorica tribună a celui de al doilea Congres Mondial al luptătorilor pentru apărarea păcii dela Varşovia, după întreaga noastră admiraţie pentru Guvernul Poloniei, pentru Conducătorii Varşoviei, pentru artiştii, tehnicienii, muncitorii şi poporul de aici, ca şi pentru Comitetul de Organizare cari într'un timp record, deabea câteva zile, au pregătit acest congres atât de impunător, după ce ne-a fost refuzată ospitalitatea din partea Angliei, pe teritoriul căreia se proiectase ţinerea acestui Congres Mondial al Păcii.

Felicităm din tot sufletul pe aceşti iscusiţi organizatori şi le dorim să vadă prezentă în lume pacea, pentru realizarea căreia au făcut eforturi cari îi onorează pe ei şi pe toţi luptătorii pentru pace.

Biserica Ortodoxă din Republica Populară Română reprezentată la acest măreţ congres mondial al păcii în Varşovia prin smerenia mea, binecuvintează lucrările

congresului şi salută călduros pe membrii săi prezenţi aci.

Ne-am adunat aci delegaţi din toate ţările, ca să impunem pacea, pe care o doresc şi pentru care activează cu însufleţire toţi oamenii cinstiţi din lume.

Această pace, mai necesară acum ca oricând, pentru refacerea ţărilor şi popoarelor distruse de blestematul război, nu se poate realiza decât dacă ne vom iubi unii pe alţii.

Mântuitorul şi Domnul nostru Iisus Hristos într'o fericită împrejurare a spus Sfinţilor Săi Apostoli: „Poruncă nouă dau vouă, să vă iubiţi unii pe alţii". Fără această iubire, înfrăţirea şi buna înţelegere dintre popoarele lumii este cu neputinţă, ştiut fiind că numai din iubire isvorăsc faptele cele bune.

Cei ce luptă pentru întronarea păcii în lume, desigur sunt pătrunşi de această iubire, după cum cei ce vor să declanşeze un nou război, nu cunosc această iubire, căci sufletul lor — dacă îl mai au — e orbit de ură şi duşmănie.

La acest loc, îmi permit a aduce la cunoştinţa Domniilor Voastre că Biserica Ortodoxă Română stă în slujba Păcii cu tot sufletul său. Din realizările Bisericii sub acest raport vă vom da numai câteva exemple şi anume:

Sfântul Sinod al Bisericii Autocefale Ortodoxe Române a trimis o pastorală tuturor credincioşilor noştri din Republica Populară Română în care a chemat pe preoţii şi credincioşii tuturor cultelor din ţară la lupta hotărâtă pentru pace între popoare.

La rândul lor, fiecare Chiriarh a dat câte o asemenea pastorală pentru apărarea şi întemeerea păcii.

Clerul Bisericii noastre participă la lupta pentru pace prin predicile sale regulate şi mulţi preoţi sunt membrii în Comitetele pentru apărarea păcii.

Biserica Ortodoxă Română are şcolile sale pentru pregătirea preoţilor şi slujitorilor săi. Aşa avem trei Institute Teologice Universitare, două Seminarii Monahale Superioare pentru buna îndrumare a călugărilor şi călugăriţelor şi 12 şcoli pentru cântăreţi bisericeşti. Toate aceste şcoli activează cu însufleţire pentru apărarea păcii.

Dela tribuna acestui istoric Congres poftim pe toți cei cari „se închină cu duhul și cu adevărul“ să fie fideli ucenici ai Evangheliei Mântuitorului Iisus Hristos, care în activitatea sa mântuitore din lume, însuși a propoveduit pacea, ca pe un lucru de mare preț fără de care nu există iubire și bună înțelegere între oameni.

Ce fericiți am fi dacă acest apel ar pătrunde în sufletul tuturor creștinilor și dacă toți, ca unul, s'ar pune în slujba apărării păcii și împotriva celor care urzesc un nou război. Am fi credincioși învățăturilor Mântuitorului Iisus Hristos, care pe profitori și pe înșelători i-a alungat cu biciul din biserică, tocmai ca să întemeieze pacea și mulțumirea în sufletele oamenilor.

Chiar de aceia locul preotului adevărat este în fruntea luptătorilor pentru pace. Cei ce ar binecuvânta agresiunea și uneltirile ațâțătorilor la răsboiu, nu mai sunt ucenici ai Mântuitorului Iisus Hristos.

Biserica Ortodoxă Română cu toți I. I. P. P. Sfinții și P. P. S. S. Membrii ai Sfântului său Sinod, în frunte cu Inalt Prea Sfințitul și Prea Fericitul Patriarh Justinian al României, convins luptător pentru pace, nu încetează a se ruga „pentru pacea a toată lumea și pentru mântuirea tuturor“, face cauză comună cu toate Bisericile și cu toate popoarele, cari luptă cu dragoste pentru pace, adevăr și dreptate.

Acesta este cuvântul și angajamentul Bisericii Ortodoxe Române, a clerului și poporului său la acest Congres Mondial al Luptătorilor pentru apărarea Păcii.

Vă rog totodată să-mi permiteți să dau citire în fața Congresului următoarei declarații a tuturor cultelor din România, declarație pe care am primit-o astăzi telegrafic :

8

DECLARAȚIA CLERULUI DIN R. P. R.
CĂTRE
CONGRESUL MONDIAL AL PARTIZANILOR PĂCII — VARȘOVIA

Conducătorii principalelor culte religioase din R. P. R. încredinţaţi că din însăși misiunea spirituală decurge obligația de a sprijini orice acțiune cinstită, menită să apere pacea lumii întregi, salută cu bucurie deschiderea celui de al II-lea Congres Mondial al Partizanilor Păcii.

Conștienți că libertatea și pacea popoarelor sunt porunci sfinte ale tuturor credinţelor religioase, slujitorii și credincioșii cultelor noastre înfierează pe toți aceia care caută prin samavolnicie și abuzuri, să împiedece împlinirea năzuinţelor milenare ale omenirii întregi: Pacea. Cârmuitorii Angliei, care se mândreau cândva a fi patria libertăţilor — au încercat să împiedece pe reprezentanții sutelor de milioane de oameni cinstiți de pe întreg pământul să-și spună cuvântul. Acești cârmuitori nedrept s'au temut să audă răsunând graiul popoarelor, prin care se face auzit graiul lui Dumnezeu. Pentru aceasta și ei și-au strâns mânia tuturor oamenilor cinstiți din lume.

Dar glasul popoarelor nu poate fi înăbușit. Vocea popoarelor se face auzită acum dela Varșovia, de pe pământul unei țări libere prietene cu patria noastră. In numele milioanelor de oameni de toate credinţele delegați la cel de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii vor arăta tuturor cât de puternică este hotărîrea omenirii întregi de a-și apăra pacea și de a împiedeca noui măceluri mondiale.

Intre delegaţii la acest Congres se află reprezentanţi ai tuturor cultelor religioase din lume. Noi vedem în acest fapt dovada vie că atunci când își împlinesc misiunea lor spirituală, credinţele religioase nu despart pe oameni, ci îi unesc.

Lupta voastră, delegați ai oamenilor cinstiţi, este bineplăcută lui Dumnezeu. Lupta noastră va fi încununată de biruinţă, pentrucă este dreaptă. Pentru această grabnică împlinire a ţelurilor pentra care luptă Congresul

Mondial al Partizanilor Păcii, clerul şi credincioşii Bisericilor noastre, înalţă rugăciuni fierbinţi în altarele lor, iar noi, conducătorii cultelor din R. P. R., binecuvântăm strădaniile noastre sfinte.

Conducătorii Cultelor din R. P. R.

I. P. S. S. JUSTINIAN, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române
VASARHELY JANOS, Episcop al Bisericii Reformate (Calvine)
KISS ALEXA, Episcop al Bisericii Unitariene
ARGAI GHEORGHE, Superintendant al Cultului Evanghelic Sinodo Presbiterian
MOSES ROSEN, Şef-rabin al Cultului Mozaic
VASKEN BALGIAN, Şeful Cultului armeano-gregorian.
TIHON CACILCHIN, Mitropolit al creştinilor de rit vechiu (lipoveni)
JACUB MEHMET, Şeful Cultului mahomedan.

Trăiască PACEA şi apărătorii ei din lumea întreagă.

† SEBASTIAN
Mitropolitul Moldovei şi Sucevei

DISCURSUL ROSTIT IN CONGRESUL PĂCII, IN ZIUA DE 10 SEPTEMBRIE 1950, DE I. P. S. MITROPOLIT SEBASTIAN

ONORAT CONGRES,

Biserica Ortodoxă Română aduce Congresului Comitetelor de luptă pentru pace din scumpa noastră Republică Populară, binecuvântarea sa şi roagă pe Dumnezeu să încununeze, cu grabnică şi deplină biruinţă, strădaniile celor ce luptă pentru statornicirea unei păci drepte şi trainice, în întreaga lume.

Biserica noastră Ortodoxă — care-şi întemeiază întreaga ei lucrare pe propovăduirea păcii între oameni — s'a alăturat, dintru început, marelui Front al Partizanilor Păcii. Hotărîrea Sfântului Sinod de a face din credincioşii altarelor ortodoxe ostaşi dârzi şi neînfricaţi ai ace-

stei uriașe oștiri a păcii, a isvorît din învățătura lui Hristos, din însăși esența doctrinei creștine. Iisus Hristos a îndemnat pe ucenicii Săi să ducă între oameni vestea cea bună a păcii. In locul vestitei „păci romane", care se întemeia pe teroare și pe oprimarea omului de către om. El a dorit să așeze în lume o pace nouă:

Pacea libertății depline;

Pacea dreptei răsplătiri a muncii fiecăruia;

Pacea dragostei și a înfrățirii tuturor semințiilor de pe pământ.

Având de apărat acest tezaur doctrinar, având de împlinit acest testament al Intemeietorului ei, Biserica noastră Ortodoxă nu putea să meargă pe altă cale, decât aceea pe care pășesc astăzi sute de milioane de oameni; calea apărării păcii.

Din clipa în care orice om cinstit a văzut că peste ruinele încă fumegânde, rămase în urma celui de al doilea răsboiu mondial, se adună norii negri în care pretenția nesăbuită a înrobitorilor de popoare de a-și însuși ei singuri roadele muncii altora, a pus la cale mișeleasca inundare a pământului cu alte valuri de sânge nevinovat, din ziua în care a început să se înfiripe Mișcarea Partizanilor Păcii, Biserica noastră ortodoxă s'a încadrat ca factor activ între acești „făcători de pace" pe care Hristos i-a numit „Fii ai lui Dumnezeu", când, în primăvara anului trecut, s'a ținut la Paris cel dintâi congres mondial al Partizanilor Păcii, Biserica Ortodoxă Română — prin cuvântul autorizat al I. P. S. Patriarh Justinian — a înfierat activitatea acelor conducători de popoare, care se străduesc să asvârle omenirea într'o nouă vărsare de sânge, și a arătat credincioșilor săi că apărarea păcii trebue făcută prin lupta comună a tuturor celor ce nu mai doresc jugul robiei peste grumazul lor, de toți acei care vor să se prăbușească stăpânirile nedrepte și silnice, pentru a putea trăi liberi.

Pe acest drum, Biserica Ortodoxă Română, s'a dovedit constantă în atitudine și dinamică în acțiunea sa. Prin cuvântul ierarhilor săi, n'a încetat o clipă să îndemne pe toți fii ei duhovnicești, ca să se alăture frontului celor ce luptă pentru apărarea și consolidarea păcii.

In anul acesta, întregul Sfânt Sinod al Bisericii

noastre a îndreptat cuvânt de părintească povățuire, către toți creștinii din Republica Populară Română, înfățișându-le datoria lor de închinători ai lui Hristos, de a nu-și cruța strădaniile, pentru a apăra pacea lumii. Iar atunci când Apelul dela Stokholm a determinat pe orice om să-și scruteze conștiința și să adopte o atitudine fermă, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în unanimitate, a osândit pe „uneltitorii de războaie" și a chemat pe credincioșii săi, ca împreună cu toți oamenii cinstiți din lume să-și alăture semnăturile pe acest apel care cere interzicerea armei atomice, ca armă de nimicire în massă a oamenilor.

Poziția Bisericii Ortodoxe Române nu s'a dovedit a fi singulară. Marea Biserică Ortodoxă Rusă merge de multă vreme pe același drum, situându-se — prin bogata ei cultură și prin deosebita personalitate a Inalților ei Ierarhi — în fruntea bisericilor ortodoxe autocefale, în acțiunea de sprijinire a strădaniei oamenilor pașnici, cari tind să-și clădească o viață liberă și fericită.

Deasemenea, Patriarhul Alexandru al III-lea al Antiohiei și întregului Orient, a trimis Inalt Prea Sfințitului Justinian, Patriarhul nostru, scrisori prin care-și mărturisește solidaritatea sa cu lupta pentru pace, desfășurată de Biserica Ortodoxă Română, iar mulți mitropoliți și episcopi ortodoxi de peste hotare, au semnat Apelul dela Stokholm.

Sinceritatea și râvna cu care Biserica noastră slujește cauza păcii, au putut fi măsurate de întregul nostru popor și mai cu seamă de Domniile Voastre, cei cari — în Comitetele de Luptă pentru Pace, ai căror reprezentanți sunteți — ați văzut la muncă neșovăielnici pe mulți dintre slujitorii altarelor ortodoxe.

Pentru aceia, deci, Biserica Ortodoxă Română se socotește îndreptățită să fie părtașă cu Domniile Voastre, la sărbătorirea celei dintâi biruințe pe care Partizanii Păcii au dobândit-o. Căci Congresul acesta se desfășoară sub semnul dătător de speranțe al sărbătoririi primei victorii asupra netrebnicilor ațâțători la război. Agresiunea săvârșită de americani împotriva pașnicului popor coreean a dovedit, încă o dată, cât de mare este primejdia războiului, dar a arătat și cât de puternic este glasul popoarelor, cât de

neînfrântă poate fi hotărîrea lor. Cu toate că din primele zile ale năvalei americane în Coreea, mulți dintre instigatorii la războiu au cerut imediata folosire a bombei atomice, cârmuitorii imperialiștilor s'au temut să o folosească. Ei au șovăit să arunce această bombă îngrozitoare: nu fiindcă ar nutri vreun sentiment omenesc de cruțare a populației pașnice și fără apărare, — ci pentrucă s'au îngrozit singuri de sutele de milioane de oameni care cer pacea, ei s'au temut de judecata necruțătoare, de furtuna pe care aceste sute de milioane de oameni o pot abate peste capul lor. Ei n'au întrebuințat bomba atomică pentrucă au văzut, în valul uriaș de semnături adunate pe Apelul dela Stokholm, sentința dreaptă a omenirii întregi și s'au temut să nu împărtășească, în curând, soarta celor cari — până mai acum cinci ani de zile — visau și ei să cucerească lumea!...

Dar această biruință a Frontului Păcii — nu poate și nu trebue să îndreptățească pe vreunul dintre noi, să socotim lupta terminată și primejdiile înlăturate. Dacă bomba atomică n'a fost întrebuințată până azi, ea mai poate fi folosită mâne. Dacă n'a fost aruncată până acum asupra Coreei, ea poate fi aruncată oricând și oriunde. Din biruința pe care o sărbătorim azi, noi credem că trebuie să isvorască, în sufletele tuturor celor ce iubesc pacea, puteri noui pentru a purta lupta mai departe.

Deasemenea, cu toții ne unim glasurile, pentru a mărturisi că nu putem socoti deplină strădania noastră, decât în ziua în care orice fel de răsboi de cotropire, purtat cu orice fel de arme, va fi înlăturat. Aceasta nu înseamnă însă că osândind alături de toți oamenii cinstiți din lume răsboiul de cotropire, Biserica Ortodoxă Română nu recunoaște sfințenia și dreptatea răsboiului de apărare. In fapta lui Hristos, care a alungat cu biciul pe zarafii ce cotropiseră casa Domnului, noi vedem îndemn pentru a alunga cu biciul vremii noastre, pe cei cari ar încerca vreodată să cotropească casa părinților noștri. Cei ce năvălesc cu silnicie asupra altor popoare, spre a le duce în robie, uită că Dumnezeu a spus prin graiul aleșilor Săi: „Vai de cei ce fac hotărâri nedrepte... ca să răpească dreptatea noroadelor, ca să facă din văduve prada lor și să jefuiască pe orfani... Incă puțină vreme și mânia Mea

nu va mai cunoaște margini și pedeapsa Mea îi va nimici". (Isaia X, 1, 25).

Acesta este sfârșitul care-i așteaptă pe toți cei ce plănuesc cotropirea lumii. — Dar până la nimicirea lor, ei pot arunca asupra popoarelor alte valuri de suferințe. Ei pot pustii pământul, pot prăbuși în ruine orașele și satele, pot aduce alt isvor de lacrămi în ochii cari au plâns destul până acum, așa cum fac astăzi prin satele și orașele coreene. De aceea, dușmanii păcii trebuesc înfrânți mai înainte de a deslănțui măcelul. Ei trebuie înfrânți și pot fi înfrânți, pătrunși de această nesdruncinată credință, să pășim înainte, mai hotărâți, la lupta pentru înlăturarea războiului și a suferinței din viața oamenilor. Dragostea pentru pace ne unește pe toți sub steagul partizanilor păcii, înălțat și purtat cu cinste de marea noastră vecină și prietenă, Uniunea Sovietică.

Pe drumul acesta, spre biruința deplină, Biserica Ortodoxă Română, merge cu hotărîre alături de Domniile Voastre, alături de întregul nostru popor, alături de toți oamenii cinstiți din lume, și asupra strădaniilor lor de a apăra pacea omenirii întregi nu încetează să cheme binecuvântarea lui Hristos — Domnul păcii.

† SEBASTIAN
Mitropolitul Moldovei și Sucevei

INSEMNĂRI DIN ACTIVITATEA MITROPOLITANĂ

Pentru a cunoaște, personal, viața religioasă din partea de sud a Eparhiei, I. P. S. Mitropolitul Sebastian a început vizitele canonice pe teren, chiar cu prilejul sărbătorilor Sf. Paști.

Dela Florii și până a II-a zi de Paști, I. P. S. Sebastian a slujit, în permanență, la Catedrala Mitropolitană, întrerupând doar 48 de ore, cât a fost la Sfântul Sinod unde a oficiat slujba de pregătire a Sf. Mir. In Săptămâna Mare a luat parte la denii iar în Vinerea Mare și Sâmbătă, la Inviere, a oficiat, vorbind credincioșilor despre însemnătatea acestor momente solemne din viața și istoria bisericii creștine.

Marți 14 Aprilie, a treia zi de Paști, a făcut cea dintâi vizită canonică la Mănăstirea Cetățuia, de lângă Iași, fiind însoțit de doi consilieri administrativi, exarhul Mănăstirilor, Marele eclesiarh și arhidiaconii Catedralei. Aici s'a făcut primirea oficială de către P. C. Arhim. Ghimnazie Boghean, starețul Mănăstirii cu întreg soborul monahal.

I. P. S. Mitropolit Sebastian a oficiat Sf. Liturghie la sfârșitul căreia a ținut predică, vorbind despre: *Monahismul păstrător al operilor de artă religioasă*. I. P. S. Sa a analizat rostul monahismului, ca instituție religioasă, stăruind asupra vieții de obște petrecută în muncă și rugăciune. A trecut apoi la desvoltarea temei despre trebuința conservării monumentelor istorice biseri-

cești, care reprezintă etape de cultură și artă bisericească.

Fiecare epocă a avut felul ei de a gândi și a crea în spiritul acelui fel de a privi lumea. Cetățuia, ca operă de artă religioasă, reprezintă un curent dominant în a doua jumătate a sec. 17, în Moldova. Această mănăstire a slujit și altor scopuri sociale din acea vreme, de apărarea împotriva Turcilor. Ctitorul ei a vrut însă să depășească realizările lui Vasile Lupu, care ridicase biserica Trei Ierarhi, ceiace nu i-a succes. Incercarea merită toată prețuirea și deaceia conservarea acestui monument istoric e o sarcină principală a călugărilor viețuitori în mănăstirea Cetățuia. In Uniunea Sovietică păstrarea monumentelor istorice se face cu o mare grijă, bisericile vechi fiind renovate în stilul epocii în care ele au fost construite.

I. P. S. Sa, felicită pe stareț de buna gospodărire a instituției atât pentru grija ce o arată la repararea stricăciunilor rămase depe urma războiului la clădirea bisericii cât și pentru disciplina păstrată în cinul monahal pe care-l conduce.

După sfârșitul slujbei religioase I. P. S. Sa a cercetat chiliile călugărilor și toate atenansele mănăstirești, dând cu acest prilej îndrumările necesare.

* * *

Vineri 14 Aprilie a. c., I. P. S. Mitropolit Sebastian a cercetat biserica Golia din Iași, unde a oficiat sfânta Liturghie înconjurat de un sobor de preoți din care făceau parte vicarul, consilierii administrativi și exarhul. P. C. Sa preotul D. Hadârcă, deservent la această biserică, a prezentat Chiriarhului o amănunțită dare de seamă asupra istoricului fostei mănăstiri Golia, dar mai cu seamă a insistat cum s'au terminat lucrările de renovare ale bisericii care a fost redată cultului în iarna anului 1947.

I. P. S. Mitropolitul Sebastian, după oficierea sfintei Liturghii, a ținut o cuvântare ocazională desvoltând tema: Biserica ca isvor de tămăduire a boalelor sufletești.

Plecând dela sărbătoarea zilei — Isvorul Tămăduírii — I. P. S. Sa a tălmăcit sensul acestei sărbători, care amintea de locurile vindecătoare de boli menţionate adeseori în Noul Testament.

Pe lângă biserica Golia a funcţionat multă vreme un aşezământ de tămăduirea bolilor mintale, de unde s'a răspândit şi acea faimă care a devenit proverbială, când numele de Golia implica un blăstăm infiorător.

Se'nţelege dela sine că rezultatele nesatisfăcătoare în tratarea bolnavilor — pe cale empirică sau prin exorcisme — au contribuit mult la defăimarea acestei acţiuni sociale.

Pentrucă pe acea vreme, în afară de Golia la alte mănăstiri nu se aflau aşezăminte de încercare a vindecării bolilor nervoase. Astăzi, când ştiinţa neurologică a făcut aşa de uimitoare progrese, încercările de altădată sunt privite ca puerile.

Dar biserica nu are pretenţia de a încălca domeniul ştiinţei şi nici de a-l îngrădi în vreun fel. Domeniul activităţii bisericeşti este sufletul omului. Către plivirea acestui suflet de înclinări rele şi vicii se îndreaptă şi lucrează păstorii de suflete. Sfaturile şi poveţele duhovniceşti sunt leacurile vindecătoare ale durerilor sufleteşti.

Biserica Golia se înşiră, ca monument istoric, printre cele mai de preţ ale Iaşilor. Dar o biserică nu trebuie privită numai din punctul de vedere artistic, căci arta este rece şi indiferentă la durerile omeneşti. Valoarea adevărată a unei biserici stă în viaţa religioasă curată şi trainică pe care o cultivă în jurul ei. Din acest unghiu de privire biserica Golia răspunde cu prisosinţă acestei cerinţi ale credincioşilor, cari vin să asculte cântări executate cu adâncă piozitate şi să aducă un cuvânt bun de îndrumare. Prin această lucrare gândul ctitorilor, vechi şi noi, se menţine mereu treaz în această comunitate de trăire evanghelică.

La sfârşitul cuvântării I. P. S. Sebastian aduce cuvânt de laudă d-lor Gh. Ungureanu şi Constantin Turcu, care au sprijinit, cu vorba şi cu fapta, munca de renovare a frumosului locaş divin, care este o podoabă a Iaşilor.

După terminarea slujbei I. P. S. Mitropolit Sebastian a plecat la București, fiind chemat la lucrările Sinodului Permanent.

* * *

In ziua de 23 Aprilie — Sf. Gheorghe — I. P. S. Mitropolit Sebastian a oficiat slujba hramului Catedralei Mitropolitane.

Cu acest prilej I. P. S. Sa a rostit predica tratând despre *Insemnătatea vieții religioase din jurul scaunului chiriarhal*, ca model pentru mănăstiri și parohii. I. P. S. Sa a stăruit asupra spiritului de colaborare între credincioșii mireni și cler, din care a reușit acel principiu de sinodalitate în înțelesul larg al cuvântului. Din această colaborare rezultă lucrări trainice și folositoare întregii obști creștinești. Biserica nu se rezumă la ierarhia conducătoare, ci ea cuprinde acea massă de credincioși uniți toți, cler și credincioși, prin aceiași comunitate de credință. Numai puterea administrării harului divin este cea care distinge pe clerici de mirenii credincioși, însă roadele aceluiași har sunt gustate în aceiași măsură de toți, după taina credinții și a vieții morale curate a fiecărui credincios.

La sfârșitul hramului I. P. S. Sa a luat masa împreună cu slujitorii și călugării deservenți ai Catedralei.

* * *

Luni 24 Aprilie, I. P. S. Mitropolit Sebastian, însoțit de exarhul mănăstirilor și consilierul cultural, a plecat în județul Neamț să viziteze mănăstirile.

Seara la orele 7, I. P. S. Sa a ajuns la Mănăstirea Neamțu, unde soborul i-a făcut primire oficială în biserica cea mare. P. C. Arhim. Melchisedec Dimitriu, starețul mănăstirii, i-a ținut un călduros cuvânt de bun venit. După un scurt polihroniu I. P. S. Sa a vorbit soborului despre rolul pe care l-a avut în cultura bisericească marea lavră a Neamțului. I. P. S. Sa a arătat legăturile pe care le-a avut, în decursul vremii, Mănăstirea Neamțu cu bisericile autocefale din Răsărit și în special cu biserica rusă.

Renașterea Mănăstirii Neamțu, că și a altor mănăstiri din Bucovina, se datorește monahului rus Paisie Velicicovschi, trecut astăzi între cuvioșii pomeniți în calendarul ortodox. In lupta împotriva expansiunii catolicismului în Ardeal din sec. XVIII, Mănăstirea Neamțu a jucat un rol important prin trimiterea de misionari și prin adaptarea celor prigoniți și alungați dela vetrele lor de către persecutorii papalității. La acțiunea de misionarism, Mănăstirea Neamțu a fost sprijinită de biserica ortodoxă rusă.

Dar meritul Mănăstirii Neamțu nu se rezumă numai la lupta de apărare a ortodoxiei, ci la promovarea scrisului bisericesc prin tiparnițele unde lucrau monahii. Cele mai multe tipărituri ale tălmăcirilor lui Veniamin Costache au văzut lumina aici la Neamțu, ca și majoritatea cărților de ritual. Mănăstirea Neamțu a îndeplinit, în vechime, rolul ce-l joacă astăzi Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă condus de Sf. Sinod și Sfânta Patriarhie.

Activitatea Mănăstirei Nemțu se vădește și dincolo de hotarele mănăstirei, căci la Tg. Neamț se găsesc ridicate, încă cu 100 ani în urmă, două școli primare, pentru băeți și fete și un spital, toate aceste așezăminte au fost întreținute de administrația mănăstirii.

Mănăstirea Neamțu a fost un imbold pentru toate mănăstirile și schiturile din țară, de felul cum să fie organizată viața de obște și îndeletnicirile private ale călugărilor.

Pentru trecutul ei și pentru rostul de astăzi, Mănăstirea Neamțu trebue sprijinită și va avea sprijinul chiriarhal așa cum totdeauna l-a avut.

I. P. S. Sa stăruie apoi asupra îndatoririlor viețuitorilor din mănăstire ca cetățeni devotați ai patriei, Republica Populară Română.

In primul rând să-și arate iubirea de patrie prin ascultarea și executarea dispozițiilor date de Guvernul țării, care urmărește ridicarea nivelului de trai al întreg poporului muncitor. Executarea și depășirea Planului de Stat nu numai că asigură prosperarea celor ce muncesc dar întărește pacea între oameni, pace pentru care a venit în lume Domnul nostru Iisus Hristos. Pro-

blema păcii, astăzi ameninţată de intrigile imperialiştilor de peste ocean, trebuie apărată cu orice preţ, căci numai pacea oferă condiţii prielnice de desvoltare a vieţii umane. Războiul, dimpotrivă, aduce după sine numai jale, distrugeri, ruină şi moarte. Omenirea care a trecut prin două pârjoluri mondiale este sătulă de măceluri între oameni nevinovaţi. Călugării să-şi sporească rugăciunile pentru pace în lume, ca Dumnezeu să lumineze şi minţile cele turburate de duhul satanic al războiului.

In încheere, I. P. S. Mitropolit Sebastian, mulţumeşte Prea Sfinţiţilor Arhierei, profesori la Seminarul superior monahal, cari l-au întâmpinat şi roagă pe bunul Dumnezeu să-şi reverse darurile Sale cele bogate peste soborul acestei slăvite obşti călugăreşti.

A doua zi, Marţi 25 Aprilie, I. P. S. Sebastian, însoţit de stareţ şi de consilierii mănăstirii a vizitat schitul Icoana. Până la schit I. P. S. Mitropolit a mers într'un car cu boi, căci pe Valea Rusului drumul este greu şi accidentat. Aici I. P. S. Sa a cercetat lucrările de construcţie din jurul schitului executate de către cre-
dincioşii din satul Rădăşeni.

Schitul se află aşezat într'o pitorească poziţie, departe de aşezări omeneşti, fiind doar un punct de orientare pentru călătorii ce trec munţii din judeţul Baia spre Valea Bistriţei. După amează I. P. S. Mitropolit s'a reîntors la Mănăstirea Neamţu, unde a început vizitarea tipografiei, bolniţei, bibliotecii, remizelor şi alte atenanse din interiorul mănăstirii sau dela Branişte.

Mercuri 26 Aprilie, orele 10 dimineaţa, I. P. S. Sa a vizitat Seminarul superior monahal, condus de P. S. Arhiereu Emilian Antal.

Prea Sfinţitul Emilian, directorul Seminarului, înconjurat de corpul didactic şi de elevi, a făcut o frumoasă primire Chiriarhului Moldovei. In cuvântul de bun venit, I. P. S. Emilian şi-a arătat bucuria ce-o simte când vede în mijlocul elevilor călugări pe Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, pe fostul profesor de altădată, protopopul Sebastian Rusan din Ardeal. P. S. Părinte Director enumeră realizările obţinute pe tărâm didactic şi administrativ şi roagă pe I. P. S. Mitropolit

Sebastian să aibă sub atentă grijă această şcoală monahală atât de necesară pentru educarea viitorilor călugări, conducători de mănăstiri.

In răspuns, I. P. S. Mitropolit Sebastian mulţumeşte călduros P. S. Emilian, pentru primirea ce i-a făcut-o şi pentru modul exemplar de conducere a acestei şcoli. Apoi I. P. S. stăruie asupra problemei: *cum trebue crescuţi şi educaţi viitori conducători de mănăstiri.* Făcând o incursie în trecutul monahismului, I. P. S. Sa relevă faptul că chiriarhii s'au îngrijit totdeauna de şcolile mănăstireşti, şcoli care au răspuns, mai mult sau mai puţin, la nevoile imediate ale mănăstirilor. Prin reorganizarea seminariilor monahale, aşa cum ele funcţionează astăzi, Sfântul Sinod urmăreşte ridicarea nivelului intelectual al tuturor călugărilor şi formarea unui personal selecţionat pentru conducerea mănăstirilor.

Obligativitatea ca toţi monahii să aibă cel puţin 7 clase elementare la intrarea în monahism, pune stavilă ca ignoranţa să mai dăinuie printre unii dintre monahi. Cine va voi să se facă călugăr, adică să-şi asume respectarea juruinţelor monahale, o va face dintr'o chemare lăuntrică luminată, de o conştiinţă trează asupra îndatoririlor ce decurg din această hotărîre.

Monahismul nu oferă situaţii de privilegii, de aranjarea unei situaţii personale ferită de greutăţi. Dimpotrivă, monahismul reprezintă o stare de jertfelnicie pentru aproapele, de muncă în folosul obştei, nimeni nimic personal având. Deaceia viaţa de obşte trebue stimulată iar viaţa de sine desfiinţată, ca necorespunzătoare a celor ce poartă chip îngeresc în trup.

Adresându-se tinerilor elevi, I. P. S. Mitropolit Sebastian le arată folosul pe care-l vor avea însuşindu-şi materiile de învăţământ cum şi îndeletnicirile practice pe care le prestează ca ascultători. Deviza fiecărui călugăr este: *roagă-te şi munceşte.* Alte preocupări în afară de rugăciune şi muncă, nu trebue să turbure sufletul monahului.

S'ar părea unora dintre elevi, că unele materii de învăţământ n'au imediată legătură cu viaţa de elev. Desigur că aşa este. Dar învăţământul prevede şi preocupări de viitor, cu care va fi obligat să se întâlnească

un conducător de mănăstire. De pildă acum se învaţă Omiletica, arta de a mânui oratoria bisericească. Nimeni dintre elevi nu are acum, imediat nevoie de această învăţătură, dar mâine când va conduce o mănăstire sau se va sui pe amvon să predice, atunci va vedea cât îi foloseşte cunoşterea temeinică a regulilor unei alcătuiri a unei bune cuvântări.

Totul din programul de învăţământ este făcut cu chibzuială şi rost, unele păreri eronate ale şcolarilor asupra unora dintre disciplinile de învăţământ, dar cu trecerea vremii vor constata cât de greşit judecă cu mintea încă neformată.

Deci toate îşi au rostul la vremea potrivită. Dar în Seminar nu se desvoltă numai partea intelectuală, ci se stărue şi asupra vieţii practice. In primul rând, elevii capătă îndrumări morale pe care le vor urma tot cursul vieţii. Călugării, chiar prin denumirea noţiunii de „călugăr“, au un fel de vieţuire cu totul plină de curăţie şi evlavie. Ori această trăire în castitate, sărăcie de bunăvoie şi ascultare, trebue imprimată din fragedă tinereţe.

Aceleaşi regule severe se îndeplinesc de către toţi elevii şi ele unifică elemente cu apucături felurite în acelaş chip de a privi viaţa după pravilele monahale.

In ce priveşte susţinerea existenţei Seminarului, la această chestiune trebuesc interesate toate mănăstirile care au aici elevi, şi chiar a celor care deocamdată nu au. Toate mănăstirile să ştie că susţinând această şcoală îşi făuresc pentru viitor conducători luminaţi şi devotaţi cinului monahal. Deaceia I. P. S. Sa va căuta să cointereseze pe toate mănăstirile din Mitropolia Moldovei şi Sucevei la întreţinerea şi buna funcţionare a Seminarului Monahal dela Neamţu.

In încheere I. P. S. Mitropolit Sebastian odată cu felicitările aduse corpului didactic, binecuvintează pe elevi, care, însufleţiţi de cuvintele povăţuitoare ale Chiriarhului, cântă imnul: Pre Stăpânul şi Mitropolitul nostru.

* * *

Dela Seminar I. P. S. Sebastian porneşte să viziteze mănăstirea Secu. Călătoria se face cu o şarabană

cu pomostine lăturalnice de scânduri, să încapă astfel toţi însoţitorii. Drumul este anevoios căci pârâul Ozana avusese grijă să răscolească bolovanii.

După două ore de drum, la pas, îşi face apariţia locaşul monahicesc unde a trăit marele Mitropolit Varlaam Moţoc ctitorul Răspunsului la Catehismul Calvinesc şi al Cazaniilor.

O mănăstire retrasă şi curat întreţinută. Nimeni nu ştia de vizita chiriarhală. Imediat s'au adunat, depe la îndeletniciri, monahii ostenitori la munca zilei şi au venit în biserică să vadă pe noul lor Mitropolit.

Părintele Arhim. Dionisie Udişteanu a oficiat un Te-Deum de mulţumire prin care soborul îşi arată mulţumirea de a avea în mijlocul lor pe conducătorul suprem al mănăstirilor.

Sfârşind slujba, părintele Udişteanu a făcut o dare de seamă asupra trecutului mănăstirii şi a rugat pe I. P. S. Mitropolit Sebastian să dea autonomie mănăstirii Secu, ca ea singură să-şi chivernisească gospodăria, ca una din marile mănăstiri ale Epahiei. Această dorinţă era a întregului sobr, exprimată de altfel scrisă într'un memoriu.

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Sebastian, într'o scurtă alocuţie, îşi arată bucuria de a fi venit să cunoască locul de închinoviere al marelui Mitropolit Varlaam, al cărui nume este cunosut în toată ortodoxia. Işi exprimă deasemenea bucuria că a găsit pe monahi la rosturile lor de muncă, iar locaşul divin ca şi incinta aflate în perfectă stare de îngrijire.

Observă că la Secu sunt numai monahi în vârstă, deşi viaţa de obşte este bine organizată. Referitor la cererea exprimată de sobor, ca mănăstirea Secu să fie despărţită de Neamţu, I. P. S. Sa promite că această chestiune va fi rezolvată cât mai curând, mai ales că nu se opune vre'un temei canonic. In cazul când autonomia nu va corespunde acestui scop, mănăstirea Secu, va fi afiliată din nou administraţiei mănăstirei Neamţu.

I. P. S. Sa promite călugărilor secani, că va sta mai mult de vorbă cu ei, dupăce va vizita şi mănăstirea Sihăstria, care este situată la vreo 5 km. şi jum. mai în vârful muntelui.

După binecuvântările arhiereşti de încheere, I. P. S. Sa, înconjurat de însoţitori, porneşte spre Sihăstria. Drumul este anevoios căci este numai urcuş şi bolovani.

După un ceas de vreme, apare pe un colnic Sihăstria, înconjurată de atenansele ei orânduite simetric. Era tocmai la amează, când lucrul era suspendat. Clopotul mănăstirii a vestit evenimentul neaşteptat de sosirea Chiriarhului. Imediat a apărut soborul în poarta mănăstirii primind pe I. P. S. Sebastian după rânduiala prevăzută în tipic.

Spre deosebire de mănăstirea Secu, aici vieţuitorii sunt tineri. Câţiva duhovnici cu feţele palide vădesc viaţa severă pe care o duc. La Sihăstria viaţa se desfăşoară după cele mai severe reguli introduse de Teodor Studitul. Viaţa de obşte se desfăşoară în toată curăţia şi amploarea ei. Fiecare îşi are o ascultare precisă. Munca este preocuparea tuturor, căci numai bătrânii sunt rânduiţi la slujbe. Aici se mănâncă numai legume, carnea fiind cu desăvârşire exclusă. Deaceia chipurile acestor vieţuitori exprimă o seninătate impresionantă.

I. P. S. Mitropolit Sebastian, precedat de slujitori, intră în biserică şi ia loc în strana arhierească. Egumenul oficiază un Te-Deum. După polihroniu I. P. S. Mitropolit îşi exprimă bucuria de a fi vizitat una din cele mai izolate mănăstiri, unde valurile frământărilor sociale nu turbură liniştea vieţii monahale. Aici şi natura şi oamenii trăesc în frăţietate. Dela primii paşi, atmosfera de reculegere îţi cucereşte sufletul. Seriositatea şi seninătatea se îmbină pe chipul fiecărui vieţuitor. Din orice manifestare se vădeşte duhul rugăciunii şi al muncii, principiu fundamental al instituţiei monahale. Fără posibilităţi materiale locale gospodăria mănăstirii este totuşi înfloritoare. Asta dovedeşte că sprijinul închinătorilor este puterea, iar zelul soborului pentru viaţa religioasă pleacă dintr'o profundă evlavie creştină.

I. P. S. Sa relevă frumuseţea şi curăţia tehnică a cântărilor bisericeşti. Fenomenul conservării adevăratei psaltichii, se explică prin menţinerea la străni a bătrânilor psalţi, cari instruesc pe viitorii călugări numai după textele autorilor consacraţi în cântarea ortodoxă.

La sfârșit, I. P. S. Sa stăruie asupra însemnătății vieții de obște, fel de viețuire obligator pentru toate mănăstirile, dar realizat în chip desăvârșit — așa cum prevăd pravilele — numai la Sihăstria.

Binecuvântând soborul și lăudând viața cucernică a tuturor viețuitorilor, I. P. S. Sa promite că va da pildă de vrednicia monahală pe călugării dela Sihăstria, ca exemplul lor să fie un stimulent și pentru celelalte mănăstiri.

După prezentarea soborului, I. P. S. Sa vizitează chiliile, trapeza și celelalte atenanse ale azezământului monahal, dând unele îndrumări gospodărești. Jos, sub tăpșanul pe care stă ridicată mănăstirea, un joagăr purtat de apă taie scânduri trebuitoare pentru repararea gardurilor și a grajdului. Chiriarhul se pogoară și cercetează instalația rudimentară a joagărului, la care lucrează doi băeți cu o dexteritate impresionantă. Tot pe cursul apei, într'o încăpere de bordeiu, funcționează o piatră de moară. Macină când are ce măcina, dar cum apa curge fără plată cheltuelile de întreținere nu se resimt. Aici nimeni nu urmărește câștig personal, totul e al instituției și fiecare are ce-i trebuie.

Dela Sihăstria, I. P. S. Mitropolit Sebastian, coboară spre Secu, în aceiași șarabană ce dezbârnă bolovanii lucioși depe făgașul drumului care, în timp de ploaie, se transformă în albie de pârâu.

Aici, la Secu, în trapeză se înșiră două mese lucrate din brad, dintr'o singură bucată. Bradul întreg a fost cioplit și așezat pe capre și slujește de masă. Scândura aceasta are jumătate metru grosime. La o masă mănâncă viețuitorii mănăstirii iar la cealaltă vizitatorii și drumeții. Aceiași veselă, străchini smălțuite de lut, linguri de lemn, aceiași mâncare un borș călugăresc cu verdețuri dres cu zară. Pofta vine cu îndemnul, bunăvoința și mai ales cerută de sănătatea trupească.

I. P. S. Mitropolit Sebastian binecuvintează masa și pe meseni și se întreține cu muncitorii dela pădure, întrebându-i de copii și de alte chestiuni în legătură cu viața de familie.

După masă I. P. S. Sa a primit soborul în sala

de recepţie a mănăstirii şi i-a dat sfaturi, cum să conlucreze cu autoritatea de Stat, cum să ridice viaţa duhovnicească şi cum să gospodărească bunurile obştei, ca astfel mănăstirea să prospereze în toate domeniile. S'a interesat îndeaproape, de mersul şcoalei elementare în care învaţă toţi călugării să obţină absolvirea celor şapte clase, aşa după cum sunt dispoziţiile Sf. Patriarhii. P. C. Arhim. Dionisie Udişteanu a dat toate lămuririle în calitate de director al cursului pregătitor.

Mulţumind de felul cum a găsit administrată mănăstirea, I. P. S. Sa aduce laude părintelui Vasian, bătrânul stareţ al Secului, care deşi pensionar, înţelege să facă ascultare de a sta în fruntea soborului.

Către seară, în sunetele clopotelor, I. P. S. Mitropolitul Sebastian părăseşte mănăstirea Secu, fiind petrecut de călugări până la pârâul Ozana.

Odată cu asfinţitul soarelui I. P. S. Sa ajunge la mănăstirea Neamţu. La poarta mănăstirei se dă jos din şarabană şi o ia pe jos la schitul Vovidenia. Aici este întâmpinat de egumenul Gherontie, care arată Chiriarhului toate nevoile schitului, în special trebuinţa de a se repara unele chilii şi gardurile dimprejurul lor. Vieţuitorii sunt puţini, doar cinci la număr, şi fac parte din soborul mănăstirii Neamţu, de unde li se fixează şi ascultările.

După o zi de oboseală I. P. S. Sa petrece noaptea la mănăstirea Neamţu, ca a doua zi dimineaţa să continuă vizitele canonice la alte mănăstiri.

* * *

Joi, 27 Aprilie, la orele 9 dimineaţa, I. P. S. Mitropolit Sebastian plecând dela Neamţ, a ajuns la mănăstirea Agapia. La poartă înaintea mănăstirii, a fost întâmpinat de sobor în frunte cu bătrâna stareţă Arhim. Agafia Velasie, care a urat „bun venit“ noului Chiriarh. Diaconii deserventi ai mănăstirii au înveşmântat cu mantie pe Chiriarh şi după rânduiala tradiţională l-au condus, cu tot fastul, în biserică.

Aici, după Te-Deam, diaconul Cozma a vorbit în

numele soborului expunând ceva din istoricul mănăstirii şi mai ales din importanţa ei din punct de vedere duhovnicesc. P. C. Sa arată legăturile ce le-a avut şi are această mănăstire cu părţile ardelene, de unde au venit cele mai multe călugăriţe. Arată bucuria soborului de a întâmpina pe I. P. S. Sebastian, care face acum prima vizită oficială, în calitate de şef spiritual al Bisericii moldovene. In ordinea realizărilor curente, cuvântătorul remarcă activitatea din ateliere, şcoala de adulte, etc. şi solicită din partea Chiriarhului sprijinul moral şi material pentru stimularea muncii din această liniştită mănăstire. Asigură pe I. P. S. Mitropolit în numele soborului, de supunere şi devotament, condiţii principale prin care se câştigă dragostea şi încrederea chiriarhală.

I. P. S. Mitropolit Sebastian, în răspunsul său, proslăveşte memoria Mitropolitului Veniamin Costache, care prin viziune duhovnicească a ales acest loc pentru întemeerea aşezământului de călugăriţe dela Agapia, unde condiţiile de înflorire ale unei mănăstiri de maici sunt cele mai prielnice. Strămutarea călugăriţelor dela mănăstirea Socola, dela periferia oraşului Iaşi şi stabilirea lor departe de vâltoarea societăţii, dovedeşte că Mitropolitul Veniamin înţelegea rostul monahismului în temeiurile lui dogmatice şi canonice. Această măsură administrativă pune în practică ideile cuprinse în scrierile Sfinţilor Părinţi, făcând posibilă realizarea unei înfloritoare vieţi duhovniceşti chiar în condiţiile mereu în prefacere ale lumii moderne. Deoarece şi condiţiile materiale contribue în mare măsură la realizarea instituţiilor religioase, un alt mitropolit a înzestrat mănăstirile de maici dela Agapia, Agafton şi Varatec cu ateliere de industrie casnică, ca vieţuitoarele să cunoască o îndeletnicire practică şi din practicarea acestei îndeletniciri să-şi asigure existenţa. Acest mitropolit a fost Pimen Georgescu. El a îmbinat munca cu rugăciunea în mănăstirile moldovene. Poate la vremea aceia iniţiativa Mitropolitului Pimen a fost criticată şi contestată, ca o măsură ce turbura atmosfera de reculegere a sihăstriei. Dar câte măsuri chiriarhale nu întâmpină rezistenţa, cu toate că ele urmăresc numai progresul şi fo-

losul celor bisericeşti! Iată, iniţiativa Mitropolitului Pimen îşi dă roadele ei tocmai acum după patru decenii. Dacă mănăstirile de maici nu ar avea atelierele, ca surse de venituri, şi dacă fiecare călugăriţă n'ar cunoaşte şi practica o îndeletnicire manuală, nu se ştie cum s'ar putea întreţine aceste instituţii cu atâtea vieţuitoare.

Mă bucur că am prilejul să admir această biserică împodobită cu pictura murală creată de geniul lui Grigorescu şi constat că soborul menţine curăţenia acestui locaş divin de parcă ar fi o bijuterie. Aşa se cuvine să fie îngrijit locaşul unde tronează pururea prezenţa Mântuitorului. Şi ar fi nepotrivit să fie altfel într'o aşezare monahală unde călugăriţele continuă prin evlavia lor, spiritul de jertfă al Mironosiţelor.

Binecuvântând soborul, Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Sebastian se scoboară din jilţul arhieresc şi condus de protoereii şi duhovnicii mănăstirii iese din biserică şi se urcă în salonul de primire al stăreţiei. Aici sunt prezentate de către maica stareţă membrele din consiliul duhovnicesc şi economic. I. P. S. Sa se interesează, cu mare grijă, de rapoartele verbale ce i se supun la cunoştinţă asupra treburilor mănăstireşti. In special s'a oprit asupra condiţiilor reale în care lucrează atelierul de covoare, stânjenit din lipsă de materii prime.

I. P. S. Sa asigură pe maestrele dela ateliere, că aceste secţiuni vor lucra, în curând, cu toată capacitatea lor de lucru, materiile prime fiind asigurate de Societatea de Import Export cu care s'a făcut contracte şi eşalonat producţia.

Până la amează, I. P. S. Sa a vizitat toate secţiile atelierelor din incintă, muzeul, infirmieria, arhondaricul, etc. admirând pretutindeni ordinea şi curăţenia exemplară.

Din incintă s'a scoborît să viziteze cele două biserici din exterior, unde se fac slujbe după rânduelile prescrise de tradiţia mănăstirească. Ambele biserici întreţinute curat şi cu tot inventarul trebuitor.

La amează s'a luat masa în sala de primire, unde au participat şi membrele celor două consilii. Fiindcă timpul era programat în amănunt, după masă stăreţia

a aranjat un car cu boi, cu care I. P. S. Mitropolit Sebastian s'a urcat la Agapia Veche. Drumul era accidentat şi cu mare greutate s'a ajuns la locul de unde a pornit aşezarea mănăstirească.

La Agapia Veche este o aşezare mai restrânsă, unde vieţuesc călugăriţele cu viaţă ascetică. Alimentarea se face din vale. Bisericuţa este o bijuterie refăcută prin stăruinţa profesorului I. D. Ştefănescu. De jur împrejur incinta este închisă de un gard înalt de răzlogi, construcţie cu totul caracteristică regiunii. Intr'o văgăună s'au restrâns, într'un bordei de pământ, câteva maici, cari apar numai la soroacele slujbelor, neavând altă legătură cu lumea.

Aici, la Agapia Veche, nu este îngăduit să petreacă noaptea, dintre închinători, în incinta mănăstirii, deaceea s'a construit în afară de incintă, în pădure, o casă de oaspeţi. Contribuţia la ridicarea acestei case a fost a unor închinători, care au înţeles severitatea pravilelor călugăreşti ce cârmuesc viaţa duhovnicească din acest loc retras.

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit a fost viu impresionat de simplitatea şi curăţia acestei vieţi călugăreşti, care înfloreşte altfel în locuri unde valurile pasiunilor nu pătrund cu uşurinţă.

Adunate în bisericuţă, cu duhovnicii lor, I. P. S. Sa le-a ţinut călugăriţelor un cuvânt de îndrumare, cu o căldură ce le-a mişcat până la lacrimi. I. P. S. Mitropolit Sebastian a făcut o expunere a vieţii curate a monahilor din primele veacuri ale creştinismului, cari-şi făceau aşezări prin Egipt şi Arabia în locuri retrase. Aceşti monahi se îngrijeau de suflet, căci erau încredinţaţi că din sufletul omului pleacă adevărata împărăţie a lui Dumnezeu. Din rândul acelor monahi simpli s'au ridicat pilde de cuvioşie în aşa măsură, că şi astăzi sunt pomenite cu cinste numele lor. Chiar aici, la Agapia Veche, avem ctitori de cuvioşie, încât la canonizările pe care le face Sf. Sinod, sunt trecuţi în catalogul de cinstire cuvioşi băştinaşi care se vor bucura de pomeniri cu slujbe speciale.

Pe drumul celor ce au ctitorit Agapia Veche, merge, prin viaţa lor curată, şi vieţuitoarele de astăzi. Religio-

zitatea este o trăire prin fapte concrete mărturisite şi nu o atitudine convenţională de suprafaţă. Şi această trăire religioasă se constată aici, unde natura este înfrăţită cu omul în atmosfera blândă a moralei isvorâtă din nepieritorul tezaur al Evangheliei. Monahismul reprezintă o viaţă de privaţiuni voluntare, care purifică sufletul şi-l întăresc. Privaţiunile sunt cele mai potrivite mijloace pentru înăbuşirea pasiunilor şi desrădăcinarea instinctelor, care prin aţâţarea poftelor trupeşti dăunează sufletului. Lupta împotriva ispitelor, subiect atât de des desbătut în convorbirile monahilor, nu este altceva decât frământarea celor ce încă n'au ajuns la starea de desăvârşire pe care o caută adevăraţii monahi. Când ispitele nu mai pot subjuga trupul, atunci sufletul a câştigat biruinţa şi mântuirea devine o realitate spirituală. Acele viziuni personale, trăite de cuvioşi, atât de fantastic istorisite de hagiografi, pentru cei lipsiţi de exerciţiile sufleteşti apar cu totul paradoxale. Şi totuşi, pentru asceţi sau anahoreţi, la care problema sufletului primează, acele viziuni îşi au un fundament lămurit. Un om neiniţiat în tehnica muzicală nu va înţelege sensul unei simfonii, ci va privi numai la gesturile orchestranţilor şi nicidecum nu va fi vrăjit de armonia tonurilor feluritelor instrumente.

Aici nu este o cauză obiectivă ce stă împotriva înţelegerii, ci una cu totul subiectivă. Pentru înţelegerea muzicii clasice se cere pregătire specială, adâncire, analiză, o adevărată instrucţie tehnică.

Dece oare monahismul să fie atât de uşor înţeles în rosturile lui, tocmai de aceia care trăiesc mai mult după trup decât după exigenţele înalte ale sufletului? Să dăm ceiace este a Cezarului, Cezarului şi ce este a lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

Binecuvântând soborul acestei retrase mănăstiri, I. P. S. Mitropolit s'a pogorît la Agapia din vale pe jos. Zăduful zilei se potolise, căci soarele îşi ascundea flacăra după piscurile munţilor acoperiţi cu brădet. Odată cu seara Chiriarhul a ajuns jos, la „Odae", acolo unde e gospodăria centrală a mănăstirii. I. P. S. Sa a vizitat droşcăria, hambarul, grajdurile, beciurile, unde se ţin

cartofii, felicitând pe econoamă de felul cum știe să păstreze inventarul gospodăriei.

Dela gospodăria mănăstirii, Chiriarhul a mers în marea sală de conferințe unde altădată funcționa școala de pictură. I. P. S. Sa promisese să dea îndrumări, mai pe larg, călugărițelor într'o expunere amănunțită.

Acum Chiriarhul se afla în mijlocul tuturor viețuitoarelor din mânăstirea Agapia, desvoltându-și tema: „Munca și rugăciunea stâlpii de temelie ai monahismului".

Vocea sonoră a Chiriarhului și claritatea cu care-și exprima ideile au pus stăpânire pe imensa sală populată până la refuz. I. P. S. Mitropolit Sebastian a desprins concepția despre muncă în Vechiul și Noul Testament. Omul a fost creat să stăpânească natura, cu toate bunurile ei. Această stăpânire a naturii omul o arată prin muncă, al căreia efort era o plăcere. Starea edemică a protopărinților omenirii, Adam și Eva, n'a cunoscut discordie, decât atunci când sub imboldul unei voințe nestăpânite Eva a îndemnat pe Adam să calce porunca divină și să încerce să guste din fructul cunoștinței binelui și răului. Adică a căutat să se îndumnezeiască pe sine, nesocotind limitele mărginite ale ființei umane. Din acest moment, munca a devenit o greutate, ale căreia roduri se câștigă cu sudoare, deoarece cooperarea între Creator și natură se dezechilibrase din pricina neascultării. Rămas fără povățuirea și susținerea Proniei Divine, omul, în loc să progreseze din punct de vedere moral, se alătură celorlalte viețuitoare ce trăiau din instinct, neavând farul călăuzitor al rațiunii și credinții. Așa se explică starea de decădere a omenirii, încât s'a ajuns ca părinții să fie batjocoriți de copii, după cum istorisește Biblia despre Lot și casnicii lui. Legile moralei au fost atât de încălcate, încât a trebuit să fie sancționată această lume îndărătnică prin calamitatea potopului.

Indărătnicia pătimașilor s'a continuat și după regenerarea omenirii, dar alături de cei păcătoși erau și oameni în care „chipul lui Dumnezeu" încă nu se desfigurase cu desăvârșire. Flacăra credinții în îndurarea lui Dumnezeu a fost purtată de patriarhii și profeții Vechiului Testament. Acești iluminați ai credinții reli-

gioase au ţinut trează conştiinţa, că Dumnezeu se va îndura de creaturile sale şi va trimite un Mântuitor al lumii, care să aducă împăcarea şi armonia între Creator şi făptura sa, omul, aşa cum a fost înainte de păcatul neascultării comis de Adam.

In adevăr, Dumnezeu a trimis pe unicul său Fiu, pe Domnul nostru Iisus Hristos, care prin întruparea şi jertfa Lui pe cruce, a adus acea împăcare mult dorită.

In lumea creştină, clădită pe principiile morale ale Evangheliei, munca a devenit iarăşi o plăcere şi o datorie. Insuşi Mântuitorul şi-a trăit copilăria Sa sfântă în casa unui bătrân dulgher, care-şi ducea poverile casei din lucrul mânilor lui. In activitatea sa misionară, Mântuitorul şi-a ales ucenici din rândul oamenilor muncii pescari, vameşi, etc. şi a binecuvântat munca lor mergând cu ei pe mare, în luntrele de pescuit.

Sf. Pavel, chemat la apostolat, în chip extraordinar a statornicit, atât prin îndeletnicirea sa manuală cât şi prin scris că orice om este dator să muncească. El singur îşi întreţinea existenţa prin ţesături de foi de cort, neapelând la ajutorul nimănui deşi ar fi fost în drept să pretindă acest lucru, ca unul ce s'a dedicat misionarismului. Deaceea a şi dat porunca călăuzitoare pentru toţi creştinii: „Cine nu munceşte nici să nu mânânce".

Din epoca apostolică aceiaş îndatorire de a munci a trecut în veacurile patristice şi toţi Sfinţii Părinţi elogiază munca ca pe cea mai preţioasă sarcină socială.

In mănăstiri munca se prezintă ca un efort pentru propăşirea tuturor şi nu numai a individului. Prin sărăcia de bună voie trebuie să se înţeleagă ca fiecare să fie mulţumit cu strictul necesar iar belşugul să fie la îndemână tuturor vieţuitorilor cari muncesc. Iată dece în mănăstiri se urmăreşte introducerea vieţii de obşte şi înlăturarea cu totul a vieţii de sine, care poartă caracterul individualist al proprietăţii particulare. La mănăstire cel care vine caută mântuirea sufletului şi nu îmbogăţirea materială. Se ştie doar că „împărăţia lui Dumnezeu nu este nici mâncare sau băutură".

Munca este şi un mijloc de a ţine în frâu impulsurile trupeşti care nestăpânite împing pe om pe calea

pierzării. Un om care muncește cu râvnă n'are vreme să se ocupe, în acelaș timp, cu alte gânduri decât cu acelea legate de strădania lui.

Morala creștină propovăduește o disciplină a puterilor fizice, ca astfel prin concentrarea lor rezultatul strădaniilor să fie mai spornic, — dar și latura sufletească nu este neglijată, ci dimpotrivă și diciplina puterilor sufletești este coordonată prin rugăciune.

In special la cinul monahal această coordonare între puterile fizice și cele sufletești apare mai evidentă. Un călugăr își petrece viața între aceste alternative: muncă și rugăciune.

De aici reese și particularitatea vieții monahale, care nu se poate impune sau pretinde la toată lumea. Reprezentând această stare o treaptă spre desăvârșire sunt puțini acei care se încumetă s'o împlinească. Tradiția bisericească a și consemnat asemănarea treptei desăvârșirii monahicești cu acea a îngerilor, numind pe călugări „îngeri în trup".

Structura vieții monahale o cunoașteți fiecare, fie din cele citite prin pravile, fie din istorisirile ce le depănați în convorbirile duhovnicești, dar mai cu seamă din pilduitoarele exemple ale întâistătătoarelor și starețelor voastre. Deaceia nu am să mai insist asupra esenții monahismului. Vreau însă să vă atrag luare aminte, că în transformările pe care le suferă societatea în genere și în acest lanț de transformări intră și scumpa noastră Patrie Republica Populară Română — monahismul să nu stea izolat de aceste străduinți cari urmăresc ridicarea felului de trai al celor ce muncesc. Bunăstarea este dorită de toată lumea dar această bunăstare se realizează prin contribuția tuturor. — Aici la mânăstiri contribuția călugărițelor se poate arăta printr'o producție mai mare, atât în cantitate cât și calitativ, a lucrărilor din ateliere. Covoarele lucrate aici au căutare la export. Prin munca ce-o depuneți nu numai că vă acoperiți nevoile personale și aduceți un aport sensibil la economia națională, dar faceți cunoscută arta românească peste granițele țării. Mărind producția mărturisiți prin fapte concrete viabilitatea socială a monahis-

mului şi daţi prilej autorităţii bisericeşti să vă poată susţine, cu succes interesele mănăstireşti.

Alături de această contribuţie materială, puteţi veni în sprijin întărirei patriei noastre cu sfatul şi îndemnul bun pe care îl daţi închinătorilor ce vizitează sfintele lăcaşuri. Cunoaşteţi atitudinea pe care a luat-o Mântuitorul, când fariseii şi cărturarii au venit să-l ispitească dacă trebuie să dea dajdie la stat ori ba. Viclenia adversarilor Mântuitorului a fost demascată prin aceia, că Domnul nostru Iisus Hristos a făcut distincţie netă între obligaţiile faţă de stat şi chestiunile religioase „Daţi cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului iar lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu". Ca cetăţence, călugăriţele trebuie să se supună şi să dea ascultare poruncilor ce vin dela conducerea ţării, administraţia mănăstirilor să colaboreze cu autorităţile comunale, dând pildă de felul cum trebuie să-şi iubească Patria un cetăţean cinstit şi loial. Vă atrag atenţia, cu toată seriozitatea, că nimeni nu vorbeşte sau îşi ia angajamente în numele mănăstirii decât numai stareţa, care mă reprezintă pe mine, Chiriarhul vostru. Cine caută să turbure viaţa mănăstirească, prin acţiuni lăturalnice de orice fel ar fi ele, aceia se exclude dela sine din cinul monahal unde legea supunerii de bună voie primează înainte de orice.

Vreau să fiu înţeles, că am venit între cuvioşiile voastre cu toată dragostea şi nu cu gândul de a vă ameninţa cu sancţiuni. Blândeţea este cel mai bun mijloc de pastoraţie şi eu m'am folosit tot timpul de acest mijloc. Dar sunt şi oameni ai bisericii cari socot blândeţea ca pe o slăbiciune. Pentru unii ca aceştia sancţiunea constitue o binefacere, un mijloc de ispăşire dar şi de îndreptare. Dacă unele din călugăriţe, prin manifestările lor, doresc să fie sancţionate, atunci soborul duhovnicesc ne va aduce la cunoştinţă asemenea cazuri şi nu vom sta de loc la îndoială să aplicăm prevederile canoanelor. Instituţia trăeşte atât cât principiile pe care este clădită nu sunt sdruncinate. Ori temelia pe care se fundamentează monahismul sunt voturile monahale. La păzirea acestor voturi suntem obligaţi toţi călugării,

începând dela Chiriarh şi pânăla monahul retras în văgăunile munţilor.

Cu aceste sfaturi duhovniceşti, ne despărţim fiecare plecând la rostul lui. Vă aduc cuvânt de laudă pentru cele constatate în Mănăstirea Agapia şi nădăjduesc că dela ctitoria lui Veniamin Costache nu vom avea decât veşti care să ne înveselească inima şi să ne dea imbolduri vii în munca noastră arhipăstorească. Bunul Dumnezeu să reverse peste soborul acestui aşezământ belşugul său plin de har!

A doua zi, înainte de a pleca spre Varatec, I. P. S. Mitropolit a vizitat şcoala mănăstirească condusă de maica Tatiana Radovici, o pricepută dăscăliţă. Aici se ţineau cursurile de pregătire pentru examenul particular de cl. V, VI şi VII curs elementar. O serie dintre eleve fuseseră prezentate la examen şi reuşiseră toate, cealaltă serie urma să se prezinte în luna August. I. P. S. Sa s'a suit pe catedră şi a chestionat pe eleve din diferite materii, amintindu-şi de când a fost catihet la şcolile primare din enoria sa sau de profesor de curs secundar. Răspunsurile erau prompte şi clare, ca ale unora din cele mai bune eleve. Cu cât elevele erau modest îmbrăcate, cu papuci de cârpă în picioare, cu atât apărea, prin contrast, buna lor pregătire. Chiriarhul a lăudat silinţa cursistelor, arătându-le cât de mult va fi ridicat cinul monahal prin lumina cărţii, felicitând în acelaş timp pe învăţătoare pentru metodele pedagogice ce le foloseşte în câmpul didactic.

Cu vizitarea şcolii mănăstireşti I. P. S. Mitropolit Sebastian şi-a încheiat vizita canonică la mănăstirea Agapia. La poarta mănăstirii soborul întreg era adunat pentru a fi de faţă la plecarea Chiriarhului. Luându-şi rămas bun dela sobor, I. P. S. Sa i-a promis din nou, că se va interesa de bunul mers al mănăstirii, pe care va vizita-o oridecâteori va fi nevoie de îndrumări chiriarhale la faţa locului, subliniind că dispoziţiile date de biurou nu se potrivesc totdeauna cu realităţile depe teren. Binecuvântând soborul I. P. S. Sa s'a urcat în maşină şi a plecat spre Varatec cu însoţitorii săi.

* * *

Drumul spre Varatec coteşte prin satul Filioara, un sat cu livezi şi culturi de cânepă. Traversând vreo două văi, maşina ajunge pe un tapşan acoperit de un pâlc de plopi şi mesteacăni. Un mic ocol şi în faţă apare, pe neaşteptate, măreaţa aşezare monahală Varatec. Deşi în apropiere de mănăstirea Agapia, Varatecul oferă altă privelişte. Aici clima e mai domoală, fără curenţi. Panorama se întinde până în creasta dealurilor dinspre Moţca. Varatecul e cea mai populată mănăstire de călugăriţe din ţară. Pe lângă atelierele renumite funcţionează şi un seminar monahal de călugăriţe.

In faţa mănăstirii aşteaptă soborul în frunte cu P. C. Arhim. Irina Leca, stareţa mănăstirii.

P. C. Arhim. Ghenadie Caraza prezintă Sf. Evanghelie Chiriarhului. Invesmântat în mantie, I. P. S. Mitropolit binecuvintează asistenţa apoi cortegiul porneşte spre biserică. Corul mănăstirii, condus de dirijoara Antonina Borş, cântă imnele primirii arhiereului. De ambele părţi ale drumului pe care trece cortegiul, stau în genunchi credincioşii din sat şi alţi închinători din împrejurimi.

In biserica mare se oficiază Te-Deum. După Polihroniu, Arhimandrita Irina Lecca, stareţa mănăstirii, rosteşte un scurt cuvânt prin care arată bucuria soborului de a primi în mijlocul lui pe Chiriarhul Moldovei şi Sucevei, conducătorul direct şi exclusiv al cinului monahal. Enumeră pe scurt, realizările făcute de administraţia mănăstirii şi exprimă dorinţa soborului ca mănăstirea Varatic să fie sprijinită de grija chiriarhală, ca fiind cea mai mare instituţie de acest fel din eparhie, dacă nu din ţară.

In răspunsul său, I. P. S. Mitropolit Sebastian îşi arată emoţia îndreptăţită produsă de vizitaţiunile la mănăstirile unde viaţa religioasă pulsează din adâncimi. Atmosfera de evlavie creată de mănăstiri este viaţa caracteristică a judeţului Neamţ. Cine vizitează aceste ţinuturi nu poate să nu fie impresionat de frumuseţile naturale ale regiunii dar mai ales de ctitoriile religioase ridicate din izvorul unei credinţe curate şi statornice.

De mănăstirea Varatec sunt legate multe fapte ce onorează scaunul chiriarhal. Pe lângă realizările în mun-

ca de industrie casnică, efectuată în atelìere, aci la Varatec, asistența copiilor rămași fără părinți din cel de al doilea răsboi mondial, a adus o mare contribuție la vindecarea rănilor ce stăteau pe trupul Moldovei. Inițiativa luată de I. P. S. Patriarh Justinian, pe atunci vicar la Iași, ca unităţile bisericeşti prin personalul lor să creeze centre de asistenţă care să sprijine pe cele ale statului, s'a înfăptuit cu prisosinţă la mănăstirile de maici Varatec şi Agafton. Aceste înfăptuiri constitue o mare cinste pentru opera samariteană sprijinită de cinul monahal. Acum, aici la Varatec, funcţionează un seminar monahal, — şcoala superioară de luminarea călugăriţelor. Dacă chiriarhii anteriori mie au avut mare grijă pentru treburile mănăstireşti, trebue să aveţi încredere nestrămutată că şi eu voi fi călăuzit de acelaş duh al sprijinirii tuturor celor ce muncesc pe ogorul Bisericii şi al Patriei scumpe, Republica Populară Română.

Ori la Văratec se munceşte cu râvnă şi rodul acestei munci se vede din realizările concrete.

Pe noi, ca chiriarh al locului şi deci răspunzător de comportarea cinului monahal faţă de toate problemele ce vin în atingere cu el, ne interesează pe lângă buna gospodărie materială şi curata viaţă duhovnicească din această mănăstire.

Străduania noastră va fi de a introduce în toate mănăstirile, când condiţiile vor fi prielnice, viaţa de obşte. Chinovitismul şi nu viaţa de sine reprezintă tipul ideal al monahismului.

Ţin să accentuez că toate dispoziţiile luate de înaintaşii mei la scaunul chiriarhal şi care au dat bune rezultate nu le voiu schimba, ci voi întări fiinţarea lor. Munca pastorală a unui chiriarh e de a fi un înţelept continuator al înaintaşilor pe drumul realizărilor bune, căci lucrul arhieresc nu e legat numai de prezent. Arhieria, ca oficiu al răspândirii puterilor harice, nu este legată de măsurătorile timpului. Ea este una şi aceiaşi dela întemeierea ei şi până la sfârşitul veacurilor.

Apreciez, în special, munca I. P. S. Patriarh Justinian, pe care a dovedit-o în redresarea monahismului. Voi ţine seama de tot ce s'a realizat de I. P. S. Sa,

ca fostul meu antecesor la scaun, şi voi căuta să-i continui opera, mergând pe acelaş făgaş.

La încheierea acestor cuvinte programatice, pe lângă mulţumirile generale pe care le adresez P. C. maicei Stareţe pentru modul festiv cu care ne-a primit la prima vizitaţie canonică, adresez în special, laudă meritată dirijoarei corului, maicii Antonina Borş. Cuvioşia sa a reuşit să înzestreze slujbele bisericeşti, cu un cor de maici atât de bine organizat şi instruit. In acelaş timp am observat un al doilea cor, cel al seminarului monahal, instruit în melodia psaltică. Din aceste constatări, rezultă că arta muzicală se desăvârşeşte în ambele laturi pe voci armonizate şi pe psaltichie, lucru demn de relevat şi de apreciat într'o instituţie monahală.

Bincuvintez soborul şi toată strădania lui şi doresc să avem cu toţii numai bucurii duhovniceşti depe urma tuturor realizărilor din mănăstirile noastre.

Dela biserică I. P. S. Mitropolit a mers să viziteze Seminarul monahal. Aici a fost întâmpinat de directoarea şcolii maica Veronica Constantinescu şi de către personalul didactic. I. P. S. Sa a asistat la o oră de Limba Română. La partea lecţiei recapitulative I. P. S. Sa a pus întrebări elevelor, fiind pe deplin mulţumit de răspunsurile date, constatând o temeinică pregătire. Ambele profesoare, atât cea dela partea literară cât şi cea dela teologie sunt licenţiate şi cu examen de capacitate. Chiriarhul a felicitat pe directoare şi pe cele două profesoare.

Dela inspecţia didactică Chiriarhul a cercetat gospodăria seminarului care funcţionează independent de cea a mănăstirii. Constatând unele lipsuri în inventarul bucătăriei, I. P. S. Sa a dat un ajutor bănesc ca aceste lipsuri să fie înlăturate. Maica directoare a pus în curent pe I. P. S. Mitropolit cu toate greutăţile ce le întâmpină în gospodărie ca la orce început de şcoală nouă. Chiriarhul i-a promis tot sprijinul ca pe viitor şcoala să nu ducă lipsuri ce i-ar dăuna bunul mers al ei.

După ce a vizitat mănăstirea, arhondaricul şi cooperativa, dând îndrumări dela caz la caz, Chiriarhul s'a retras în reşedinţa mitropolitană, ridicată de mitropolitul Pimen. Aici I. P. S. Sa a primit pe stareţă şi

pe cele două consilii interesându-se şi rezolvând pe loc chestiunile curente ce aveau nevoie de rezoluţia chiriarhală.

După amează I. P. S. Mitropolit a vizitat cele două biserici din afara incintei mănăstirii. I. P. S. Sa a poposit la mormântul poetei Veronica Micle, geniul inspirator al marelui Mihail Eminescu. Versurile epitafice depe lespedea mormântului sunt înegrite de vreme şi ploi. Plecând dela acest monument funerar, I. P. S. Sa face o incursie în literatura modernă românească relevând contribuţia masivă a poeţilor moldoveni şi reflexul acestei poezii în literatura ardeleană. Dealtfel I. P. S. Sa cunoaşte cele mai amănunţite episoade din viaţa lui Eminescu, când acesta a cutreerat potecile, satele şi şcolile ardeleneşti, în epoca lui de adolescenţă.

Către seară a cercetat atenansele mănăstireşti spre a se convinge de cum este întreţinut inventarul.

* * *

A doua zi dimineaţa I. P. S. Mitropolitul Sebastian a plecat dela mănăstirea Varatec spre mănăstirea Horaiţa. Incercarea de a pătrunde pe văgăunele ce duc la Horaiţa n'a reuşit din pricina drumurilor accidentate. Dela o distanţă de 4 km. maşina n'a mai putut să înainteze şi cu multă greutate s'a scos dintr'un tău întorcând-o îndărăt în satul Crăcăoani. Luând drumul spre Piatra Neamţ I. P. S. s'a oprit în satul Dobreni la preotul Const. Cojocaru a cărui locuinţă era situată la marginea şoselei. Preotul era singur acasă, soţia fiindu-i la şcoală. Preotul aranja trandafirii şi florile din faţa casei; o grădiniţă de toată frumuseţea. Peste puţin timp a venit şi soţia cu cei doi copii dela şcoală. I. P. S. Sa s'a întreţinut cu preotul asupra problemelor pastorale şi a rămas plăcut impresionat că un preot cu şase copii în şcoli, deci cu atâtea greutăţi, priveşte cu mult optimism viaţa. In ochii Chiriarhului se putea citi rememorarea amintirilor, când şi I. P. Sa avea tot aşa de multe greutăţi, copii prin şcoli, dar vrednicia şi încrederea în muncă nu l-au descurajat niciodată. Au venit şi bătrânii părinţi ai preotului Cojocaru, doi învă-

ţători pensionari, să fie binecuvântaţi de Chiriarh. Vorba lor domoală moldovenească, însoţită de o delicată bunăcuviinţă, au umplut sufletul Chiriarhului de mângâere. Ambii bătrâni aveau palmele bătătorite de muncă, căci în faţa casei lor bătrâneşti pomii, trandafirii şi florile erau rânduiţi ca într'o seră. Pilda de îngrijire a pomilor se vedea înfăptuită şi la grădinile vecinilor, încât toate casele păreau a fi construite într'un parc anume amenajat.

I. P. S. Mitropolit Sebastian s'a interesat asupra modului de colaborare a preotului cu celelalte autorităţi şi de rezultatele practice ale acestei armonioase colaborări.

Dela Dobreni I. P. S. Sa a plecat spre Mănăstirea Bistriţa. Inainte de a intra în Piatra Neamţ, lângă mahalaua Dărmăneşti, se vede ridicat pe o colină schitul Draga. Acest schit singuratic Chiriarhul a hotărât să fie afiliat mănăstirii Bistriţa pentruca inventarul să nu se irosească şi din când în când să se oficieze Sf. Liturghie.

Către seară Chiriarhul a poposit la Bistriţa, ctitoria Muşatinilor. O mănăstire cu puţini călugări dar foarte bine întreţinută. Biserica măreaţă în trei despărţiri, fiecare despărţire a naosului reprezentând influenţa unei epoci. Stareţul Eftimie Luca, licenţiat în teologie, în fruntea soborăşului său face primirea Chiriarhului. La strană cântă un cor de fete din sat. Vocile perfect armonizate execută imnurile ocazionale de parcă ar fi cântate de corişti cunoscători ai tehnicii muzicale. In realitate totul se cântă după ureche.

După Polihroniu stareţul rosteşte un scurt cuvânt de bun venit, la care I. P. S. Mitropolit Sebastian răspunde printr'o depănare a trecutului, arătând relaţiile culturale între Moldova şi Ardeal, în special depe urma lui Petru Rareş. Valea Bistriţei, cu mănăstirile ei, a constituit un făgaş firesc al tuturor legăturilor sociale dintre provinciile româneşti despărţite de lanţul munţilor Carpaţi. In Republica Populară Română vechile diferende între confesiuni şi neamuri, au dispărut, toţi fiind înfrăţiţi în munca de reconstrucţie a unei lumi nouă în care dreptatea socială să fie aceiaşi pentru toţi cari muncesc.

Chiriarhul stărue asupra obligaţiunilor ce le au că-

lugării în calitatea lor de cetăţeni ai statului, sfătuindu-i să fie cu mare grijă la executarea dispoziţiilor date de stareţ, care poartă pe umerii lui sarcina de delegat al Chiriarhului şi este deci, personal, responsabil de tot ce se petrece în mănăstire.

Aducând cuvinte de laudă de felul cum a găsit întreţinută biserica, de organizarea corului şi de corecta prezentare a soborului, I. P. S. Sa binecuvântând pe credincioşi promite că va purta o grijă deosebită pentru acest aşezământ duhovnicesc.

Inconjurat de sobor, I. P. S. Sa a fost condus la stăreţie unde i-au fost prezentaţi membrii celor două consilii. Chiriarhul s'a interesat de nevoile mănăstirii, luând unele măsuri administrative recomandate de membrii consiliului după cerinţele depe teren.

Pentru a răsplăti munca vieţuitorilor din mănăstirea Bistriţa, a doua zi înainte de a pleca la Piatra Neamţ, I. P. S. Mitropolit Sebastian, a acordat rangul de protosincel ieromonahului Varahil, iar pe diaconul Chebac, elev anul III la seminarul monahal l-a promovat la rangul de arhidiacon.

Duminică, la orele 9 dimineaţa, Chiriarhul a părăsit mănăstirea Bistriţa plecând la Piatra, unde era programată liturgia arhierească la biserica Precista şi conferinţa cu preoţii din plasa Piatra.

* * *

Biserica Precista din Piatra este o ctitorie nouă, ridicată din strădania cunoscutului arheolog, preotul Constantin Matasă. Arhitectura bisericii păstrează stilul epocii lui Ştefan cel Mare. Pictura, în frescă, este executată de fraţii Profeta. Biserica aceasta constitue un monument de artă pe regiune şi invederează cât a fost de pasionat pentru artă ctitorul ei. Parohia Precista este condusă de P. C. Preot Mihai Gavrilescu, protopopul jud. Neamţ. P. C. S. a fost colaboratorul părintelui Const. Matasă, atât la oficiul de protopop cât şi la cel de paroh multă vreme.

La această biserică aşteaptă soborul preoţilor din Piatra şi mulţime de credincioşi pe I. P. S. Sebastian, care vizitează acest oraş pentru întâia dată.

La ora 9¼, Chiriarhul se dă jos din maşină şi este întâmpinat de protopopul M. Gavrilescu. Un grup de credincioşi prezintă Chiriarhului buchete de flori.

Până la intrarea în biserică, drumul este acoperit cu flori şi covoare, privelişte ce impresionează.

Soborul preoţesc în frunte cu P. S. Arhieren Emilian Antal, directorul Seminarului Monahal, aşteaptă pe Chiriarh în pridvorul bisericii. Corul, dirijat de preotul Borş, cântă „Cuvine-se cu adevărat", până când I. P. S. Mitropolit se închină şi intră în altar. Dupăce diaconii îmbracă în vesminte pe Chiriarhul Moldovei, se începe slujba sfintei Liturghii.

Spaţiul bisericii este insuficient pentru mulţimea de credincioşi care se perindează spre a face loc şi altora. O ordine consimţită de credincioşi fără nici o indicaţie, semn a unei bune educaţii religioase.

La sfârşitul Sfintei Liturghii, P. C. Protopop M. Gavrilescu face o dare de seamă, succintă, prin care pune în curent pe I. P. S. Mitropolit Sebastian cu toate realizările din sectorul vieţii bisericeşti din jud. Neamţ. Mulţumeşte I. P. S. Mitropolit Sebastian în numele preoţimei şi a credincioşilor din oraşul Piatra, că a ales această parte a Eparhiei să o cerceteze, canonicește, în primul rând acordându-i-se prin aceasta atenţie chiriarhală valoarea ce i se cuvine. Asigură pe înaltul Chiriarh de devotamentul preoţimei şi de credincioşia enoriaşilor.

Răspunzând la cuvântarea protopopului M. Gavrilescu, I. P. S. Mitropolit Sebastian şi-a arătat emoţia de care este cuprins sufletul acum, când ia legătură cu credincioşii din Piatra Neamţ. In desfăşurarea cuvântării sale, I. P. S. Mitropolit stărue asupra structurii organice dintre ierarhia bisericească conducătoare şi turma credincioşilor, care împreună alcătuesc biserica vie, spornică în redresarea morală a omului.

Biserica, în structura ei socială, nu se izolează de realitatea socială a statului, realitate care cuprinde toate confesiunile religioase. Ţara noastră are un regim de democraţie populară, un regim în care clasa muncitoare conduce sub forma dictaturii proletariatului. Este o formă politică prin care se construeşte socialismul. Bi-

serica, în doctrina ei, urmăreşte mântuirea sufletului. Grija de corp nu o neglijează, dar partea aceasta, a transformării sociale, prin care se urmăreşte ridicarea nivelului de trai, cade în sarcina exclusivă a conducerii de stat. Terenul activităţii oamenilor bisericeşti este hotărnicit de Mântuitorul, când a zis: „Daţi cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului iar cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu“. In decursul desvoltării bisericii, ea a suferit influenţele formelor luate de organizaţiile de stat, dar ea şi-a impus în societate unele influenţe, desigur, în latura morală. Nu vedem dece unii oameni stau rezervaţi în faţa atâtor probleme ce se frământă în întreaga lume. Mersul victoriei este spre progres şi cine se uită numai înapoi, acela nu înţelege orizontul viitorului. Evanghelia urmăreşte umanizarea omului, adică nobilitarea lui. Procesul acesta de nobilitare merge încet şi anevoios, căci în transformările sufletului, realizările se constată cu mult mai greu şi ele nu pot fi cântărite.

Scopul misiunii pastorale este ca la sfârşitul veacurilor să ajungă omenirea la o frăţietate deplină, adică să fie o turmă şi un păstor. Pe acest drum de lucru se găseşte ierarhia bisericească şi deaceea preoţimea e datoare a sta permanent în mijlocul credincioşilor ei. Prosperitatea socială nu poate exista decât într'o atmosferă de pace, condiţiune esenţială a desvoltării vieţii umane. Războiul e cea mai groaznică calamitate pe care egoismul unor oameni desechilibraţi îl predică şi îl susţin. Biserica nu susţine războiul, ci, dimpotrivă, îl combate ca pe cea mai mare pacoste a omenirii. Preoţii şi credincioşii lor să fie uniţi în a lupta împotriva celorce aţâţă la un nou măcel mondial. Dacă massele populare nu doresc războiul, atunci această nenorocire nu se va deslănţui, căci nu are cine s'o poarte.

La lupta omenirii pentru pace se adaugă rugăciunile noastre către bunul Dumnezeu să lumineze minţile conducătorilor de popoare să nu dea ascultare celor însetaţi de a vedea lumea întreagă îndoliată şi aruncată în ghiarele mizeriei şi ale morţii.

Mâine, e sărbătoarea muncii. Toată lumea să ia parte la festivităţile acestei sărbători, şi prin aceasta fie-

care se va bucura de condițiile ce ni le oferă atmosfera stării de pace.

Indemnând pe preoți și credincioși de a fi buni și devotați cetățeni ai R. P. R., Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian mulțumește tuturor asistenților de frumoasa primire ce i-au făcut și promite, că oridecâteori i se va ivi prilejul, va căuta să oficieze Sf. Liturghie la una din bisericile din Piatra.

După slujba religioasă I. P. S. Mitropolit înconjurat de soborul preoțesc se retrage în casa parohială. Aici se ia masa în comun, după o tradiție locală, când fiecare preot aduce mâncare de acasă. Un ospăț mai mult duhovnicesc, căci cu acest prilej preoțimea îl are pe Chiriarh în mijlocul ei, ca pe un adevărat părinte de familie. I. P. S. Sebastian se întreține cu fiecare preot despre greutățile familiare, despre rezultatele obținute în pastorație și despre alte probleme legate de viață.

După o pauză de vre'o oră, s'a deschis conferința preoțească sub președenția însuși a Chiriarhului.

Protopopul M. Gavrilescu pune în curent pe I. P. S. Mitropolit cu toate problemele religioase locale atât dela parohii cât și dela mănăstiri. La urmă cere noi îndrumări și îndemnuri dela Inalt Prea Sfințitul Mitropolit pentruca preoțimea să sporească în râvna misionară.

Răspunzând I. P. S. Mitropolit Sebastian, își arată mulțămirea pentru disciplina păsită în rândul preoțimei din Piatra.

Intrând în miezul conferinței, Chriarhul Moldovei enumeră îndatoririle pastorale pe care preoții să caute a le împlini cu toată râvna, spre a se face indispensabili în toate împrejurările. Societatea reclamă, din necesitate, pe cei ce îi promovează interesele. Din statistica prezentată de protopop, asupra situției sectelor sau altor confesiuni, rezultă că în Județul Neamț, populația aparține aproape în întregime cultului ortodox.

Chiriarhul stărue asupra comportării preotului în parohie, subliniind că exemplul personal de trăire este cel mai pilduitor mijloc de pastorație.

Eforturile preoțimei să fie îndreptate pentru împlinirea obligațiunilor civice cerute de conducerea Sta-

tului, contribuindu-se prin aceasta la întărirea și înflorirea R. P. R.

Incheind directivele date preoțimei nemțene, I. P. S. Mitropolit Sebastian își exprimă convingerea că devotamentul preoțesc pentru biserică și conducerea ei se va ilustra din însuși activitatea pastorală pe teren.

Binecuvântând asistența I. P. S. Mitropolit se retrage pentru a merge la Cut, satul în care locuiește smeritul profesor de teologie Dr. Vasile Gheorghiu. Aici la Cut I. P. S. Sa s'a întreținut cu bătrânul profesor asupra diferitelor probleme de învățământ și în special asupra tipăririi unei ediții critice, în text original, a N. T. lucrare pe care o are în manuscris renumitul exeget. Dela locuința P. C. Preot prof. Dr. V. Gheorghiu înaltul Chiriarh a mers la biserica satului, însoțit de venerabila gazdă.

Preotul Ungureanu a primit pe înaltul Chiriarh cu Sf. Evanghelie, rostind o simțită cuvântare ocazională.

I. P. S. Mitropolit Sebastian a răspuns parohului arătându-și mulțumirea că se găsește într'o biserică de țară, de proporții arhitectonice ca o catedrală, plină de credincioși, care au venit neanunțați, mărturie că preotul este mereu în mijlocul lor. După ce le dă o serie de povețe, I. P. S. Sa promite că la primul prilej oferit de împrejurări va veni la Cut, spre a oficia o slujbă arhierească.

Despărțirea de venerabilul profesor Dr. V. Gheorghiu a fost duioasă, profesorul regretând că nu a putut veni la Piatra din pricina unei răceli.

Reîntors la Piatra Neamț, I. P. S. Mitropolit Sebastian a început vizitarea tuturor bisericilor începând cu Mărăței și terminând cu Valea Viei. La toate bisericile erau prezenți consilierii și epitropii și mulțime de credincioși. Chiriarhul a mulțumit pentru frumoasa primire, dând sfaturi duhovnicești credincioșilor de adevărata viețuire creștină.

Odată cu apusul soarelui vizitele canonice s'au sfârșit, Chiriarhul Moldovei retrăgându-se la Mănăstirea Bistrița.

Dimineața la ceasurile 4, I. P. S. Mitropolit Sebastian a plecat spre Iași pentru a lua parte la solem-

nitatea Sărbătoarei Muncii, care s'a desfășurat în Capitala Moldovei într'un chip cu totul impresionant.

Vizitarea canonică a județului Neamț, a durat o săptămână încheiată cu bogate rezultate pastorale.

ASISTENT

SFINȚIREA „CATEDRALEI MUNȚILOR“ CTITORIA PATRIARHILOR NICODIM ȘI JUSTINIAN DIN COMUNA PIPIRIG JUDEȚUL NEAMȚ

La o depărtare de aproape 25 km. de Târgul Neamț, între munți, se află așezată fruntașa comună Pipirig din județul Neamț, locul de naștere al răposatului Patriarh Nicodim. Iubitor de oameni, nu numai i-a dorit binele, ci cât i-a stat în putință a ajutat pe toți.

A crezut ca un lucru de seamă să dea sprijin deosebit să se poată înălța acolo un falnic locaș de închinare. Și cu drept cuvânt, începută grandios această biserică încă din anul 1923, nu ar fi izbutit să progreseze de nu era sprijinul însuflețit al răposatului Patriarh Nicodim. Cu cât simțea mai mult povara celor 80 de ani de viață și observa că încă mai este mult de lucru la biserică până la terminare, cu atâta era mai îngrijorat. In al 84-lea an al vieții înbolnăvindu-se și înțelegând că sfârșitul e aproape i-a apărut în față figura actualului Patriarh, pe atunci abea locotenent de Mitropolit al Moldovei la Iași și pătrunzând cu duhul întreaga sa ființă, s'a exprimat astfel: „Acesta este un om al adevăratului înțeles al cuvântului, plin de putere de muncă, de bunăvoință și de pricepere. Cu un asemenea voinic ai curaj să pornești la drum“.

L-a invitat să cerceteze la fața locului biserica în construcție dela Pipirig, de unde venind entuziasmat de cele realizate, i-a întărit bătrânului Patriarh și mai mult convingerea că acesta e omul hărăzit de Dumnezeu să continue și să-i desăvârșească opera. Pentru întărirea acestei credințe a întocmit și i-a înmânat o di-

plomă de ctitor, nu pentru ceva făcut, ci pentru cele ce avea să facă. Şi nu s'a înşelat în nădejdea sa.

Inalt Prea Sfinţitul Justinian, ajungând mitropolit al Moldovei şi după trecerea la cele veşnice a Patriarlui Nicodim, locotenent de patriarh şi apoi Patriarh deplin, nu a uitat de „Catedrala Munţilor" închinată Sf. Ierarh Nicolae, din Pipirig, ci s'a ocupat de aproape în toate felurile şi sub îndemnul său şi ajutorul material bogat dat, s'au terminat cele două turle şi coridorul din faţă, iar în interior mobilierul, cafasul pentru cor, policandru şi tot ce mai trebuia, încât la sfârşitul lunei Mai 1950, totul era gata şi pregătit pentru sfinţire. Toate acestea şi altele săvârşite acolo, datorită imboldului Inalt Prea Sfinţitului Justinian, Patriarhul României, care a contribuit şi cu suma de peste 750.000 lei în mai puţin de un an, afară de darurile bogate cu care a venit la sfinţire: Sfinte Vase, Sfânta Evanghelie şi altele. Se stabileşte Duminica Tuturor Sfinţilor la 4 Iunie 1950. Vizita Inalt Prea Sfinţiei Sale şi a Inalt Prea Sfinţitului Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei şi a altor Prea Sfinţiţi chiriarhi la Moscova tocmai în acel timp, a fost motivul serios de s'a amânat data sfinţirii. Cu toate lămuririle date, atât parohienii cât şi cei din regiune, care aşteptau nerăbdători cu un deosebit interes acest mare eveniment al sfinţirei, au fost cuprinşi de o adâncă mâhnire şi o mare îndoială cuprinsese sufletele multora că s'ar mai putea sfinţi aşa degrab această biserică, dar a binevoit Dumnezeu şi Sfântul Ierarh Nicolae Marele făcător de minuni, să se spulbere toată această teamă şi mai curând decât se aştepta oricine, vine vestea că, dacă nu se poate Duminică 2 Iulie, atunci irevocabil la 9 Iulie 1950, va fi sfinţirea. Şi aşa a fost.

Slujba sfinţirii s'a oficiat de Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian împreună cu Inalt Prea Sfinţitul Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, cu Prea Sfinţitul Antim Angelescu, Episcopul Buzăului, cu Prea Sfinţitul Pavel, Directorul Seminarului Monahal superior dela Mănăstirea Neamţu, P. C. Arhim. Melchisedec, stareţul Sf. Mănăstiri Neamţu şi Arhim. Ioan, vi-

carul Arhiepiscopiei Iaşilor, mulţi preoţi, călugări şi călugăriţe.

Incă din ajun în acest scop sosise la Pipirig Prea Sfinţitul Pavel, oficiind sfintele slujbe şi rânduind cele de cuviinţă pentru a doua zi.

Tot din ajun a sosit la Mănăstirea Neamţu Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian însoţit de Prea Sfinţitul Episcop Antim al Buzăului.

S'a făcut primire oficială în biserica mare a mănăstirii Neamţ. Salutat cu tot respectul de soborul mănăstirii, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian şi-a arătat mulţumirea sufletească de a fi putut veni la Mănăstirea Neamţu, cea atât de dragă răposatului Patriarh Nicodim, al cărei scut cu adevărat i-a fost toată viaţa. A dat multe sfaturi şi îndrumări obştii şi credincioşilor adunaţi, precum şi profesorilor şi elevilor Seminarului Monahal Superior de aici. S'a interesat apoi de nevoile mănăstirii, ale seminarului, de sporirea vieţii duhovniceşti şi de bunul mers al treburilor gospodăreşti. Nu a uitat a recomanda tuturor să dea tot sprijinul autorităţilor pentru a-şi îndeplini cât mai bine fiecare sarcinile ce le revin pentru cât mai mult bine în popor şi a fi nu numai doritori de pace, ci şi luptători pentru menţinerea ei în toate felurile : muncind fiecare cu râvnă în sectorul său şi desminţând svonurile celor rău voitori, care de altfel nu au alt efect decât a zăpăci pe cei lesne crezători pentru un moment.

In amurgul serii a sosit, venind dela Suceava, Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Sebastian. Era tare îndurerat şi sdrobit sufleteşte, căci plecase dela mormântul proaspăt, care cuprindea corpul neînsufleţit al Luciei, fiica sa bună şi scumpă — cum o numea Inalt Prea Sfinţia Sa, — trecută la Domnul după o adevărată, grea şi lungă suferinţă. Inmărmuriţi de durere şi muţi, ca să nu-i mai sgândărească năprasnica durere, a fost întâmpinat de obştea mănăstirii şi condus la apartamentul ce i s'a rezervat. S'a întâlnit apoi cu Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian care i-a exprimat în numele tuturor condoleanţe. S'a discutat apoi asupra programului pentru sfinţirea de a doua zi dela Pipirig.

In ziua de 9 Iulie, Duminică dimineaţă, cerul era

încă acoperit de nori negri şi o ploaie deasă şi rece, făcea impresia că timpul acesta închis şi posomorît va dura mult. Dar pela orele 8 când trebuia să plecăm din mănăstire, ploaia a încetat, norii au început a se subţia şi un soare primăvăratec a luminat întreaga zare şi astfel a fost toată ziua, fără praf pe drum şi fără căldură prea mare.

In mijlocul bisericii s'a binecuvântat de Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian cu dichero-trichelele mulţimea credincioşilor, intrând cu toţii în sfântul altar şi pregătindu-ne cu toţii pentru oficierea sfinţirei bisericii propriuzisă.

Totul a decurs în cea mai perfectă ordine, într'un cadru foarte solem şi impresionant. Inconjurarea bisericii de trei ori cu sfintele moaşte, cu citirea Apostolului şi a Evangheliei şi a sfintelor rugăciuni, înaintea bisericii, a fost deasemeni foarte mişcător şi duios.

Actul sfinţirei citit clar şi ascultat cu atenţie de Prea Cucernicul Protoiereu Andoni din Tg. Neamţ, releva marea contribuţie a celor doi Patriarhi: Nicodim şi Justinian. Şi în acest act se numeşte această măreaţă biserică: „Catedrala Munţilor“ şi „Catedrala Patriarhilor“. Şi în el se îndeamnă lumea a fi credincioasă, iubitoare de ordine, de muncă, de progres, de înţelegere, de pace. A fost solemn momentul când s'a aşezat acest document în piciorul Sfintei Mese, în cutiuţa de metal învăluită în ceară aromată.

Spălarea pietrei depe Sfânta Masă, stropirea cu apă de trandafir, ungerea cu Sfântul şi marele Mir, atât a sfintei mese cât şi a celor patru părţi interioare ale bisericii, a catapetesmei şi a proscomediei, au fost făcute cu atâta solemnitate şi urmărite de credincioşi cu atâta atenţiune şi evlavie, încât se putea citi pe feţele tuturora o transformare lăuntrică a unui duh ce-i stăpânea la fel pe toţi: cler şi credincioşi.

După săvârşirea solemnă a sfintei Liturghii, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian, Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Sebastian, Prea Sfinţiţii Episcopi Antim şi Pavel, cu tot clerul şi toţi credincioşii eşind în faţa bisericii unde erau aşezate prinoasele, a oficiat un parastas pentru odihna sufletului celui mai însemnat ctitor al bisericii,

Nicodim Patriarhul. Fiu al satului Pipirig, deși din oameni săraci, prin muncă și vrednicie a ajuns de a fost cel mai înalt demnitar al Bisericii Ortodoxe în Statul Român. S'au făcut rugăciuni și pentru toți binefăcătorii adormiți în Domnul, mari și mici, cari au ajutat cu ce au putut la construirea acestui sfânt locaș până în prezent.

Aici a fost și locul și momentul cel mai potrivit a se rosti cuvântările de rigoare.

Preotul paroh V. Munteanu, nepot de frate al răposatului Patriarh Nicodim, arată pe scurt greutățile prin care a trecut executarea acestei grandioase lucrări și deosebitul merit al răposatului Patriarh Nicodim, care nu a încetat din viață până nu a asigurat un continuator vrednic în persoana Prea Fericitului Patriarh Justinian, care în adevăr a împlinit cu prisosință nu numai prin darul bogat al ajutorării cu peste 750.000 de lei în mai puțin de un an, dar mai ales cu grija arătată, cu interesul ce l-a purtat foarte de aproape, cu hotărârea de a oficia personal sfințirea și a hirotoni, potrivit dorinței răposatului patriarh pe strănepotul său, fiul parohului, Paul V. Munteanu, preot nou la această biserică nouă. Adevărat i se poate spune pentru măreția ei „Catedrala Munților“ iar pentru ajutoarele determinate executării ei „Catedrala Patriarhilor“.

Locuitorii satului Pipirig, de obârșie transilvăneni, ca și mitropolitul actual al Moldovei și Sucevei, — s'au refugiat din fața urgiei prigoanei catolice care nu au voit după 1700 să primească „uniația“. Iubitori de glie și de așezăminte de cultură și binefacere, nu au precupețit nici ei din puterea lor de muncă spre a contribui cât de cât la progresul lucrărilor. Azi fericiți, cu toții mulțumesc stăpânirii politice din țara noastră: Partidului Muncitoresc Român și onoratului Guvern că au fost înlesniți să se bucure de această aleasă și neuitată sărbătoare a satului lor și cu toată recunoștința mulțumese respectuos Inal Prea Sfințitului Patriarh Justinian, Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Sebastian, Prea Sfințiților Episcopi Antim și Pavel, și tuturor celorlalți slujitori, fac legământ că după cum au dovedit vrednicie în ducerea la bun sfârșit a acestei mărețe ca-

tedrale, tot așa pe întrecutele vor lucra pentru binele scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română, pentru apărarea păcii, pentru împlinirea sarcinilor ce le au fiecare împarte, cu prisosință.

A luat cuvântul Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian, întărit cu adevărat de Dumnezeu după sguduitoarea încercare prin care a trecut înmormântând-și fiica în ajun, și smulgându-se dintre ceilalți membri ai familiei, spre a fi prezent la acest însemnat moment sărbătoresc al pipirigenilor. I-a mângâiat pe toți și a felicitat pe preot de realizarea înfăptuită. A îndemnat pe credincioși să iubească biserica și credința, să fie tot așa de buni și loiali cetățeni și să trăiască plini de nădejde bună, amintind că nu de mult însoțind pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian la Moscova, a constatat libertatea cultului și participarea credincioșilor la slujbele religioase, bisericile fiind frumoase.

Binecuvântând pe toți ostenitorii, mulțumește Inalt Prea Sințitului Patriarh Justinian, vrednicul Președinte al Sfântului Sinod al Sfintei Biserici Ortodoxe Române, pentru ajutorul însemnat ce l-a dat pentru terminarea acestei biserici, vegherea neîntreruptă și osteneala ce și-a luat de a veni personal și a fi acum de față, bucurându-se cu tot poporul în această sfântă și însemnată sărbătoare a acestui sat.

Rostește cuvânt de înaltă învățătură Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian. Constată cu bucurie că aici este roada unei credințe curate, Patriarhul Nicodim o personalitate de seamă nu numai a țării noastre ci a întregii lumi ortodoxe. Scrierile sale prin seriositatea lor se impun cu putere. S'a îmbogățit mult știința teologică, învățătura sănătoasă căpătată la școlile rusești dela Kiev și Moscova. Ca stareț la Mănăstirea Neamț, ca episcop la Huși, ca mitropolit la Iași și în fine ca patriarh la București, s'a dovedit pentru Biserică un ales cârmaciu.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, mulțumește lui Dumnezeu că a fost ajutat să îndeplinească dorințele răposatului patriarh, ce i le-a mărturisit cu atâta încredere și-și exprimă recunoștința sinceră față de Partidul Muncitoresc Român și Onoratul Guvern că i-a

înlesnit ca acel testament lăsat de regretatul Patriarh Nicodim, să-l poată aduce la îndeplinire, fiind o pildă grăitoare pentru fiecare chiriarh și pentru fiecare om de bine înzestrat de Dumnezeu ca să încerce să facă la fel tot binele posibil în satele sau localitățile din care sânt pentru folosul deplin al poporului.

Deși biserica s'a sfințit și este dată cultului public, dorind ca ea să fie cercetată în sărbători cu tot dragul și cu tot înțelesul de credincoși în număr cât mai mare, întrucât se știe că sunt procurate cele mai multe din culorile cu care s'ar putea picta biserica, făgăduește un nou ajutor de cinci sute de mii lei, invitând pe preotul paroh, ca împreună cu comitetul parohial să găsească pictorul autorizat, priceput și cinstit pe care să-l angajeze spre a începe cât mai neîntârziat pictura acestei prea frumoase și mărețe catedrale.

Mulțimea credincioșilor într'un glas a mulțumit, iar Inalt Prea Sfinția Sa îi îndeamnă să rămână credincioși fii ai Bisericii și tot așa de buni fii ai Patriei, luptând pentru progres și pace în țara noastră și în toată lumea, sub îndrumarea clasei muncitoare.

Binecuvintează pe toți și roagă pe bunul Dumnezeu pentru odihna cu drepții a tuturor adormiților binefăcători și donatori în frunte cu patriarhul Nicodim, fiul, cu care se poate mândri totdeauna comuna Pipirig, precum și ca să binecuvinteze Dumnezeu și în viitor strădania de bine a tuturor care să găsească chiar în această biserică puteri împrospătate de tot binele.

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian a plecat direct la Iași, unde-i sosise familia după înmormântarea dela Suceava, pentru a fi, cât se poate spune, de mângâere și înbărbătare celor de acolo.

Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian a mers la Mănăstirea Varatec și apoi la Mănstirea Agapia, primit pretutindeni cu toată prețuirea și respectul, cercetând de aproape activitatea Seminarului Monahal Superior de maici, ale cărui cursuri abea se încheiase. Atelierele de covoare din ambele mănăstiri, care au reușit a produce lucrări așa de fine de artă, de necrezut a fi făcute așa cum sunt executate cu mâna, ci par a fi pictate. S'a interesat de viața duhovnicească și gospodă-

rească din fiecare mănăstire, îndreptând, îndemnând, dând noi dispoziţiuni de urmare şi făgăduind a reveni spre a constata cu bucurie mereu, mereu progres. A fost petrecut din regiunea noastră cu urări ca bunul Dumnezeu să ni-l ţină sănătos în pace şi putere, spre a povăţui întreaga suflare ortodoxă din scumpa noastră Patrie numai pe căile luminoase, dorite de toată lumea iubitoare de pace şi progres.

VIZITA I. P. S. MITROPOLIT SEBASTIAN LA BOTOŞANI ŞI MĂNĂSTIREA AGAFTON

Este ziua de 24 Septemvrie 1950. Bătrânul oraş Botoşani, cu ale sale minunate parcuri şi grădini de flori, se află în mare sărbătoare. Disdedimineaţă, credincioşi de toate vârstele, dela copilaşii cu buclele aurii până la moşneagul cu tâmplele cărunte şi mame cu prunci în braţe, îmbrăcaţi cu toţi în haine de sărbătoare şi cu buchete de flori în mână, se îndreaptă cu drag, din toate părţile, spre Catedrala „Uspenia“ din centrul oraşului.

La orele 9 şi un sfert sosește I. P. S. Mitropolit Sebastian însoţit de inspectorul bisericesc Teodor Bodnariu.

In acest moment, clopotele Catedralei dau semnalul şi deodată clopotele tuturor celor 14 biserici îşi unesc glasurile lor în dangăt prelung şi, ca un torent de caldă rugăciune, salută în cântec duios de aramă, sosirea în numele Dumnului, a Inaltului Prelat.

In timp ce autorităţile locale întâmpină pe Inalt Prea Sfinţitul cu tradiţionala pâine şi sare, şi corul Catedralei unit cu glasurile soborului celor 26 de preoţi, intonează „Pre Stăpânul şi Mitropolitul nostru, Doamne îl păzeşte întru mulţi ani“.

Această primire însufleţită şi plină de entuziasm, într'o splendidă dimineaţă de toamnă, sub un cer senin şi albastru, în sărutul cald al razelor de soare, va rămâne o prea frumoasă clipă de adâncă mângâiere în sufletul celor ce au fost de faţă.

Se săvârșește apoi sf. Liturghie pontificată de către însuși I. P. S. Mitropolit înconjurat de un sobor de 26 preoți și trei diaconi.

După terminarea Sf. Liturghii, P. C. Protopop Mihai Gheorghiu, face un interesant și bine documentat raport asupra istoricului orașului Botoșani și asupra bisericilor din acea localitate, arătând în mod succint, starea lor sub raport economic, cultural și religios duhovnicesc.

Incepe a vorbi I. P. S. Mitropolit Sebastian.

Vorbește despre credința creștină, despre dragoste, iubirea și înfrățirea între oameni ca cea mai scumpă îndatorință și poruncă a Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos care a zis „Poruncă nouă vă dau vouă; să vă iubiți unii pe alții", arătând în mod impresionant că dragostea este cea mai mare virtute a creștinului.

Face apoi un sumbru și jalnic tablou asupra suferințelor noastre depe urma războiului: „văduve înlăcrimate, părinți nemângâiați, copilași orfani ce în zadar își așteaptă pe tăticul lor să se înapoieze la casa lor dragă, schilavi, mutilați, orașe și sate distruse, precum se vede în bătrâna noastră Moldovă, unde la tot pasul e ruină, suferință și durere, urme adânci ale îngrozitorului război".

După ce demască pe instigatorii la un nou război, I. P. S. Sa îndeamnă pe credincioși să se unească toți în marele front al luptătorilor pentru pace.

Vorbește în continuare despre vizita I. P. S. Sale în Uniunea Sovietică din vara aceasta.

Laudă credința, dragostea și bunătatea sufletului moldovenilor și-i îndeamnă să păstreze și mai departe aceste înalte și nobile calități.

Arătând apoi, că creștinii buni trebue să fie și cetățeni devotați și cinstiți ai țării, îndeamnă pe toți cei prezenți să asculte de cei cari conduc treburile țării și să muncească fiecare la locul său cu toată râvna pentru consolidarea și întărirea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română.

După ce aduce mulțumiri autorităților prezente la această solemnitate, soborului preoțesc, corului și credincioșilor, împărtășește tuturor arhierească binecuvântare.

După aceasta I. P. S. Mitropolit Sebastian înconjurat de soborul preoților iese din biserică.

După amiază I. P. S. Mitropolit Sebastian, a vizitat conform programului stabilit dinainte, toate bisericile din orașul Botoșani. Pretutindeni I. P. S. Sa a fost întâmpinat de către credincioșii din acele parohii.

Dela orele 3 după amiază și până seara, I. P. S. Sa a vizitat 12 biserici, ținând pretutindeni câte un cald cuvânt de învățătură — în fiecare loc vorbind altfel, inspirându-se după diferite momente caracteristice legate de acea biserică.

Târziu seara, pe la orele 20, mașina cu I. P. Sfințitul, împodobită'n afară și înlăuntru cu minunate buchete de flori și busuioc de ale credincioșilor, ieșea din orașul Botoșani și se îndrepta spre Sf. Mănăstire Agafton. Se termina o zi, o zi plină de bogată și înaltă trăire duhovnicească.

Luni 25 Septemvrie, Inalt Prea Sfințitul Mitropolit a săvârșit sf. Liturghie arhierească la Mănăstirea Agafton.

După sfânta slujbă I. P. S. Sa a ținut o aleasă predică duhovnicească, dând îndemnuri părintești celor peste 200 de maice și surori, asupra felului cum trebue să-și păstreze și întărească viața lor curată mănăstirească. „Țineți mereu candelele aprinse — spune I. P. S. Sa — și nu lăsați să pătrundă ispitele în sufletele voastre curate".

Cu această ocazie ierodiaconul Arsenie a fost hirotonit în ieromonah și duhovnic pe seama mănăstirii Slatina, iar monahul Caliopie în ierodiacon pe seama aceleiași mănăstiri. Slujba acestor hirotonisiri a făcut o impresie adâncă asupra sufletelor tuturor maicelor și surorilor dela mănăstirea Agafton.

Remarcăm frumoasa și entuziasta primire ce i s'a făcut I. P. Sfințitului Mitropolit de către întregul sobor al mănăstirii în frunte cu P. C. Maica Arhimandrita Agafia Moise — stareța mănăstirii, căreia i s'a adus de către I. P. Sfințitul cuvinte de apreciere de felul cum știe să conducă această sf. mănăstire.

* * *

Marți, 26 Septemvrie, Inalt Prea Sfințitul Mitroplit a luat parte la conferința preoțească la care au participat toți preoții din tot județul Botoșani, în număr de 156.

Dela orele 9-11 s'a săvârșit în biserica „Sf. Dumitru" Sf. Liturghie, în prezența I. P. S. Mitropolit. După cetirea Sf. Evanghelii, a predicat P. C. Preot Balan Cosma tratând în mod reușit și vorbind despre dragoste și pace.

La sfârșit s'a făcut un polihroniu pentru Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Sebastian, pentru membrii Inaltului Prezidiu și Guvern, după care I. P. S. Sa a rostit o cuvântare pentru credincioși și pentru cler, dând noui și diferite îndrumări pastorale și duhovnicești.

La orele 11 jumătate, se deschide în sala Căminului preoțesc din Botoșani, conferința preoțească pastorală sub președinția I. P. S. Mitropolit Sebastian, fiind de față și reprezentanții P. M. R.-ului și ai Regiunei Botoșani.

După raportul clar, practic și bine închegat al Protopopului Mihai Gheorghiu, Inalt Prea Sfințitul aduce elogii Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Justinian, scoțând în evidență faptele și personalitatea Sa, precum și deosebita grijă și trudă ce o depune, „cu timp și fără timp" pentru Biserica Ortodoxă Română.

Aduce apoi elogii membrilor Prezidiului Republicii Populare Române și Guvernului. In acest timp preotimea ovaționează în picioare pe fiecare în parte.

Se trece apoi în ordinea de zi conform programului stabilit. După citirea referatelor la care au luat parte activă mai mulți preoți din plen, I. P. Sfințitul face o amplă expunere tratând diferite probleme actuale ce frământă viața pastorală în parohii.

Arată cum trebuie să fie dusă, în mod practic, în parohii lupta pentru apărarea păcii de către preoți, ca unii care au această sfântă datorie și care sunt slujitori ai „Dumnezeului Păcii".

Lămurește o serie de probleme pastorale, misionare și economice ridicate de către preoți, arătând în

mod clar cum trebuie să se conducă clerul în toate împrejurările.

După sfatul Inalt Prea Sfinţitului, care a durat peste două ore, vorbeşte reprezentantul P. M. R.-ului, care îndeamnă la fel preoţimea să colaboreze cât mai strâns cu toate organele administrative şi politice pentru acelaş scop nobil: apărarea păcii şi întărirea R. P. R.

Se ia masa în sala largă a Căminului preoţesc. La masă au toastat P. C. Protopop M. Gheorghiu, P. C. Protopop Tărăboanţă şi alţii, care au scos în evidenţă personalitatea şi activitatea I. P. S. Mitropolit Sebastian, care la 22 Septemvrie a. c. a împlinit vârsta de 66 ani.

Preoţimea întreagă l-a ovaţionat pe I. P. Sfinţitul îndelung cântând „Pre Stăpânul şi Arhiereul“, şi „Intru mulţi ani“.

Tuturor le-a răspuns Inalt Prea Sfinţitul care, adânc emoţionat şi lăcrămând, a mulţumit preoţimei botoşănene pentru calda manifestaţie ce i-o face şi pe care o consideră nu atât pentru persoana Sa cât mai vârtos pentru Sf. Biserică Ortodoxă căreia i-a slujit cu devotament şi dragoste prin răstimp de 44 ani.

La orele 5, după trei zile de frumoasă şi bogată activitate arhierească în oraşul şi judeţul Botoşani, Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Sebastian se întoarce spre Capitala Moldovei, în cetatea Iaşilor, unde-l aşteaptă noi şi multe alte preocupări pentru Biserica din eparhia Moldovei şi Sucevei.

IMPRESII DELA CONGRESUL MONDIAL AL PARTIZANILOR PĂCII DIN VARŞOVIA

In calitate de reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române şi membru al delegaţiei la Congresul Mondial al luptătorilor pentru apărarea păcii din Varşovia, după închiderea şedinţelor şi după vizitele ce am făcut, am revenit în ţară cu sufletul împăcat pentrucă Biserica noastră se găseşte în rândurile celor ce luptă pentru pace şi cu cele mai frumoase impresii pe care le ţin a le comunica şi publicului românesc din Republica noastră populară.

In Polonia am fost primiţi, nu numai cu multă dragoste dar şi cu toată bunăvoinţa şi atenţie. Am rămas în adevăr plăcut impresionaţi de sufletul bun şi primitor al polonezilor. După ce ni s'a refuzat ospitalitatea din partea Angliei, în Varşovia, într'un timp record, deabea câteva zile, s'a organizat cel mai impunător Congres Mondial al luptătorilor pentru pace. Ne-am întâlnit acolo cu reprezentanţi ai popoarelor iubitoare de pace din toată lumea, ne-am cunoscut, ne-am înfrăţit, şi ne-am legat să luptăm pentru pace până la isbânda finală. Credem în această isbândă a păcii, pentrucă cele 88 de ţări reprezentate la congres, sunt de absolută credinţă şi sunt convinse că fericirea şi progresul omenirii rezidă în pace nu în războiu.

In Varşovia urmele războiului sunt mai evidente decât oriunde în lume. Pe distanţă de câţiva Km. pătraţi nu mai există nici piatră pe piatră ci numai ruine îngrozitoare în chiar inima oraşului. Sub acele ruini şi-au găsit moartea peste 4.000.000 oameni nevinovaţi, a căror cadavre şi acum sunt acoperite de moluz.

Ca să ne edificăm asupra barbariei hitleriste am cercetat şi „Valea Plângerii“ din Polonia, Auschvitz. Grozăviile săvârşite la

Auschvitz, unde au fost masacraţi peste 4.000.000 de oameni, sunt greu de descris. Am văzut urmele cuptoarelor în care zilnic se ardeau la 50.000 oameni; în muzeele de acolo am văzut, în cantităţi de vagoane, lucruri rămase dela cei executaţi ca: proteze, ghete, sandale, păr tuns din capul bărbaţilor şi femeilor, perii pentru dinţi, perii pentru ghete şi altele toate păstrate cu sfinţenie şi deosebit de bine îngrijite. In muzee se găsesc numai lucruri rupte şi nefolositoare, căci ceiace a fost bun s'a transportat în Germania. Am văzut documente scrise şi planuri lucrate la Berlin, pentru schingiuirea deţinuţilor de acolo, fotografii şi alte documente care toate vorbesc despre sufletul încâinit al organizatorilor a celor bestiale masacrări.

Toate aceste grozăvii ~ urme ale războiului, ale urei şi duşmăniei ~ ne obligă, nu numai pre noi delegaţii la Congresul Mondial din Varşovia, ci întregul nostru popor din R. P. R. să ne alăturăm cu însufleţire şi sinceritate la tabăra celor ce luptă pentru pace şi să înfierăm pe aţâţătorii la un nou război.

In discursul meu rostit la Congresul din Varşovia am făcut apel la toţi preoţii şi la toţi creştinii din lume, pe care i-am îndemnat să se iubească unii pe alţii şi să se înfrăţească, pentru a putea sta în slujba păcii propoveduită de Mântuitorul nostru Iisus Hristos şi Biserica Sa şi dorită de toţi oamenii din lume.

Dela Auschvitz am plecat să vizităm Cracovia, vechea capitală a Poloniei. Acest oraş a fost cruţat de bombardamente şi poate e mai frumos decât Varşovia. Aci există minunatul castel „Vavel" unde se află un muzeu înzestrat cu lucruri vechi şi artistice. Ne simţim obligaţi a ne exprima mulţumirea noastră faţă de conducătorii oraşelor: Varşovia, Auschvitz şi Cracovia, precum şi faţă de întreg poporul polonez pentru bunăvoinţa, dragostea şi atenţia cu care am fost primiţi, asigurându-i că le vom păstra o plăcută amintire.

Menţionăm că la Congres am fost prezenţi peste 80 de clerici în frunte cu Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicolai Krutiţki, smerenia mea, mulţi episcopi şi distinşi preoţi de toate confesiunile şi limbile în frunte cu Hevlett Johnson decan de Canterbury, abatele Boulier şi alţii, cari ~ în numele Bisericilor lor, toţi s'au declarat gata de jertfă pentru apărarea păcii şj potrivnici războiului.

Rezoluţiile Congresului sunt legi şi directive pentru toţi oamenii cinstiţi din lume şi desigur nu pot fi indiferente nici pentru urzitorii unui nou război, pentrucă acolo nu au vorbit numai un grup de oameni ci toată lumea, prin reprezentanţii celor 88

de țări de față la cel mai măreț Congres al luptătorilor pentru apărarea păcii, Congres, de proporția căruia nu a existat altul până în zilele noastre.

După încheerea lucrărilor Congresului înainte de a pleca din Varșovia, delegația română condusă de distinsul cărturar și scriitor Mihail Sadoveanu a depus trei coroane de flori însoțite de recunoștința delegației și a poporului nostru, pe mormântul victimelor din ghetou, pe mormântul eroilor polonezi și pe mormântul eroilor ruși.

Ca unii care cred a ne fi îndeplinit misiunea pentru care am fost trimiși la Varșovia avea satisfacția de a fi pus și noi, delegația română, o cărămidă în clădirea puternică și trainică a păcii.

Am pus pe hârtie aceste impresii, pentruca toți frații mei din Republica Populară Română cântărind marile realizări ale Congresului să ia cunoștință de epocalul rol ce-l va avea de azi încolo în întreaga lume, Consiliul pentru apărarea păcii ales la Varșovia.

De încheere, Biserica Ortodoxă Română binecuvintează pe luptătorii pentru pace și roagă pe Dumnezeu să încununeze cu grabnică și deplină biruință strădaniile lor pentru instaurarea unei păci drepte și trainică în întreaga lume.

† *SEBASTIAN*
Mitropolitul Moldovei și Sucevei

ANIVERSARE CHIRIARHALĂ

În ziua de 22 Septembrie a. c., preoțimea ieșană a ținut să sărbătorească pe I. P. S. Mitropolit Sebastian, cu prilejul împlinirii a 66 ani de vârstă. Slujba sfintei Liturghii s'a săvârșit de către un sobor de preoți în frunte cu P. C. Preot Vladimir Pușcariu, consilier administrativ. I. P. S. Mitropolit Sebastian a asistat la slujbă, dând binecuvântarea arhierească din jilțul chiriarhal.

După sfârșitul sfintei Liturghii, s'a oficiat un Te-Deum de mulțumire de către un sobor de preoți, din aparatul administrativ.

Cuvântul omagial a fost ținut de către P. C. Preot Const. Nonea, consilier administrativ. P. C. Sa a reliefat activitatea pastorală a I. P. S. Mitropolit Sebastian plecând dela parohia modestă de țară din Ardeal unde a început să îndrumeze pe credincioși cu 42 de ani în urmă, trecând în administrație ca protopop, episcop, arhiepiscop, ajungând apoi pe gloriosul scaun mitropolitan dela Iași. Aniversarea unui Arhiereu depășește un obiceiu familiar, deoarece toată slujba unui arhiereu este pusă numai în folosul obștei creștine.

Activitatea bisericească a I. P. S. Mitropolit Sebastian stă ca o oglindă vie înaintea preoților de mir, dovedind că munca pastorală se răsplătește prin alese

cinstiri. P. C. Preot C. Nonea prezintă felicitări în numele preoțimei și asigură pe înaltul Chiriarh de devotamentul preoților de mir și al cinului monahal în acțiunea ce o duce Biserica pentru apărarea păcii.

Din partea credincioșilor a omagiat pe Chiriarh d-l Dr. Eugen Marinescu. D-sa a evidențiat atașamentul credincioșilor față de I. P. S. Sebastian, care în scurtă vreme a pătruns adânc în sufletele credincioșilor prin bunătatea sa, prin slujbele frumoase ce le oficiază și mai ales prin sfaturile înțelepte pe care le dă în predicile ținute în Catedrală, sau în diferite prilejuri și vizite canonice.

I. P. S. Sebastian a răspuns celor doi vorbitori, arătând că moldovenii sunt sensibili la evenimentele legate de viața Chiriarhului lor. Mulțumește pentru urările ce i-au fost prezentate și binecuvintează pe toți cei ce au luat parte la această sărbătoare chiriarhală.

După solemnitatea din biserică I. P. S. Mitropolit Sebastian a fost condus în reședința Mitropolitană. Aici, în hall-ul palatului, a urmat o recepție la care au prezentat felicitări P. C. Pr. Th. Bodnar, inspector bisericesc, în numele protopopilor și stareților din Eparhie, Protopop Radu Rusu, în numele preoțimei din Suceava, Protopop N. Todicescu în numele preoțimei ieșene și d-l Ioan Zamfirescu, secretar eparhial, în numele personalului cancelariei.

Tuturor le-a răspuns I. P. S. Mitropolit Sebastian, subliniind că această manifestare de dragoste pe care i-o arată preoțimea îi sporește zelul în conducerea treburilor bisericii moldovene.

I. P. S. Sa invită pe preoți ca totdeauna să fie alături de Chiriarhul lor, ca activitatea pastorală să fie unitară și să corespundă tuturor cerințelor de întărire și îmbelșugare a Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română.

Solemnitatea a fost înfrumusețată și prin aleasa contribuție a corului mitropolitan, condus de d-l prof. Alex. Verdeș.

Cronicar

INCHINARE

Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Sebastian, la vârsta de 66 ani

Cuprinşi de multă bucurie, Păstorule şi bun Părinte,
De ziua sărbătorii Voastre, V'aducem un salut fierbinte!
Pios îşi pleacă azi genunchii, credincioşi, cler şi'n taină spune,
Pentru sănătatea Voastră, câte-o caldă rugăciune!

Ridicat dela căsuţa părintească de sub deal,
Din biserica din satul sbuciumatului Ardeal,
Sub povaţa unei mame: blândă, bună şi duioasă,
V'aţi croit-o altă cale, deslipindu-vă de-acasă!

Aţi urcat cu greu, dar sigur, într'o lume de 'mpilare,
De amară nedreptate a Bisericii cărare;
Cine ar cunoaşte viaţa, grea aproape să vă frângă,
De-ar fi inimă de piatră, n'ar putea ca să nu plângă!

Iar dac'am vorbi de fapte toate cine să le spună?
Pildă rămâne truda, de-ar fi pana cât de bună!
Doar părintele Ceresc, care singur ştie toate,
A făcut aşa să fie după sfânta Lui dreptate.
Şi pe fruntea unde mama, semnul dragostei şi-a pus,
Pus-a pronia cerească Arhieria lui Iisus.

Toţi se bucură'mpreună, cei din şes şi dela munte,
Copii cu bucle aurii, moşnegi cu pletele cărunte!
Care o'au sorbit cu drag cuvântul plin de'nvăţătură,
Pentru pace şi iubire, de'nfrăţire prin scriptură!

Azi la şasezeci şi şase de ani grei fără hodină,
Vă îmbrăţişează dulce frumoasa noastră Bucovină!
Flori de crin o aşterne'n cale, în oraşe şi prin sate
In Moldova cea bătrână cu a Iaşilor cetate!

Insp. bis. Pr. Th. Bodnar

Iaşi, 22 Septembrie 1950.

OASPEȚI BISERICEȘTI LA MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI SUCEVEI

P. C. Arhim. Vasile Samaha

1. - Cu prilejul aniversării a împlinirii a doi ani de când s'au reîntors în sânul Bisericii mame ortodoxe, - fraţii români uniţi din Ardeal, pe care politica de expansiune a Vaticanului în strânsă legătură cu monarhia habsburgică i-a ţinut ferecaţi în mrejele papistăşeşti vreme de 250 ani, au venit în ţara noastră oaspeţi delegaţi din partea bisericilor ortodoxe surori. Printre aceştia a fost şi P. C. Arhimandrit *Vasile Samaha*, delegatul Inalt Prea Fericitului Alexandru al III, Patriarhul Antiohiei.

Serbările au avut loc la Alba Iulia, în ziua de 21 Octombrie a. c., locul unde a fost semnat actul întregirii Bisericii Ortodoxe Române.

Delegatul I. P. S. Patriarh Justinian şi al Sfântului Sinod a fost Inalt Prea Sfinţitul Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei. Inalt Prea Sfinţia Sa a plecat din Iaşi spre Alba Iulia în ziua de 15 Octombrie spre a se întâlni înaintea zilei aniversării cu înalţii prelaţi ardeleni.

In ziua de 21 Octombrie a. c. serbările s'au desfăşurat într'un cadru solemn bisericesc, oficiindu-se liturghia arhierească şi rostindu-se cuvântări ocazionale preamărindu-se însemnătatea evenimentului.

P. C. Arhimandrit Vasile Samaha, a adus binecuvântarea I. P. S. Patriarh Alexandru al III-a al Antiohiei.

I. P. S. Mitropolit Sebastian a luat în maşină pe delegatul Patriarhiei Antiohiei, ducându-l la Cluj să viziteze centrul eparhial, unde păstoreşte P. S. Episcop Nicolae Colan. Dela Cluj oaspetele

antiochian a trecut munţii pe la Tulgheş oprindu-se la mănăstirile Neamţu, Agapia şi Varatec. Aici se găsea I. P. S. Patriarh Justinian, care venise să participe la deschiderea celor două seminarii monahale dela Neamţu şi Agapia. In zilele de 22 şi 23 Octomvrie înalţii prelaţi au vizitat cele trei mari mănăstiri, cu care prilej I. P. S. Patriarh Justinian a dat directive nouă cum să fie introdusă viaţa de obşte şi cum să se gospodărească cele două stavropighii dela Agapia şi Neamţ.

In ziua de 24 Octomvrie I. P. S. Mitropolit Sebastian, a sosit la reşedinţa din Iaşi, dimpreună cu P. C. Arhimandrit Vasile Samaha, cărora li s'a făcut primire oficială în Catedrala Mitropolitană, de faţă fiind clerul ieşan şi autorităţile municipale.

P. C. Vicar Arhim. Ioan Dinu, a oficiat un Te-Deum în fruntea unui numeros sobor. La sfârşitul slujbei P. C. Sa a rostit un cuvânt de bun venit oaspetelui antiohian.

I. P. S. Mitropolit Sebastian stând în jilţul mitropolitan a arătat însemnătatea pe care o reprezenta delegatul patriarhiei de Antiohia la strângerea legăturilor frăţeşti între bisericile surori. I. P. S. Sa a amintit de slava scaunului mitropolitan din Iaşi, care era cunoscută în Antiohia din descrierile făcute de însoţitorul patriarhului Macarie, diaconul Paul de Alep. Pe drumul acelor vrednici înaintaşi vine şi P. C. Arhim. Samaha, care va povesti frumuseţile pe care le-a întâlnit în biserica moldoveană.

Ca simbol al dragostei frăţeşti I. P. S. Mitropolit Sebastian a dăruit P. C. Arhimandrit Samaha, o cruce în filigram aurită, lucrată artistic de un călugăr moldovean în secolul XVIII-a. Deasupra crucii flutura un porumbel care este simbolul păcii.

P. C. Arhimandrit Samaha a mulţumit călduros I. P. S. Mitropolit pentru primirea ce i s'a făcut, remarcând ordinea şi fastul slujbelor din catedrala Mitropolitană din Iaşi.

Prea Cuvioşia Sa a făgăduit că va împrăştia frumoasele impresii pe care le-a culeş din biserica noastră oriunde va avea prilejul să facă acest lucru.

După primirea oficială a urmat o masă comună la care au participat reprezentanţii autorităţilor civile. In seara aceleeaşi zile, I. P. S. Mitropolit Sebastian însoţit de P. C. Arhim. Vasile Samaha au întors vizita Preşedintelui Comitetului Provizoriu al oraşului Iaşi.

A doua zi, P. C. Arhim. Vasile Samaha a vizitat bisericile Trei Ierarhi, Sf. Nicolae Domnesc, Golia şi Biblioteca Centrală. Pretutindeni a rămas viu impresionat de cele văzute.

In ziua de Sf. Dumitru P. C. Arhim. Vasile Samaha a asistat la Liturghia săvârşită în Catedrală. Predica zilei a rostit-o I. P. S. Mitropolit Sebastian, prezentând credincioşilor persoana delegatului Patriarhului de Antiohia.

Cu autorapidul de după masă P. C. Sa a plecat spre Bucureşti, terminând astfel plăcuta vizită din Moldova.

In tot timpul călătoriei, distinsul oaspe a fost însoţit de P. C. Sa Pr. N. Cazacu, secretarul particular al I. P. S. Patriarh Justinian, care a îndeplinit oficiul de tălmaciu.

P. C. Sa Arhim. Vasile Samaha a mai rămas câteva zile la Bucureşti, ca oaspete al I. P. S. Patriarh Justinian. Dela Bucureşti P. C Sa a plecat la Moscova unde urmează cursurile pentru obţinerea titlului de doctor în Teologie. Lucrarea pentru obţinerea titlului de doctor în Teologie va trata despre legăturile Patriarhiei de Antiohia cu biserica Ortodoxă Română.

Prin acest prinos al cercetărilor istorice vor ieşi la iveală fapte interesante din punct de vedere al istoriografiei bisericeşti, constituind o revelaţie într'un domeniu neadâncit până acum de alţi cercetători.

P. C. Protopop Andrei Moldovan

2. ~ O altă vizită care a cinstit scaunul Chiriarhal din Iaşi, a fost făcută de P. C. Protopop Andrei Moldovan, noul ales episcop ortodox al Românilor din cele două Americi.

P. C. Sa este originar din Ardeal şi a fost trimis de către Mitropolia Ardealului să păstorească pe emigranţii români din Detroit şi Cleveland, cu 27 de ani în urmă. In ultima vreme a fost ales de Comunitatea românilor din America să fie episcopul ei.

In ziua de 4 Noemvrie P. C. Sa Protopopul Andrei Moldovan a fost trimis de către I. P. S. Patriarh Justinian la Mănăstirea Neamţ, unde în prezenţa I. P. S. Mitropolit Sebastian a primit schima monahală, luând tot numele de Andrei, nume pe care l-a purtat sfântul Apostol, încreştinătorul Sciţilor de altă dată.

Naşul de călugărie i-a fost Prea Sfinţitul Theoctist, Vicarul Sfintei Patriarhii. La această ceremonie au asistat PP. SS. Lor Teofil Herineanu, episcopul Romanului şi Pavel Şerpe, directorul Seminarului superior monahal din Mănăstirea Neamţu. Din partea Ministerului de Culte a participat dl. profesor universitar Dr. Manu, consilier ministerial.

Din suită făceau parte P. C. Dr. Liviu Stan, prof. universitar şi dl. Alex. Cerna Rădulescu, consilierul de presă al Patriarhiei.

In seara zilei de 4 Noemvrie, la priveghere, s'a făcut tunderea în monahism a P. C. Sale protopop Andrei Moldovanu.

Cu acest prilej, I. P. S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, a rostit următoarea cuvântare:

Prea Sfinţiţi Părinţi,
Iubiţii mei fii duhovniceşti,
Părinte Andrei, iubite frate întru Domnul,

Plină de bucurie este inima noastră de părinte duhovnicesc al turmei cuvântătoare din blagoslovita de Dumnezeu Mitropolie a Moldovei şi Sucevei, astăzi când numărul celor ce se leapădă de sine şi-şi iau Crucea pentru a urma lui Hristos, a sporit cu încă un vrednic slujitor şi apărător al sfintei noastre Biserici Ortodoxe. Şi cu atât mai nestăvilită este veselia sufletului nostru, cu cât acest nou venit întru noi, a alergat de peste mări şi ţări, ca să mărturisească râvna lui de a-şi închina viaţa bunei-vestiri a cuvântului lui Dumnezeu aici, lângă vatra dreptei credinţe, lângă altarele în care, veacuri dearândul au îngenunchiat şi s'au rugat strămunii noştri.

Cel care a intrat astăzi în cinul călugăresc, cel care a jurat astăzi supunere şi ascultare Bisericii Ortodoxe Române, este trimisul fraţilor noştri români, care vieţuiesc în America. Este cel mai vrednic, cel mai smerit, cel mai înflăcărat de duhul slujirii şi al jertfirii pentru Hristos, dintre toţi aceşti fraţi cari — aruncaţi de soartă pe îndepărtate meleaguri — n'au uitat nici graiul şi nici credinţa poporului lor. El este acela care n'a cruţat nicio osteneală pentru a reînoda legătura dintre altarele ortodoxe din America şi Sfânta lor Biserică mamă.

Iubite frate Andrei,

Binecuvântându-te, în numele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, şi rugând pe Dumnezeu să reverse harul Său asupra frăţiei tale, călăuzindu-ţi paşii pe căile cele drepte, poruncite de sfintele evanghelii, îmi îngădui să mărturisesc, aici, înaintea acestui străvechi altar, că eu văd în cele săvârşite astăzi voia cea nepătrunsă de oameni a lui Dumnezeu. Cine ar fi gândit, ca

după patruzeci de ani, doi foşti studenţi ai Academiei Teologice din Sibiu - despărţiţi de nenumăratele răspântii ale drumului vieţii - se vor întâlni iarăşi în marea lavră a ortodoxiei româneşti? Unul dintre aceşti studenţi de odinioară eşti frăţia ta, care ai venit dela depărtare de mii de km. pentru a face jurământul monahicesc, iar celălalt este smerenia mea, căruia rânduit mi-a fost să te chem, prin harul ce mi s'a încredinţat, la viaţa cea nouă a călugăriei.

Acum patruzeci de ani deprindeam împreună - la acelaş focar de învăţătură ortodoxă - înţelepciunea sfintelor Scripturi; astăzi ne adăpăm iarăşi împreună din izvorul de apă vie al dreptei credinţe, căreia îi slujim fiecare, după puterile noastre, cu aceiaşi dragoste şi cu aceiaşi râvnă.

In cele săvârşite astăzi, eu văd, deasemenea, puterea nepieritoare a Bisericii Ortodoxe, care este şi rămâne singura păstrătoare a adevăratei învăţături a lui Hristos şi a sfinţilor Săi Apostoli. Lumina ei luminează sufletele curate ori unde s'ar afla ele, sub bolta ei aleargă din toate colţurile pământului toţi cei însetaţi după mântuire, spre ea se îndreaptă veşnic toate inimile, care s'au umplut cândva de mireasma sfintelor sale predanii.

Te vei întoarce, frate Andrei, între fiii Bisericii noastre de peste ocean. Cu aceiaşi râvnă cu care ai alergat la vatra credinţei străbune, urmează să propoveduieşti cuvântul ortodoxiei acolo, unde rătăcirile pândesc sufletele lesne încrezătoare, la tot pasul. Cârmueşte-le pe calea cea adevărată, poruncită de Hristos şi propoveduită de sfânta noastră Biserică Ortodoxă; calea dragostei de adevăr şi dreptate, calea păcii şi a bunei învoiri între oameni.

Aşa vei împlini jurământul de azi.

Aşa vei avea veşnic asupra ta harul şi mila Domnului nostru Iisus Hristos, pe care smerenia mea îl roagă să te binecuvinteze. Amin.

După cuvântarea Chiriarhului Moldovei şi Sucevei a luat cuvântul P. S. Episcop Theoctist Arapaş, Vicar Patriarhal, care, în calitate de naş de călugărie a rostit cele ce urmează:

Inalt Prea Sfinţite, Prea Sfinţiţi Fraţi,
Prea Cuvioşi şi Prea Cucernici Părinţi şi
Iubite frate Andrei,

Bunul Dumnezeu mi-a hărăzit fericirea, ca pentru a doua oară să fiu naşul de călugărie al unui frate întru Hristos care se pregăteşte pentru treapta arhieriei.

Cel dintâi frate căruia i-am fost naș, slujește acum cu mare vrednicie în scaunul vlădicesc dela Roman.

De astădată, finul meu întru cinul monahal, va avea misiunea să slujească dreptcredincioșilor români din cele două Americi, și iată că în felul acesta, se adaogă o legătură nouă pentru întărirea legăturii duhovnicești dintre credincioșii din țară și cei de peste ocean.

Această legătură, va însemna, iubite frate Andrei, o legătură a credinței noastre ortodoxe, a dragostei și a rugăciunii, căci de acum la fiecare sfântă slujbă, frăția ta nu vei putea să nu ne pomenești pe noi, și iarăși nici noi, nu vom putea să nu te pomenim în rugăciunile noastre. Deacum înainte nicidecum nu mă voi putea apropia de sfântul Altar fără să mă poarte gândul către frăția ta, finul meu cel duhovnicesc și împreună slujitor în via Domnului, în câmpul cel fără de hotare al sufletelor.

In afară de credința cea dreaptă, ortodoxă, și în afară de rosturile în conducerea Bisericii, pe noi ne leagă de acum, starea monahală, cu rânduelile ei.

Inainte de a fi altceva, noi suntem de acuma călugări, monahi, membrii ai marei obști monahale a Ortodoxiei, obște închinată slujirii lui Hristos cu deplină lepădare de sine.

Asupra acestei noui stări în care ai intrat azi, se cade să stărueşti, se cade apoi, ca prin urmarea pravilei monahale, să-ți zideşti cetatea sufletului biruitor de ispite și să aprinzi pretutindeni flacăra sfântă a jertfirei de sine pentru dragostea de Dumnezeu și de oameni, pentru binele fraților noștri de aceiași lege, și pentru binele și mântuirea fiecărui chip a lui Dumnezeu, a fiecărui om, căci Domnul pe toți i-a chemat deopotrivă la mântuire.

Și iarăși se mai cade să păzești sfintele predanii și rânduelile Bisericii Ortodoxe, cu mai înaltă străşnicie decât cei cari nu sunt din cinul nostru.

In Sfânta Monastire Neamțu, în care s'a săvârșit azi tunderea frăției tale în monahism, ai prilejul cel mai fericit ca să te comunici cu vechea tradiție monahală ortodoxă, să iai dela izvorul ei cel curat apa cea vie a trăirei după chipul cel îngeresc.

Mărturisindu-mă Domnului, te îmbrățișez întru dragostea Lui și îți zic: întru mulți ani iubite frate Andrei.

In calitate de Stareț al Mănăstirei Neamțu și director al Seminarului superior monahal, P. S. Arhiereu Pavel Șerpe, a adresat un cuvânt de îndrumare noului frate din cinul monahicesc al Lavrei dela Neamț.

Inalt Prea Sfinţite, Prea Sfinţiţi, Prea Cuvioşi şi Prea Cucernici Părinţi şi Iubite frate Andrei,

Prin smerenia mea, întreaga obşte monahală a marei Lavre a Neamţului, te îmbrăţişează iubite frate Andrei şi îţi zice: bine ai venit între noi, bine ai venit în rândurile noastre monahiceşti.

Câtă bucurie simte inima mea şi câtă bucurie trăeşte întreaga obşte monahală a Neamţului, pentru învrednicirea noastră a tuturor de a se fi făcut chiar la vatra noastră, în casa noastră, tunderea în monahism a celui dintâi arhipăstor al românilor din America, ales de ei şi dintre ei.

Gândul meu şi al întregului sobor, din care de azi înainte faci şi frăţia ta parte, se îndreaptă plin de mulţumire către Sfântul Sinod şi către Prea Fericitul Patriarh Justinian prin a cărui înţelepciune s'au rânduit lucrurile în acest chip şi prin a cărui râvnă i s'a dat o nouă orientare monahismului nostru românesc.

Dar căutând la cârmuitorii şi ctitorii de azi ai vieţii bisericeşti celei noui, nu pot să nu-mi întorc privirea spre şirul marilor ctitori de viaţă bisericească din trecut, spre figurile acelor ostenitori în câmpul vieţii monastice, care au strălucit prin nevoinţele lor şi care au deschis pârtii de lumină pentru urmaşi.

Din pridvorul sfintei noastre monastiri ca şi de sub oricare streşină a turlelor ei, parcă zărim în depărtare, deci îi simţim atât de aproape, pe cuvioşii noştri înaintaşi, între cari în timp de şase sute de ani au strălucit figuri de mari cărturari şi de râvnitori cari s'au ridicat, printr'o neasemuită vrednicie duhovnicească, până la treapta sfinţeniei.

Intre toţi aceştia, mai mult s'a proslăvit prin virtuţile şi înfăptuirile sale, stareţul Paisie Velicicovschi, acela care a împletit în chipul cel mai fericit, trăirea duhovnicească cu munca pozitivă folositoare deopotrivă şi obştii monahale şi obştei celei mari a tuturor credincioşilor. Indrumarea aceasta realistă pe care a dat-o Paisie monahismului ortodox s'a impus nu numai la noi, ci în toate bisericile ortodoxe.

In numele tradiţiei Paisiene şi pentru urmarea ei, te îmbrăţişez iubite frate, cu întreg soborul şi îţi urez să fii nu numai crainicul, ci şi continuatorul ei practic în viaţa religioasă a fraţilor noştri de peste ocean.

P. C. Sa Părintele Andrei Moldovan, cuprins de adâncă emoţie a răspuns antevorbitorilor, mărturisindu-şi sentimentele de gratitudine faţă de înalţii prelaţi care l-au înconjurat cu atâta dragoste.

P. C. Sa a rostit următorul cuvânt :

Inalt Prea Sfinţite Mitropolit al Moldovei şi Sucevei
Prea Sfinţite Episcop al Romanului
Prea Sfinţite Episcop-Vicar al Patriarhiei Române
Prea Sfinţite Episcop Paoel
Prea Cucernici Părinţi Arhimandriţi
Iubiţi fraţi întru călugărie

Cu greu aflu cuvintele potrivite pentru a exprima nenumăratele sentimente, ce-mi copleşesc sufletul, în aceste clipe în care eu smeritul slujitor al lui Hristos, am izbutit să lepăd cele lumeşti pentru a-mi închina tot restul zilelor mele propoveduirii adevăratei credinţe. Am venit între voi, fraţii mei, străbătând cale lungă, peste mări şi ţări. Am venit aici însetat de dragoste pentru credinţa străbună, am venit aici să sorb din nesecatul isvor al Bisericii Ortodoxe Române - maica noastră a tuturora - puteri nebiruite, pentru apărarea ortodoxiei în lume. Am venit să-mi plec genunchii la altarele credinţei părinţilor noştri şi să-mi mărturisesc aici răspicat, hotărîrea fermă a românilor din America,de a nu se depărta de Biserica şi de credinţa ortodoxă, în care au trăit şi au răposat strămoşii noştri.

Am venit să iau lumină din lumină pentruca mergând iarăşi peste ocean să o pun în sfeşnic, ca să lumineze tuturora. Pentru aceia deci, cu smerenie şi recunoştinţă aduc cele mai calde mulţumiri Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române şi înţeleptului său Preşedinte Inalt Prea Sfinţitul Justinian, Patriarhul României, pentru dragostea părintească cu care m'au îmbrăţişat la venirea mea sub acoperemântul Ortodoxiei Româneşti. Voi păstra în suflet imaginea vie a neţărmuritei iubiri, cu care Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian m'a întâmpinat pe mine, cel mai smerit dintre slujitorii lui Hristos. Voi socoti-o drept semn al grijei pe care Biserica mamă o poartă fiilor ei îndepărtaţi cu trupurile, dar veşnic legaţi de dânsa prin mărturisirea aceleiaşi nepieritoare credinţe.

Cu ochii umezi de lacrimile bucuriei, mulţumesc de aseme-

nea Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Sebastian, aie cărui vibrante cuvinte au făcut să se reverse în inima mea multe şi frumoase amintiri, din anii tinereţii noastre.

Vă mulţumesc Inalt Prea Sfinţite în deosebi pentru sfaturile pe care mi le-aţi dat şi Vă încredinţez că mă voi strădui să port acolo între fraţii mei de peste ocean, flacăra vie a Ortodoxiei şi să împlinesc porunca evanghelică de a vesti cuvântul Domnului până la marginile pământului.

Prea Sfinţitului Episcop Theoctist, iubitul meu naş, îi aduc mulţumirile cele mai sincere pentru mărturia ce a depus-o la primirea mea în viaţa cea nouă a călugăriei. Din cuvântul Prea Sfinţiei Sale, eu am desprins greaua povară ce apasă de azi înainte pe umerii mei. Mă voi strădui, cu vreme şi fără vreme, ca să îndeplinesc toate îndatoririle cinului monahal, în care am intrat. Voi încerca să trăiesc în duhul smereniei şi al jertfirei pentru Hristos, spre binele sfintei Biserici Ortodoxe.

Iar Prea Sfinţitului Episcop Pavel şi întregului sobor care m'au primit cu atâta bunăvoinţă în această străveche mănăstire, le aduc mărturisirea recunoştinţei mele. Sunt copleşit şi eu de glorioasele figuri ale celor ce au ostenit dealungul a şase sute de ani, între zidurile acestei lavre a Ortodoxiei Româneşti. Faptele lor vor fi exemple pentru viaţa mea deacum înainte. Voi încerca să vieţuiesc - acolo peste ocean - după tradiţia părintelui stareţ Paisie care veghează veşnic asupra soborului nostru şi mă voi purta în totul ca un adevărat călugăr Nemţan.

Să-mi fie acum îngăduit să spun cuvânt şi copiilor mei, care m'au însoţit pe drumul acesta până aici. Părăsind lumea cea din afară şi pătrunzând în viaţa cea nouă, nu vă voi lipsi pe voi, copiii mei, de dragostea mea de părinte. Dar voi avea un număr mult mai mare de fii : voi avea de revărsat dragostea şi purtarea de grijă peste toţi cei ce vor fi încredinţaţi mie ca păstor sufletesc. Cu aceiaşi dragoste îi voi iubi şi pe ei şi pe voi. Ceasul acesta, dragii mei copii, este şi o despărţire, dar şi o regăsire. Ne despărţim în dragostea lumească şi ne regăsim în dragostea pentru Hristos şi dreapta Sa credinţă.

Cu aceste gânduri, mulţumind încăodată tuturor şi încredinţându-i că nu-i voiu uita în rugăciunile mele, păşesc pe calea cea nouă a împlinirii jurămintelor călugăreşti.

Dumnezeu să-mi ajute.

După terminarea ceremonialului de primire în monahism, atât oaspeţii băştinaşi cât şi P. C. Arhim. Andrei s'au retras la chiliile rezervate pentru fiecare, petrecând noaptea după rânduelile cuprinse în pravila călugărească.

A doua zi, Duminică 5 Noemvrie, s'a săvârşit Liturghia arhierească în biserica mare a mănăstirii. Corul seminarului monahal, condus de un student, a dat răspunsurile liturgice.

Sfârşindu-se slujba, toată obştea călugărească, în frunte cu I. P. S. Sebastian şi ceilalţi prelaţi au mers la trapeză unde au luat masa în comun.

Inainte de a se scula dela masă, P. S. Teofil Herineanu, episcopul Romanului, a felicitat pe noul ales episcop al românilor din America prin următoarele cuvinte:

Inalt Prea Sfinţite, Prea Sfinţiţi,
Prea Cuvioşi şi Prea Cucernici Părinţi şi
Iubite frate Andrei,

După naşul frăţiei tale, iubite frate, cea mai apropiată rudă duhovnicească îţi sunt eu. Intradevăr, noi suntem legaţi acum printr'o îndoită înrudire: suntem fraţi ca membrii ai aceluiaşi cin călugăresc şi fraţi, ca finii aceluiaşi naş de călugărie.

Această atât de apropiată înrudire, ne îndatorează să păstrăm o legătură mai strânsă de acum înainte, să ne consultăm şi să ne sfătuim unul cu altul asupra misiunei noastre de păstori ai drept credincioşilor creştini.

Frăţia ta, de azi înainte nu mai eşti protopopul Andrei, ci fratele nostru Andrei, călugărul care se pregăteşte pentru marea chemare la arhierie. Protopopul Andrei a încetat să mai existe în în baia unui nou botez, omul cel vechi, omul care a fost s'a shimbat într'unul nou, a îmbrăcat acum şi chipul îngeresc peste chipul cel creştinesc pe care l-a luat la botez.

Deşi eşti o singură persoană, noi totuşi vedem în frăţia ta pe toţi slujitorii şi credincioşii ortodoxi români de peste ocean. Noi simţim în dragostea frăţiei tale pentru Biserica mamă, bătaia inimilor tuturor fraţilor noştri ortodoxi din America. La rândul tău, iubite frate Andrei, te rog să vezi şi să simţi în noi dragostea tururor slujitorilor şi credincioşilor Bisericii mame, să-ţi deschizi sufletul pentru a primi această dragoste şi apoi să o duci întreagă tuturor fraţilor noştri de peste ocean.

Cu aceste gânduri şi cu aceste simţiminte te îmbrăţişez iubite frate şi îţi fac cele mai calde urări de sănătate şi de bună

sporire întru toate prin ostenelele şi nevoinţele vieţii călugăreşti a cărui chip l-ai îmbrăcat astăzi. Bunul Dumnezeu să-ţi ajute şi Maica lui Hristos să te ocrotească.

P. C. Sa Părintele Andrei Moldovan a răspuns la alocuţia Episcopului de Roman cu următoarele cuvinte:

Inalt Pre Sfinţite, Prea Sfinţiţi,
Prea Cuvioşi şi Prea Cucernici Părinţi,
Iubiţi fraţi din Marele Sobor al Mănăstirii Neamţu,

La toate semnele de dragoste care ni s'au arătat de când am pus piciorul în această slăvită aşezare monahală, eu nu pot răspunde altfel, mai bine, decât printr'o smerită rugăciune pe care o înalţ către Atotputernicul ca să-mi ajute să duc la îndeplinire misiunea pentru care mă pregătesc.

Ca mărturie a dragostei Voastre a tuturor pentru mine ca şi a dragostei mele pentru voi toţi, să ne împreunăm glasul rugăciunii în această clipă şi să cântăm Domnului mărturisindu-ne Lui: Cu noi este Dumnezeu, înţelegeţi neamuri şi vă plecaţi, căci cu noi este Dumnezeu.

După amează, înalţii prelaţi însoţind pe P. C. Andrei Moldovan, au vizitat Seminarul superior monahal. Corul elevilor au intonat „Pre Stăpânul"... iar P. S. Arhiereu Pavel, directorul Seminarului, înconjurat de corpul didactic, a făcut primirea distinşilor oaspeţi.

In marea sală de recepţie a vorbit în numele corpului didactic P. C. Prof. Arhim. Ghenadie Niţoiu.

P. C. Sa a spus următoarele:

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne,
Prea Sfinţiţi Stăpâni,
Inalt Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit şi în curând
Păstorul sufletesc al obştei binecredincioşilor Români
de peste Ocean,
Inalţi Oaspeţi,

Cu adâncă emoţie, noi dascălii şi elevii Seminarului Monahal dela sf. Mănăstire Neamţu, primim în primele zile ale deschiderei cursurilor al celui de al treilea an, vizita distinşilor noştri oaspeţi de astăzi. Ne aflăm aici în acest focar al ortodoxiei, con-

tinuarea vechilor preocupări duhovnicești ale vrednicilor noștri înaintași de odinioară.

Sfânta Mănăstire Neamțu a însemnat în toate vremurile școala de înaltă pregătire a monahismului românesc pentru rosturile lui firești de a forma armata permanent mobilizată în jurul Bisericii care să contribue la înfăptuirea marelor idealuri spirituale din lume.

Aici, pe lângă pravila din straja dimineții și până în noapte, neobositele albine duhovnicești au înjugat nopțile cu zilele, pentru a da în slova românească șirul nesfârșit de tipărituri care să se împrăștie în toate colțurile țării. Aici, au petrecut marii luminători și sfetnici ai neamului, aici au sârguit în viețuirea îngerească sute de călugări - mulți dintre ei adormiți în Domnul - cu conștiința datoriei îndeplinite. Aici s'au desăvârșit mulți ierarhi ai Bisericii și tot aici fac ucenicie - dragii noștri elevi de astăzi - care sunt crescuți în spiritul celor mai înalte comandamente: iubirea de Dumnezeu și de oameni, de Biserică și de Patrie.

Deaceia, Inalt Prea Cuvioase părinte Arhimandrit Andrei, fratele nostru de acum, primește împărtășirea frățească a acestor ucenici și întorcându-vă acasă - peste mări și țări - duceți omagiul nostru creștinesc și salutul de bună întovărășire duhovnicească.

Grăiți fraților noștri de acolo, că în clipele cele mai fericite ale vieții Prea Cuviosiei Voastre, ați fost găzduit aici la Mănăstirea Neamțu de care v'ați legat numele prin primirea îngerescului chip.

Seminarul nostru va urmări cu deosebit interes activitatea ce o veți desfășura în de Dumnezeu păzita Episcopie a Americii și noi vom fi mândri că cel ce se ostenește acolo este un frate al obștii noastre.

Dumnezeu să încununeze cu cununi cerești ostenelile Prea Cuviosiei Voastre care fac cinste Bisericii și Neamului Românesc.

Din partea elevilor Seminarului Monahal a vorbit fratele N. Vornicescu, rostind cele ce urmează:

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne,
Prea Sfinţiţi Părinţi Episcopi,
Domnilor Delegaţi,
Onorată Asistenţă,

Bucurie mare străluceşte pe feţele noastre ale tuturora părinţi şi fraţi dela acest Seminar Monahal, astăzi, când ne-am învrednicit de cercetarea părintească a Inalt Prea Sfinţiilor şi Domniilor Voastre.

Ne bucurăm, că ne găsiţi în plină şi rodnică osteneală cărturărească şi gospodărească, fiindcă prin purtarea da grijă a Prea Fericitului Patriarh Justinian, în această obşte, osteneala cărţii se împleteşte cu lucrarea mânilor şi amândouă cu acea a rugăciunii, care neîncetat se înalţă către Domnul din bisericuţa şcolii noastre.

Ne bucurăm, deasemenea, de însăşi bucuria sfintei noastre Biserici Ortodoxe, pentru săvârşirea istoricului act: intrarea în viaţa monahicească a celui ce a fost ales prim episcop al episcopiei ortodoxe autonome a Românilor din cele două Americi.

In alegerea sfintei noastre Mănăstiri, pentru săvârşirea acestei alese sărbătoriri, noi am simţit încăodată grija părintească a Prea Fericitului Patriarh Justinian pentru creşterea şi formarea noastră.

Am auzit de credinţa neştirbită a fraţilor noştri români ortodoxi de peste îndepărtatul ocean, am auzit de râvna lor întru păstrarea tradiţiilor strămoşeşti şi de dragostea lor pentru viaţa monahicească. Şi cât ne-am bucura să avem colegi întru cele ale cărţii şi ale vieţii duhovniceşti, aici la Neamţu - la Seminarul ocrotit de Prea Cuviosul Nicodim cel Sfinţit, pe ucenicii primei mănăstiri a Românilor din America: Vatra Românească care, să sădească şi acolo duhul monahismului nostru ortodox.

Vă rugăm să primiţi smeritele noastre metanii şi mulţumirile cele mai respectoase pentrucă v'aţi gândit la noi, cercetându-ne şi incurajându-ne în munca noastră de zi şi de noapte, şi vă asigurăm că nu vom înceta rugându-ne pentru pacea a toată lumea şi nu vom precupeţi nici o osteneală pentru slava Sfintei noastre Biserici Ortodoxe şi înălţarea scumpei noastre Patrii, Republica Populară Română.

După primirea oficială, oaspeţii au cercetat toată gospodăria instituţiei: săli de clasă, dormitoare, spălătorie, sufrageria şi bu-

cătăria, rămânând impresionaţi de ordinea exemplară ce dăinueşte în instituţie.

La plecare, înalţii prelaţi au fost conduşi în imne religioase, cântate de corul seminarului.

Restul zilei, P. C. Arhim. Andrei Moldovan, a cercetat bisericile filiale ale mănăstirii, biblioteca, tipografia, atenansele de gospodărie, ca să-şi facă o justă convingere asupra lavrei monahismului moldovenesc.

* * *

A doua zi maşinile s'au îndreptat spre Agapia unde funcţionează seminarul monahal de călugăriţe condus de maica Veronica Constantinescu. Primirea oaspeţilor s'a făcut în biserica mare, cele două coruri alternându-se în cântarea imnelor ocazionale.

După cuvântul de bun venit rostit de către stareţa Mănăstirii, oaspeţii au asistat la Te-Deum. Sfârşindu-se slujba, P. C. Arhimandrit Andrei a fost viu impresionat de pictura murală a bisericii executată de penelul lui Grigorescu, geniul plasticii româneşti. P. C. Sa a mărturisit că a văzut multe opere de artă celebre, dar ca să-l impresioneze atât de puternic ca ambianţa din mănăstirea Agapia nu i-a fost dat prilejul niciodată.

Din biserică oaspeţii au vizitat încăperile seminarului şi sălile de atelier, constatând că deviza călugărească *ora et labora* îşi găseşte aici realizarea desăvârşită.

Ieşind din incinta mănăstirii, oaspeţii au vizitat celelalte două biserici ale mănăstirii, cum şi şcoala elementară unde îşi complectează 7 clase surorile ce voesc a intra în monahism.

I. P. S. Mitropolit Sebastian a arătat P. C. Părinte Andrei, casa în care se adunau, în timpul verii, N. Grigorescu, Alexandru Vlahuţă şi I. L. Caragiale. La emoţia religioasă de care era străbătut sufletul P. C. Andrei se adaugă acum alte simţăminte provocate de evocări legate de istoria artei şi literaturii româneşti.

După un scurt popas la Stăreţie, unde P. C. Andrei s'a întreţinut cu membrele din consiliu, interesându-se de multe lucruri ce-i vor fi necesare în câmpul pastoraţiei, oaspeţii şi-au luat rămas bun şi au plecat spre mănăstirea Varatec.

După o jumătate de oră de călătorie întreaga suită se scoboară din maşini la poarta mănăstirii Varatec.

Aici se aflau preoţii în odăjdii, iar stareţa Arhim. Irina Lecca în fruntea obştii. Inalţii prelaţi au fost conduşi în cortegiu la biserica mare unde s'a săvârşit un Polihroniu. P. C. Arhim. Irina Lecca a rostit cuvântul de bun venit oaspeţilor, după care a răspuns P. C. Arhim. Andrei, spunând cele ce urmează ;

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne,
Prea Sfinţiţi,
Prea Cuvioşi şi Prea Cucernici Părinţi,
Prea Cuvioasă Maică Stareţă şi
Dragi surori din sobor,

După ce am văzut marea aşezare călugărească dela Neamţ şi aceia dela Agapia, aici la Varatec mă simt şi mai copleşit de emoţie şi de bucurie, fiindcă emoţiile şi bucuriile au crescut şi s'au adunat atâtea în cât abea le pot purta.

Venind de peste ocean, ca să primesc tunderea în monahism şi apoi hirotonia în Episcop, la vatra ortodoxiei româneşti, în ţară, vă aduc tuturor salutul şi dragostea fierbinte a fraţilor români din America.

Cu mare bucurie au pregătit ei plecarea mea spre ţară, încoace, dar cu şi mai mare bucurie aşteaptă reîntoarcerea mea ca Episcop, acolo în America.

Constat, cu mare bucurie, că pretutindeni pe unde merg, sunt primit cu dragoste curată de frate, şi văd lucruri cari mă umplu de bucurie, de mândrie şi de încredere în puterea creatoare a poporului nostru credincios.

Vă mulţumesc pentru bunele cuvinte pe care mi le-aţi adresat şi vă promit că voiu duce fraţilor noştri de peste ocean, toate bunele vestiri despre ceiace am văzut în ţară, pretutindeni despre minunata viaţă bisericească şi mănăstirească de aici, şi despre progresele poporului nostru, în toată munca lui.

Bunul Dumnezeu să vă ajute, să vă continuaţi munca de zidire sufletească, pe care o împletiţi atât de frumos cu munca practică din ateliere şi să culegeţi roadele ostenelelor voastre. Amin.

Din biserică, suita a fost condusă la casa chiriarhală ca de aici să fie orânduit fiecare în chilii rezervate pentru a se odihni pe timpul nopţii.

Către seară oaspeţii au vizitat cele două biserici şi mormântul poetei Veronica Micle, muza inspiratoare a lui Mihail Eminescu.

I. P. S. Mitropolit Sebastian a pus în cunoştinţă pe P. C. Arhim. Andrei cu istoricul mănăstirii, arătând contribuţia marilor ierarhi ai Moldovei la desvoltarea acestei instituţii monahale, unde se lucrează cele mai frumoase covoare.

Grija I. P. S. Patriarh Justinian pentru monahism s'a arătat

prin înfiinţarea celor două seminarii, cum şi prin organizarea atelierelor, cari asigură existenţa tuturor vieţuitoarelor în mănăstirile de maici.

* * *

In ziua de 7 Noemvrie oaspeţii s'au îndreptat spre Iaşi, poposind câteva momente la Episcopia de Roman. P. S. Sa Episcopul Teofil, care se afla în suită, a informat pe P. C. Arhim. Andrei despre lucrările mai importante legate de dăinuirea acelei vechi episcopii.

La ceasurile $13^1/_2$ alaiul de oaspeţi bisericeşti era primit de către clerul şi autorităţile ieşene în Catedrala Mitropolitană din Iaşi.

Un măreţ sobor de preoţi, în frunte cu P. C. Arhim. Ioan Dinu, a făcut primirea oficială. Corul Mitropolitan condus de dl. prof. Alex. Verdeş, cântă imnul „Pre Stăpânul".

După Polihroniu, I. P. S. Sebastian Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, stând în jilţul arhieresc, a rostit următoarea cuvântare:

Prea Sfinţiţi Părinţi, Prea Cuvioşi şi Prea Cucernici Părinţi, Inalt Prea Cuvioase şi iubite frate Andrei,

A fost rânduit de Dumnezeu, ca timpul de retragere duhovnicească premergător hirotoniei tale în Episcop, să-l petreci în sfintele mănăstiri ale Moldovei, şi la urmă, să vii şi să-ţi pleci genunchii şi la altarele străbune din capitala Moldovei.

Iată eu te întâmpin cu aceiaşi dragoste de frate cu care ai fost întâmpinat pretutindeni de când ai călcat pe pământul Patriei noastre, Republica Populară Română, şi rog pe Dumnezeu să-ţi binecuvinteze şi să-ţi ocrotească toate strădaniile tale în cârmuirea duhovnicească ce te aşteaptă peste ocean.

Desigur numai flacăra vie a dragostei de credinţă şi de biserica mamă, ca şi acea dragoste de ţară, ce răsbate peste toate întinderile, i-a făcut pe fraţii noştri din America să te aleagă Episcop al lor şi să te trimită pentru hirotonie la noi.

Dacă prin această hotărâre şi prin prezenţa ta aici, fraţii noştri din America şi-au manifestat preţuirea, dragostea şi cinstirea pe cari ei o dau Bisericii Ortodoxe Române şi Republicei Populare Române în acelaş timp, dacă ei ne-au grăit nouă în acest chip, apoi la rândul nostru, pentru a le pune cât mai la inimă, dragostea pe care le-o purtăm. Noi le vom vorbi prin glasul glo-

ricoasei tradiţii a ortodoxiei Româneşti, prin glasul faptelor măreţe ale trecutului şi deopotrivă şi prin glasul măreţelor împliniri şi înfăptuiri ale prezentului.

In vibraţiile cuvântului meu îţi vorbeşte, şi ţie şi fraţilor care te-au ales şi te-au trimis, un şir de mari Mitropoliţi, cărturari şi luptători din Scaunul Moldovei şi Sucevei.

Iţi vorbeşte cuviosul Theoctist, Mitropolitul epocei eroice a lui Ştefan cel Mare şi Sfânt, îţi vorbesc apoi cărturarii Varlaam, Dosoftei, apoi Iacob Stamate şi Veniamin Costache şi în cele din urmă Iosif Naniescu şi Nicodim.

Aici în această cetate de căpetenie a Moldovei, s'a întrunit la 1642, marele sobor al întregii ortodoxii luptătoare împotriva catolicismului, cunoscut sub numele de Sinodul dela Iaşi.

„*Mărturisirea Ortodoxă*" după care frăţia ta ai învăţat adevărurile credinţei noastre, aici la Sinodul dela Iaşi – ţinut lângă biserica Trei Ierarhi – s'a discutat şi s'a aprobat. De aici a pornit în toată lumea cuvântul adevărului prin această mărturisire alcătuită de moldoveanul Petre Movilă, Mitropolitul de atunci al Kievului.

Aici îţi vorbeşte şi astăzi, întregul sobor din 1642 întărindute în dreapta credinţă.

Aici îţi vorbeşte Varlaam prin Cazania lui şi Dosoftei prin Vieţile Sfinţilor, în graiul evlaviei străbune.

Iar în neasemuitul grai al artei, îţi va vorbi minunea Moldovei, biserica Sf. Trei Ierarhi, cu a cărei frumuseţe numai Mănăstirea Argeşului se poate compara în întreaga lume ortodoxă.

Intr'un grai nu mai puţin mişcător, îţi vor vorbi şi moaştele Sfintei Parascheva din această Catedrală.

Dar, pe temelia neclintită a credinţei noastre ortodoxe ca şi pe aceia a dragostei de Patrie, şi în zilele noastre împlinim aici în Moldova, în deplină libertate, cu toată înţelegerea şi cu ajutorul Republicei noastre, visurile înaintaşilor noştri şi înfăptuim opera de mare importanţă pentru Biserică ca şi pentru bunăstarea şi progresul poporului nostru, doritor de pace.

Toate acestea îţi vor vorbi în limba adevărului şi a faptei care mărturiseşte nu numai tăria credinţei noastre, ci şi nestânjenita ei manifestare şi afirmare chiar cu ajutorul puterii civile.

Acesta este adevărul, pe care tu frate Andrei poate nu l-ai ştiut sau poate te-ai îndoit de el. Ai avut însă ocazia să-l vezi, să-l cunoşti şi să te convingi de el. Pe acesta să-l pui în inima ta şi să-l duci fiecărui suflet de român, din America, spre a fi tutu-

ror un reazem al nădejdilor lor, ca o mângâere şi o întărire a inimilor lor setoase de adevăr.

Neprecupeţind nimic, Noi ne-am alăturat drumurile, pe care desvoltarea istorică firească a situat întregul nostru popor, şi muncim alături de el, sprijinindu-ne unul pe altul, pentru a construi o viaţă mai bună şi mai fericită tuturor celor cărora le este dragă munca.

Noi n'am trăit şi nu vrem să trăim altfel decât alături de popor, şi suntem mândri că astfel ne putem servi deopotrivă şi Biserica şi Patria, scumpa noastră Republică Populară Română.

Cu aceste sentimente şi cu aceste adevăruri rostite aici în faţa Altarului Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, te îmbrăţişez iubite frate Andrei, şi îţi zic: Bine ai venit la noi.

Iar ca semn modest dar concret al dragostei noastre, îţi ofer un exemplar frumos din *Istoria Mitropoliei Moldovei* scrisă de învăţatul profesor Erbiceanu, ca să-ţi fie îndemn în munca ta viitoare şi semn al legăturii care trebuie să rămâie vie între noi. Dumnezeu să-ţi ajute!

Darul oferit de I. P. S. Sebastian, conţinând *„Istoria Mitropoliei Moldovei şi Sucevei"* de Const. Erbiceanu l-a impresionat profund pe noul ales episcop al românilor din America. Cu evlavie a primit darul simbolic, în care se descriu strădaniile tuturor ierarhilor moldoveni dela întemeierea Mitropoliei şi până la sfinţirea catedralei în 1888, pe vremea blândului Iosif Naniescu.

Primind darul preţios prin simbolul lui, P. C. Andrei Moldovan a răspuns atenţiei Chiriarhului ieşan prin următoarele cuvinte:

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne, Prea Sfinţiţi, Prea Cuvioşi şi Prea Cucernici Părinţi, iubiţi fraţi întru dreapta credinţă Ortodoxă,

E multă vreme de când inima mea bătea înfiorată de dorinţa de a vedea sfintele aşezăminte ale Moldovei, şi sunt nespus de fericit că mă găsesc astăzi aici, în Catedrala Mitropoliei Moldovei; că pot să văd cu ochii un vis ce mi se părea de neîmplinit.

Cu gândul la ţară şi la Biserica mamă, cu dorinţa lămurită şi cu altele abia înfiripate, vă mărturisesc, că atunci când am plecat spre România, am fost stăpânit şi de smerenia şi de focul acelor doriri, de care este stăpânit un pelerin. Şi călătoria mea

este într'adevăr un pelerinaj pe care l-am început din casa mea de acolo din America, şi pe care îl continui în cuprinsul Ţării.

Am pornit spre voi, fraţii mei, ca spre Ierusalimul credinţii mele ortodoxe, am venit să mă împărtăşesc cu toate puterile pe care le cuprind aşezămintele şi tradiţiile noastre sfinte, pe cari voi le-aţi păstrat neatinse ca pe o comoară de mare preţ.

Sorb acum, cu toată setea unui pelerin, apa vie a dreptei noastre credinţe, a tradiţiilor de a căror măreţie mă simt copleşit şi a dragostei neţărmurite cu care mă cinstiţi.

Voi căuta să am veşnic în minte îndemnurile şi povăţuirile pe care ni le dă Inalt Prea Sfinţia Voastră, prin graiul marilor fapte şi figuri din trecut, ca şi prin graiul a celor înfăptuiri de care v'a învrednicit Dumnezeu prin râvna Voastră şi prin ajutorul pe care vi l-a dat şî continuă să vi-l dea, poporul credincios şi Republica Voastră.

Vă mulţumesc din toată inima, pentru dragostea cu care mă primiţi şi vă îmbrăţişez pe toţi cu dragostea mea de frate şi cu dragostea celor care m'au trimis la voi.

Bunul Dumnezeu să ajute Bisericii Ortodoxe Române şi poporului Român, să înscrie şi deacum înainte fapte măreţe şi fericitoare pentru toţi în istoria lui şi în istoria lumei dornice de pace şi de progres. Amin.

Sfârşind cuvântarea de mulţumire P. C. Arhim. Andrei Moldovan a fost prezentat de către I. P. S. Mitropolit Sebastian reprezentanţilor autorităţilor ieşene, după aceia au părăsit Catedrala intrând în reşedinţă precedaţi de soborul preoţesc.

La orele 14 oaspeţii au luat masa comună, întreţinându-se asupra privelişţelor frumoase întâlnite pe drumul călătoriei până la Iaşi.

A doua zi, de Sfinţii Voevozi, P. S. Episcop Theoctist, Vicar Patriarhal, a oficiat liturghia arhierească. I. P. S. Mitropolit Sebastian a asistat la slujbă, rostind predica închinată proslăvirii întâistătătorilor cetelor cereşti

După amează I. P. S. Mitropolit Sebastian a însoţit pe P. C. Arhim. Andreî pela principalele monumente istorice din capitala Moldovei. In special biserica Trei Ierarhi a fost obiectul atenţiei P. C. Arhim. Andrei, operă artistică neegalată în frumuseţe.

In ziua de 9 Noembrie întreaga suită a părăsit Iaşul spre Bucureşti, ca deacolo să meargă la Sibiu, unde era fixat locul hirotoniei în arhiereu a P. C. Andrei Moldovan.

Vizita celor două personalităţi bisericeşti a lăsat frumoase impresii în rândurile clerului şi credincioşilor ieşeni, socotindu-se vizita lor ca o preţuire deosebită a Chiriarhului Moldovei.

Asistent

ITINERAR PASTORAL ŞI MISIONAR

executat de I. P. S. Sebastian, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, pe durata anului 1950.

I.

1 Ianuarie. Slujbă arhierească în biserica catedrală din Suceava, cu rostirea de predică ocazională. Recepţia oficială a clerului.

6 Ianuarie. Slujbă arhierească în catedrala din Suceava. Sfinţirea tradiţională a apei (Iordanul).

15 Ianuarie. Slujbă arhierească în biserica parohială din Scheia, cu rostire de predică.

17 Ianuarie. Slujbă arhierească în biserica „Invierei" din Suceava, cu rostirea predicii despre Sf. Antonie cel Mare.

22 Ianuarie. Slujbă arhierească, cu rostirea predicii în biserica din parohia Bosanci.

29 Ianuarie. Resfinţirea bisericii Sf. Dumitru din Suceava. Predică ocazională şi îndemnuri pastorale pentru cler şi popor.

30 Ianuarie. Slujbă arhierească la Catedrală. Predică despre Sfinţii Trei Ierarhi, marii dascăli ai ortodoxiei.

II.

4 Fevruarie. Participarea I. P. S. Sebastian la lucrările Sinodului Permanent în Bucureşti.

12 Fevruarie. Sfinţirea bisericii din Românești, rostirea predicii ocazionale.

19 Fevruarie. Slujbă arhierească în catedrală.

26. Fevruarie. Participarea la lucrările Sfântului Sinod, convocat în şedinţă plenară. Lucrările Adunării Naţionale Bisericeşti. Aniversarea unui sfert de veac dela înfiinţarea Patriarhatu-

lui ortodox român. Contopirea arhiepiscopiei Suceava cu cea a Iaşilor în una singură cu reşedinţa în Iaşi. Alegerea I. P. S. Sebastian ca Mitropolit al Moldovei şi Sucevei.

III.

13 Martie. Slujba arhierească în catedrala din Suceava şi luarea de rămas bun dela păstoriţii şi clerul din Bucovina, înainte de a se muta la noua reşedinţă din Iaşi.

20 Martie. Vizitarea parohiei Solca şi Comăneşti cu slujbă arhierească şi rostire de predică.

25 Martie. Instalarea I. P. S. Sebastian ca Mitropolit al Moldovei şi Sucevei la Iaşi, de către I. P. Sfinţitul şi Prea Fericitul Patriarh Justinian în prezenţa d-lui prof. univ. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor. Au luat parte şi înalţii prelaţi: Firmilian, Mitropolitul Olteniei, Chesarie, episcopul Dunării de Jos, Dr. Antim Angelescu, episcopul Buzăului, Teofil, episcopul Romanului. Deasemeni au participat reprezentanţii autorităţilor civile şi militare din Iaşi, deputaţii eparhiali, protopopii şi stareţii din Arhiepiscopie şi numeroşi credincioşi.

După instalare, conferinţă administrativă cu protopopii şi toţi stareţii din eparhie.

26 Martie. I P. S. Mitropolit Sebastian instalează la Galaţi pe P. S. Chesarie, ca episcop al Dunării de Jos, în prezenţa I. P. S. Patriarh Justinian şi a d-lui prof. univ. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

IV.

2 Aprilie. Floriile, slujbă arhierească în Catedrala din Iaşi cu rostirea predicii ocazionale. Toată săptămâna ia parte la denii, afară din ziua de Joia Mare, când a plecat la Sf. Sinod pentru a oficia Sfinţirea Marelui Mir. La denia din Vinerea Mare, înainte de prohodul Domnului, a rostit o cuvântare impresionantă.

9 Aprilie. Sfintele Paşti. Slujba Invierii la Catedrală cu rostirea cuvântului de deslegare a postului. La slujba dela vecernie (Invierea a II-a) se citeşte Evanghelia în 12 limbi. După slujbă primirea oficială a clerului ieşan, căruia îi dă îndrumări pastorale.

A doua zi de Paşti slujbă arhierească în Catedrala. Se

citește din amvon Pastorala adresată clerului și credincioșilor cu prilejul Sf. Paști 1950.

11 Aprilie. Slujbă arhierească la mănăstirea Cetățuia. Predică și îndrumări duhovnicești pentru monahi.

14 Aprilie. Izvorul Tămăduirii, slujbă arhierească în biserica Golia. Predică ocazională.

16 Aprilie. Duminica Tomei, slujbă arhierească în catedrala dela Suceava.

23 Aprilie. Hramul Catedralei Mitropolitane din Iași, slujbă arhierească, pomenirea ctitorilor și predică comemorativă a zilei.

24-30 Aprilie. Vizita canonică a mănăstirilor din regiunea Neamț: Neamțu, Secu, Sihăstria, Agapia, Varatec și Bistrița. Slujba arhierească în biserica Precista din orașul Piatra, predică. Conferința cu preoții locali și cercetarea tuturor bisericilor din oraș și cea din parohia Cut. La toate mănăstirile a dat îndrumări pastorale călugărilor.

V.

1 Mai. Participarea la serbările zilei muncii din Iași, organizate de oamenii muncii.

7 Mai. Slujbă arhierească în catedrala din Suceava.

14 Mai. Slujbă arhierească în catedrala din Iași.

18 Mai. Hramul Mănăstirii Neamțu, slujba cu 7 arhierei. Predică ținută în mijlocul credincioșilor după sfințirea apei la Aghiazmatar.

21 Mai. Vizitarea oficială a orașului Tg. Neamț. Rostirea predicii ocazionale. După amează conferință cu preoții la biserica sf. Nicolae, cărora le dă îndrumări pastorale.

28 Mai. Pogorârea Sf. Duh, slujbă arhierească în Catedrala din Iași.

VI.

2 Iunie. Hramul mănăstirii Sf. Ioan cel Nou dela Suceava. Slujbă arhierească cu rostirea de predică.

4 Iunie. Slujbă arhierească la catedrala din Iași.

9 Iunie. Plecarea la Suceava și vizitarea mănăstirii Agafton.

11 Iunie. Vizitarea oficială a orașului Fălticeni. Slujba arhierească în biserica Adormirea. Rostirea predicii. După amează conferință cu preoții din acea regiune. Vizitarea Mănăstirii Slatina.

17 Iunie. Plecarea în județul Dorohoi la sfințirea bisericii din Dumeni. Rămânerea în drum, în pădurea dela Buda, din pricina defectărei mașinii. Cu multe necazuri și peripeții se ajunge la destinație.

18. Iunie. Sfințirea bisericii din Dumeni. Predică în mijlocul credincioșilor. Conferința cu preoții.

19. Iunie. Participarea la lucrările Sinodului Permanent la București.

23. Iunie. Vizitarea canonică a unor parohii din părțile de Nord ale Eparhiei (C. Lung și Gura Humorului).

29. Iunie. Hramul Monastirii Cetățuia Iași, slujba arhierească la mănăstire și rostirea de predică.

VII.

6. Iulie. Plecarea spre Suceava și Neamț. Intâmpinarea I. P. S. Patriarh Justinian la Mănăstirea Neamt.

8. Iulie. Sfințirea Bisericii din Pipirig-Neamț de către I. P. S. Patriarh Justinian asistat de I. P. S. Sebastian.

15. Iulie. Plecarea I. P. S. Sebastian în concediu de odihnă la stațiunea Vata Băi-Ardeal.

VIII.

25. August. Participarea I. P. S. Mitropolit Sebastian la lucrările Comitetului Permanent al luptei pentru apărarea păcii din R. P. R. Alegerea I. P. S. Sale ca membru în acest Comitet și delegarea ca reprezentant al Sf. Sinod. Rostirea cuvântului autorizat din partea Bis. Ort. Române.

28. August. Plecarea în regiunea Neamț în vederea organizării școlii de cântăreți la Mănăstirea Neamț.

29. August. Hramul Mănăstirii Secu. Slujbă arhierească cu P. S. Arhiereu Pavel Șerpe și Arhim. Melchisedec. Cuvânt îndrumător pentru credincioși.

IX.

3. Septembrie. Participarea I. P. S. Sebastian la Comitetul județean de luptă pentru apărarea păcii.

5 Septemvrie. Vizitarea bisericilor din parohiile Cârjoaia și Cotnar.

8 Septemvrie. Hramul mănăstirii Vorona-Botoșani. Predică pentru popor și îndrumări pastorale pentru preoți.

9-12 Septemvrie. Participarea la congresul Comitetelor de luptă pentru pace ţinut la Bucureşti. Rostirea cuvântului din partea Bis. Ort. Române.

14 Septemvrie. Slujbă arhierească la bis. Ziua Crucii din Iaşi. Predică ocazională.

17 Septemvrie. Sfinţirea bisericii din Calafindeşti-Rădăuţi.

22 Septemvrie. Vizitarea bisericii Mitocul Maicilor din Iaşi.

23 Septemvrie. Plecarea I. P. S. Sebastian, însoţit de dl. director Dobocan din Ministerul Cultelor la Roman şi Botoşani.

24 Septemvrie. Vizitarea oficială a oraşului Botoşani. Slujbă arhierească la bis. Uspenia. Conferinţa cu preoţimea botoşăneană.

28 Septemvrie. Vizitarea Seminarului Monahal dela M-rea Neamţ.

X.

4-7 Octomvrie. Participarea la lucrările Sf. Sinod, în şedinţa plenară.

13-14 Octomvrie. Hramul Cuvioasei Parascheva. Slujba arhierească în catedrala din Iaşi. Predica zilei. Recepţia la reşedinţa mitropolitană.

15 Octomvrie. Plecarea în Ardeal în vederea participării la serbările dela Alba Iulia, ca delegat al Sf. Sinod.

21 Octomvrie. Aniversarea împlinirii a doi ani dela revenirea uniţilor din Ardeal la ortodoxie. Slujba arhierească la Alba-Iulia. Insoţirea P. C. Arhim. Vasile Samaha, delegatul Patriarhului Alexandru III al Antiohiei, la Cluj.

22 Octomvrie. Vizita mănăstirilor din regiunea Neamţ. Asistarea la deschiderea cursurilor Seminarului Monahal de către I. P. S. Patriarh Justinian.

23 Octomvrie. Deschiderea Seminarului de maici dela Mănăstirea Agapia.

24 Octomvrie. Sosirea la Iaşi, cu Arhim. Vasile Samaha.

25 Octomvrie. Vizitarea monumentelor istorice, cu delegatul Patriarhiei Antiohiei: Trei Ierarhi, Sf. Nicolae, Sf. Sava, Golia, Palatul Administrativ şi Biblioteca Centrală.

26 Octomvrie. Slujba arhierească la Catedrală. Prezentarea P. C. Arhim. Samaha credincioşilor ieşeni.

28 Octomvrie. Plecarea la Bucureşti pentru treburile curente ale Eparhiei.

31 Octomvrie. Primirea P. C. Protopop Andrei Moldovan, noul ales episcop al românilor din America.

XI.

4 Noemvrie. Plecarea din București la Mănăstirea Neamț unde P. C. Protopop Andrei Moldovan, primește schima monahală. Suita: I. P. S. Mitropolit Sebastian, prof. Univ. Dr. Manu, consilier ministerial, PP. SS. Lor Teofil Herineanu și Theoctist Botoșăneanu.

5-6 Noemvrie. Vizitarea mănăstirilor din regiunea Neamț,

7 Noemvrie. Primirea I. P. S. Sebastian la Catedrala Mitropolitană din Iași, cu oaspetele P. C. Arhim. Andrei. Slujba în Catedrală și cuvântări ocazionale. Recepția la reședință.

8 Noemvrie. Slujbă arhierească în Catedrală, oficiată de P. S. Theoctist. I. P. S. Sebastian rostește predică și prezintă credincioșilor pe noul ales episcop al românilor din America.

9 Noemvrie. I. P. S. Sebastian pleacă spre București cu destinația Sibiu unde va fi hirotonit P. C. Arhim. Andrei.

12 Noemvrie. Hirotonia în arhiereu a P. C. Arhim. Andrei. Sobor arhieresc cu participarea I. P. S. Sebastian.

13 Noemvrie. Plecarea I. P. S. Sebastian dela Sibiu la București.

14 Noemvrie. Plecarea I. P. S. Mitropolit Sebastian, cu avionul la Varșovia spre a participa la cel de al doilea Congres al Partizanilor Păcii.

16-21 Noemvrie. Participarea la lucrările Congresului partizanilor păcii dela Varșovia.

30 Noemvrie. Primirea oficială a I. P. S. Mitropolit Sebastian, ca sol al păcii în Catedrala Mitropolitană. I. P. S. Sa, expune lucrările Congresului Partizanilor Păcii dela Varșovia.

XII.

4-7 Decemvrie. I. P. S. Sabastian face vizite canonice în regiunea Suceava unde sfințește biserica din Liteni.

12 Decemvrie. Slujbă arhierească și predică la biserica Sf. Spiridon din Iași.

18 Decemvrie. Conferință administrativă cu protopopii și stareții de mănăstiri, ținută la reședința din Iași. Sărbătorirea onomasticei I. P. S. Mitropolit.

24-26 Decemvrie. Slujbă arhierească la Catedrală cu prilejul sărbătorirei Nașterii Domnului. In toate bisericile din Eparhie se citește Pastorala chiriarhală.

27 Decemvrie. Slujbă arhierească la biserica Sf. Ștefan din Iași cu rostirea predicii ocazionale.

PASTORALĂ LA NAȘTEREA DOMNULUI 1950

SEBASTIAN

Din mila lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Iașilor
și Mitropolit al Moldovei și Sucevei

Iubitului cler și dreptcredinciosului popor, har, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl, iar dela Noi arhierească binecuvântare

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună învoire“ (Luca II, 14).

Iubiții mei fii sufletești,

Cu multă nerăbdare am așteptat acest praznic luminat al Nașterii Domnului Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care, prin frumusețea sa, aduce tuturor bucurii, pre care numai Crăciunul le poate aduce. Să dăm slavă lui Dumnezeu că l-am ajuns sănătoși și să cerem cu acest prilegiu, darul și binecuvântarea Domnului peste Biserica, poporul și țara noastră R. P. R.

De Nașterea Domnului nu numai sufletele oamenilor tresaltă de bucurie, dar și întreaga natură îmbracă haină luminată de sărbătoare. Sus pe bolta ceriului stelele își aprind făcliile lor strălucitoare, jos, câmpiile și pădurile sunt acoperite de zăpadă. Toată făptura e pregătită de sărbătoarea întrupării Fiului lui Dumnezeu, care s'a pogorît din cer, a luat chip omenesc și s'a sălășluit în peștera din Vifleem, pentru mântuirea neamului omenesc.

Din dragostea Sa față de oameni, bunul Dumnezeu a trimis în lume pe Mântuitorul Iisus Hristos „căci așa a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe unul născut Fiul Său l-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară ci să aibă viață vecinică“. (Ioan 3-16).

Dumnezeu Fiul s'a smerit pe sine „făcându-se ca unul din-

tre noi" arătând prin aceasta că omenirea este rodul preţios al dragostei neţărmurite. Prin actul smereniei Dumnezeu Fiul a inobilat lumea, căci *„într'Însul era viaţă şi viaţa era lumina oamenilor"*. (Ioan I, 4).

Prin lumina Evangheliei lumea avea să-şi găsească drumul spre mântuire prin împăcarea cu Dumnezeu. Deaceia Celce avea să aducă mântuire a venit în lume şi prin naşterea Lui din Fecioara Maria, a arătat că viaţa este cel mai mare dar dumnezeesc de care omul trebue să se bucure dar să se şi îngrijească.

Cuprinşi de bucuria vieţii au alergat din depărtări mari cei trei magi aducând Celui înfăşat în iesle daruri de mare preţ: aur, smirnă şi tămâie; pătrunşi de bucuria vieţii păstorii s'au închinat în faţa „Mielului nevinovat"; pentru bucuria vieţii îngerii din cer au cântat imnul *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace între oameni bunăvoire"*.

Iubiţii mei fii sufleteşti,

Bunul Dumnezeu ne-a ajutat să ajungem şi de data aceasta să prăznuim Naşterea Domnului. Se cuvine să poposim câteva clipe şi să vedem dacă lumea creştină este, în adevăr, pregătită să primească lumina vieţii adusă prin întruparea Fiului lui Dumnezeu în peştera din Vifleem.

Viaţa se desvoltă numai în condiţiile favorabile ale păcii, când între oameni este bunăvoire şi înţelegere aşa cum îngerii au proslăvit aceste condiţii în imnul cântat de ei, deasupra peşterii unde pruncul Iisus vedea lumina zilei.

Se găsesc oare aceste condiţii ale păcii în lume, care să asigure desvoltarea nestingherită a vieţii omeneşti?

Fără multă zăbavă se poate răspunde, că omenirea s'a despărţit în problema păcii, care garantează viaţa, în două tabere. O tabără a omenirii predică şi luptă pentru menţinerea şi păstrarea păcii, tabără din care face parte şi Biserica Ortodoxă. Cealaltă tabără a imperialiştilor, la care s'a alăturat Vaticanul şi Mişcarea Ecumenică a protestanţitor, aţâţă omenirea la pregătirea unui nou război, în care milioane de vieţi să fie măcelărite din necreştinească plăcere a unora de a-şi apăra privilegiile stoarse din exploatarea muncii semenilor lor.

Desbinarea lumii în două, în problema păcii, a fost adusă la cunoştinţa lumii şi de către reprezentanţii Bisericilor Ortodoxe

autocefale la Consfătuirea ţinută la Moscova în 17 Iulie 1948, prin Apelul adresat către toţi creştinii din întreaga lume.

In acest Apel condamnarea imperialiştilor cade ca o anatemă iar îndemnul pentru apărarea păcii se ridică ca o poruncă a ceasului de faţă. Iată ce spune Apelul printre altele:

„Fiilor, copii ai lui Hristos, copii ai Bisericii sfinte de „pe toate continentele, din toate popoarele şi satele, creştini „din lumea întreagă! Să nu închidem ochii noştri, asemenea „nea struţului în faţa unui val nou de ură omenească ce „începe să se manifeste, să nu ne astupăm urechile înaintea „vuetului sălbatec al unui nou război. Nimeni nu ne va „putea contraria că imperialiştii mari şi mici, teroriştii, dictatorii „torii şi semănători ai urii între oameni de toate categoriile, „au luat asupra lor un rol satanic de provocători şi incendiatori „diatori ai unei autodistrugeri nebune a omenirii, finalul căreia „va fi peirea culturii şi a sensului de viaţă. Ci noi strânşi „uniţi în numele Impăratului Păcii - Domnul Hristos - să „facem un zid de granit împotriva tuturor atentatelor şi acţiunilor „ţiunilor îndreptate spre distrugerea păcii, şi prin solidaritatea „tatea noastră evanghelică, prin buna cucernicia noastră, „care este nesdruncinată, să facem neputincioasă orice tentativă „tativă şi orice plan al incendierii unui nou războiu pe „acest pământ încă necurăţat de sânge, lacrimi, suferinţe şi „morminte. (Ortodoxia Nr. 1 pag. 133 urm., 1949).

Din acest Apel se constată că acţiunea pentru apărarea păcii nu este o problemă, care se rezolvă prin vorbe şi îndemnuri ci printr'o luptă susţinută de către toţi oamenii cinstiţi din lumea întreagă, care doresc triumful vieţii asupra morţii.

Toţi oamenii de bună credinţă s'au înrolat în frontul Partizanilor Păcii, lucrând cu sârguinţă la trezirea conştiinţei că un nou măcel mondial ar însemna apusul culturii şi al civilizaţiei agonisite cu atâta trudă de lumea muncitoare.

Pentru trezirea acestor cunoştinţe colective, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh Justinian, a rostit următoarele cuvinte, cu prilejul şedinţei Comitetului Permanent pentru Apărarea Păcii din R. P. R., la 15 Aprilie a. c.

„Rareori - a spus Inalt Prea Sfinţia Sa - s'a văzut o „atâta de grozavă rătăcire ca cea de astăzi, care face pe

„credincioşii taberei războinice să fie atât de mult stăpâniţi „de aur, încât în loc să dispună ei de el dispune aurul de „ei, făcându-i robi ai viţelului de aur. Aceşti închinători vor „să stăpânească toate popoarele spre a le aduce jertfă ido- „lului căruia i se închină ei. Aceştia nu numai că au uitat „cuvintele Ziditorului, care a poruncit celor dintâi oameni „să stăpânească pământul, nu pe semenii lor, zicându-le . . . „*Creşteţi şi vă înmulţiţi şi stăpâniţi pământul*" (Geneză, I, „28), ci ei lucrează deadreptul şi împotriva poruncii lui „Dumnezeu: „*să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine în- „suţi*" nu să-l stăpâneşti. Pentru acest păcat au ajuns să „aibă şi pe Dumnezeu împotrivă căci *Dumnezeu celor tru- „faşi le stă împotrivă iar celor smeriţi le dă har.*" (I Petru, „V, 5), şi „*tine în mâna Sa sabia pedepsei pentru cei ce „varsă sângele nevinovaţilor*" (Ieremia, 46, 10).

Acţiunea Bisericii Ortodoxe Române pentru apărarea păcii a fost adusă la cunoştinţa lumii întregi la cel de al doilea Congres Mondial al Partizanilor Păcii, unde smerenia Noastră ca delegat al Sfântului Sinod, am citit mesagiul trimis Congresului de către Conducătorii principalelor culte religioase din R. P. R.

In acest mesagiu se spunea:

„Conştienţi că libertatea şi pacea popoarelor sunt po- „porunci sfinte ale tuturor credinţelor religioase, slujitorii şi „credincioşii cultelor noastre înfierează pe toţi acei care „caută, prin samavolnicii şi abuzuri, sa împiedece împlinirea „năzuinţii milenare a omenirii întregi: *pacea*.

„Intre delegaţii la acest Congres sé află reprezentanţi ai „tuturor cultelor religioase din lume. Noi vedem în acest „fapt dovada că atunci când îşi îndeplinesc misiunea lor „spirituală, credinţele religioase nu despart pe oameni ci îi „unesc.

„Lupta voastră, delegaţi ai oamenilor cinstiţi, este bine „plăcută lui Dumnezeu. Lupta voastră, va fi încununată de „biruinţă, pentrucă este dreaptă. Pentru această grabnică îm- „plinire a ţelurilor pentru care luptă Congresul Mondial al „Partizanilor Păcii, clerul şi credincioşii Bisericilor noastre „înalţă rugăciuni fierbinţi în altarele lor, iar noi conducătorii „cultelor din Republica Populară Română binecuvântăm „străduinţile voastre sfinte".

Mesagiul conducătorilor cultelor din R. P. R., rostit în mijlocul delegaţilor a sutelor de milioane de oameni, a stârnit aplauze furtunoase şi aprobarea unanimă din partea Congresului Partizanilor Păcii dela Varşovia. Prin acest mesagiu Biserica Ortodoxă din R. P. R., a arătat că învăţătura evanghelică nu poate fi acoperită cu vorbe deşarte, că pacea lăsată de Mântuitorul în lume este una şi aceiaşi pentru toţi, indiferent cărora concepţii politice, religioase sau sociale aparţin popoarele ce locuesc pământul.

Care sunt mijloacele practice prin care oamenii pot întări şi apăra pacea ?

In primul rând printr'o muncă tenace pentru ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc. Regimul nostru de democraţie populară a trasat un plan de realizări economice, culturale şi sociale pe o durată de cinci ani. Dintr'o ţară înapoiată va apare o alta în care toţi cetăţenii vor gusta din plin roadele civilizaţiei. Satele vor fi scoase din beznă prin stârpirea analfabetismului, ridicându-se cât mai multe şcoli şi Cămine Culturale. Cultivarea minţii şi a trupului în şcoli şi universităţi va fi la îndemâna tuturor tinerilor muncitori şi studioşi. Electrificarea ţării va uşura traiul cu decenii înainte, iar sănătatea publică va fi atât de bine organizată încât bolile sociale nu vor mai face ravagii ca până acum.

Agricultura va fi mecanizată, încât produsele vor fi mult mai sporite. Nu va rămâne nici un domeniu de activitate unde interesul obştesc să nu fie susţinut şi promovat. Toate aceste bunuri nu se pot realiza decât într'o atmosferă de pace şi deaceia poporul nostru îşi va apăra pacea cu orice preţ. Reprezentanţii poporului, aleşi în Sfaturile Populare, vor veghea ca toate aceste binefaceri să fie realizate dela cel mai mic cătun şi până la cel mai mare oraş al ţării.

Această muncă constructivă poate fi realizată numai în duhul păcii, când fiecare îşi caută de rostul său, după cum spune Sf. Scriptură: „*De ai slujbă, slujeşte; de eşti învăţător, învaţă; de eşti îndemnător, îndeamnă; de eşti împărţitor, împarte cu nevinovăţie; de eşti căpetenie, fă-ţi datoria cu râvnă; de eşti binefăcător, fă bine cu inimă bună*“ (Rom. XII, 7-8).

Iubiţii mei fii sufleteşti,

La îndatoririle generale pe care suntem obligaţi a le îndeplini ca cetăţeni devotaţi ai R. P. R. se adaugă cele particulare legate de sufletul fiecăruia. Religiositatea este o problemă de con-

ştiinţă, care se cultivă şi se înalţă prin învăţătura Bisericii. Vă îndemn, cu toată căldura, să cercetaţi slujbele ce se oficiază la sfintele altare: vecernie, utrenie şi Liturghia. In cursul acestor slujbe veţi gusta învăţătura sănătoasă lăsată de sfinţii Apostoli şi urmaşii lor, tălmăcită de către duhovnicii şi preoţii voştri. La sfârşitul Sf. Liturghii veţi asculta cuvântul de îndrumare catehetică rostit de preot. Cei mai vârstnici vor împărtăşi celor mai tineri înţelesul învăţăturii creştine propoveduite de preoţi, ca toţi laolaltă, cu mic cu mare, să se simtă uniţi în dragostea lui Hristos.

Fiţi milostivi cu cei neputincioşi, plecaţi urechea la suferinţele altora şi nu uitaţi că oricât de puternică ar fi credinţa cuiva, dacă nu este dovedită prin fapte, nimic nu valorează. Cinstiţi bătrâneţele şi ascultaţi pe părinţii şi conducătorii voştri. Ingrijiţi-vă, în timpul iernii, de bună starea uneltelor de muncă pentru primăvară şi ţineţi legătura dragostei între voi, ca între fraţi.

Feriţi-vă de răutăţi şi nu vă lăsaţi atraşi în ispite de către cei ce doresc răul poporului nostru prin împrăştierea de svonuri tendenţioase şi alarmiste. Staţi neclintiţi în învăţătura evanghelică, căci numai aşa veţi dovedi că primiţi cu toată bucuria praznicul Naşterii Domnului.

Păstraţi cu sfinţenie obiceiurile strămoşeşti întăritoare de suflete.

Cultivaţi cu dragoste colindele cari vestesc Naşterea Domnului şi întăresc credinţa copilaşilor voştri.

Smerenia noastră, ca Părinte al vostru sufletesc, vă doresc să petreceţi în linişte şi fericire sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza, urându-vă dorirele de bine cu urările Sfântului Pavel către Corinteni:

„Bucuraţ-vă, dar fraţilor, desăvârşiţi-vă, mângâiaţi-vă, fiţi „uniţi în cuget şi paşnici şi Dumnezeul iubirii şi al păcii va fi „cu voi.

„Darul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dum„nezeu Tatăl şi împărtăşirea Sfântului Duh, să fie cu voi cu toţi, „Amin.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor.

† *SEBASTIAN*

Dată în reşedinţa noastră mitropolitană din Iaşi, la 25 Decemvrie, anul mântuirii 1950.

MIȘCĂRI DE PERSONAL

In cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Sucevei în anul 1950

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Gradul	Data când s'a făcut mișcarea	Nr. Sf. Mitrop.	Nr. Min. Culte
	Incadrări în cancelarie				
1	I. P. S. Sebastian Rusan	Mitropolit	1.III.1950	1898	8056
2	P. C. Arhim Ioan Dinu	Vicar	1.III.1950	„	„
3	Pr. Puşcaru Vladimir	Consilier	1.III.1950	„	„
4	Pr. Bodnaru Theodor	Inspector	1.III.1950	„	„
5	Gligăneanu Dumitru	Şef. Serv.	1.III.1950	„	„
6	Arhim. Buşcu Partenie	Exarh	1.III.1950	„	„
7	Huţu Agatanghel	Ingrijitor	1.III.1950	„	„
8	Costescu Mihail	Ref. princ.	1.V. 1950	9254	28769
9	Ungureanu Ilarie	Adm. im.	1.V. 1950	5585	19717
10	Diacon Alexa Petre	Şef. Serv.	1.XI.1950	11419	35830
	Incadrări în Catedrală				
1	Preot Radu Partenie	Cântăreţ	1.II.1950	2242	9115
2	Melchisedec Mocanu	„	1.III.1950	2551	10531
	Angajări din bugetul propriu recunoscut de M. Culte				
1	Răileanu Constantin	Contabil	1.VI.1950	1162	3186
2	Tataru Teodota	Ingrijitor	1.VI.1950	6011	13901
3	Iftodie Gheorghe	Şofeur	15.IX.950	9666	30620
4	Isichie Macarie	Paraclisier	1.VI.1950	7095	23477
5	Ioanichie Patraşcu	„	1.VI.1950	7095	23477
6	Bălănescu Atanasie	Canonarh	1.VIII.950	8388	27623

Transferări şi angajări de preoţi

Nr. crt.	Numele şi pronumele	Dela parohia	La parohia	Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Culte
		Angajări				
1	Pr. Vasile Azoiţei	Angajare	Popeşti-Răd. Iaşi	1. I. 1950	452	1802
2	Pr. Th. Bodnariu	Numire extrab.	Frumoasa Iaşi	1. IV. 950	2520	12440
3	Pr. Traian Saghin	Incadrare	Sf. Dumitru Suceava	1. VI. 950	3964	16956
4	Pr. Inochentie Moroi	Numire extrab.	Prelipca Dorohoi	1.IV.950	2535	
5	Pr. Vladimir Puşcaru	„ „	Sf. Ioan Iaşi	15.VII. 950	7567	25053
6	Pr. Dionisie Preda	Incadrare	Părhăuţi Suceava	1.IX. 950	9009	28976
7	Pr. Popescu Ioan	Numire extrab.	Balanu Neamţ	15.X.950	10293	33901
8	Pr. Popescu Ioan	Numire bugetară	Balanu Neamţ	1.XI. 950	11012	27221
9	Pr. Chihaia Mircea	Angajare	Corni Bordea Neamţ	1.XI. 950	12068	37502
10	Pr. Munteanu Paul	Numire pr. aj. extrab.	Pipirig Neamţ	16.VII.950	7102	
		Transferări				
1	Pr. Brânzei Valeriu	Vârgolici-Dorohoi	Sf. Spiridon-Iaşi	1. III. 950	565	5967
2	Pr. Bantaş Constantin	Sf. Spiridon-Iaşi	Vârgolici-Dorohoi	1. III. 950	565	5967
3	Pr. Enache Constantin	Cepleniţa-Iaşi	Ruginoasa-Baia	1.V.950	1315	12443
4	Pr. Ţigănoiu Mircea	Brădăţel-Baia	Cepleniţa-Iaşi	1.V.950	1315	12443
5	Pr. Danilov Atanasie	Poiana, Negr. Neamţ	Cârnu-Neamţ	1.V.950	1315	12443
6	Pr. Tătărucă Constantin	Hoiseşti-Iaşi	Bulbucani-Iaşi	1.V.950	1315	12443
7	Pr. Elesei Ilie	Lămăşeni-Baia	Mănăstioara-Baia	1.V.950	1315	12443
8	Pr. Arhip Mihai	Cotul Băii-Baia	Lămăşeni-Baia	1.V.950	1315	12443
9	Pr. Preotu Ioan	Pârâul Cârjei-Neamţ	Farcaşa-Neamţ	1.V.950	1315	12443
10	Pr. Mironescu Mihai	Crasnaleuca-Dorohoi	Bârnova-Iaşi	1.VI.950	2629	16949

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Dela parohia
11	Pr. Focşa Adam	Cotu Miculinti=Doroh.
12	Pr. Lizo Boris	Arama=Iaşi
13	Pr. Guragata Niculai	Hudeştii Mari=Doroh.
14	Pr. Drăgoi Constantin	Şerbeşti I=Neamţ
15	Pr. Fostici Carol	Dăneşti=Neamţ
16	Pr. Ghemeş Dumitru	Glăvăneşti=Iaşi
17	Pr. Timoceanu Gheorghe	Rogojeşti=Rădăuţi
18	Pr. Hlaciuc Gh.	Ilişeşti=Suceava
19	Diac. Ştefureac Oct.	Catedrala=Suceava
20	Pr. Tărăboanţă Vasile	Storeşti Frumuş.=Bot.
21	Pr. Repta Arcadie	Costişa=Rădăuţi
22	Pr. Cristorian Vasile	Bădeni=Rădăuţi
23	Pr. Bucescu Casian	Crăciuneşti=Rădăuţi
24	Pr. Puha Gheorghe	Frătăuţii Noi=Rădăuţi
25	Pr. Moise Victor	Moldoviţa=C. Lung
26	Pr. Stiurcă Neculai	Băneşti=Botoşani
27	Pr. Antonescu Gh.	Arhiep.=Suceava
28	Pr. Costinescu Mihai	Soloneţ=Iaşi
29	Pr. Sabin Octavian	Brăeşti=Suceava
30	Pr. Tănăsescu Mitrofan	Laura=Rădăuţi
31	Pr. Moţoc Dumitru	Laura=Rădăuţi
32	Pr. Apostol Vasile	Negriteşti=Neamţ
33	Pr. Pieptu Grigore	Iureşti=Botoşani
34	Pr. Porubin Alex.	Tomeşti=Botoşani

La porohia	Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Culte
Crasnaleuca=Dorohoi	1.VI.950	2629	16949
Val. Satului=Iaşi	1.VI.950	4382	18430
Ionăşeni=Dorohoi	1.VI.950	3964	16956
Blândeşti=Botoşani	15.VII.950	6396	23604
Şerbeşti=Neamţ	15.VII.950	6396	23604
Costiugeni=Botoşani	15.VII.950		
Ilişeşti=Suceava	1.VII.950	5857	20044
Rogojeşti=Rădăuţi	1.VII.950	5857	20044
Catedrala=Rădăuţi	1.III.950	2990	8636
Iureşti=Botoşani	1.IX.950	6371	2043
Badeuţi=Rădăuţi	1.VIII.950	8085	25232
Costişa=Rădăuţi	1.VIII.950	8075	25232
Hudeştii Mari=Doroh.	1.VIII.950	8085	25232
Grăniceşti=Rădăuţi	1.VII.950	8075	25232
Volovăţ=Rădăuţi	1.IV.950	3174	13003
Bălueni Stam.=Botoş.	1.IX.950	9611	28375
Sf. Neculai=C. Lung.	1.IV.950	2844	12162
Glăvăneşti=Iaşi	1.IX.950	7669	30731
Laura=Rădăuţi	1.VII.950	8643	27512
Brăeşti=Suceava	1.VIII.950	8643	27512
Mănăstioara=Rădăuţi	1.VIII.950	8643	27512
Sf. Inviere=Buhuşi	1.IX.950	8670	30732
Soreşti Frumuş.=Bot.	1.III.950	6371	20043
Dăngeni=Botoşani	1.XI.950	11049	34372

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Dela parohia	La parohia	Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Culte
35	Pr. Vladimir Grosaru	Sf. Nec. Dom.=Iași	Bărboi=Iași	15.X.950	10462	
36	Pr. Mihai Ioan	Cotu Miculinti=Doro.	Miorcani=Neamț	1.X.950	9340	31610
37	Pr. Albotă Emilian	Mitoc=Dorohoi	Șinăuți de Jos=Rădăuți	1.XI.950	10434	34376
38	Pr. Bucătaru Const.	Pogoane=Neamț	Brătești=Baia	1.XI.950	10910	38299
39	Pr. Ghervanschi	Popeni Borzești=Bot.	Dăngeni=Botoșani	1.XII.950	10846	
40	Pr. Harasim Ioan	Balanu=Neamț	Dragomirești=Neamț	1.XI.950	10293	33201
	Cărți canonice pentru plecări din Eparhie					
1	Pr. Fântână Vasile	Valea Satului=Iași	Tg. Mureș	1.V.950	1770	10361
2	Pr. Gribovschi pensionar	Sinăuți de Jos=Răd.	Cluj	1.V.950	3037	13885
3	Pr. Romanescu Ștefan	Bârjoveni=Neamț	Ciuc	1.IX.950	8142	
	Cărți canonice ~ veniri în Eparhie					
1	Pr. Macovei Gh.	Bărtăluși=Tutova	Hoisești=Iași	1.IV.950	3828	16325
	Numiri și transferări de cântăreți					
	Numiri bugetare					
1	Tuleaşcă Vasile	Sf. Teodor=Iași		1.IV.950	1358	12448
2	Frunză Grigorie	Ziua Crucii=Iași		1.II.950	2242	9115
3	Țesu Constantin	Frumoasa=Iași		1.V.950	4335	16407
4	Damaschin Barbacariu	Sf. Ioan=Iași		1.X.950	8020	34516
5	Inochentie Moroi	Prelipca=Botoșani		1.X.950	10271	32094

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Dela parohia
	Transferări bugetare	
1	Herţug Constantin	Lespezi=Baia
2	Mosor Teodor	Bogdăneşti=Baia
3	Manciu Petru	Burdujeni=Suceava
4	Frunză Grigore	Ziua Crucii=Iaşi
	Numiri nebugetare	
1	Rădeanu Gh.	Andrieşeni=Iaşi
2	Matcăboje Ioan	Andrieşeni=Iaşi
3	Nichifor Toma	Boiştea=Neamţ
4	Iliescu Tofan	Bodeşt. de Sus=Neamţ
5	Dăscălescu Neculai	" " "
6	Rachieru Constantin	Stefăneşti=Botoşani
7	Pârlea Gheorghe	Urecheni=Neamţ
8	Anuţa Constantin	Tătăruşi Uda=Baia
9	Bejan Alexandru	Vlădeni=Iaşi
10	Beşleagă Ioan	Goruni=Iaşi
11	Obadă Teodor	Probota=Iaşi
12	Chiriac Gheorge	" "
13	Mosor Teodor	Bogdăneşti II=Baia
14	Dimitriu Ilie	Lehneşti=Botoşani
15	Curcă Teodor	Stânca=Botoşani
16	Timiciuc Petre	Stânca=Botoşani

La parohia	Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Culte
Dolhasca-Baia	1.X.950	2241	9121
Şoldăneşti-Baia	1.IV.950	1357	12449
Adâncata-Suceava	1.VI.950	2417	19448
Sf. Ştefan-Iaşi	1.XII.950	3145	37501
	1.I.950	67	1642
	1.I.950	67	1642
	1.I.950	163	38883
	1.I.950	254	2180
	1.I.950	254	2180
	1.I.950	293	
	1.I.950	319	5966
	1.I.950	331	2777
	1.I.950	345	3181
	1.I.950	352	434
	1.I.950	444	12447
	1.I.950	444	12447
	1.I.950	454	37453
	1.I.950	577	12447
	1.I.950	581	3921
	1.I.950	581	3921

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Parohia-Judeţul
17	Mancaş Dumitru	Bodeş. de Jos-Neamţ
18	Boţu Gheorghe	Negreşti I-Neamţ
19	Asavei Gheorghe	Bistricioara-Neamţ
20	Plop Gheorghe	Borca-Neamţ
21	Ursu Dumitru	" "
22	Apăvăloae Vasile	Dreptu-Neamţ
23	Teodorescu Dumitru	Isvorul Alb-Neamţ
24	Ungureanu Mircea	Hangu-Neamţ
25	Pântea Petru	Hangu-Neamţ
26	Petraru I.	Dragomireşti Neamţ
27	Chirilescu Vasile	Galu-Neamţ
28	Geană Ştefan	Galu-Neamţ
29	Popa Vasile	Talpa "
30	Nicolau Gh.	Talpa "
31	Const. Dionisie	Sf. Treime-Iaşi
32	Sârbu Ştefan	Chipereşti-Iaşi
33	Iordache Gh.	Dumbrăviţele-Baia
34	Moroşanu Ioan	Brusturi-Baia
35	Teofănescu Gh.	Căciuleşti-Neamţ
36	Negrea Ioachim	Căciuleşti-Neamţ
37	Ungureanu M.	Lupăria-Iaşi
38	Ciupercă Vasile	Bărgăoanu-Neamţ
39	Popa Constantin	Sf. Nec. Dom.-Iaşi
40	Pintiliuc Mihai	Leţcani-Iaşi

	Data	Nr.- Sf. Mitr.	Nr. Min. Culte
	1.I.950	672	12447
	1.II.950	865	
	1.II.950	938	5974
	1.II.950	938	5974
	1.II.950	938	5974
	1.II.950	938	5974
	1.II.950	938	5974
	1.II.950	938	5974
	1.II.950	962	5183
	1.II.950	973	5978
	1.I.950	973	5978
	1.I.950	470	3184
	1.I.950	470	3184
	15.I.930	1042	6801
	1.I.950	1158	6804
	1.I.950	1227	6801
	1.I.950	1274	3927
	1.I.950	1377	
	1.I.950	1377	
	1.I.950	1476	4758
	1.I.950	1481	
	1.I.950	1555	9715
	15.I.950	1575	9715

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Parohia-Judeţul
41	Popa Dumitru	Cosiţeni=Iaşi
42	Mardare M.	Mânjeşti=Iaşi
43	Buşoagă Niculai	Hârtoape Baia
44	Munteanu Gh.	Hârtoape=Baia
45	Brânzei M.	Orăşeni=Vale=Botoş.
46	Lagăr Gh.	Tulbureni=Botoşani
47	Asaftei Ioan	Ungureni=Botoşani
48	Răşcăneanu Gh.	Lingurari „
49	Guraliuc Vasile	Cordun „
50	Luchian Const.	Păuşeşti I=Iaşi
51	Petraş Constantin	Feredeeni=Botoşani
52	Axinte Constantin	Feredeeni=Botoşani
53	Galan Alex.	Trei Ierarhi „
54	Buzincu Vasile	Sineşti=Iaşi
55	Hruşcă Teodor	Sineşti=Iaşi
56	Matei Mihail	Sarata=Dobr.=Neamţ
57	Iacob Gh.	Sarata=Caraiman=Bot.
58	Grădinaru Ştefan	Joldeşti=Botoşani
59	Mitrea Gh.	Hoiseşti=Neamţ
60	Gavril Vlad	Hangu II=Neamţ
61	Potolinschi Andrei	Nicani=Dorohoi
62	Ştefan Vasile	Miroslăveşti=Baia
63	Dohotaru Mihai	Miroslăveşti=Baia
64	Luchian Const.	Păuşéşti=Iaşi

	Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Cult.
	1.I.950	1576	9715
	1.I.950	1581	9715
	1.II.950	1659	12444
	1.II.950	1659	12444
	1.III.950	1854	13408
	1.I.950	1981	6804
	1.I.950	1981	6804
	1.I.960	1981	6804
	1.V.950	2317	14599
	1.IV.950	4209	14895
	1.VI.950	2760	16319
	1.VI.950	2760	16319
	1.IV.950	3035	12438
	1.V.950	3062	14600
	1.V.950	3062	14600
	1.III.950	3164	12444
	1.IV.950	3035	12438
	1.II.950	3376	16319
	1.I.950	3204	19450
	1.IV.950	3378	16319
	1.XI.950	3703	19452
		3803	20704
		3803	20704
	1.IV.950	4209	14895

100

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Parohia-Judeţul	
65	Mititelu Gh.	Cernahol-Botoşani	
66	Tanasă Gh.	Coroi-Neamţ	
67	Pârlea Ion	Urecheni-Neamţ	
68	Baciu Virgil	Girov „	
69	Grecu Constantin	Turtureşti „	
70	Bâgu Constantin	Totoeşti „	
71	Mujdei Mihai	Mădei „	
72	Ruptaş Gh.	Sf. Ioan Suceava	
73	Hapău Alex.	Poiana Flămânzi-Bot.	
74	Caşcaval Niculae	Val. Bourei-Baia	
75	Fotea Mihai	Mărgineni-Neamţ	
76	Mihailescu F.	Mărgineni-Neamţ	
77	Tofan Vasile	Rotopăneşti-Baia	
78	Manolache Mihai	Săveşti-Baia	
79	Mancaş Dumitru	Itrineşti-Neamţ	
80	Manea Teodosie	Cimit. Etern.-Iaşi	
81	Ciupercă Vasile	Bărgăoani-Neamţ	
82	Sitaru Const.	Sf. Ioan-Iaşi	
83	Iacob Vasile	Secăluşeşti-Neamţ	
84	Munteanu Gh.	Petru Rareş-Neamţ	

Paraclisieri

1	Pană Petre	Vlădeni-Iaşi	
2	Trepăduş Vasile	Hadâmbu-Iaşi	

	Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Cult.
	1.IV.950	4333	18784
	1.II.950	4610	20707
	1.VI.950	5127	
	1.VI.950	5263	21425
	1.VI.950	5268	21426
	1.VI.950	5260	21424
	1.VII.950	5778	23848
	15.V.950	4164	18788
	1.VII.950	5742	25051
	1.V.950	6847	20709
	1.VI.950	6962	26079
	1.VI.950	6962	26079
	1.VII.950	7859	30195
	1.IX.950	8754	28212
	1.XI.950	10055	34933
	15.X.950	10509	34934
	1.I.950	816	
	1.X.950	10298	34371
	1.XII.950	9653	
	1.XI.950	11165	
	1.I.950	345	3181
	1.I.950	1659	12444

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Parohia-Judeţul		Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Cult.
3	Carascenco Neculai	Sf. Pantelimon=Iaşi		1.I.950	2430	
4	Lupu Gheorghe	Sf. Ioan=Iaşi		1.X.950	10298	34371
5	Botez Ilie	Biserica Banu=Iaşi		1.X.950	10951	
		Transferări cântăreţi extrabugetari				
1	Tanasă Constantin	Durneşt=Botoşani	Ştefăneşti Sat.=Botoş.	1.I.950	567	1649
2	Gheorghian Gheorghe	Sinăuţi Jos=Rădăuţi	Muşeniţa=Rădăuţi	1.IV.950	2841	11754
3	Varvaroi Neculai	Brăeşti=Suceava	Solonet=Suceava	1.IV.950	3263	11755
4	Pârlea Ioan	Urecheni=Neamt	Blăgeşti=Baia	1.VI.950	5127	20711
		Demisii				
1	Gligăneanu Dumitru	Şef serv. cancelarie		15.V.950	5549	19212
2	Costescu Mihai	Ref. Princ. Cancel.		1.X.950		
3	Iftodie Gheorghe	Şofeur Cancelarie		1.XI.950	11003	
1	Pr. Sidor Lupu	Sf. Par. Tg. Frum.=Iaşi		14.VI.950	6607	20189
2	Pr. Ştefu Ioan	Corni Bordea=Neamţ		5.VII.950	7882	25748
3	Pr. M. Grădinaru	Sf. Sava=Iaşi		1.X.950	9835	34976
4	Pr. Neculai Guragata	Ionăşéni=Dorohoi		1.IX.950	10034	31574
5	Pr. Bârsan M.	Bărboi=Iaşi		15.X.950	10462	37493
6	Diac. Avasilcăi	Humuleşti=Neamţ		1.IX.950	9194	37484
7	Cânt. Ciubotaru Gh.	Trei Ierarhi=Iaşi		1.IV.950	3558	13870
8	„ Iacob Ioan	Forăşti=Baia		1.V.950	4874	20709

Nr. crt.	Numele și Pronumele	Parohia-Județul	
9	Cânt. Schipor Lazăr	Straja=Răcăuți	
10	„ Munteanu Gh.	Hârtoapele=Baia	
11	„ Dimitriu Ilie	Sf. Spiridon=Botoșani	
12	„ Cuciuc Gh.	Itrinești=Neamț	
13	„ Gavriliu Ștefan	Oprișeni=Baia	
14	„ Niculau Gh.	Talpa=Neamț	
15	» Grădinaru C.	Săcălușești=Neamț	
16	Pr. Romanescu Emanuil	Cârnu=Neamț	
17	Pr. Negureanu Gh.	Dăngeni=Botoșani	
18	Prof. Foca Pavel	Șc. Cânt.=Suceava	
19	Cânt. Sandulovici Secr. Pr.	Vatra Dorn. Câmp.=L.	

Pensionări

1	Pr. Alexandrovici Simion	Brehuești=Botoșani
2	Pr. Rotărescu Octav	Trestiana=Dorohoi
3	Pr. Vuescu Constantin	Sf. Andrei=Iași
4	Pr. Țipa Mihai	Solca=Suceava
5	Pr. Mitric Maximilian	Arhiepis.=Suceava
6	Cânt. Șerban Gheorghe	Cogeasca=Iași
7	„ Țurcanu Ilie	Sf. Ștefan=Iași

Decese

1	Pr. Buzilă Ioan	Frumoasa=Iași
2	Pr. Gheorghiu Gh. pens.	Farcașa=Neamț

	Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Culte
	10.VII.950	6557	
	10.VI.950	8323	30998
	1.VIII.950	8600	32094
	1.XI.950	10055	
	1.I.950	10449	
	1.V.950	11858	
	1.XII.950	9653	
	15.I.950	707	2660
	10.VI.950	5563	
	1.XI.950	11667	
	1.XII.950	10832	
	1.VIII.950	122	20798
	1.I.950	2925	12320
	1.IV.950	3568	10821
	1.XII.950	11264	
	1.V.950	8076	26636
	15.IV.950	4767	9253
	1.VII.950	5385	37501
	26.II.950	1518	
	3.III.950	1715	

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Parohia-Judeţul		Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Cult.
3	Pr. Chiriac Gh.	Costugeni-Botoşani		14.V.950	4631	
4	Pr. Costiniu Gh. pension.	Băluşeni Stam.-Bot.		4.VIII.950	8154	
5	Cânt. Tesu Const.	Frumoasa-Iaşi		23.X.950	11013	
		Ranguri bisericeşti				
1	Pr. Rotaru Gh.	Plavalar-Suceava		Sachelar	8787/950	
2	Pr. Grigoraş Vlad	Burdujeni Tg.„		„	8787/950	
3	Pr. Mucea Andrei	Arbore „		„	9473/950	
4	Pr. Hrincescu Gh.	Botoşana „		„	„	
5	Pr. Crainicu Const.	Todireşti „		„	„	
6	Pr. Agape Vladimir	Pârteştii de Sus-Suc.		„	„	
7	Pr. Movileanu Const.	Mirosloveşti-Baia		„	10789/950	
		Hirotesii				
1	Pr. Antistescu Gh.	Poeni-Neamţ		Duhovnic	1612	
2	Pr. Ciobanu Petre	Herla-Baia		„	4238	
3	Pr. Enache Liviu	Pârteşti-Suceava		Iconom		
4	Cânt. Tofan Arcadie	Bălăceana-Suceava		Lector	3929	
5	„ Lucasciuc David	Comăneşti-Suceava		Lector	9473	
		Angajări de secretari protopopeşti				
1	Cânt. Orac Vasile	Secretar-Prot.	Fălticeni	1.XI.950	11574	
2	Pr. Tuleaşcă Ştefan	Secretar-Prot.	Paşcani	24.VI.950	5866	21882

Nr. crt.	Numele şi Pronumele	Parohia-Judeţul		Data	Nr. Sf. Mitr.	Nr. Min. Cult.
3	Pr. Vasile Teodorescu	Secretar	Prot. Buhuşi	1.IV.950	4022	21882
4	Diac. Ioan Buliga	„	„ Câmpulung	1.X.950	10721	
	Puneri în disponibilitate şi scoateri din buget					
	Destituiri					
1	Pr. Mihailescu Haralambie	Mărgineni-Neamţ		1.VIII.950	8087	24675
	Scoateri din buget					
1	Pr. Gavril Vlad	Broşteni-Neamţ		1.II.950	827	4844
2	Pr. Codreanu Const.	Vereşti-Botoşani		1.IV.950	2341	12660
3	Pr. Duda Gh.	Brehueşti „		1.V.950	5108	17425
4	Pr. Lefter Const.	Mărgineni-Neamţ		1.V.950	5712	18786
5	Pr. Grigoraş Mihai	Tătăruşi-Baia		1.V.950	4271	18789
6	Pr. Gh. Creţu	Sf. Nec. Buh.-Neamţ		1.X.950		
7	Pr. Gh. Dimitriu	Sineşti-Iaşi		1.VIII.950	8022	28215
8	Pr. Lizo Boris	Val. Satului-Iaşi		1.VII.949	9609	30196
9	Pr. Corneanu Alex.	Ungureni-Botoşani		1.IX.950	9610	30194
10	Pr. Zaharia Fărtăiş	Tădăuţi „		1.IX.950	9221	30941
11	Cânt. Stoleru Simion	Negreşti-Neamţ		1.II.950	865	5971
12	„ Stoian Petru	Sf. Nec. Socola-Iaşi		7.I.950	1664	9258
13	„ Guraliuc Vasile	Adâncata-Suceva		18.III.950	2417	19448
14	Pr. Băncilă Gh.	Balanu-Neamţ		1.V.950	2409	34507

PROTOPOPIATELOR PLĂŞILOR

Nr. 7290/950

Prin Decizia Patriarhală Nr. 98/950, publicată în revistele oficiale, pe care le primeşte fiecare oficiu parohial, s'a dispus înfiinţarea „Comitetului parohial provizoriu“ cu atribuţii prevăzute în art. 68-70 din Statut. Aceste comitete parohiale provizorii, au luat fiinţă încă dela 1 Decemvrie 1949.

Odată cu înfiinţarea acestor Comitete parohiale provizorii, s'au desfiinţat societăţile şi asociaţiile cu caracter bisericesc menţionate în Deciziunea Patriarhală Nr. 48/949, printre care se desfiinţează şi asociaţia „Oastea Domnului“.

Deşi a trecut mult timp dela aplicarea menţionatei Decizii Patriarhale, s'a constatat că obiectele fostei asociaţii „Oastea Domnului“ în special steagurile sunt păstrate în biserici, la loc de cinste, alături de podoabele bisericeşti, fapt ce contravine dispoziţiilor legale, deoarece asociaţia „Oastea Domnului“ nu mai există.

In consecinţă, cucernicii preoţi care au în biserici asemenea steaguri, le vor strânge cu tactul pastoral cuvenit, şi le vor păstra în dulapurile vestmântăriei, ca obiecte scoase din uz şi păstrate în arhivă. Cei care le vor afişa încă la vederea credincioşilor, înseamnă că sprijină, tacit şi voit, asociaţia religioasă legalmente desfiinţată, şi deci se fac pasibili de sancţiuni canonice severe, ca nerespectând dispoziţiile Sf. Patriarhii.

In biserici nu se vor păstra, la vedere, decât obiecte de cult şi podoabele prescrise de Sf. Sinod pentru trebuinţele cultului, neadmiţându-se inovaţiuni cu caracter local.

E regretabil faptul, că dupăce preoţimea a prelucrat Decizia Patriarhală în conferinţele preoţeşti, încă se mai găsesc unii preoţi cari nu au pus-o în practică în parohiile ce le conduc. Din acest motiv sancţiunile pentru astfel de preoţi lăsători şi neascultători ai ordinelor superioare bisericeşti se vor agrava.

Veţi lua măsuri de executare imediată cu privire la steagurile fostei „Oastea Domnului“ raportând de urmare.

Din încredinţarea I. P. S. Mitropolit.

Vicar, **Arhim. Ioan**

Consilier, *Pr. Constantin Nonea*

Temei Nr. 6252

Se publică mai jos adresa Sf. Patriarhii Nr. 11629 din 26 Iunie a. c. privind activitatea Atelierelor Institutului Biblic şi de Misiune, unde se găsesc obiecte de cult şi se execută orice alte lucrări cu caracter bisericesc şi invităm pe P. C. Protopopi şi Cuc. Cler a lua cunoştinţă şi a îndruma pe credincioşi când au nevoie de asemenea obiecte şi lucrări.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei
† SEBASTIAN

Secretar Eparhial,
Ioan Zamfirescu

COPIE

Institutul Biblic şi de Misiune al Bis. Ort. Române, desfăşoară potrivit art. 160-162 din Statut, o intensă activitate, corespunzătoare scopului pentru care a fost înfiinţat.

Atelierele sale de obiecte bisericeşti, ţesătorie, croitorie, pictură, lemnărie şi sculptură, sunt bine utilate şi stau în permanenţă la dispoziţia eparhiilor, preoţilor şi credincioşilor cu lucruri de bună calitate, putând a le furniza icoane, cruci, candelabre, candele, obiecte sacre şi cu caracter religios, necesare bisericilor şi credincioşilor.

Se lucrează deasemeni stofe pentru costume preoţeşti şi vesminte bisericeşti care pot fi confecţionate în atelierul propriu de croitorie.

Se pictează icoane, prapuri, catapetesme şi biserici.

Se lucrează străni, iconostase, cafasuri, catapetesme şi orice mobilier necesar bisericilor.

Se execută reparaţiuni şi înlocuiri de obiecte de cult uzate sau deteriorate.

Pentruca această activitate desfăşurată de Institutul Biblic să fie cât mai cunoscută şi de un real folos pentru întreaga biserică, in baza aprobării I. P. S. Patriarh Justinian, pusă pe temeiul Nr. 11629/950, avem onoare a vă ruga să binevoiţi a dispune ca să se aducă la cunoştinţa preoţilor şi credincioşilor cele de mai sus, şi a-i invita ca oridecâte ori au nevoie de obiecte de cult sau lucrări cu caracter bisericesc să se adreseze la Institutul Biblic şi de Misiune.

Episcop (ss) † ANTIM
Vicar Patriarhal

Nr. 3060/950.

Hrana gratuită pentru salariaţi este interzisă

Vă trimitem mai jos în copie adresa Ministerului de Finanţe - Direcţia Statelor Nr. 8466/950, spre strictă conformare.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei,
† SEBASTIAN

Şeful Serviciului Contabilităţii,
Alexandru V. Duca

COPIE

Sesizaţi de organele de control ale Ministerului Finanţelor că la unele restaurante de Stat sau aparţinând cooperativelor, salariaţii beneficiază de hrana gratuită, atragem atenţiunea că între drepturile acordate salariaţilor nu este şi acela de a lua masa gratuit la instituţie, întreprindere, etc. din care fac parte.

In consecinţă, ori unde se vor constata astfel de abateri, se vor aplica sancţiuni, luându-se tot odată şi măsuri de imputarea sumelor cu care Instituţia, Intreprinderea, etc., a fost păgubită.

Director, **(ss) Ivan Solimos**

Nr. 3753/950

Folosirea fără plată a imobilelor proprii ce servesc drept locuinţă pentru cler

Vă trimitem mai jos în copie, adresele Ministerului Cultelor Nr. 8897/950 şi Administraţiei Patriarhale Nr. 7255/950 pentru a lua cunoştinţă şi conformare întocmai.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei,
† SEBASTIAN

Şeful Serviciului Contabilităţii,
Atexandru V. Duca

COPIE după adresa Ministerului de Culte Nr. 8897/950.

Pe baza art. 137 din Statutul pentru organizarea şi funcţionarea Bisericii Ortodoxe Române şi conform avizului Ministerului Finanţelor Nr. 122568/949, vi se face cunoscut următoarele:

Preoţii, diaconii şi cântăreţii bisericeşti salariaţi din bugetul Statului sau din veniturile proprii ale parohiilor şi unităţilor administrative bisericeşti, când locuiesc în imobilele care aparţin insti-

tuţiei la care ei îndeplinesc efectiv serviciu, nu vor plăti chirie, bucurându-se de acest drept, acolo unde împrejurările permit, ca de un beneficiu în legătură cu funcţia îndeplinită.

Toţi aceştia însă sunt obligaţi a încheia contracte de închiriere suportând taxele de viză, cota parte de impozit pe clădire şi cota parte de cheltueli cu întreţinerea imobilului.

Vicarii şi deserventii bisericeşti în slujba unităţilor administrative bisericeşti centrale pot fi asimilaţi în privinţa folosinţei imobilelor bisericeşti cu preoţii, diaconii şi cântăreţii.

Organele statutare ale cultelor în aplicarea practică a acestei dispoziţiuni cu privire la folosirea fără plată de chirii a imobilelor ce servesc drept reşedinţă a şefilor de cult sau drept reşedinţe episcopale, pot decide norme speciale.

Toate celelalte categorii de locatari ai imobilelor bisericeşti se vor conforma normelor generale în legătură cu închirierile (decretul Nr. 188/949).

Ministru, (ss) STANCIU STOIAN

Director, (ss) Indiscifrabil

COPIE după adresa Administraţiei Patriarhale Nr. 7255/950.

In complectarea circularei Nr. 1510/950, cu frăţească dragoste vi se face cunoscut că dispoziţiunile acestei circulări se aplică şi chiriarhilor, personalului catedralelor şi centrelor eparhiale, care locuiesc în imobilele eparhiale, cum şi personalului monahal salariat.

Beneficiul pe care-l acordă Statutele Bisericii Ortodoxe Române prin art. 137, trebuie înţeles în sensul că parohia, eparhia, mânăstirea, nu percepe dela locatari nici o chirie pe care să o facă venit în casa respectivă.

Totuşi instituţiile bisericeşti, care pun la dispoziţia personalului propriu locuinţe în imobilele lor, sunt obligate, conform legii chiriilor, să încheie contracte cu cei ce ocupă astfel de locuinţe şi să plătească taxele şi impozitele aferente, conform dispoziţiunilor legii asupra veniturilor populaţiei.

Prin analogie cu imobilele Statului închiriate salariaţilor, quantumul chiriei ce se va înscrie în contract, va fi de 8% asupra salariului net al locatarului, la care sumă urmează să plătească locatarii impozitul la fisc, iar instituţia nu va plăti nimic.

In cazul când parohia, mănăstirea, eparhia, a încasat chiriile pe anul 1949, acestea vor fi restituite celor în cauză.

Episcop, (ss) THEOCTIST BOTOSĂNEANU
Vicar Patriarhal

Consilier Administrativ,
(ss) Preot M. Săvulescu

Nr. 10022/950.

Plata activităţii din sectorul particular producătoare de venituri, nu se poate efectua decât pe bază de autorizaţie de funcţionare.

Vă remitem mai jos în copie, adresa Ministerului Finanţelor -Direcţia Impozitelor pe Veniturile Populaţiei- cu Nr. 98.578/950, spre stricta conformare, cunoscând că nerespectarea acestor dispoziţiuni atrage răspunderea celui care a făcut angajamentul şi a plătit suma.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei,
(ss) † SEBASTIAN

Şeful Serv. Contabilităţii,
(ss) Al. V. Duca

In Buletinul Oficial Nr. 59 din 13 Iulie 1950, s'a publicat Decretul Nr. 179/950, cu rectificarea publicată în Buletinul Oficial Nr. 61 din 29 Iulie 1950, privind înregistrarea întreprinderilor comerciale sau industriale, a meseriaşilor şi cărăuşilor din sectorul particular, precum şi a comercianţilor ambulanţi.

Potrivit prevederilor acestui decret şi instrucţiunilor Nr. 95329 din 4 August 1950, publicate în Buletinul Oficial Nr. 68 din 12 August 1950, dela data de 1 Octombrie 1950, nici o activitate din sectorul particular, producătoare de venit, nu poate fi exercitată decât în baza unei autorizaţii de funcţionare eliberată de Secţiunea Financiară sau a oraşului asimilat cu judeţul, în raza căreia se găseşte.

Plătitorii din sectorul socialist (instituţii, întreprinderi şi organizaţii economice de Stat, cooperative şi organizaţiuni cooperatiste, gospodării agricole colective, sovromuri şi întreprinderi sovietice), orice persoane juridice, precum şi plătitorii din sectorul particular care activează pe bază de autorizaţii de funcţionare, nu pot plăti vreo sumă cuprinzând în ea un venit, decât dacă cel căruia i se face plata posedă autorizaţia de funcţionare (sunt exceptaţi salariaţii, acei profesionişti care nu au nevoie de autorizaţie - medicii, tehnicienii, dentiştii, agenţii sanitari, moaşele, avocaţii, preoţii şi proprietarii de cazane de fabricat rachiu şi cărăuşii domiciliaţi în comunele rurale).

Pe documentul de plată trebuie înscris numărul autortzaţiei de funcţionare, precum şi unitatea care a eliberat-o. Pentru a nu se creia greutăţi, se va verifica existenţa autorizaţiei de funcţionare chiar dela angajare.

Faţă de dispoziţiunile Decretului şi de instrucţiunile menţionate, vă rugăm să puneţi în vedere direcţiunilor şi serviciilor în subordine precum şi întreprinderilor şi organizaţiilor economice pendinte de Dvs. ca dela 1 Oct. 1950, să nu facă nicio plată a-

cestor categorii de contribuabili, decât dacă prezintă autorizaţia de funcţionare şi cu respectarea normelor indicate.

Plata prin derogare dela dispoziţiunile decretului şi ale instrucţiunilor Ministerului de Finanţe, atrage răspunderea celui care a făcut angajamentul şi a plătitorului.

Director,
(ss) A. Andriescu

Şeful Sectorului,
(ss) N. Bădescu

Nr. 7307/950

Aprovizionarea cu lemne pentru timpul dela Iulie 1950—31 Martie 1951.

Vi se trimite mai jos în copie, adresa Ministerului Afacerilor Interne cu Nr. 76006/950, pentru a lua cunoştinţă şi a vă conforma întocmai.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei,
(ss) † SEBASTIAN

Şeful Serviciului Contabilităţii,
(ss) Al. V. Duca

Copie depe adresa Nr. 76006/950 a Ministerului Afacerilor Interne, Departamentul Gospodăriilor Comunale.

Vă facem cunoscut că potrivit instrucţiunilor date de către acest Departament cu Nr. 76006 din 26 Iunie a. c., aprovizionarea cu lemnele de foc pentru încălzitul instituţiilor şi întreprinderilor din Capitală şi provincie pe intervalul 1 Iulie 1950 - 31 Martie 1951, se va face direct de către Intreprinderile de combustibil respective.

Instituţiile şi întreprinderile care au nevoie de conbustibil în scopul de mai sus, indiferent dacă au depus sau nu declaraţie în cursul lunilor Aprilie sau Mai a. c., urmează să se adreseze direct Intreprinderii „Combustibilul" din Capitală sau din judeţele respective, fără a mai fi nevoe să solicite planificarea lui sau ordine de repartiţie din partea acestui Departament.

Dat fiind stocul redus de lemne pe care Intreprinderile de combustibil îl au la dispoziţie, este necesar să se facă o economie severă de combustibil.

De aceea, instituţiile şi întreprinderile vor li solicitate să-şi restrângă cât mai mult spaţiul pe care-l ocupă pentru timpul iernii, la care se va calcula cantitatea de lemne cuvenită.

Din cantitatea aprobată se va scădea stocul de combustibil pe care-l posedă fiecare instituţie şi întreprindere, iar restul se va livra în două tranşe egale, în proporţie de 70% lemne de foc şi

30% cărbuni, în Capitală şi în toate judeţele din ţară, conform hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 733 publicată în Buletinul Oficial Nr. 54 din 26 Iunie 1950.

In condiţiunile arătate mai sus, se va livra şi combustibilul necesar în următoarele scopuri:

a. Pentru cantinele instituţiilor şi întreprinderilor.

b. Pentru bucătăriile, băile şi spălătoriile dela spitale, sanatorii, şcolile de orice fel cu internate, cămine de orfani, invalizi, etc. creşe, cămine de zi, case de odihnă şi colonii de copii, pentru bucătăriile dela restaurantele şi cofetăriile de Stat, precum şi pentru brutăriile şi băile publice.

Cantităţile de combustibil necesare întreprinderilor pentru consum industrial se vor livra numai pe baza ordinelor de repartiţie date de către Departamentul nostru, în conformitate cu planificarea făcută de Comisia de Stat a Planificării.

Pentru consumul industrial se vor livra numai lemne de foc, fără nici o cotă de cărbuni.

Urmează deci ca întreprinderile respective să solicite din timp planificarea lemnelor necesare, prin intermediul Ministerului de care depind, pentruca pe baza lor să se poată emite ordine de repartiţie de către acest Departament.

Intrucât, pe baza datelor comunicate de către Comisiunea de Stat a Planificării, Ministerul Silviculturii a dirijat lemnele de foc conform repartiţiei pe judeţe depusă de fiecare minister, vă rugăm a atrage atenţiunea tuturor unităţilor Dvs. să nu mai solicite schimbări de beneficieri dintr'un judeţ în altul, care practic nu vor putea fi satisfăcute.

Conform hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 731 din 19 Iunie 1950, unităţile Ministerelor Metalurgiei şi Industriei Chimice, Industriei Uşoare, Silviculturii şi Industriei Lemnului, Industriei Alimentare, Comunicaţiilor, Construcţiilor, Agriculturii şi Centrocomului care posedă mijloace proprii de transport auto şi hipo, vor primi lemnele cuvenite loco pădure în judeţul în care se află unitatea respectivă, fiind obligată să şi le transporte singure la locul de consum.

Vă rugăm a dispune să se comunice lămuririle de mai sus tuturor unităţilor Dvs. pentru a nu se mai adresa pentru relaţiuni acestui Departament.

Director,
(ss) Indescifrabil

Şef de Serviciu,
(ss) Ştefănescu

Nr. 9181/950.

Aplicarea hotărîrei Consiliului de Miniştri Nr. 740, 846, 763 şi 421/739 din 1950.

Vă trimitem mai jos, în copie, circulara Ministerului Cultelor Nr. 29. 692/950, pentru a lua cunoştinţă şi a fi aplicată întocmai.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei
† SEBASTIAN

Şeful Serviciului Contab.
Alexandru V. Duca

COPIE

Vă înaintăm instrucţiunile de mai jos relative la aplicarea hotărîrilor Consiliului de Miniştri Nr. 740, 846, 763 şi 421/739 din 1950, spre a se lua măsurile necesare de aplicare

I.

Potrivit hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 740 din 19 Iunie 1950, publicată în B. O. Nr. 54 din 26 Iunie 1950, în scopul reglementării unitare a operaţiunilor de cassă şi pentru a înlesni respectarea planului de cassă.

In vederea creerii unor condiţiuni cât mai bune de păstrare în siguranţă a banilor şi pentru stabilirea răspunderilor a celor cari manipulează fondurile băneşti, s'a aprobat „Regulamentul operaţiunilor de cassă", ce trebue pus în aplicare şi de către Instituţia D-vs.

Pentru aducerea la îndeplinire a hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 740, vă rugăm a lua următoarele măsuri:

1. Se va proceda la reorganizarea actualelor cassierii în conformitate cu dispoziţiunile cuprinse în hotărîrea Consiliului de Miniştri Nr. 740/950.

Responsabilul cassieriei urmează a fi numit printr'o decizie a Şefului Instituţiei ca gestionar şi recomandat apoi Ministerului Cultelor, după care va depune la Instituţie un angajament asupra răspunderii materiale prevăzute în regulamentul anexă Nr. 9.

2. Regulamentul operaţiunilor de cassă prevede pe larg atribuţiunile cassierului, registrele şi formularele întrebuinţate, modul cum se fac toate operaţiunile de încassare şi plată, precum şi sancţiunile în caz de neconformare.

3. Ţinerea jurnalului dispoziţiunilor de încasări şi plăţi şi întocmirea acestora se face de către Serviciul Contabilităţii. Pentru o mai bună documentare de felul cum se ţine şi complectează

jurnalul dispoziţiilor de încasări şi plăţi, dăm mai jos modelul acestui jurnal complectat cu câteva exemple de operaţiuni.

Acest jurnal se împarte în două părţi: In prima parte se înregistrează toate intrările de numerar inclusiv soldul cu care s'a încasat prima operaţiune, atunci când s'a înfiinţat oficiul cassieriei conform deciziei Şefului Instituţiei. In partea adoua a jurnalului se înregistrează toate plăţile în numerar. Partea întâia dela intrări este compusă din 15 coloane în care se înregistrează astfel: coloana 1, 2, 3, 4 cuprinde data, luna, ziua şi numărul dispoziţiei de încasare. Nr. 1 îl va purta dispoziţia de încasare care reprezintă soldul arătat în procesul verbal de închidere a vechii casierii însoţită de chitanţa respectivă. Restul dispoziţiilor se numerotează în ordin cronologic.

Coloanele dela Nr. 5-12 cuprind destinaţia sumelor ridicate dela Bancă şi a celor reţinute din încasări în limita plafonului de cassă după cum urmează:

In coloana Nr. 5 se înregistrează toate încasările făcute direct de D-vs. dela cei ce vă depun suma.

In coloana Nr. 6 se trec (remuneraţiile muncii) ridicate de D-vs. dela Bancă.

- In coloana Nr. 7 se trec „alte remuneraţii" de exemplu: ore suplimentare, remuneraţii peste salarul tarifar, sistem premial.

- In coloana Nr. 8, se trec „încasării pentru plăţi de materiale" cum ar fi cumpărări de furnituri de biurou, curăţenie, posta, telefon, etc.

- In coloana 9 se trec „Burse şi subvenţii".

- In coloana 10 „Deplasări în interes de serviciu".

- In coloana 11 „ajutoare acordate de Asigurările Sociale".

- In coloana 12 „alte venituri" nespecificate în planul de cassă D. C. pe care D-vs. îl întocmiţi trimestrial la cererea Băncii de Stat.

- In coloana 13 se adună orizontal coloanele 6-12, iar în coloana 14 se trece soldul zilei precedente.

- In coloana 15 se trece totalul general care se compune din coloana 5+13+14.

- In partea a doua a jurnalului, adică la plăţi, coloanele 16, 17 şi 18 se înregistrează ca şi la intrări (desigur, fără sold).

- In coloana 19 se înregistrează plăţi directe în numerar făcute din încasările proprii, cu respectarea dispoziţiunilor în vigoare relative la plăţile în numerar.

- In coloanele 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 şi 27 se trec plăţile efectuate pe scopuri aşa cum au fost ridicate dela bancă cu menţiunea că nu sunt permise deturnări de sume încasate pentru o destinaţie şi folosite pentru alta.

- Coloanele arătate mai sus 20-27 sunt specificate în anexă.

- In coloana 28 se adună orizontal coloanele 19-27.

- In coloana 29 se trec sumele vărsate la Bancă şi care întreţin plafonul zilnic ce v'a fost stabilit de bancă.

- In coloana 30 se va trece restul sumelor rămase neutilizate.

- In coloana 31 se trece soldul zilei, astfel vom avea o balansare a totalurilor zilnice.

- In coloana 32 se trece totalul general compus din coloana 28+29+30+31.

După ce operaţiunile au fost înscrise aşa cum am arătat la sfârşitul fiecărei zile, jurnalul va fi barat atât la intrări cât şi la ieşiri.

Actele de portofoliu sunt cu desăvârşire interzise.

Instituţia Dvs. va putea acorda funcţionarilor prin cassierie avansuri în numerar, pentru cheltueli de deplasare operative şi administrative gospodăreşti în conformitate cu instrucţiunile referitoare la normele de acordare a avansurilor în numerar publicat în B. O. Nr. 59 din 13 Iulie 1950, care va fi aplicat întocmai atât în ceiace priveşte acordarea avansurilor, timpul, termene şi modul de decontare.

La înfiinţarea cassieriei registrele actuale de cassă vor fi închise, iar soldul cu care se va începe operaţiunile va figura în noul jurnal de cassă. Acest sold va fi compus numai din numerar şi ca atare se vor lua măsurile de rigoare ca actele de portofoliu să fie lichidate...

Formularele ce urmează a fi întrebuinţate şi prevăzute în Buletinul Oficial ca anexă la Regulamentul operaţiunilor de Cassă nu s'au tipărit, deci vor fi întocmite de Dvs.

II.

Pentru aducerea la îndeplinire a hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 846 publicată în B. O. Nr. 65 din 31 Iulie 1950, referitoare la îmbunătăţirea muncii de evidenţă contabilă, se vor lua de urgenţă măsurile necesare pentru lichidarea deficienţelor privitoare la modul în care se ţine evidenţa contabilă astfel:

1 - Se vor repartiza sarcini concrete tuturor funcţionarilor din serviciul contabilităţii planificând lucrările de evidenţă contabilă ce cad în atribuţiunile acestora.

2. - Se vor organiza în bune condiţiuni evidenţa contabilă pentru înregistrarea la zi a operaţiunilor.

3. - Până la 1 Septembrie 1950, se vor face propuneri de complectarea posturilor vacante încadrând Serviciul de Contabilitate cu numărul necesar de contabili în limita schemei de organizare şi a prevederilor existente de cheltueli bugetare.

4. - Se vor asigura condiţiile necesare pentru o colaborare cât mai temeinică între celelalte servicii din instituţie şi serviciile contabilităţii, încât acestea să primească la timp şi în mod regulat documentele, actele şi toate datele ce trebuesc înregistrate în evidenţa contabilă.

Conducătorii Instituţiei sunt răspunzători împreună cu şeful contabil pentru ţinerea la zi a evidenţei contabile curente pentru întocmirea şi înaintarea la timp a situaţiilor cerute de Minister.

Se interzice acordarea de premii şefilor contabili, funcţiona-

rilor făcând parte din serviciile de contabilitate, la care lucrările de evidenţă contabilă nu sunt ţinute la zi.

Funcţionarii din Serviciul Contabilităţii în limitele sarcinilor ce li s'au dat poartă toată răspunderea pentru buna organizare a circulaţiei actelor şi documentelor contabile, pentru justa prelucrare a acestora şi pentru efectuarea în termen a înregistrărilor contabile în scopul oglindirii reale a operaţiunilor privind executarea planurilor financiare de producţie, circulaţie, de credit, de cassă, investiţii, etc.

Deasemenea sunt răspunzători toţi angajaţii care sunt însărcinaţi după felul muncii lor cu întocmirea şi transmiterea actelor de evidenţă primară şi documentelor contabile şi care nu le întocmesc şi nu le transmit la timp Serviciului de Contabilitate.

Inregistrările trebuesc făcute la curent şi la data când au avut loc.

Nerespectarea acestor dispoziţiuni prevăzute în hotărîrea Consiliului de Miniştri Nr. 846/950, sunt sancţionate conform art. 3 din Decretul Nr. 183/949.

Până la 1 Septembrie 1950, se va încunoştiinţa Ministerul de măsurile luate pentru aducerea la îndeplinire a dispoziţiunilor de mai sus.

III.

In vederea aplicării hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 765 privitoare la măsurile pentru îmbunătăţirea organizării şi funcţionării controlului financiar intern, a căror sarcini sunt: întărirea activităţii pentru păstrarea şi desvoltarea proprietăţii socialiste, păstrarea normelor de disciplină bugetară şi financiară, urmărirea aplicării unui regim de severă economie în folosirea resurselor băneşti şi materiale, lupta pentru respectarea dispoziţiunilor legale date de organele centrale ale puterii de Stat în ceiace priveşte problemele economice financiare, se vor aduce la îndeplinire următoarele:

1. - Se vor face propuneri pentru complectarea locurilor vacante dela instituţia Dvs. prevăzute în schemele de organizare a controlului financiar.

2. - Se interzice utilizarea organelor de control financiar în alte munci decât cele specificate controlului financiar intern.

3. - Se vor lua măsuri pentru întocmirea unui plan anual de control financiar înscriind toate unităţile pentru a le verifica cel puţin odată pe an, asigurându-se calitatea reviziilor.

Se vor lua măsuri ca la începutul fiecărei revizii documentare să se întocmească un plan de lucru care să cuprindă toate obiectivele ce urmează a fi verificate la unitatea respectivă.

4. - Reviziile documentare de fond se vor face asupra tuturor operaţiunilor gestionare şi financiare ale instituţiei supuse verificării, confruntându-se constatările scriptice cu realităţile faptice.

5. - Propunerile de sancţionare a organelor de control financiar intern vor fi supuse spre aprobare Ministerului Cultelor.

IV.

Potrivit hotărîrii Nr. 421 privind sistemul premial şi Nr. 739/950, privind introducerea şi aplicarea regulamentului de premiere publicate în B. O. Nr. 55 din 28 Iunie 1950, vă comunicăm următoarele:

1. - Se pot acorda muncitorilor şi funcţionarilor dela instituţia Dvs. cu aprobarea Ministerului, premii trimestriale pe baza eforturilor deosebite şi a rezultatelor muncii în cursul trimestrului dacă s'au verificat şi introdus norme juste potrivit sarcinilor acelei instituţii.

2. - Cota de premiere nu va putea depăşi cel mult 5% din fondul total de salarii planificat trimestrial în bugetul instituţiei.

3. - Sistemul premial se introduce pe data de 1 Iulie 1950, când se abrogă Decizia Consiliului de Miniştri Nr. 372/949 privind sistemul primelor de producţie şi art. 5 din Decizia Nr. 47 din 1949, privind remunerarea salariaţilor pentru activitate excepţională.

4. - Salariile personale se vor acorda numai de şeful instituţiei şi numai în cazuri excepţionale, în special atunci când se constată că un salariat încadrat într'o funcţie îndeplineşte sarcini superioare încadrării sale.

5. - Potrivit instrucţiunilor privitoare la aplicarea regulamentului de premiere publicate în acelaşi buletin, criteriul general de acordarea premiilor este realizarea de economii pe baza meritelor personale ale fiecărui muncitor sau funcţionar în parte care trebuiesc dovedite prin evidenţe.

Personalul de conducere şi execuţie, funcţionari administrativi, vor putea fi premiaţi trimestrial pe baza eforturilor deosebite şi a rezultatelor muncii în cursul trimestrului, în limita cotei de 5% din fondul total de salarii planificat trimestrial al instituţiei Dvs.

Şefii contabili şi funcţionarii din serviciul contabilităţii nu vor putea fi premiaţi dacă lucrările de evidenţă contabilă nu sunt la zi, potrivit hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 846/950.

6. - Personalul din activitatea productivă pot primi avansuri lunare până la 75% din suma cuvenită ca premii urmând ca diferenţa să se calculeze la sfârşitul trimestrului şi să se plătească cu condiţia ca toate sarcinile privitoare la cantitate, preţ de cost şi calitate să fie îndeplinite de fiecare în parte şi cel puţin una depăşită după cum urmează:

a) Personalul de conducere, ingineri, tehnicieni şi funcţionari administrativi de execuţie:

- depăşirea planului de producţie,
- reducerea sub cea planificată a preţului de cost,

JUR

Pentru înregistrarea dispozițiilor de încasări și plăți și de control

INTRĂRI

Data				Destinația sumelor ridicate dela bancă și acelor reținute din încasări în limita plafonului de cassă										
Luna	Ziua	Nr. act. de încasare	Restituiri avans.	Incasări din activ propriu	Remunerația muncii	Alte remunerații	Materiale	Bunuri și subvenții	Deplasări	Ajutor Asigurări Sociale		Total 6—12	Soldul zilei precedente	Total general 5+13+14
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Prev. din D. C. col. 12														
VIII	24	1*											5.1000	
		2		7.800										
		3			20.000									
		4				2.000								
		5							4.000					
		6										30.900		43.800
	25												3.800	

Nr. 1 se dă la dispoziția de încasare soldului aflat la închiderea proces.

N A L

asupra folosirii numerarului din cassă conform destinației

IEȘIRI

Data		Nr. actului de plată		Plățile efectuate pe scopuri												
Luna	Ziua			Remun. muncii	Alte remunerații	Materiale	Burse și subven.	Deplasări	Ajut. Asig. Sociale			Total 20—27	Vărsat la bancă	Rest num. neutil.	Soldul zilei	Total general 28+29+30+31
16	17	18	19	20	21	22	23	54	25	26	27	28	29	30	31	32
Preved. din D. C. col. 8																
VIII	24	1		20.000												
		2						4.000								
		3			1.000											
		4					10.000									
		5											5.000			
												35.000			3.800	40.000

verbalul de închiderea vechii casierii.

- îmbunătăţirea calităţii produselor.

b) Muncitorii care nu lucrează în acord:

- reducerea timpului de întreruperi în funcţionarea utilajului sub normativul stabilit printr'o mai bună deservire sau întreţinere,

- reducerea costului manoperei la lucrările de reparaţie sau întreţinere,

- reducerea consumurilor normate de materiale, combustibil, energie şi scule,

- depăşirea cantitativă a volumului de lucrări programate şi îmbunătăţirea calităţii produselor.

c. - *Muncitorii care lucrează în acord.*

- reducerea consumurilor normate de materiale, combustibil, energie şi scule.

- îmbunătăţirea calităţii produselor.

7. - Pentru a asigura un control riguros al aplicării sistemului premial, hotărîrea Consiliului de Miniştri stabileşte ca plata acestor premii să fie aprobată de şeful Instituţiei la propunerile colectivului conducerii din care vor face parte: directorul cancelariei, contabilul şef, şeful organelor de planificare şi reprezentantul Sindicatului. Acest colectiv va controla exactitatea datelor pentru acordarea acestor premii.

Faţă de cele stabilite de hotărîrea Consiliului de Miniştri urmează ca Instituţia Dvs. să ţină, conform art. 8 din susmenţionata hotărîre, evidenţa din care să se constate activitatea fiecărui funcţionar şi muncitor şi din analiza cărora să poată face propuneri pentru premiere.

Aceste instrucţiuni vor fi înaintate în copie şi instituţiilor de învăţământ religios din cuprinsul eparhiei.

p. Ministru, (ss) PETRE MANU

Director, *(ss) Nic. Albulescu*

Inregistrarea bunurilor de inventar.

Nr. 9705/950.

Vi se trimite mai jos în copie, circulara Ministerului de Culte Nr. 30676/950, cu privire la deosebirea precisă şi justă a bunurilor ce constituie mijloacele de bază şi acelea ce reprezintă obiecte de mică valoare, pentru a vă conforma în totul acestor dispoziţiuni.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei,
† SEBASTIAN

Şeful Serv. Contabilităţii.
Alexandru V. Duca

COPIE.- Constatându-se că unele unităţi nu au putut face o separaţiune precisă şi justă între bunurile ce constitue mijloacele de bază (bunuri de inventar) şi acelea ce reprezintă obiecte de mică valoare şi în conformitate cu circulara Ministerului de Finanţe Direcţia Bugetului Nr. 98405/950, în scopul îndreptării eventualelor greşeli cu privire la încadrarea bunurilor de inventar, vă comunicăm următoarele precizări, de care veţi ţine seama la definitivarea lucrărilor de încheerea inventarului dela 31 Decembrie 1949, dacă nu s'au definitivat, şi cu ocazia ţinerii evidenţelor în cursul anului 1950, cât şi în vederea întocmirii inventarului ce va avea loc la 31 Decemvrie 1950.

I. Definitivarea obiectelor de inventar de mică valoare sau de scurtă durată.

Se consideră obiecte de inventar de mică valoare sau de scurtă durată, obiectele care îndeplinesc una din următoarele două condiţiuni:

a) Valoarea lor de procurare depe piaţă, în stare ca nouă, să fie sub 500 lei, sau

b) Să aibă o durată de serviciu mai mică de un an, indiferent de valoarea lor de procurare.

Se încadrează în această categorie accesoriile de biurou (călimări, scrumiere, tampoane, etc.) pentru motivul că au o valoare sub 500 lei, precum-şi o parte din unelte şi scule, o parte din inventarul casnic, precum şi obiectele de sticlă, (fără aparate), pe motiv că au o durată de întrebuinţare mai mică de un an.

Excepţia dela încadrarea în categoria obiectelor de inventar de mică valoare sau de scurtă durată.

Nu se încadrează în categoria obiectelor de inventar de mică valoare sau de scurtă durată prevăzute la al. a. şi b. de mai sus, acele obiecte cari, deşi au o valoare sub 500 lei, sunt de natură omogenă şi se găsesc la aceleaşi unităţi finanţate din buget în cantităţi mai mari, făcând parte din următoarele categorii de bunuri:

1. - Lingeria şi echipamentele.
2. - O parte din vesela cantinelor: cratiţe, tacâmuri etc.
3, - Obiecte de sport.
4. - O parte din unelte şi scule: lopeţi, târnăcoape, ciocane, topoare, cleşte, ferăstrae, felinare, etc.
5. - Cărţile de bibliotecă.
6. - Obiectele de artă şi cu valori de muzeu.
7. - Aparate de măsurat şi cântărit, împreună cu greutăţile lor.
8. - Aparatele şi instrumentele medicale cu o durată mai mare de un an, ca de exemplu: trusă chirurgicală, foarfeci, etc.
9. - Aparatele de laborator chiar de sticlă, dacă sunt com-

Denumirea instituției

Anexa Nr. 1
Cont Nr._____
Fișa Nr._____

FIȘA ANALITICĂ

A obiectelor de inventar de mică valoare sau de scurtă durată în exploatare, denumirea obiectelor _____ aflate în exploatare la secțiunea gestionară.

Nr. crt.	DATA înregistrării	Specificări	Document Nr.	Preț unitar	Intrări		Eșiri		Sold		Observațiuni
					Buc.	Valoare	Buc.	Valoare	Buc.	Valoare	

Se vor trage linii orizontale.

Formular 2/2—14.

puse din mai multe părţi. Aşa de exemplu aparatul pentru determinarea bioxidului de carbon se consideră ca mijloc de bază, întrucât are mai multe părţi ca: pâlnie, robinet cu două căi, vas spălător cu acid sulfuric, tuburi în formă de U. refrigerent, etc.

II. Evidenţa obiectelor de inventar de mică valoare sau de scurtă durată aflate în exploatare.

Instituţiile care ţin contabilitatea în partidă simplă, pot ţine evidenţa obiectelor de inventar de mică valoare sau de scurtă durată aflate în exploatare şi într'un alt registru decât cel folosit pentru materiale, după care să se poată stabili în orice moment, locul unde sunt repartizate şi câte obiecte sunt în folosinţă, pe feluri, cantităţi şi valori.

In acelaşi registru se vor opera şi scăderile ce intervin în cursul anului. Registrul va cuprinde coloanele prevăzute în formularul de fişă (Anexa Nr. 1) a instituţiilor ce ţin contabilitatea în partidă dublă.

Instituţiunile care ţin contabilitatea în partidă dublă, vor ţine evidenţa obiectelor de inventar de mică valoare sau de scurtă durată aflate în exploatare la grupa III „Materiale", contul Nr. 2, potrivit instrucţiunilor date pentru ţinerea evidenţei contabile în partidă dublă trimisă Dvs. cu Nr. 14536/950, folosind aceiaşi fişe (Anexa Nr. 1).

Evidenţa acestor obiecte se va ţine pe locuri de repartizare, feluri, cantităţi şi valori, în aşa fel ca să se poată stabili în orice moment în sarcina cui se află aceste obiecte şi care este valoarea lor totală.

Evidenţa obiectelor de mică valoare sau scurtă durată aflate în magazie, se va ţine la contul 2, (materiale diverse) din grupa III, pe fişe de magazie, iar la contabilitate pe fişe de materiale sau registru analitic, conform instrucţiunilor Nr. 14.536/950, pentru ţinerea evidenţei contabile în partidă dublă.

III. Procedura de scădere a obiectelor de mică valoare sau de scurtă durată din evidenţe.

Scăderea obiectelor de mică valoare sau de scurtă durată ce nu mai pot fi folosite în starea în care se găsesc, se va face conform următoarele norme:

Constatarea obiectelor devenite inutilizabile şi cari urmează a fi date la scădere, se face pe baza procesului verbal pentru scoaterea din uz a obiectelor de inventar de mică valoare sau de scurtă durată.

Acest proces verbal, se întocmeşte de către responzabilul serviciului sau secţiunei la care se află repartizat obiectul şi va fi contrasemnat de organul serviciului de contabilitate, precum şi de responsabilul care a avut în păstrare obiectul.

Aprobarea scăderii se va da de către şeful instituţiei.

* * *

Vă rugăm să puneţi în vedere tuturor unităţilor Dvs. să revizuiască evidenţele privitoare la obiectele de mică valoare sau de scurtă durată, pe care le ţin şi să le pună în concordanţă cu aceste instrucţiuni, până cel mai târziu la 30 Septemvrie 1950.

p. Ministru
(ss) P. MANU

Directorul Contabilităţii
(ss) Nic. Albulescu

Instrucţiuni cu privire la contabilizarea bunurilor de inventar, materialelor, veniturilor şi cheltuielelor.

Nr. 2181/950.

Vă remitem mai jos în copie adresa Ministerului Cultelor Nr. 9493/950, rugându-vă să luaţi cunoştinţă şi conforma întocmai.

Totodată vă facem cunoscut, că imprimatele specificate în adresa de mai sus, vi se vor expedia pe măsură ce vor fi tipărite.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei
† SEBASTIAN

Şeful Serviciului Contabilităţii
Alexandru V. Duca

COPIE. In conformitate cu instrucţiunile Ministerului de Finanţe pentru contabilizarea bunurilor de inventar (mijloace de bază) materialelor, veniturilor şi cheltuelilor la instituţiile bugetare cari aplică sistemul de contabilitate în partidă simplă, avem onoare a vă trimite instrucţiunile de mai jos, cu rugămintea de a fi difuzate la toate instituţiunile din Eparhia Dvs. pentru conformare şi executare, ţinându-se seama că instrucţiunile de mai jos sunt obligatorii pentru protopopiate, parohii, mănăstiri şi schituri. Seminariile monahale care funcţionează în mănăstiri îşi vor ţine registre de contabilitate după sistemul în partidă dublă, întrucât au încadrat personal de specialitate.

I. Evidenţa mijloacelor de bază şi a materialelor.

Instituţiunile bugetare sunt obligate să înregistreze toate bunurile şi materialele în momentul intrării sau ieşirii lor în evidenţele ce se arată mai jos :

1. *Pentru bunuri (mijloace de bază).*

Registru inventar jurnal.

In registrul inventar jurnal se vor înregistra în ordine cronologică toate intrările şi ieşirile de bunuri de inventar.

In acest registru nu se vor înscrie: materialele de consumaţii sau destinate transformării, obiectele de mică valoare sau de scurtă durată (durata de întrebuinţare mai mică de un an sau cu o valoare mai mică de 500 lei) animalele de experienţă, animalele de îngrăşat şi animalele tinere.

In anexa Nr. 1 se dă modelul de registru inventar precum şi indicaţiunile privitoare la modul cum se vor face înregistrările.

2. *Pentru materiale.* Inregistrarea materialelor de consumaţie şi a celor destinate transformării, a obiectelor de mică valoare şi scurtă durată, animalelor de experienţă, de îngrăşat şi tinere precum şi a produselor, se va face în registru de materiale, în care se va deschide câte o partidă pentru fiecare produs sau materiale în parte. Acest registru se va ţine atât pentru cantităţi cât şi valori (anexa Nr. 2).

3. Documente necesare mişcării bunurilor de inventar şi materiale.

Intrările şi ieşirile de bunuri de inventar şi de materiale se înregistrează numai pe bază de acte şi documente justificative.

Aceste documente sunt:

Recipisa de primire, care se eliberează pentru materialele şi bunurile ce intră în instituţii din afară, indiferent dacă sunt procurate din comerţ sau provin dela o altă unitate, sau sunt produse ale exploatărilor proprii.

Bonul de materiale care se foloseşte pentru toate materialele şi bunurile ce ies din magazie.

Procesul verbal de predare-preluare, care se foloseşte pentru bunurile de inventar ce ies dela o instituţie, servind ca document de ieşire. El va trebui să cuprindă o înşirare a bunurilor ce se predau şi denumirea celor două unităţi (care predă şi care primeşte) precum şi numele delegaţilor acestora.

Procesul verbal de lichidarea mijloacelor de bază, se foloseşte pentru consemnarea rezultatului lichidării bunurilor din inventar, devenite inutilizabile, care se scot din uz, în conformitate cu „instrucţiunile Nr. 64.745/949, a Ministerului de Finanţe, privitoare la trecerea la reformă şi scăderea din inventar a bunurilor ce nu mai pot fi folosite".

Inregistrarea ieşirilor de alimente din magazie la mănăstirile şi schiturile cu viaţă de obşte, ce se va face pe baza „listelor de alimente", (Anexa 3), care reprezintă consumul zilnic de alimente, corespunzător numărului de raţii, în raport cu menurile şi după normele speciale pentru diferite categorii de persoane. Această înregistrare se poate face chenzinal, sau lunar. (anexa Nr. 4).

REGISTRU INVEN

Coloane comune pentru Intrări şi Eşiri								
Nr. curent	Data înregis.			Document. pe baza căruia se fac înreg. (felul Nr. şi data)	Nr. de inventar (Marcarea)	Denumirea şi caracteristicile bunului	Provenienţa	Destinaţia
	Ziua	Luna	Anul					
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Anexa Nr. 2

REGISTRU MATERIALE

Denumirea instituţiei _____

Magazia _____

Loc de depozitare _____

Denumirea materialului _____

Specificare _____

Unitatea de măsură			Stoc minimal						
			Mişcări						
		Document	Intrări		Eşiri		Stoc		
Nr. crt.	Data	Nr. felul material	Cant.	Val.	Cant.	Val.	Cant.	Val.	Viza control

TAR JURNAL

Anexa Nr. 1

Legătura cu reg. par. pe coloane Nr. pag. și sub Nr. articolele	Intrări				Eșiri				Observații
	Cantitatea		Valoarea		Cantitatea		Valoarea		
	Unit. de măs. buc. ha. m. p.	Cantitatea în cifre	Unitară	Totală	Unit. de măs. buc. ha. m. p.	Cantitatea în cifre	Unitară	Totală	
10—11	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Anexa Nr. 3

Listă zilnică de alimente Nr.....

Data _____

	Micul dejun	Dejun	Cina
Nr. raţiilor			
Felul mâncării			
» »			
» »			
» »			

Alimente întrebuinţate pentru menu-urile zilnice

Nr. crt.	Denumirea	Unitatea de măsură	Cantitatea întrebuin.	Preţ. unit.	Valoare
1	2	3	4	5	6
Total					

Am primit alim ele

Am primit alimentele

Toate bunurile şi materialele vor fi date în seama unui gestionar, care să răspundă de conservarea şi administrarea lor.

Pentru obiectele de inventar se vor întocmi inventare de cameră, afişându-se în fiecare încăpere, conform modelului dat în instrucţiunile Nr. 69.720 din 15 Septemvrie 1949, al Ministerului de Finanţe.

La schimbarea fiecărui gestionar, se vor confrunta fişele ce trebuie să se afle asupra gestionarului cu obiectele de pe teren stabilindu-se lipsurile, plusurile sau degradări, făcându-se formele pentru imputare în caz de inovaţie şi de înscrierea plusurilor în registru.

Pe baza actelor de imputare aprobate de organele în drept se operează scăderile din inventar, iar creanţa de încasare se înscrie în evidenţa debitorilor.

Fiecare unitate bugetară va întocmi la sfârşitul anului un cont de gestiune al inventarului, pe subclase şi categorii de bunuri, arătând soldul iniţial şi soldul final. La fel se va întocmi anual un cont de gestiune pentru materiale.

II. Contabilizarea operaţiunilor de executarea bugetului de venituri şi cheltueli.

1. Contabilizarea veniturilor.

Veniturile proprii şi subvenţii ale bugetelor protopopiatelor, parohiilor, mănăstirilor şi schiturilor, sunt cele înscrise în bugetele respective, aprobate de Centrul Eparhial sau Ministerul Cultelor.

Incasările se fac cu chitanţe tip în dublu exemplar, semnate de către organul autorizat a face încasări, aplicând şi stampila instituţiei. Completarea chitanţelor se va face clar şi citeţ, neadmiţându-se ştersături sau corecturi în textul chitanţei.

In caz de pierdere de chitanţiere, se va aduce la cunoştinţă Centrului Eparhial, cel mai târziu a doua zi după constatarea acestui fapt.

2. Registrul jurnal al operaţiunilor de cassă.

Organele însărcinate cu gestiunea financiară a protopopiatelor, parohiilor şi mănăstirilor care îşi execută bugetul, vor înregistra zilnic în jurnalul de cassă, (conf. anexei Nr. 5) în ordine cronologică, toate operaţiunile de încasări şi plăţi.

Incasările se vor înregistra normal pe baza duplicatului chitanţier şi în ordinea lor numerică.

Plăţile se vor înregistra deasemeni normal pe baza dispoziţiunilor de plată (bon de plată) semnate de primirea sumelor de către beneficiarii lor, la care sunt anexate şi actele justificative ale cheltuelilor.

Jurnalul de casă se adună zilnic, atât la încasări, cât şi la

plăţi, făcându-se soldul zilei prin scăderea totalului plăţilor din acela al încasărilor, care sold se trece în rubrica respectivă astfel că adunarea încasărilor şi plăţilor se face în continuare până la sfârşitul anului.

Registrele chitanţiere şi jurnalul de cassă, vor fi certificate la sfârşit de către autoritatea imediat superioară, asupra numărului de file a fiecărui registru, fiind sigilate, şnuruite şi parafate.

Mandatul de Vărsământ.

Protopopiatele, parohiile, mănăstirile, etc., nu vor putea păstra în cassă un disponibil de numerar peste plafonul stabilit de către organele Băncii de Stat.

Disponibilul care depăşeşte plafonul, se va vărsa în cont de virament, deschis la cel mai apropiat sediu al Băncii de Stat, cu un mandat de vărsământ tip Banca de Stat.

Sumele depuse în contul dela Banca de Stat, nu se înregistrează în jurnalul de cassă la plăţi, deci nu se va diminua soldul de cassă care va reprezenta numerarul aflat efectiv în cassă, cât şi disponibilul aflat în contul de trezorerie sau virament la Banca de Stat.

In cazul când disponibilul de numerar în cassă nu este suficient acoperirii plăţilor, ridicarea sumelor necesare din contul de trezorerie dela Banca de Stat, se va face pe bază de adresă către Agenţia Băncii de Stat şi numerarul ridicat pe această cale deasemenea nu se înregistrează la încasări în jurnalul de cassă.

Formularele „mandat de vărsământ" se procură dela sediile Băncii de Stat.

Registru partizi încasări

Evidenţa încasărilor bugetare se ţine în registrul partizi încasări după modelul aci anexat, (Anexa Nr. 6) conform clasificării bugetare a veniturilor. Inregistrarea încasărilor se face zilnic pe baza duplicat chitanţier, precum şi în coloanele respective în ordinea emiterii chitanţelor a sumelor încasate.

Contabilizarea cheltuelilor

Evidenţa cheltuelilor se ţine în registrul partizi după modelul anexat (anexa Nr. 7) conform clasificaţiei bugetare a cheltuelilor.

Inregistrarea plăţilor în acest registru se va face pe baza actelor justificative legale însoţite de ordinul de plată trecându-se în coloanele respective în ordinea emiterii acestor ordine de plată.

La sfârşitul anului financiar, după registrele de partizi de venituri şi cheltueli, se va întocmi contul anual de execuţie buge-

țară, care va cuprinde la încasări toate articolele de venituri și prevederile bugetare într'o coloană și sumele efectiv încasate în altă coloană, la fel și la cheltueli.

Diferența între încasări și plăți, reprezintă soldul numerar la finele anului, care va fi reportat în gestiunea anului următor.

Se menționează că registrele și imprimatele specificate în prezentele instrucțiuni pentru instituțiunile care țin contabilitatea în partidă simplă sunt obligatorii și se vor comanda la Imprimeriile Statului, care se vor imprima la tipografiile eparhiale sau locale.

p. Ministru,
(ss) NIC. ALBULESCU

p. Director,
(ss) V. Obreja

Rambursarea cheltuelilor acordate salariaților delegați în interes de serviciu în mod temporar în afară de localitatea unde lucrează în mod obișnuit.

Nr. 11314/1950.

In Buletinul Oficial Nr. 98/27 Octombrie 1950, s'a publicat hotărîrea Nr. 1122 a Consiliului de Miniștri privind cheltuelile acordate angajaților delegați în interes de serviciu în mod temporar în afară de localitatea unde lucrează în mod obișnuit.

Potrivit acestei hotărîri, angajații prevăzuți în art. 2 din Codul Muncii - muncitori și funcționari ai organelor și instituțiilor de Stat, ai organizațiilor cooperatiste și celor cu caracter obștesc, precum și ai persoanelor juridice și fizice din sectorul particular, care folosesc munca salariată, au dreptul, începând cu data de 27 Octombrie 1950, pe lângă salarul tarifar respectiv și restituirea cheltuelilor de masă pe timpul delegării, în altă localitate decât aceia unde-și au sediul unitățile la care lucrează, următoarele diurne:

a. - Funcțiunile dela categoria I-V inclusiv, lei 300.
b. - Funcțiunile dela categoria VI-VIII inclusiv, lei 400.
c. - Funcțiunile dela categoria IX-XII inclusiv, lei 500.
d. - Funcțiunile dela categoria XIII-XV inclusiv lei 600.

Diurnele prevăzute mai sus se aplică pentru primele 30 zile și numai când angajatul se află în delegare. După această perioadă, diurna zilnică se reduce cu 50%.

Categoriile de salarizare sunt cuprinse între următoarele salarii :

Categoria	I - V	Maxim	3952 -	6552
		Mediu	3640 -	6032
		Minim	3328 -	5512

Categoria VI - VIII	Maxim	7384 -	9776
	Mediu	6782 -	8993
Categoria IX - XII	Maxim	11400 -	18700
	Mediu	10600 -	17450
	Minim	9800 -	16200
Categoria XIII-XV	Maxim	22200 -	31400
	Mediu	20700 -	29250
	Minim	19200 -	27200

Salariaţii care au posibilitatea - în funcţie de caracterul muncii executate - şi mijloace de transport, să se înapoieze în localitatea de domiciliu în aceiaşi zi până la ora 12 noaptea, nu vor primi diurnele prevăzute mai sus, ci numai cheltuelile ocazionate cu transportul.

Diurna se calculează potrivit cu numărul efectiv de zile aflate în delegare, inclusiv zilele de odihnă şi cele de sărbătoare şi anume: dela ora plecării în delegare până la ora înapoerii în localitatea de reşedinţă, socotindu-se fiecare 24 ore o zi de deplasare.

Delegaţia nu va putea fi dată pe un termen mai mare de 60 zile.

Drepturile de delegare vor fi justificate prin referate simple, conţinând data şi ora plecării din localitatea de reşedinţă şi data şi ora sosirii în localitatea de destinaţie, la care se vor anexa delegaţia de deplasare în original, vizată pentru sosire şi plecare în fiecare localitate, cum şi notele justificative pentru cheltuelile de transport (bilete C. F. R., R. A. T. A., TARS.), chitanţe pentru cazare, etc.

Viza delegaţiei de deplasare se va face prin semnătura conducătorului unităţii care face obiectul delegaţiei, sau a înlocuitorului său, prin specificarea orei sosirii şi plecării, cum şi prin aplicarea ştampilei unităţii respective.

Obligatoriu la referatele de justificarea deplasării se va anexa şi memoriul de activitate.

La fiecare unitate se va înfiinţa un registru de evidenţa delegaţiilor în care angajatul în delegare, va trece sub proprie semnătură data şi ora sosirii şi plecării, precum şi - pe scurt - scopul delegaţiei.

Salariaţii în deplasare vor deconta costul călătoriei pe C. F. R., cu trenul personal, accelerat sau rapid pentru Cl. III-a cei din categoria I-VIII inclusiv, pentru Cl. II-a cei din categoria IX-XIII inclusiv şi Cl. I-a pentru cei din categoria XIV-XV şi cei salarizaţi pentru indicatorul tarifar.

Avionul poate fi utilizat de orice salariat, indiferent de categoria de salarizare.

Pentru deplasările făcute cu mijloace hipomobile, salariaţii vor justifica cheltuelile pe baza chitanţelor vizate de organele administrative locale.

Mijloacele hipomobile se pot utiliza între localităţi unde nu există reţea de cale ferată sau autobuze.

Pentru deplasările dintr'o localitate în alta, când distanţa

între ele este mai mică de 5 km. nu se plăteşte nici o îndemnizaţie de deplasare.

Pentru deplasările la care salariatul întrebuinţează mijloace proprii de locomoţie, cheltuelile de deplasare se vor plăti astfel:

Cu motocicleta până la 8 lei de km.

Cu bicicleta până la 4 lei de km. cu condiţia să nu depăşească 40 km. pe zi.

Cu mijloace hipomobile până la 15 lei de km.

Salariatul în deplasare este obligat a locui la cămine şi camere de inspecţie. In cazul când acestea nu există sau sunt ocupate, salariatul va primi contravaloarea cazării dovedită cu chitanţe oficiale sau chitanţe vizate de organele administrative locale.

Dacă salariatului nu i se dă posibilitatea de a locui la cămine, camere de inspecţie şi nici nu prezintă dovada de costul cazării, va primi pentru fiecare noapte 150 lei. In acest caz salariatul va prezenta o dovadă eliberată de conducătătorul unităţii la care se execută delegaţia, că nu a putut locui la cămin sau camere de inspecţie.

In cazul când un salariat este transferat, dintr'o localitate în alta, are dreptul la :

1. O îndemnizaţie echivalentă cu 14 zile, calculată la câştigul mediu zilnic pe ultimile 3 luni avut la unitatea de unde pleacă.

2. Rambursarea cheltuelilor efective de transport pentru salariat şi membrii familiei sale (soţ, soţie, copii şi părinţi întreţinuţi de angajat).

3. Rambursarea cheltuelilor efective ocazionate cu transportul mobilierului şi obiectelor casnice.

Rambursarea cheltuelilor de transport prevăzute la pct. 2 şi 3 se referă la cazul când unitatea respectivă nu pune la dispoziţia salariatului mijloacele necesare transportului.

Cei angajaţi în altă localitate decât acela unde domiciliază, au dreptul la rambursarea cheltuelilor de transport, pentru ei şi membrii familiei, cum şi la rambursarea cheltuelilor efective ocazionate cu transportul mobilierului şi obiectelor casnice.

Conducătorii de instituţii şi întreprinderi, răspund de măsurile luate în afara prevederilor H. C. M. Nr. 1122, iar conducătorii de contabilitate răspund de buna aplicare.

Orice dispoziţiuni prevăzute de hotăririle Consiliului de Miniştri, decizii şi instrucţiuni cari contravin hotărîrii Consiliului de Miniştri Nr. 1122 publicată în Buletinul Oficial Nr. 98 din 27 Octombrie 1950 sunt abrogate.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei
† SEBASTIAN

Contabil Şef,
Alexandru V. Duca

REGISTRU DE EVIDENȚA DELEGAȚIILOR

Nr. Crt.	Numele și Pronumele delegatului	Funcția și categoria de salarizare	Nr. deleg.	Scopul delegației	Ziua și ora plecării	Semnătura	Ziua și ora sosirii	Semnătura

Francarea corespondenței în creditare de taxe în contul Ministerului nu se face decât pentru acea adresată acestuia.

Nr. 11031/1950.

Ministerul Cultelor cu adresa Nr. 34657 din 28 Octombrie 1950 ne face cunoscut că Protopopiile, Parohiie, Mânăstirile și Schiturile cărora cu toate că li s'a dat dispozițiunile 36.048 și 37.500/949 că începând dela 1 Ianuarie 1950 nu vor mai putea depune în creditare de taxe decât corespondența oficială adresată Ministerului Cultelor, dispoziţiunea n'a fost respectată.

Astfel și după 1 Ianuarie 1950 s'a depus în contul Ministerului corespondență făcută și cu alte unități superioare sau inferioare bisericești cât și corespondență adresată altor instituții sau persoane particulare.

Observându-se aceasta de Minister cu circulara Nr. 36048 din 11 Ianuarie 1950 s'a atras din nou în mod deosebit atenția ca să nu mai fie depusă în contul Ministerului la Oficiile P. T. T. decât corespondența adresată acestuia, iar pentru cealaltă corespondență ce nu-i este adresată, francarea să fie suportată din bugetul propriu al fiecărei unități.

Astfel corespondența depusă în contul Ministerului pe intervalul dela 1 Ianuarie - 31 Iulie 1950 a fost ordonanțată de Minister sub formă de subvenție în mod cu totul excepțional.

Iar corespondența ce a fost depusă de Dvs. în creditare de taxe în contul Ministerului, în afară de acea adresată acestuia urmează ca Dvs. să alcătuiți borderourile de depunerea corespondenței și veți stabili valoarea taxelor pentru corespondența expediată de Dvs. care nu aparține Ministerului Cultelor depunând suma respectivă la Banca de Stat în contul Nr,. 096. 200.6. „Economii bugetare Ministerul Cultelor".

Până la 1 Decembrie 1950 se va înainta Ministerului Cultelor Direcțiunea Contabilității Serviciul ordonanțării Materialelor, recipisa de depunerea sumei.

Mitropolitul Moldovei și Sucevei
† SEBASTIAN

Șeful Contabilității,
Alexandru Duța

Drepturile salariaţilor permanenţi în serviciu chemaţi la instructaj sau cursuri.

Nr. 11302/1950.

Vă remitem în copie circulara Ministerului de Finanţe, Direcţia Statelor Nr. 190724 din 21 Octombrie 1950, cu rugămintea de a vă conforma întocmai.

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei
† SEBASTIAN

Contabil Şef
Alexandru V. Duca

COPIE. Ca umare la circulara noastră Nr. 95721 din 1 August 1950, vă facem cunoscut următoarele:

Salariaţii chemaţi în alte localităţi decât acele unde îşi îndeplinesc în mod permanent serviciul, pentru instructaj sau cursuri de scurtă durată, până la maximum o lună de zile vor primi următoarele drepturi:

a) *Salariul tarifar;*

b) *Transportul dus şi întors după normele generale stabilite pentru deplasările efectuate în interesul serviciului;*

c) *Masa la cantină şi cazarea,* care se va asigura de unitatea care i-a chemat.

Cheltuielile de masă vor fi suportate de această unitate din fondul afectat pentru cheltuelile de deplasare.

Dacă unitatea va asigura salariatului numai masa de prânz, atunci pentru restul cheltuielelor de masă, li se va da 50% din diurna legală de deplasare.

In cazuri cu totul excepţionale când unitatea se află în imposibilitate de a asigura salariatului masa la cantină şi cazarea, i se va plăti diurna şi cheltuelile de cazare conform normelor generale stabilite pentru deplasări.

Ministru Adjunct
(ss) V. Modoran

Ordin circular Nr. 12608/950, către toate oficiile parohiale din Eparhie.

1. Potrivit dispoziţiunilor art. 3 din Regul. pentru alegerea funcţionarilor şi disolvarea organelor deliberative în parohiile, protopopiatele şi eparhiile din Patriarhia Română, fiecare preot paroh, este obligat să întocmească lista membrilor Adunării parohiale (formular tip Nr. 1, pag. 384 din B. O. R. Nr. 79) până la 30 Noemvrie al fiecărui an, trecând în fruntea ei sub lit. p.

preoţii, diaconii şi cânt. bis. şi sub lit. b. în ordinea alfabetică, pe toţi barbaţii majori, care îndeplinesc condiţiunile dela art. 2 al. 1 din acelaş regulament, arătându-se numele, pronumele, starea civilă, etatea, ocupaţia şi locuinţa (N-rul casei şi strada) aceiaşi listă se va întocmi şi pentru bisericile filiale acolo unde există.

Punem în vedere tuturor P. C. Părinţi parohi, să îndeplinească întocmai această dispoziţiune, precum şi cele următoare dela art. 4, 5, 6 şi 7.

P. C. Protopopi vor supraveghea executarea acestor dispoziţiuni.

2. Pe temeiul art. 38 al. i. consiliile parohiale vor întocmi pânăla 31 Decemvrie raportul general de mersul tuturor treburilor parohiale.

Rapoartele se vor centraliza la Protopopiatele de Raioane, carî se vor înainta consiliului eparhial împreună cu raportul general de activitate al protopopului, până la 8 Ianuarie 1951 (art. 58 al. j).

3. Pentru a se evita corespondenţa inutilă şi pierderea de timp, rugăm stăruitor a se respecta întocmai dispoziţiunile Regulamentului pentru numirea şi transferarea clerului din parohii, pentru tot personalul, preoţi, diaconi şi cântăreţi cari solicită transferări sau numiri (art. 36, 37, 48 şi 49 din Regulament).

Mitropolitul Moldovei şi Sucevei
† SEBASTIAN

Secretar Eparhial
(ss) Zamfirescu

Tipografia Seminarului Monahal Superior „Nicodim Sfinţitul“
din Sfânta Monastire Neamţu — Raionul Târgu-Neamţ

Bun de Imprimat dela Dir. Gen. a Presei pentru Nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11 şi 12
Tipărit dela 12 Dec. 1950 — 9 Febr. 1951.